

Behoort bij besluit van de raad van de gemeente Moerdijk d.d. 8 juli 2021

mij bekend,
de raadsgriffier,

gemeente Moerdijk

JAARVERSLAG 2020

Een krachtige, ondernemende partner.
Dat zijn wij!

Colofon

Ontwerp/opmaak: JohnGaasbeek.nl

Fotografie: Marcel Otterspeer, Gemeente Moerdijk, Adobe Stock

Uitgave: mei 2021

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Gemeente Moerdijk.

Inhoud

Inleiding 5

Programma's
Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk 7
Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk 19
Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk 39
Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben 61
Partnerschap in een veranderende samenleving 76

Financiële paragraaf 94
Corona paragraaf 97

Paragrafen
Paragraaf Bedrijfsvoering 104
Paragraaf Financiering 2020 111
Paragraaf Lokale heffingen 117
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 126
Paragraaf Grondbeleid 136
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 146
Paragraaf Verbonden partijen 153
Paragraaf Subsidies 178

Beleidsindicatoren 181

Inleiding

We begrijpen als college dat we iets hebben toe te lichten. Een halfjaar na de begrotingsraad waarin een keuzedocument lag met besparingsmaatregelen om de begroting 2021 sluitend te krijgen, sluit de jaarrekening 2020 met een positief saldo van ruim € 5,6 miljoen. Dit lijkt raar, maar is wel verklaarbaar.

Structureel tekort, incidentele voordelen

Onze toelichting begint enigszins technisch. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies moet een begroting structureel sluitend zijn en mogen structurele tekorten niet met incidentele voordelen worden gedekt. En dit is nu precies wat zich voordoet. De bezuinigingsdiscussie ging over structurele kosten, het overschot gaat over deels incidentele voordelen. Dit patroon doet zich al jaren voor. Structureel tekort bij de kadernota, incidenteel overschot bij de jaarrekening.

Effecten van corona?

De gevolgen van de coronacrisis zijn in onze levens, in de samenleving als geheel en ook in deze jaarrekening zichtbaar. In de jaarrekening hebben we een coronaparagraaf opgenomen. We zien dat we door corona beleid niet hebben kunnen uitvoeren. Soms is dit duidelijk aanwijsbaar. Maar lang niet altijd is het effect van corona zichtbaar te maken. Wel zien we dat in het hele land gemeenten meer overhouden dan voorgaande jaren. Ook krijgen we compensatie van het rijk in de vorm van coronamiddelen. Deze middelen hebben we nog lang niet altijd uit kunnen geven.

Naast corona hebben we in 2020 ook gemerkt dat ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een verklaring zijn voor vertraging in uitvoering van beleid en projecten. We ervaren dat de krapte op de arbeidsmarkt leidt tot moeilijk vervulbare vacatures. Dit geldt voor vervulling met vaste medewerkers maar ook voor externe inhuur.

Met de blik vooruit

We willen een jaarrekening liever positief dan negatief afsluiten. Toch willen we beter kunnen bijsturen op de uitgaven. Dit doen we door in de kadernota 2022 scherper aan de wind te gaan varen en de risico's die hierbij horen te benoemen en te accepteren. Ook bij de bestuursrapportages hebben we scherper oog voor het aframen van middelen of het verhogen van inzet. Ook denken we na over een acceptabele bandbreedte voor afwijking van de begroting. Hierop komen we nog bij de raad terug. We hebben de overtuiging dat met deze aanpassingen in niet-coronajaren het verschil tussen de begroting en de jaarrekening aanzienlijk kleiner zal zijn.

Samenvattend

In een bijzonder jaar hebben we een positief saldo van nog geen 4% van de gemeentebegroting. In deze jaarrekening leggen we dit uit. Met de blik vooruit kijken we steeds scherper naar hoe we beter kunnen begroten en bijsturen. Van de € 5,6 miljoen die in 2021 niet is uitgegeven vragen we bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat ca. € 2 miljoen voor het alsnog kunnen uitvoeren van zaken waar we in 2020 niet of slechts deels aan zijn toegekomen. Het restant storten we in de algemene reserve, daarmee blijft het beschikbaar voor het realiseren van toekomstige ambities. Tegelijkertijd werken we voor het jaar 2022 samen met de raad om de begroting structureel sluitend te maken.

We sluiten deze inleiding af met een paar woorden van trots. Ondanks deze bijzondere tijden zijn we erin geslaagd om samen met onze inwoners, organisaties, ondernemers en andere partners mooie ambities te realiseren. In dit licht noemen we, uiteraard niet limitatief:

- De opening van de Haven in Zevenbergen
- Groenlicht voor het logistiek Part Moerdijk
- Het vaststellen van de Regionale Energie Strategie
- De realisatie van nieuwbouwwoningen
- De eerste ervaringen met datagedreven werken
- De beheerplannen openbare ruimte (wegen, bruggen en vGRP)
- Het vervangen van de eerste bruggen
- De diverse coronamaatregelen en afspraken met en voor ondernemers
- Het garanderen van dienstverlening sociaal domein in coronatijd
- De nieuwe integrale intake schuldhulpverlening
- Het besluit over de aanleg van glasvezel

Ten slotte willen we graag aandacht geven aan alle taken en werkzaamheden die we als gemeente hebben uitgevoerd maar die niet in het jaarverslag terecht zijn gekomen. Dit zijn onze reguliere werkzaamheden die we voor onze inwoners dagelijks uitvoeren vanuit de domeinen Ondernemen & Leefomgeving, Mens & Maatschappij en de Veiligheidsstaf op het gebied van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, ruimtelijke - en economische ontwikkeling, vergunning, toezicht en handhaving, sociale en fysieke veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en het klantcontactcentrum voor onze inwoners. Al deze werkzaamheden worden mede mogelijk gemaakt door het domein Interne Dienstverlening en Concern Control bestaande uit financiën, inkoop, juridische zaken, facilitair, informatievoorziening, personeel, communicatie en de secretariaten.

Het college van burgemeester en wethouders

Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk

Er ligt een grote opgave om tot een duurzaam Moerdijk te komen. Het tegengaan van klimaatverandering, aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en een transitie naar een circulaire economie zijn randvoorwaarden voor het behoud van onze leefbaarheid.

Energietransitie en klimaatadaptatie hebben ook impact op hoe we onze openbare ruimte inrichten en beheren. De klimaat- en energietransitie gaan ons landschap veranderen. Het vraagt om een ontwikkelend perspectief op onze ruimtelijke ordening, waarbij we opgaven slim combineren en de kwaliteit van het landschap bewaren.

THEMA DUURZAME ENERGIE

Mijlpalen

Regionale Energie Strategie West-Brabant (RES)

In 2020 hebben we in regionaal verband met 16 gemeenten, 2 waterschappen, provincie, Enexis en vele stakeholders verder gewerkt aan de eerste versie van de Regionale Energiestrategie West-Brabant. Dit heeft geresulteerd in een Concept-RES die in juni door alle betrokken besturen is geaccordeerd en vervolgens is aangeboden aan het Rijk. Vervolgens is deze opgewerkt naar de RES 1.0 met bijbehorend uitvoeringsprogramma, die is in de eerste weken van 2021 de besluitvormingsprocedure ingegaan.

Sociale duurzame energie

- In december 2020 heeft de Raad van State definitief uitspraak gedaan over het windpark A16. De bouw zal in de komende jaren plaatsvinden. In 2020 is met behulp van Europese subsidie een start gemaakt met het project 'Slimme stappen in de A16-zone'. Het opstellen van de Lokale Energie Agenda's (LEA's) voor en door de drie kernen langs de A16 is na de uitspraak van de Raad van State weer opgepakt door de drie kernen en Stichting Energietransitie Moerdijk (STEM). De eerste LEA's worden in 2021 verwacht;
- STEM heeft in juli 2020 een globale business case opgesteld voor een collectief zonnepark bij Klundert. Na onzekerheid over de haalbaarheid heeft STEM in samenwerking met o.a. Stadstafel Klundert, gemeente en Port of Moerdijk de business case verder uitgewerkt. Een besluit over de haalbaarheid van een collectief zonnepark verwachten we in het voorjaar van 2021;
- Ruim de helft van de rechthebbenden op de subsidie Burenregeling voor omwonenden van windpark Oud-Dintel heeft deze in 2020 ook aangevraagd. De subsidieregeling loopt nog door tot september 2021.

Regeling Reductie Energieverbruik (RRE)

De coronamaatregelen hebben hun invloed gehad op de uitvoerbaarheid van het oorspronkelijke plan van aanpak voor de RRE. De doorlooptijd van het project is daardoor verlengd tot in 2021. Desondanks zijn al mooie resultaten geboekt in 2020, zie onder effecten. Daarnaast is ook de waardebonactie (subsidieregeling) gestart in 2020. Die loopt echter nog door in 2021, waardoor de resultaten daarvan pas later worden verwacht. Daarom wordt voorgesteld om een significant deel van het bijbehorende budget over te hevelen naar 2021.

Transitievisie Warmte (TVW)

Het proces van de TVW is in 2020 volgens planning opgestart. We verwachten de vaststelling van de TVW versie 1.0 in 2021. Voor het opstellen van de TVW is een eenmalige rijksbijdrage ter waarde van €20.660 aangevraagd en ontvangen. Deze was nog onvoorzien bij de start van het proces.

Strategisch doel:

We leveren een evenredige bijdrage aan mondiale en Rijksdoelstellingen (inclusief het Klimaatakkoord), zoals minimaal 49% reductie van uitstoot van broeikasgassen in 2030 (t.o.v. 1990)

Operationeel doel:
We stellen het Energieprogramma Moerdijk vast

Operationeel doel:
We vertalen het Energieprogramma Moerdijk in een uitvoeringsagenda.

Operationeel doel:
We concretiseren de samenwerkingsverbanden met onze partners

Ontwikkelingen

Energieprogramma Moerdijk

Het opstellen van het Energieprogramma Moerdijk volgt op de RES. In de tweede helft van 2020 zijn de eerste stappen gezet in de totstandkoming van dit programma. Met diverse in- en externe stakeholders is bepaald waar we staan en welke opgaven er liggen op het gebied van de energietransitie in Moerdijk. Vaststelling van het energieprogramma is gepland in 2021.

Geen visie op grootschalige zonne-energie

Als gevolg van het ontbreken van een concrete opgave voor zon op land voor Moerdijk in de RES, is het opstellen van een separate visie tot nader order uitgesteld. In het Energieprogramma Moerdijk gaan we hier verder op in.

Effecten

In het jaarverslag 2019 gaven we al aan dat de benoemde effectindicatoren in de praktijk lastig meetbaar zijn. In het nog op te stellen Energieprogramma Moerdijk onderzoeken we of er beter bruikbare effectindicatoren zijn.

In algemene zin zien we wel dat er een sterke groei is van grootschalige zon op dak projecten, aan de hand van de verstrekte SDE+ subsidies. Alleen al in de voorjaarsronde 2020 is voor 42 MW aan SDE+ subsidies toegekend voor zon op daksystemen in onze gemeente. En met de collectieve inkoopacties uit het RRE-project is in 2020 door 1012 deelnemende huishoudens totaal €771.741 geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen en zonnepanelen. Daarmee wordt een CO2-emissiereductie van 252.547 kg per jaar gerealiseerd.

Deze inkoopacties hadden ook een duidelijk merkbaar effect op het gebruik van de Stimuleringslening voor woningeigenaren.

Risico's

Transportschaarste op het elektriciteitsnet

Halverwege 2020 kondigde Enexis voor de eerste keer dreigende transportschaarste aan in onze regio. Ze gaf daarmee een signaal af dat de beschikbare capaciteit voor grootschalige teruglevering van (duurzame) energie aan het net schaars werd. Desondanks werd toen verwacht dat er voor de komende jaren nog wel voldoende ruimte zou zijn om nieuwe projecten aan te kunnen sluiten. In december 2020 werden we alsnog verrast door het bericht dat de nog beschikbare capaciteit inmiddels al geheel vergeven is in contracten. De groei van dergelijke projecten ging veel sneller dan de netbeheerders hadden verwacht. Dit betekent dat er géén nieuwe offertes door Enexis meer worden uitgegeven voor aansluiting van nieuwe grootschalige duurzame energieprojecten. Dit speelt niet alleen in Moerdijk, maar geldt voor een groot deel van onze regio. Ook in andere regio's in het land spelen vergelijkbare problemen. Vanzelfsprekend brengt dit risico's met zich mee. Het remt de verduurzaming van de energieproductie en bedrijven kunnen hun voorgenomen projecten niet realiseren en de daarbij toegekende SDE+ subsidies niet innen. Dit gaat ten koste van het draagvlak en bovendien gaat het momentum verloren. Daarnaast kan de transportschaarste ook gevolgen hebben voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Bedrijven zijn op basis van het Bouwbesluit per 1 januari 2021 verplicht om aan de normen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) te voldoen. Zon op dak is daarvoor één van de meest rendabele technieken. Bovendien hebben veel bedrijven eigen vergaande duurzame ambities, waar zon op dak vrijwel altijd onderdeel van is. De transportschaarste kan er derhalve toe leiden dat bedrijven zich niet vestigen in, of zelfs verhuizen uit de gemeente en de regio.

Denkend aan de ontwikkeling van transportschaarste voor teruglevering, maken we ons ook zorgen over de netcapaciteit voor levering van elektriciteit aan bedrijven en bewoners. Verduurzamen gaat vaak gepaard met elektrificatie ten koste van andere energiedragers, zoals aardgas. Als we kijken naar de vele energie-intensieve bedrijven op het Haven- en industrieterrein, is ook wat dat betreft nog veel onzeker voor de toekomst.

THEMA KLIMAATADAPTATIE

Mijlpalen

Een vastgesteld verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

In de raadsvergadering van september is met algemene stemmen het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 'vGRP Moerdijk 2021-2024 Samen schakelen naar een toekomstbestendige waterketen' vastgesteld. Hierbij is de keuze gemaakt voor een duurzame financieringsmethodiek 'Sparen', waarbij voor het kostendekkingsplan wordt uitgegaan van:

a. Een duurzame financiering voor de bekostiging van de rioleringszorg op basis van directe afboeking van investeringen als een van de middelen om tot lagere lasten te komen. Dit heeft een effect op de voorziening;
b. Een klimaatscenario waarin de investeringsbudgetten voor verbetermaatregelen uit de basisvariant met 40% worden opgehoogd. Hiermee geeft het nieuwe vGRP Moerdijk 2021-2024 een eerste impuls aan de klimaatopgave;
c. Een gelijkblijvend tarief (m.u.v. indexatie) voor de rioolheffing voor de planperiode 2021-2024. Om de lasten nu, maar ook voor de lange termijn beheersbaar te houden gaan we de heffingsgrondslag voor grote gebruikers baseren op het waterverbruik. Eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens houden hetzelfde basistarief. De effectuering hiervan volgt met jaarlijkse besluiten ten aanzien van de heffing in 2021.

Verantwoording riolering en waterhuishouding 2020 door Havenbedrijf Moerdijk

Gemeente Moerdijk is wettelijk verantwoordelijk voor de invulling van de zorgplicht afval-, hemel- en grondwater. Havenbedrijf Moerdijk is volgens de huidige governance-regeling de uitvoerende partij voor het benodigde beheer en onderhoud ter uitvoering van deze zorgplicht binnen het beheergebied van Havenbedrijf Moerdijk.

Volgens de rioleringsovereenkomst dient het havenbedrijf op jaarbasis informatie te verschaffen aan de gemeente ter vaststelling van de rioolheffing en controle op een adequate invulling van de gedelegeerde watertaken. Over het jaar 2020 hebben zij dit gedaan. We hebben dit met een raadsinformatiebrief ter kennisneming aan de raad aangeboden.

Strategisch doel:

We handelen klimaatbestendig bij het (her) inrichten van onze openbare ruimte

Operationeel doel:
We zorgen voor verbetering van onze (regionale) waterkeringen

Operationeel doel:
We hebben een vastgesteld vGRP 2020 – 2024

Operationeel doel:
We hebben de effecten van klimaatverandering in beeld op basis van stresstesten

Operationeel doel:
We hebben de samenhang in onze waterketen in beeld

Operationeel doel:
We hebben een visie op de relatie tussen Klimaatadaptatie en de (her)inrichting van de openbare Ruimte, inclusief een uitvoeringsprogramma

Operationeel doel:
We hebben een visie op de rol van onze partners in de klimaatadaptatie, inclusief die van de particuliere grondbezitter

Ontwikkelingen

Klimaatadaptatie

Als gemeente kenden we de wettelijke plicht om in 2020 de klimaatdialogen te voeren. Hiermee zijn we enthousiast gestart, maar de invloed van de coronamaatregelen en personele wisselingen maakt de gestelde planning en doelen uitdagend. We hebben voldaan aan de wettelijke verplichting door zowel lokaal als regionaal een klimaatdialoog te organiseren met onze inwoners en diverse stakeholders. Dit heeft geresulteerd in twee klimaatonderleggers.

De overige vooraf gestelde doelen zijn nog niet behaald. De raad heeft echter bij de begrotingsbehandeling voor de komende twee jaar middelen beschikbaar gesteld om hier 0,5 fte aan extra capaciteit op in te zetten. Hieraan hebben we per 1 januari 2021 invulling gegeven. Naast de klimaatdialogen zijn we ook gestart met het opstellen van de Moerdijkse klimaatstrategie en zijn financiële kansen benut voor de uitvoering met de vaststelling van het vGRP.

De klimaatstrategie zal voor de zomer ter vaststelling worden aangeboden. Hierin zal ook gezocht worden naar meetbare indicatoren ten behoeve van de zichtbaarheid van de uitvoering en de resultaten.

Effecten

Medestanders gezocht voor een klimaatbestendig Fijnaart

“Een visieplan ligt klaar om uitgevoerd te worden”

Een dorp met veel groen, water en klaar voor de gevolgen van de klimaatveranderingen, zo ziet Ivo Dierks Fijnaart voor zich. Artist impression gemeente Moerdijk

Door de klimaatverandering wordt het warmer en natter. De inwoners van Fijnaart weten wat hevige regenbuien kunnen veroorzaken. Tot enkele jaren geleden stonden na een wolkbreuk laaggelegen straten als de Vrouwe Jacobstraat en de Jan van Glymesstraat blank. Inmiddels zijn maatregelen getroffen, zoals waterbergingen bij de voetbalvelden. Het is echter niet genoeg om in de toekomst droge voeten te kunnen garanderen. Ivo Dierks van de werkgroep Climate Proof Fijnaart van de dorpstafel wil daar wat aan doen. Een visieplan ligt op tafel. Wat ontbreekt zijn inwoners die samen met hem werken aan een klimaatbestendig Fijnaart.

niet verbrandt of verdrinkt. Wat ik nodig heb is een aantal enthousiastelingen die samen met mij willen lobbyen om dit voor elkaar te krijgen.”

Scriptie

De maatregelen hoeven de werkgroepleden niet zelf te bedenken. In juli 2019 maakte Max van Beek in opdracht van de gemeente Moerdijk en Waterschap Brabantse Delta de scriptie ‘Waterproof Fijnaart’. Het document staat vol oplossingen voor een klimaatbestendig en waterrobuust Fijnaart. “De ideeën dienen echt als inspiratie. Maar toen ik het las werd ik er wel heel vrolijk van”, zegt Ivo. “Alles realiseren kan alleen als je volledig klimaatbestendig wil worden, voldoende geld hebt en alle ruimte van de gemeente en de gemeenschap krijgt. Maar je kunt alvast wel beginnen met onderdelen ervan te realiseren.”

Tiny Forests

Eén van de ideeën waar Ivo heel enthousiast over is, is de aanleg van zogenaamde Tiny Forests. Dat zijn kleine, inheemse bosjes ter grootte van een tennisbaan. Daarnaast heb je ook Tuiny Forests. Die zijn slechts 6 m2 en kunnen mensen in hun tuin

Risico’s

De (financiële) impact van klimaatveranderingen is op dit moment voor ons als gemeente nog niet in te schatten. Slechts een deel van de opgave kunnen we bekostigen vanuit de rioleringszorg. Met het nieuwe vGRP is daarvoor een basis gelegd. Op basis van de klimaatstrategie en de uitwerking daarvan, krijgen we inzicht in de verder benodigde investeringen.

THEMA LEEFOMGEVING

Mijlpalen

Implementatie Omgevingswet op stoom

Het vastgestelde dynamische implementatieplan Omgevingswet 2019 is, met het compleet worden van het programmateam, verder geconcretiseerd. In de plannen van aanpak zijn de minimale eisen van de VNG doorvertaald. Hiermee zorgen we dat we als organisatie en onze partners op tijd klaar zijn voor de inwerkingtreding van de wet. We zijn dit najaar met de betrokken ketenpartners in regionaal verband een aantal werkgroepen gestart. Hierin werken we actief samen aan de uitvoering van de gezamenlijke implementatieopgave. Met integrale werkgroepen zijn we in de gemeentelijke organisatie gestart met het implementeren van de minimale eisen. O.a. met het eigen maken van de inhoud van de wet, evalueren van bestaande processen, leren kennen van nieuwe producten en implementatie van benodigde digitale software en aansluiting op het DSO. Ook het spoor Anders werken, de veranderopgave én de onderscheidende ambitie hebben hierin een plek gekregen.

Regionale bodemkwaliteitskaart PFAS vastgesteld

In het najaar van 2019 liepen veel bouw- en civiele projecten in Nederland vertraging op of kwamen zelfs stil te liggen als gevolg van het aantreffen van PFAS. Het Rijk heeft vervolgens versneld hogere tijdelijke normen vastgesteld. Op initiatief van de omgevingsdiensten hebben vrijwel alle Brabantse gemeenten samen een Brabant-brede bodemkwaliteitskaart voor PFAS opgesteld. Uit de opgeleverde kaart blijkt dat de bodem in Brabant ruimschoots voldoet aan de landelijke achtergrondwaarden.

Het college heeft de Bodemkwaliteitskaart PFAS en bijbehorende Nota bodembeheer op 16 december 2020 vastgesteld. Hiermee zijn de kaders geborgd in het gemeentelijke beleid. Grondverzet kan nu binnen de kaders van de Nota bodembeheer zonder aanvullende belemmeringen of aanvullend onderzoek plaatsvinden. De knelpunten bij bouw- en civiele projecten zijn hierdoor opgeheven.

Jaarverslag 2020 uitvoering VTH-taken

Jaarlijks stellen we een jaarverslag op over de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving). Dit verslag zal voor 1 mei 2021 aan de raad worden aangeboden.

Bij grote evenementen is boa-toezicht aanwezig

Begin 2020 zijn we gestart met de realisatie van deze prestatie. Zo was er boa-toezicht bij de belangrijkste evenementen tijdens carnaval, bijvoorbeeld de Lichtjesoptocht in Standdaarbuiten. Daarna was het als gevolg van de coronamaatregelen vrijwel onmogelijk om evenementen te organiseren. Het is uiteindelijk gelukt om één grootschalig evenement wél door te laten gaan, namelijk de Vestingloop in Willemstad op 20 september. Naast de betrokkenheid vooraf heeft ook tijdens dit evenement toezicht plaatsgevonden. Het toezicht wordt weer opgepakt op het moment dat er weer evenementen mogelijk zijn

VOS-onderzoek bij tankstations

We hebben aan de omgevingsdienst opdracht gegeven om bij alle tankstations een OGI-onderzoek (optical gas imaging) uit te voeren om inzicht te verschaffen in de emissies vluchtige organische stoffen (VOS) naar de buitenlucht. OGI is een manier om (optisch) gerichter

Strategisch doel:

Van Afval Naar Grondstof is onze bijdrage aan een circulaire economie

Operationeel doel:

We verminderen de hoeveelheid restafval tot maximaal 100kg per inwoner door het stimuleren van afvalbewustzijn en een effectieve wijze van inzamelen

Samenwerken
Op weg naar de Omgevingswet
Versnellen
Ontregelen
Vereenvoudigen
2026
Gebiedsdekkend omgevingsplan
Handboek, stapsgewijs
1 jan 2029
Nieuw begin
Dienstverlening en participatie
Gebiedsgericht werken
Tweebenig samenwerken
Gemeente
Inwoners/ondernemers
1 jan 2022
Inwerkingtreding wet
Experimenteren
Meer of minder regels?
Leren en proberen
1 april 2021
Minimale eisen VNG
Vaststellen omgevingsvisie 2022
doorontwikkeling ambities
opstellen plan
opstellen visie
Implementatie in de organisatie
Ja, omdat...
Nee, omdat...
Omgevingsplan van rechtswege
Samen
gemeente Moerdijk
mooier maken
Water
Bouw
Veiligheid
Natuur
Bodem
Cultureel erfgoed
Één overheid
Meedoen
Plan van aanpak (PVA)
Omgevingsvisie
Omgevingsplan
Vergunning en proces
Heden
Digitaal stelsel omgevingswet (DSO)

Strategisch doel:

Er is een betere balans tussen de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot (economische) activiteiten

Operationeel doel:
We stellen de Omgevingsvisie op met inwoners, bedrijven en overige partners

Operationeel doel:
We implementeren de Omgevingswet (2021)

Operationeel doel:
We voorkomen verdere verslechtering van de luchtkwaliteit in Moerdijk (peiljaar 2017)

Operationeel doel:
We professionaliseren de geluidszonebewaking met betrekking tot bedrijventerreinen

Operationeel doel:
We bewaken de balans tussen kwaliteit leefomgeving evenementen

Operationeel doel:
We versterken de biodiversiteit in buitengebied en bebouwd gebied

Operationeel doel:
We verminderen de geluidsoverlast van wegverkeer en spoor

Operationeel doel:
We verminderen de geuroverlast van bedrijven op industrieterrein Moerdijk

te zoeken naar diffuse VOS-emissies. De voor het oog onzichtbare VOS-diffuse emissies kunnen we zichtbaar maken als een ontsnappende 'wolk' naar de buitenlucht. Het is een snelle en makkelijkere manier om gerichter te zoeken naar mogelijke emissies. Dit allemaal met het doel om de veiligheid voor de (woon)omgeving en de kwaliteit van het milieu te beschermen. Dit voor Midden- en West-Brabant unieke onderzoek leverde helaas negatieve resultaten op. Bij 8 van de 11 uitgevoerde inspecties zijn ongeoorloofde emissies geconstateerd. In een geval waren wij zelfs genoodzaakt meteen tot aanschrijving over te gaan. Door de coronamaatregelen zijn slechts 11 van de 20 geplande onderzoeken uitgevoerd. De resterende tankstations laten we in 2021 door de Omgevingsdienst controleren.

Zonebeheer industrieterreinen overgedragen
De provincie heeft het zonebeheer van het industrieterrein Moerdijk per 1 januari 2020 overgedragen aan de gemeente. De zoneboekhouding is geactualiseerd en daarmee op orde. Voorafgaande aan de overdracht hebben we in samenwerking met de provincie en omgevingsdienst de geluidsboekhouding gevalideerd door gedurende een langere periode een permanente geluidmeter te plaatsen ter hoogte van de kernen Moerdijk en Klundert. Hieruit blijkt dat de cijfermatige berekening overeenkomt met de feitelijk gemeten waarden.
De omgevingsdienst heeft voor het industrieterrein Dintelmond in 2020 een actualisatierapport opgeleverd. Daarin wordt geconcludeerd dat binnen de zone van het industrieterrein geen knelpunten aanwezig zijn.

Ontwikkelingen

Implementatieplan BRO opstellen

Conform planning is het plan van aanpak voor de Basisregistratie Ondergrond (BRO) vastgesteld. De start van de uitvoering was gepland in september 2020. Het landelijke programma BRO heeft gemeenten de mogelijkheid geboden om het project, zonder consequenties voor de Ensia-verantwoording, door te schuiven naar 2021. Van deze mogelijkheid hebben we gebruikgemaakt, in verband met de inzet van betrokken ambtelijke capaciteit voor de Nazorg Corona.

Omgevingswet treedt later in werking

In mei 2020 heeft de minister laten weten dat de Omgevingswet niet op 1 januari 2021 maar op 1 januari 2022 in werking treedt. De doelen van de wet, en daarmee de opgave staan overeind en gaan onverminderd door. Ook hier heeft corona effect op de veranderopgave en beoogde planning. We hebben de planning en het proces uit het implementatieplan Omgevingswet 2019 geactualiseerd op basis van bovenstaande ontwikkelingen. In juni 2021 monitoren we waar we staan met de uitvoering en herijken we het implementatieplan tot inwerkingtreding van de wet. Het is een dynamisch proces waarbij ook de wet zich nog steeds ontwikkelt. De inzichten die we hebben opgedaan in de eerste fase vertalen we hierin door. In juni 2021 wordt vanuit het Rijk ook duidelijk óf en hoe de wet in werking treedt op 1 januari 2022. Begin 2020 bleek er, vanwege complexe ruimtelijke opgaven, intern geen capaciteit beschikbaar om de rol van spoortrekker Omgevingsplan op te pakken. We hebben daarom besloten om tijdelijk in te huren. Hiermee voldoen we aan de minimale eisen vanuit de VNG en hebben we, naast een spoortrekker, ook incompany opleiding in huis gehaald. Het uitgangspunt (we doen het met onze eigen organisatie) staat hierbij centraal. In 2021 is deze functie intern belegd voor het opstellen van het gebiedsdekkende Omgevingsplan.

Voorbereidingen Omgevingsvisie gestart

In 2020 is het interne inventarisatieproces voor het opstellen van de Omgevingsvisie opgestart. Zowel bestaand als te ontwikkelen beleid en nieuwe opgaven (bv. klimaatadaptatie en energietransitie, versnelling woningbouw) zijn gekoppeld aan het proces van de Omgevingsvisie. Om het uiteindelijk beoogde resultaat te kunnen bereiken stellen we voorwaarden aan het proces om te komen tot de Omgevingsvisie en aan de inhoud en vorm van de Omgevingsvisie. Zowel het bestuur als de klankbordgroep en de interne organisatie hebben meegedacht en richting gegeven aan deze voorwaarden. Die worden met het Startdocument Omgevingsvisie in juni 2021 aan de raad voorgelegd. Door deze fase, inclusief een marktconsultatie, uitgebreid vorm te geven hebben we voorwerk kunnen doen voor een gerichte en passende aanbesteding. Met de huidige planning is de Omgevingsvisie eind 2022/begin 2023 gereed voor besluitvorming.

Impactanalyse Wkb

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is niet op 1 januari 2020 in werking getreden. Het kabinet heeft besloten de inwerkingtreding te koppelen aan de Omgevingswet. De Wkb heeft voor de gemeente gevolgen op het gebied van personeel en verminderde opbrengst van bouwleges. Om de gevolgen objectief in beeld te brengen voert een externe adviseur een impactanalyse uit. De gevolgen maken we inzichtelijk in de Kadernota 2022.

VTH-beleid

We hebben besloten niet tot gedeeltelijke actualisatie van het VTH-beleid over te gaan. Door de komst van de nieuwe Omgevingswet ligt een integrale herziening van het beleid meer voor de hand. In overleg met onze De6-partners hebben we afgesproken de herziening samen op te pakken. De vaststelling van het nieuwe beleid laten we over aan het nieuwe college. Vaststelling van het nieuwe beleid plannen we nu voor juni 2022.

Beeld luchtkwaliteit

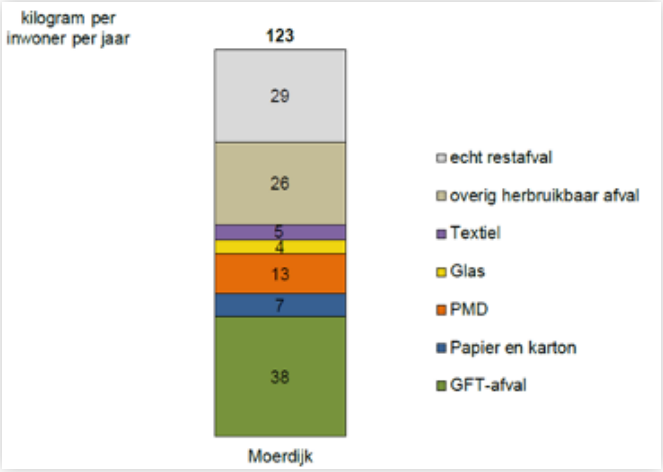
Om de situatie op het gebied van luchtkwaliteit in beeld te brengen maken we onder meer gebruik van de Milieumonitor van het Havenbedrijf Moerdijk. De resultaten over het jaar 2019 kwamen in de loop van 2020 beschikbaar. Over het algemeen is een afname te zien in de concentraties van fijnstof (PM10), stikstofdioxide (NO2) en benzeen in de lucht rondom het haven- en industrieterrein Moerdijk. Ook het aandeel van de industrie in de gemeten concentraties neemt af. Uit de resultaten van de berekeningen uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) concluderen we dat in Moerdijk in 2019 ook langs de rijkswegen geen overschrijdingen van de grenswaarden plaatsvonden wat betreft stikstofdioxide, fijnstof en ultrafijnstof. De luchtkwaliteit wordt meegenomen in het proces van het bepalen van de omgevingswaarden in de Omgevingsvisie.

Afval: effect corona op gedrag inwoners

De coronaperiode is van grote invloed op het gedrag van inwoners. Veel inwoners zijn thuis gaan opruimen en hebben een of meerdere bezoeken aan de milieustraat gebracht om hun afval af te leveren. Doordat meer inwoners thuiswerken hebben ze meer afval in hun eigen woonomgeving weggebracht (in plaats van de werkomgeving). We zien daardoor onder meer een stijging van het aantal kilogram restafval per inwoner van 8,4% ten opzichte van 2019. Daardoor zijn we verder van de doelstelling van 100 kilogram restafval per inwoner verwijderd. De (ondergrondse) containers moesten frequenter worden geleegd, waardoor de kosten voor zowel inzameling als verwerking stegen. Doordat er tijdelijk maar 5 i.p.v. 12 voertuigen zijn toegestaan op de milieustraat, zijn de wachttijden voor particulieren toegenomen. De inzet van verkeersregelaars was nodig om de drukte in goede banen te leiden. Verder is in 2020 meer inzet nodig geweest van eigen personeel voor bijvoorbeeld het opruimen van bijplaatsingen bij (ondergrondse) containers en hebben we 210 meldingen van illegale stort afgehandeld.

Meer inzetten op afvalbeleid en gedragsbeïnvloeding

In de loop van 2020 hebben we ervoor gekozen om de inzet op afvalbeleid (vooralsnog tijdelijk) te gaan vergroten. Zo hopen we dichter bij de doelen te komen die we willen halen, en de kosten beter te kunnen beheersen. Resultaat hiervan is bijvoorbeeld het besluit om per 1 januari 2021 blik bij plastic te gaan inzamelen. De Afvalstoffenverordening is afgerond en is begin 2021 vastgesteld door de raad. Daarmee is de basis voor het beleid weer op orde. De vervolgstap is inzetten op gedragsbeïnvloeding. De sorteeranalyse die we eind 2020 hebben uitgevoerd heeft inzicht gegeven in het potentieel dat er nog is om extra afval te scheiden. Van de 123 kilogram fijn huishoudelijk restafval per inwoner is namelijk slechts 29 kilo echt restafval. Vooral op het gebied van gft-scheiden valt winst te behalen. Daar gaan we in een publiekscampagne (start voorjaar 2021) op focussen, samen met de inzet op het opruimen van zwerfafval.

Restafval per inwoner (VANG monitor):

2018: 177,3 kilogram
2019: 159,9 kilogram
2020: 173,5 kilogram

Effecten

Aantal meldingen 2020

Geluid	220	(2019: 294)
Geur	252	(2019: 113)

Milieumeldingen totaal

We signaleren in 2020 een stijging van het totaal aantal ingekomen meldingen ten opzichte van 2019 met 23,4%.
2019: 521
2020: 643

De stijging schrijven we toe aan een viertal incidenten die een bovengemiddeld aantal meldingen hebben veroorzaakt. Het gaat hierbij om het fakkelen bij Shell (130 meldingen) en twee incidenten die inmiddels zijn opgelost (respectievelijk 48 en 53 meldingen). Daarnaast is er een nog lopende casus waarbij door 1 melder 68 meldingen zijn gedaan. In het VTH-jaarverslag 2020 is het 'jaaroverzicht 2020 milieumeldingen' opgenomen.

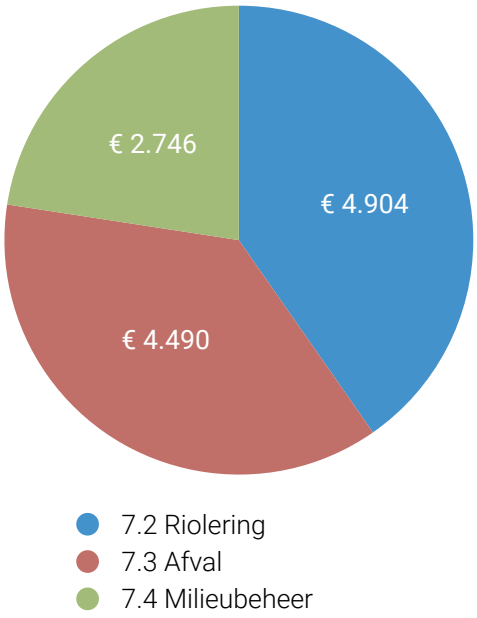
Risico's

We hebben de personele en financiële gevolgen van de inwerkingtreding van de Wkb in beeld gebracht en het verwachte effect op de legesopbrengsten wordt op basis van de gemiddelde opbrengst over de afgelopen jaren verwerkt in de Kadernota en meerjarenbegroting 2022.

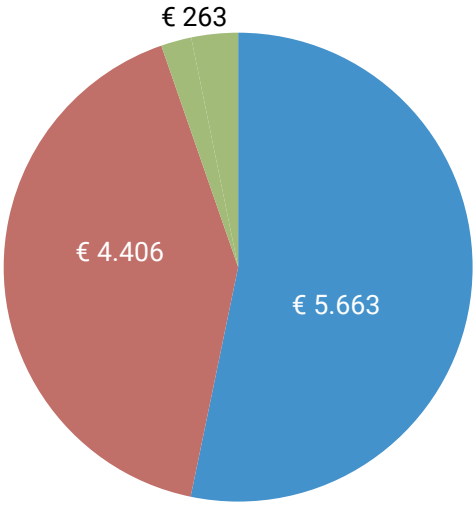
LASTEN EN BATEN 2020

bedragen x € 1.000

LASTEN: € 12.140

BATEN € 10.333

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020 Lasten	Baten	Saldo
7.2 Riolering	4.904	-5.663	-759
7.3 Afval	4.490	-4.406	83
7.4 Milieubeheer	2.746	-263	2.483
Resultaat voor bestemming	**12.140**	**-10.333**	**1.808**
0.10 Mutaties reserves	0	-342	-342
Resultaat na bestemming	**12.140**	**-10.674**	**1.466**

OVERZICHT PROGRAMMA 1

Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	10.703	11.815	12.140	325
Totaal baten	-10.075	-10.377	-10.333	44
Saldo van baten en lasten	**628**	**1.439**	**1.808**	**369**
Resultaat voor bestemming	**628**	**1.439**	**1.808**	**369**
Storting in reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	-349	-342	7
Resultaat na bestemming	**628**	**1.090**	**1.466**	**376**

Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk

Wonen in een fijne omgeving die prettig en veilig voelt, is een belangrijke pijler van het dagelijks welzijn. Met elf woonkernen is daar binnen de gemeente dan ook dagelijks aandacht voor. Met de juiste woningen, beschikbare voorzieningen, een goede bereikbaarheid, een gevoel van veiligheid en gezondheid en een aangename sociale omgeving.

THEMA WONINGBOUW

Mijlpalen

Prestatieafspraken Woonkwartier

In januari 2020 hebben Woonkwartier en de gemeenten Halderberge en Moerdijk de Jaarschijfafspraken 2020 ondertekend. In de jaarschijfafspraken zijn afspraken opgenomen over de thema's:

- Organisatie en samenwerking
- Betaalbaarheid
- Beschikbaarheid
- Woningkwaliteit en duurzaamheid
- Wonen, zorg en ondersteuning
- Inzet in wijken, kernen en buurten

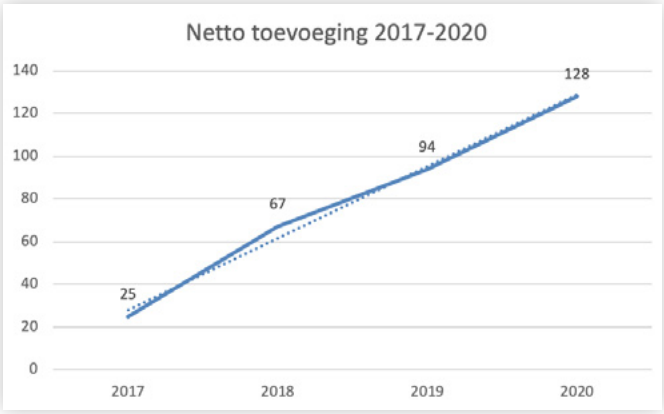
Naast de jaarschijfafspraken is in 2020 ook gewerkt aan de totstandkoming van nieuwe kaderafspraken voor de periode 2020-2024.

Nieuwe provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose

Nadat ze verschillende keren was uitgesteld heeft de provincie uiteindelijk op 15 september 2020 de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose gepubliceerd. Op grond van deze prognose mogen wij in de periode van 2020 tot 2030 1.365 woningen bouwen. Met de publicatie van de provinciale prognose kon het woningbehoefteonderzoek verder worden opgepakt. De resultaten hiervan zijn in 2021 bekend. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst wonen van 10 december 2020 is door de provincie een toelichting gegeven op de prognose en is door Woonkwartier een toelichting gegeven op de woonruimteverdeling en op de plannen van Woonkwartier voor de komende jaren.

Realisatie woningbouw op koers

De realisatie van het huidige woningbouwprogramma ligt op koers, onder meer met de oplevering van aanleunwoningen in Zevenbergen (Westhoek), 24 sociale huurwoningen in project Moye Keene, vrijstaande woningen in Rodeborg in Klundert en woningen in Kloosterblok in Willemstad. Er is gestart met de bouw van 78 sociale huurwoningen in Bosselaar Zuid te Zevenbergen. In totaal heeft onze bouwproductie geleid tot een netto toevoeging (inclusief sloop en overige onttrekkingen) van 128 woningen aan de woningvoorraad.

Verkoop en gronduitgifte in woningbouwprojecten verloopt zeer voorspoedig

In de projecten waar we als gemeente een actieve rol hebben in de verkoop van particuliere

Strategisch doel:

We proberen huidige bewoners te behouden en nieuwe inwoners te trekken

Operationeel doel:
Inzetten met Moerdijk Marketing op het aspect wonen, voor zowel huidige als nieuwe bewoners

Operationeel doel:
Met ruimte voor innovatieve woonconcepten en bijzondere woonmilieus onderscheidt Moerdijk zich als woongemeente voor een specifieke doelgroep

Operationeel doel:
Investeren in verbetermaatregelen en wooncomfort van de bestaande en nieuwe huurwoningen en koopwoningen qua levensloopbestendigheid, duurzaamheid en veiligheid

Strategisch doel:

Het aantal en soort woningen in onze gemeente past bij de samenstelling van onze bevolking

Operationeel doel:
Daadwerkelijk realiseren van het beoogde aantal en soort woningen

Operationeel doel:
Realiseren reguliere huisvesting en woonzorgconcepten kwetsbare groepen

Operationeel doel:
Zorgen voor voldoende huisvesting voor de doelgroep starters

bouwkavels gaat de uitgifte hard. Zo zijn de kavels in de Vlinderbuurt in Standdaarbuiten grotendeels verkocht en is in de Waterwijk in Fijnaart – met de flexibele uitgiftemethodiek - de helft van het plangebied al verkocht onder voorbehoud. Hierdoor is het verkooptempo aanzienlijk hoger geweest dan aanvankelijk werd ingeschat. Hierdoor kan de uitgifte van kavels in Waterwijk fase 3 en 4 ook versneld in de verkoop. Na het actualiseren van de grondprijzen en de uitgifteregels verwachten we hier in 2021 opnieuw belangrijke versnellingen in het verkooptempo, omdat deze 2 fases tegelijktijdig in verkoop worden aangeboden. In totaal is binnen de gemeentelijke grondexploitaties voor circa 5,6 miljoen euro aan grondverkopen gerealiseerd. Bij de afsluiting van jaar 2020 vindt een winstneming plaats uit de grondexploitaties Waterwijk en Vlinderbuurt.

Oplevering appartementen De Westhoek

Aan het Wilhelminapark in Zevenbergen zijn in 2020 11 koopappartementen gerealiseerd. Het was een project van de lange adem. Het werd al in 2007 opgestart, kende een moeizaam planologisch traject, kwam stil te liggen door het (noodgedwongen) terugtrekken van de oorspronkelijke initiatiefnemers, om vervolgens 5 jaar erna een hernieuwde start te maken. Inmiddels hebben 11 huishoudens hun intrek in de appartementen genomen.

Budget voor stimuleringsregelingen verhoogd

De gemeente Moerdijk kent twee stimuleringsregelingen: een stimuleringsregeling voor particuliere woningeigenaren en een stimuleringsregeling voor sportverenigingen. Met name van de eerste regeling wordt veelvuldig gebruik gemaakt.
In mei en juni is een collectieve inkoopactie

zonnepanelen en isolatie geweest. Dit heeft geresulteerd in de toename van het aantal stimuleringsleningen. Verwacht werd dat het budget dat nog beschikbaar was voor het eind van het jaar uitgeput zou zijn. Omdat in het najaar opnieuw een collectieve inkoopactie plaatsvond, heeft de raad op 3 november 2020 besloten om het budget voor de stimuleringsregelingen met € 500.000,- te verhogen. Om het budget efficiënter in te kunnen zetten is tevens besloten om de budgetten van beide stimuleringsregelingen samen te voegen.

Achtervangpositie WSW verlengd

De gemeente Moerdijk neemt een achtervangpositie in bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, zodat woningcorporaties goedkoper geld aan kunnen trekken om hun volkshuisvestelijke taken uit te voeren. De achtervangpositie liep op 31 december 2020 af. Het college heeft in 2020 besloten om met ingang van 1 januari 2021 opnieuw een achtervangpositie in te nemen ten aanzien van Woonkwartier voor de duur van 1 jaar, of totdat de stelselwijziging in werking treedt.

Integrale aanpak arbeidsmigratie vastgesteld

Op 24 september 2020 is de integrale aanpak arbeidsmigratie Moerdijk vastgesteld. In deze aanpak leggen we de basis voor het op te stellen integrale beleid op arbeidsmigratie vanuit economisch, volkshuisvestelijk en sociaal-maatschappelijk perspectief. Voor al deze drie sporen geldt dat we willen inzetten op kwaliteit. In de integrale aanpak is uitgangspunt om “regionaal af te stemmen wat regionaal kan en lokaal vast te leggen wat lokaal moet”.

Op volkshuisvestelijk gebied is vastgesteld dat we willen zorgen voor een breed spectrum aan soorten huisvesting verspreid over meerdere locaties, afgestemd op de behoeften van arbeidsmigranten. Als gemeente gaan we hiervoor verantwoorde kaders vaststellen. Er zijn kaders nodig voor de beoordeling van mogelijke locaties voor de huisvesting en voorwaarden voor het realiseren, exploiteren en beheren van goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Uitgangspunt is dat goede huisvesting goed personeel aantrekt. Hoe beter de kwaliteit, hoe sterker de lokale verbondenheid en continuïteit. We kiezen dan ook voor een hoge kwaliteit huisvesting in Moerdijk. Voor exploitatie zal een vergunning moeten worden aangevraagd. Uitgangspunt is het spreiden van locaties en van huisvesters. Vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief is de doelstelling dat arbeidsmigranten in beeld zijn, zelfredzaam zijn, zich thuis voelen en geïntegreerd zijn. We willen gaan stimuleren dat er draagvlak is vanuit onze inwoners zodat arbeidsmigranten nieuwe inwoners kunnen worden die volwaardig gaan meedoen in de samenleving en positief zijn voor de vitaliteit van de kernen.

Ontwikkelingen

Woningbehoefteonderzoek later

In samenwerking met Woonkwartier is besloten een nieuw woningbehoefteonderzoek uit te voeren in 2019. Hiervoor is het benodigde budget beschikbaar gesteld. Vanwege de vertraging van de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose is besloten dit onderzoek uit te stellen tot 2021.

Versnellingsopgave in de steigers

De provinciale prognose en de uitkomsten van het woningbehoefteonderzoek vormen de basis voor een nieuwe woonvisie en het herijken van het gemeentelijk woningbouwprogramma in 2021. Daarbij komt onze bijzondere opgave om als werkgelegenheidsgemeente extra te bouwen nadrukkelijk aan de orde, onder andere door het groene licht voor het LPM. Mede vanwege die positie zijn we in 2020 betrokken bij het opstellen van de Regionale Investeringsagenda (RIA) regio Breda. Doel is te komen tot een ambitiedocument, als basis voor gezonde groei van onze regio en Moerdijk op het gebied van woningbouw, economie, infrastructuur en groen/blauw. Gelet op de nationale opgave op het gebied van woningbouw stuurt het rijk aan op verstedelijking en het maken van massa. Met de RIA willen we inzetten op een integrale benadering. De gemeenteraad is in januari 2021 over deze ontwikkeling geïnformeerd. Naar verwachting kan het ambitiedocument in het voorjaar van 2021 aan colleges en raden van de deelnemende gemeenten worden aangeboden.

Wijk Rodeborg nagenoeg gereed

In de wijk Rodeborg in Klundert zijn in 2020 de woningen op 9 van de laatste 10 kavels gerealiseerd. De uitgifte van deze kavels voor zelfbouw is het sluitstuk van het project dat startte met de verplaatsing van tennisvereniging Van Polanen, korfbalclub DSO en de Oranje Garde naar de sportboulevard bij de Niervaert. Voor de bouwkavels ligt de kleurstelling vast, in lijn met de rest van de wijk met Noors karakter. Nadat de laatste woning is opgeleverd kan ook de openbare ruimte in deze eerste gasloze wijk in onze gemeente worden afgerond.

Verruiming urgentieregeling geëvalueerd

Inwoners zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun woonsituatie. Alleen in zeer uitzonderlijke noodsituaties kunnen inwoners onder strikte voorwaarden in aanmerking komen voor een sociale of medische urgentie en wordt voorrang verleend bij de toewijzing van een sociale huurwoning. Aanvragen voor een urgentie worden behandeld door de urgentiecommissie, waarin de gemeente en Woonkwartier zitting hebben. Surplus heeft een adviserende rol. Woonkwartier voert de regeling uit. In 2018 is de urgentieregeling verruimd. In 2020 is de urgentieregeling (opnieuw) geëvalueerd met alle betrokken partijen. Geconcludeerd werd dat de urgentieregeling goed functioneert en voldoende ruimte biedt.

Langer Thuis – wonen met gemak
"Wonen met gemak" is een project waarbij op lokaal niveau wordt samengewerkt met vrijwilligers, ondernemers en gemeente ter ondersteuning van senioren en mensen met een beperking. Het project Wonen met gemak kan worden ingezet als instrument om inwoners bewust te maken van de keuzes waar zij voor komen te staan bij het langer thuis wonen. Er is gekozen om de uitwerking per kern op te pakken. Vanwege personele wisselingen en de maatregelen in het kader van de coronacrisis is in 2020 geen traject opgestart.

Effecten

Ontwikkeling inwoneraantal:
01-01-2018: 36.967
01-01-2019: 36.961
01-01-2020: 37.129
01-01-2021: 37.185

Aantal verstrekte startersleningen:
Totaal 2018: 20
Totaal 2019: 14
Totaal 2020: 14

Aantal verstrekte stimuleringsleningen:
Totaal 2018: 24
Totaal 2019: 49
Totaal 2020: 55

Ontwikkeling woningvoorraad:
De woningvoorraad nam in 2020 toe met 128 woningen, van 16.501 (01-01-2020) naar 16.629 (31-12-2020) woningen.

Aantal voorlichtingsacties gericht op investeren in verbetermaatregelen en wooncomfort van de eigen woning: 3 (collectieve inkoop energiebesparende maatregelen en zonnepanelen voorjaar, collectieve inkoop energiebesparende maatregelen en zonnepanelen najaar, waardebonactie energiebesparende producten najaar. Daarnaast is www.moerdijk.nl/klimaat gelanceerd en voert Energiek Moerdijk met subsidie van de gemeente doorlopende energiescans uit bij inwoners die zich daarvoor aanmelden)

Risico's

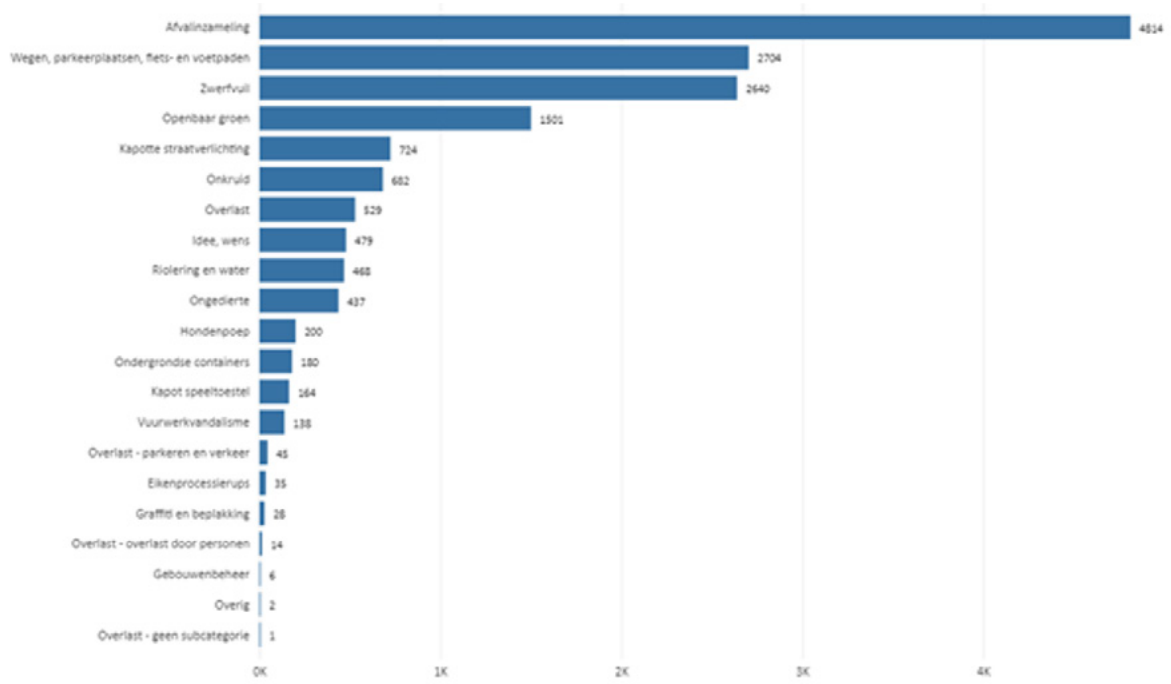
In het verleden was met de provincie overeengekomen dat wij met het onherroepelijk worden van het LPM 825 woningen extra zouden mogen bouwen. Dit aantal is inmiddels losgelaten en de provincie heeft aangegeven dat wij de behoefte aan extra woningen aan moeten tonen. In het kader van het woningbehoefteonderzoek is onderzocht hoe groot die extra behoefte als gevolg van het LPM is. Het risico dat uit het woningbehoefteonderzoek een lager aantal extra toe te voegen woningen komt dan in het verleden met de provincie was overeengekomen, komt daarmee te vervallen. Voorjaar 2021 informeren we de raad over het WBO.

THEMA VEILIGE BUURT

Mijlpalen

Proces meldingen openbare ruimte verbeterd

In 2020 ontvingen we 15.791 meldingen over de openbare ruimte die met name betrekking hadden op afval, verhardingen en verschillende aspecten van het openbaar groen. De afhandeltermijn is door een andere werkwijze teruggebracht van 17 dagen gemiddelde doorlooptijd, tot 5 dagen gemiddelde doorlooptijd. Deze doorlooptijd willen we nu vasthouden. De klanttevredenheid voor meldingen openbare ruimte is verbeterd van een 5,8 in mei, tot een 6,6 in december 2021. Met de meta-analyse van de kwalitatieve data hebben we inmiddels een aantal acties doorgevoerd om de klanttevredenheid nog verder te verbeteren.

Aantal meldingen per categorie in 2020

Strategisch doel:

We hebben veilige kernen met een sterke sociale structuur

Operationeel doel:
Inwoners kennen elkaar en zorgen voor elkaar (zie ook programma 4)

Operationeel doel:
BOA's en wijkagenten zijn zichtbaar en wijktoezichtsprojecten worden uitgebreid

Operationeel doel:
Buurtpreventieteams worden nog effectiever en efficiënter ingezet. Deze werken nog beter samen met wijkagenten, BOA's en wijkconsulenten

Operationeel doel:
Tegengaan huiselijk geweld, voorkomen burenoverlast, opvang personen met verward gedrag

Strategisch doel:

De buurt is goed ingericht, schoon en heel

Operationeel doel:
Verloederde plekken worden aangepakt en ingericht

Operationeel doel:
Kwaliteit onderhoudsniveau is blijvend zoals afgesproken

Operationeel doel:
Voldoende sport- en speelruimte

Operationeel doel:
Duurzame en goed functionerende openbare verlichting van de openbare weg. Meer aandacht voor verlichting van “onveilige plaatsen”

Operationeel doel:
Ruimte voor waterberging in de openbare ruimte

Operationeel doel:
Samen met onze inwoners zorgen voor meer bewustwording over het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en over het belang van duurzaam beheer voor de dagelijkse staat van onderhoud

Combinatie tussen BuitenBeter app en buurtpreventiemeldingen verder vormgegeven
Eind 2020 hebben we blijvend geïnvesteerd in het contact tussen gemeente, politie en buurtpreventieteam. Binnen de veiligheidsstaf is hiervoor meer capaciteit vrijgemaakt en voor de ondersteuning van de preventieteams. Vanuit Openbare Ruimte is ook geïnvesteerd in een betere opvolging van meldingen die via de preventieteams binnen komen.

Onveilige plekken in de buurt zijn aangepakt
In 2020 zijn de laatste lampen vanuit het project “Donkere plekken” opgehangen op de plaatsen die door de buurtpreventieteams zijn aangedragen. Ook zijn we gestart met de voorbereidingen om in 2021 met dit project een vervolgslag te maken. Dit maakt onderdeel uit van de intensievere samenwerking met de buurtpreventieteams.

Afname jeugdoverlast
In 2020 hadden we te maken met de nodige overlast veroorzaakt door een tweetal jeugdgroepen in Zevenbergen. Hier hebben we samen met politie, Openbaar Ministerie, het Zorg- en veiligheidshuis en diverse zorginstanties intensief op ingezet. Dat gebeurde door strafrechtelijk optreden en gesprekken met de ouders van de jongeren. Dit heeft er eind 2020 in geresulteerd dat de overlast fors is afgenomen.

Digitale infrastructuur (glasvezel)
Snel internet voor iedereen is een belangrijke voorwaarde voor een vitale sociale, maatschappelijke en economische gemeenschap. Omdat nu niet iedereen in de gemeente over snel internet beschikt, hebben we ons ook in 2020 hard gemaakt om glasvezel voor iedereen te verkrijgen. Begin 2020 heeft dit geresulteerd in een raadsbesluit dat het mogelijk maakt om ook minder rendabele gebieden in de gemeente te kunnen aansluiten. De verdere inspanningen in 2020 hebben zich met name gericht op contractvorming.

Beheerplan bruggen vastgesteld
In december 2020 heeft de gemeenteraad het beheerplan bruggen vastgesteld. Hiermee is een solide basis gelegd voor het planmatig beheer van ons omvangrijke areaal aan bruggen. Gelet op de geconstateerde staat van onderhoud is het noodzakelijk dat we spoedig tot een aantal vervangingen overgaan.

Vooruitlopend op de vaststelling van het beheerplan hebben we daarom in 2020 de eerste vervangingen al uitgevoerd. Ook is het ontwerp voor onze nieuwe standaard brug afgerond, waardoor we de verdere vervangingsoperatie voortvarend en efficiënt kunnen uitvoeren.

Mooie stappen op groot onderhoud wegen

In 2020 is groot asfaltonderhoud uitgevoerd op een aantal grote wegvakken, waaronder het Sluispad Noord en de Maltaweg bij Willemstad, de Huizersdijk, Markdijk en Molendijk tussen Zevenbergen en Standdaarbuiten en de Molenstraat in Fijnaart. Verder hebben we groot onderhoud uitgevoerd aan de Kreeck in Klundert en zijn we gestart met de herinrichting van de Zwingelspaan in Zevenbergen.

Nieuwe aanbestedingen

Het gezamenlijk maaibestek van onze bermen en watergangen is vernieuwd en op de markt gezet. Alle 14 deelnemende gemeenten, Staatsbosbeheer en waterschap Brabantse Delta gaan voor een uniforme wijze van ecologisch maaibeheer. Na een lang traject volgde in 2020 de eerste aanbesteding voor het eerste deel van baggerwerkzaamheden in onze gemeente, in samenwerking met waterschap Brabantse Delta.

Speelplekken gerealiseerd in Zevenbergen, Willemstad en Moerdijk

In 2020 hebben we de plannen voor speelvoorzieningen uitgevoerd die we voor corona samen met onze inwoners hebben gemaakt. Er zijn nieuwe speelplekken gerealiseerd in de kernen Zevenbergen (behalve het centrum), Willemstad en Moerdijk (dorp). Het samen met inwoners maken van plannen voor de volgende kernen heeft vanwege corona vertraging opgelopen. Hiermee starten we wanneer de maatregelen dit weer toestaan.

Impuls voor sportvoorzieningen

In 2020 hebben we een behoorlijk aantal projecten om onze sportvoorzieningen te verbeteren kunnen realiseren. Zo hebben we de tennisbanen in Zevenbergschen Hoek en Klundert gerenoveerd. Het kunstgrasveld in Standdaarbuiten is vernieuwd met een nieuwe mat, waarbij we zijn overgestapt naar een systeem met een kunststof korrel in plaats van rubberen korrels. In Zevenbergen hebben we een waterhockeyveld aangelegd voor HCZ, en in Klundert zijn de korfbalvelden van DSO herschikt. Van die gelegenheid is gebruik gemaakt om te verduurzamen door de aanleg van led-verlichting.

Nestkasten effectief in bestrijding eikenprocessierups

Het ophangen van nestkasten heeft gewerkt in de strijd tegen het beheersen van de eikenprocessierups. We hebben in 2020 minder meldingen ontvangen. We gaan door met het realiseren van een meer natuurlijk evenwicht om plagen zoals deze te bestrijden.

Ontwikkelingen

Samenwerking boa's

In het basisteam Roosendaal (Roosendaal, Halderberge, Moerdijk, Rucphen) is in 2020 een samenwerkingsconvenant ondertekend, waarmee de intergemeentelijke samenwerking van de boa's mogelijk is gemaakt. Met name in de weekenden, tijdens horecacontroles, evenementen en het toezicht op de coronamaatregelen wordt samengewerkt. Dit levert naast de nodige efficiency ook kennisdeling en een betere inzet van de toezichthouders buiten de kantooruren op. In de loop van 2019 is de boa-capaciteit uitgebreid naar 5 fte, waarna in 2020 de samenwerking met de wijkagenten is geïntensiveerd en waar nodig is verbeterd.

Contextgedreven werken en wijkgerichte samenwerking tussen politie, gemeente en andere partners verder vormgeven

Ook in dit programma hebben we te maken met de druk die de coronacrisis op onze organisatie legt. Dit zowel ten aanzien van de inzet vanuit veiligheid, als de inzet van boa's en politie. Ondanks het feit dat op een aantal fronten meer wijkgericht is samengewerkt, is dit niet van de grond gekomen zoals we dat voorzien hadden. Op zowel het politieteam als onze boa's is een geweldige druk gelegd vanuit het toezicht op de noodverordeningen en later de wet- en regelgeving. Ook de jaarwisseling en de hele aanloop hier naartoe heeft met het landelijk vuurwerkverbod en de coronamoeheid in de samenleving tot veel extra inzet geleid. Dit alles heeft gemaakt dat buiten het coronatoezicht vooral reactief is opgetreden bij klachten en incidenten. Het meer wijkgerichte en contextgedreven werken heeft hieronder te lijden gehad.

Groenbeheer in coronatijd

In 2020 zijn we verder gegaan met de uitvoering van het groenbeheer op basis van het Groenstructuurplan en Boombeheerplan. Diverse groenvakken in de gemeente zijn door nieuwe aanplant op beeldkwaliteit gebracht. Daarnaast is het groen vernieuwd bij de diverse herinrichtingen van wegen.

De coronamaatregelen hebben in 2020 helaas ook voor uitstel en afstel gezorgd als het gaat om diverse werkzaamheden in het groenbeheer. Zo konden bijvoorbeeld onze Burgerschouw en informatieavonden over het groenbeheer niet doorgaan. Ook de Boomfeestdag en de aanplant van nieuw groen in samenwerking met inwoners werden uitgesteld, of vonden op een andere manier plaats. De aanleg van extra bloemstroken om de biodiversiteit te bevorderen is uitgesteld, we hebben ingezet op de verbetering van de instandhouding van de huidige stroken. Wel zijn er veel vorderingen gemaakt met het op orde brengen van onze groenarealen in ons beheersysteem. De afronding hiervan gaat door in 2021 waarna we over gaan naar een beheerfase. Verder zijn we gestart met de aanleg van de Tiny Forests, wel moesten we helaas de geplande opening met kinderen uitstellen. Het grondwerk is inmiddels uitgevoerd. De aanplant volgt wanneer de maatregelen dit weer toestaan.

Effecten

Kwaliteit onderhoudsniveau niet overal gehaald

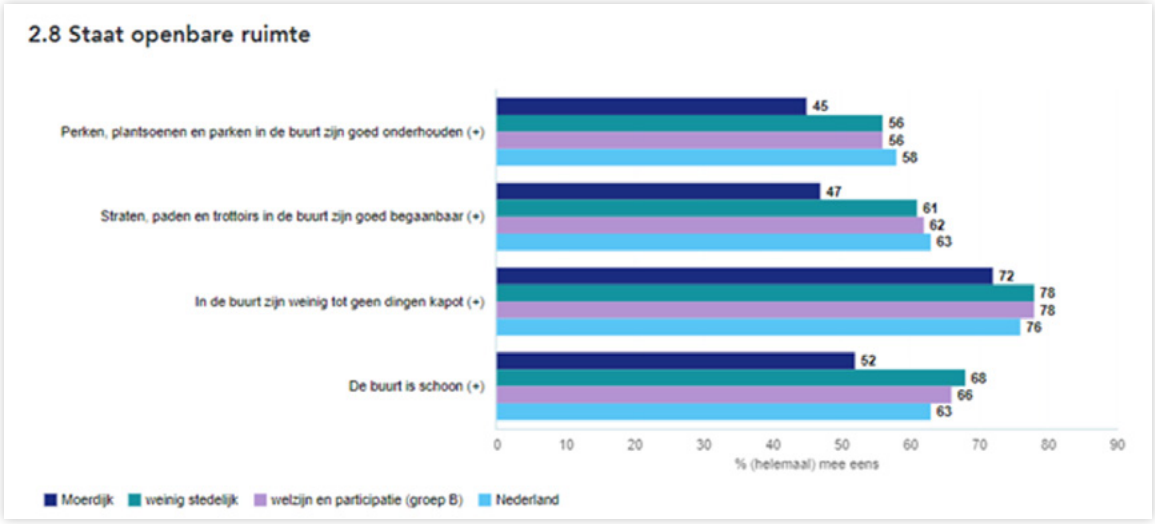
Het doel om de kwaliteit van het onderhoudsniveau te behalen zoals is afgesproken is in 2020 niet overal gehaald. Wel was er in de loop van het jaar een duidelijk stijgende lijn van de beeldkwaliteit op het verzorgend onderhoud van de openbare ruimte. De (technische) kwaliteit van de verhardingen bleek na inspectie op veel locaties onder de beeldkwaliteit te zitten. We hebben de gemeenteraad hierover in 2020 geïnformeerd. In 2021 stellen we een nieuw wegenbeheerplan vast, waarmee achterstanden kunnen worden ingehaald.

Vergroten van tevredenheid inwoners over openbare ruimte

De tevredenheid van de inwoners over de openbare ruimte wordt eens in de twee jaar gemeten met de Inwonerspeiling ('waarstaatjegemeente.nl'). In 2019 werd de laatste Inwonerspeiling gehouden. Over 2020 hebben we dus geen resultaten. In 2019 zagen we uitslagen die onder de benchmark lagen. De lagere scores ten opzichte van de benchmark komen overeen met de beelden die we zagen uit diverse inspecties. De hoeveelheid meldingen die we ontvangen hangt hier ook mee samen. Inmiddels zijn diverse beheerplannen in uitvoering of in voorbereiding om de staat van de openbare ruimte te verbeteren.

Afname huiselijk en openbaar geweld

De cijfers over 2020 zijn nog niet bekend. Deze krijgen we later in beeld via de nieuwe districtelijke monitor. Over 2019 was er sprake van 53 meldingen van huiselijk geweld/kindermishandeling. Van mishandeling overig is 61 keer melding gemaakt in 2019. Tezamen betreft dit 114 meldingen, hetgeen onder de effectindicator van 2019 (125) zit.

Resultaten 'Burgerpeiling 2019' op het onderdeel 'Staat van de Openbare Ruimte'

Woninginbraken

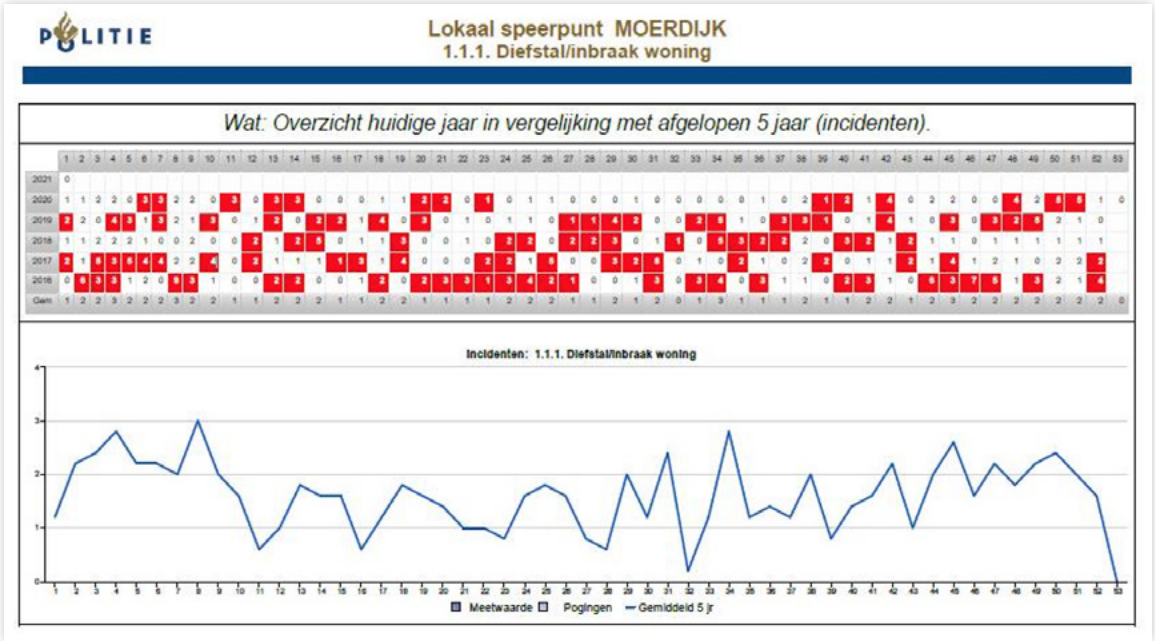
Met 69 woninginbraken of pogingen daartoe in 2020 zijn we ruimschoots onder het streefcijfer gebleven. Op het aantal voertuig en bedrijfsinbraken wordt niet meer gerapporteerd, omdat dit geen districtelijke speerpunt meer is.

Veiligheidsgevoel bij inwoners vergroot

Opvallend in de districtelijke monitor is dat de inwoners van Moerdijk zich het minst onveilig voelen van het hele district de Markiezaten (0,6%). Landelijk ligt dit cijfer op 1,1%. Verder geven de inwoners van Moerdijk een 7,4 als rapportcijfer voor hun beleving van veiligheid in de buurt. We streefden voor 2019 naar een 7,0. Deze prestatie is dus ook behaald.

Risico's

De risico's in de openbare ruimte worden met het uitvoeren van beheerplannen steeds beter beheerst. Met de vaststelling van het Beheerplan Civiele Kunstwerken en de daarmee samenhangende ophoging van middelen en beheerformatie hebben we een deel van het risico weten te beheersen. In 2021 wordt het wegenbeheerplan vastgesteld en is de implementatie van het nieuwe beheersysteem afgerond. Daarmee neemt het risico op onverwachte kosten steeds verder af.

THEMA BEREIKBAARHEID EN VERKEERSVEILIGHEID

Strategisch doel:

Woningen en (noodzakelijke) voorzieningen zijn goed en veilig bereikbaar

Operationeel doel:
Nadelige (verkeers)effecten in de woonkernen zoveel mogelijk reduceren

Operationeel doel:
Verbetering OV, ook voor kwetsbare doelgroepen o.a. statushouders, uitkeringsgerechtigden en mensen met een beperking

Operationeel doel:
Realisatie fietsverbinding tussen Moerdijk en Zevenbergen

Operationeel doel:
Inzetten op vervoersmogelijkheden tussen kernen, zoals met Bravoflex

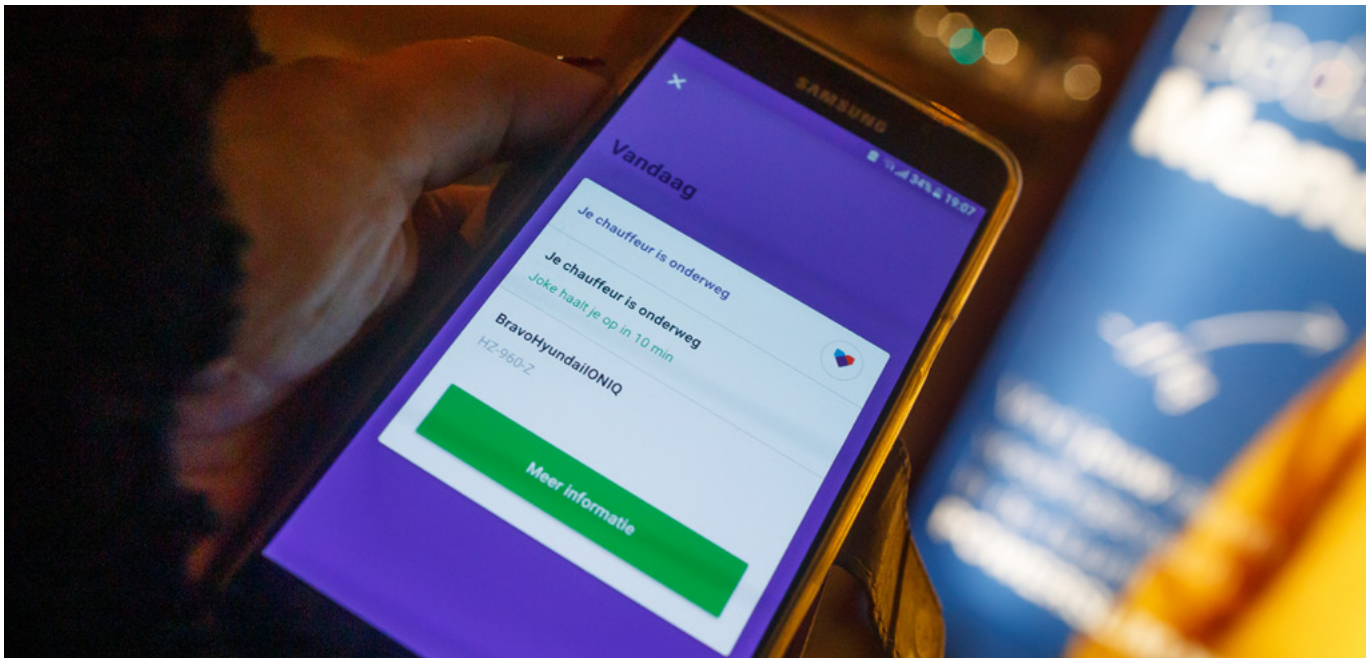
Mijlpalen

Bij projecten waarbij deels herinrichting plaatsvindt kijken we of o.a. parkeerproblemen kunnen worden gereduceerd.

In september is het uitgangspuntendocument ‘gedeelde mobiliteit’ door alle West Brabantse gemeenten vastgesteld. We zetten hiermee in op een gezamenlijke aanbesteding van vervoer voor kwetsbare doelgroepen.

De fietsverbinding tussen Moerdijk en Zevenbergen heeft meer dan een jaar vertraging opgelopen. We zetten nu in op aanbesteding van het werk in Q3 van 2021. De haalbaarheid hiervan is onder meer afhankelijk van de grondverwerving.

De pilot met kleinschalig vervoer is geslaagd. Bravoflex is uitgebreid met de gemeenten Drimmelen, Halderberge en Altena en gaat onder regie van de provincie door. Als gemeente zijn we dankzij onze deelname aan het projectteam wel nauw betrokken bij het verder ontwikkelen van de pilot.

Strategisch doel:

Werklocaties zijn goed en veilig bereikbaar voor zowel personen als goederen

Operationeel doel:
Korte termijn maatregelen voor alternatieve mobiliteitsvormen naar Haven- en Industrieterrein Moerdijk realiseren

Operationeel doel:
Blijven inzetten op lange termijn oplossingen voor personenvervoer naar Haven- en in Industrieterrein, samen met de bedrijven

Operationeel doel:
Inzetten op nieuwe of grotere truckparking binnen de gemeente Moerdijk, samen met partners (RWS, RWB en Provincie)

Operationeel doel:
Knelpunten rijkswegen (A16 met knooppunten Klaverpolder en Zonzeel en A17 bij Entree Haven- en Industrieterrein) reduceren

Mijlpalen

De carpoolplaats Willemstad is geasfalteerd en opnieuw ingedeeld. Hierdoor passen er nu meer parkeerplaatsen op de carpoolplaats en is de toegankelijkheid van de plaats sterk verbeterd.

De pilot op het haventerrein met de Rideshare-app van Thoogethr is aan het eind van de pilot per 1 maart beëindigd. De pilot was een succes in het eerste jaar, door de pandemie kon carpoolen afgelopen jaar echter niet worden gestimuleerd. Het aantal reizigers in het tweede jaar is dan ook sterk teruggelopen. We streven naar een alternatieve pilot na de zomer van 2021.

Samen met de regio en Brabant Mobiliteitsnetwerk zijn we gestart met een inventarisatie naar vervoer van en naar bedrijven op het Haven- en Industrieterrein. We hebben inmiddels hierover een stevige positie als gesprekspartner in de regio verworven.

We hebben een verkennend onderzoek naar geschikte locaties voor extra truckparking-plaatsen uitgevoerd. Het college besloot om in te zetten op nadere uitwerking van enkele kansrijke locaties. We gaan voor gefaseerde invoering: eerst de nationale/regionale vraag van 200-300 extra plekken realiseren en vervolgens samen met het Havenbedrijf in overleg over de aanvullende vraag in de gemeente zelf. Het gaat dan om de te verwachten extra vrachtwagenparkeerplaatsen die straks nodig zijn, na het ontwikkelen van het Logistiek Park Moerdijk en de groei van het Haventerrein.

Het Havenbedrijf en Rijkswaterstaat hebben regulier overleg gevoerd over de knelpunten op de voor gemeente Moerdijk relevante rijkswegen.

Strategisch doel:

De buurt is (verkeers)veilig

Operationeel doel:
Extra aandacht voor fietsers. Inzet op een duidelijk en uniform ingericht fietsroutenetwerk naar voorzieningen

Operationeel doel:
We weren sluipverkeer uit de kernen en realiseren nieuwe verbindingen

Operationeel doel:
We willen fysieke veilige looproutes en gedragsbeïnvloeding

Operationeel doel:
We gaan de toenemende drukte en overlast op de wegen in het buitengebied tegen

Operationeel doel:
We stimuleren verkeersveilig gedrag

Operationeel doel:
We willen voor onze ontheffinghouders in de blauwe zone het administratieve proces rondom de ontheffing zo eenvoudig mogelijk maken

Mijlpalen

Bij de uitvoering van projecten zijn diverse locaties met fietssuggestiestroken voorzien van rood asfalt in plaats van alleen een doorbroken witte streep. Hiermee krijgen fietsers een prominentere plek en worden straten visueel versmald. Deze stroken zijn aangebracht op de Maltaweg en Sluispad Noord in Willemstad, de Groeneweg in Noordhoek en de Huizersdijk – Markdijk – Molendijk. De stroken zijn al voorbereid, de rode coating volgt in het voorjaar.

Wat betreft sluipverkeer hebben we in 2020 op verschillende locaties gemonitord, onder andere in het dorp Moerdijk. In 2021 gaan we samen met bewoners verder zoeken naar mogelijkheden om sluipverkeer te weren. In 2021 pakken we met de aanleg van de randweg Klundert specifiek een sluipverkeerprobleem aan.

Gedragsbeïnvloeding vindt veelal plaats door mensgerichte maatregelen en educatie. Helaas is dit minder effectief verlopen in 2020 door corona en onderbezetting.

Veilige looproutes streven we zoveel als mogelijk na. Dit kan gebeuren n.a.v. een melding of als we het kunnen combineren bij de renovatie van een weg.

We hebben inmiddels een 7-tal smileys aangeschaft en op diverse locaties laten rouleren om mensen bewust te maken van hun snelheid

Vanwege kosten hebben we er nu nog niet voor gekozen om de blauwe zone te digitaliseren. In 2021 worden de ontheffingen verlengd voor 2 jaar. Vóór 2023 gaan we opnieuw overwegen het proces te digitaliseren en dus vergemakkelijken.

Effecten

Aantal gebruikers Bravoflex. Door corona is het aantal gebruikers lager dan verwacht en daarmee niet representatief.

Beeld over het sluipverkeer in Moerdijk en Zevenbergschen Hoek. Dit beeld wordt momenteel opgesteld. In 2021 ronden we dit af.

Waardering inwoners voor reconstructie entree Zevenbergen bij Hazeldonkse Zandweg: dit project loopt nog. Waardering zal in 2021 duidelijk worden

THEMA ACCOMMODATIES EN VOORZIENINGEN

Mijlpalen

Project Brandveiligheid fase 2

We hebben in 2020 alle brandveiligheidsinspecties afgerond. In 2021 volgt een kredietaanvraag om de bouwkundige werkzaamheden naar aanleiding van deze inspecties uit te voeren.

Evaluatie en verlenging contract Optisport

In 2020 is de samenwerking met Optisport geëvalueerd en is het onderzoek naar de technische staat, verduurzaming en toekomstbestendigheid De Niervaert in Klundert en De Bosselaar in Zevenbergen afgerond. Op basis van deze evaluatie heeft het college besloten om in te stemmen met de verlenging van de samenwerking met Optisport voor 5 jaar tot 31 december 2025.

Onderzoek toekomst maatschappelijk vastgoed

In 2020 zijn we gestart met de voorbereidingen van het onderzoek naar de toekomst van het maatschappelijk vastgoed. Hierbij focussen we op de twee meest omvangrijke (en kostbare) componenten van de vastgoedportefeuille.

1. Als eerste De Niervaert in Klundert. Dit complex is aan vervanging toe en met tijdelijke maatregelen wordt

Strategisch doel:

Sociaal maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan een stevige sociale structuur en hulp en ondersteuning dichtbij Zie "Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben" op pagina 61

Operationeel doel:
Faciliteren van accommodaties en voorzieningen op basis van behoefte, draagvlak, kwaliteit en maatwerk

Operationeel doel:
Aanbieden van accommodaties en voorzieningen op kansrijke en aantrekkelijke plekken waar duurzame en veilige instandhouding en exploitatie mogelijk is

Operationeel doel:
Er is in de accommodaties een samenhangend, zoveel mogelijk geclusterd aanbod van onderwijs, sport, cultuur en ontmoeting

Operationeel doel:
Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van gebruikers voor instandhouding en exploitatie van sociaal maatschappelijke voorzieningen

Operationeel doel:
We bieden goede faciliteiten voor een waardig afscheid en een laatste rustplaats/ asbestemming voor een overledene

de accommodatie nog 5 jaar in gebruik gehouden. Langere openstelling vraagt vergaande investeringen, dus is het economischer om voor nieuwbouw of totale renovatie te kiezen. De meest kansrijke scenario's zijn nieuwbouw, renovatie of sluiting van het zwembad. In Q2 van 2021 neemt de gemeenteraad een besluit over een voorkeursscenario dat vervolgens verder uitgewerkt wordt. Medio 2022 legt het college de uitwerking van dit voorkeursscenario samen met een kredietaanvraag ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

2. Ten tweede de gemeenschapshuizen. In dit geval stelt het college voor om per categorie te onderzoeken op welke manier we dit onderdeel van de vastgoedportefeuille het beste vorm kunnen geven. Per categorie bepalen we of deze gebouwen voor voldoende maatschappelijk rendement zorgen in verhouding tot de instandhoudingskosten. In Q2 van 2021 neemt de gemeenteraad een besluit over het beschikbaar stellen van de financiële middelen om dit onderzoek uit te voeren. Medio 2022 kan dan waarschijnlijk besluitvorming plaatsvinden over de toekomst van onze MFA's/gemeenschapshuizen.

Asbestinventarisatie gemeentelijk vastgoed
In 2020 zijn 35 gebouwen geïnspecteerd op eventuele aanwezige asbest. Het restant budget van € 56.570 wordt in 2021 gebruikt om het eventuele aangetroffen asbest te saneren.

Regeling huurcompensatie corona (zie ook Ontwikkelingen/Risico's)
In december 2020 heeft het college besloten om de regeling huurcompensatie vrijwilligersorganisaties vast te stellen. Deze regeling loopt vanaf 16 maart 2020 tot in ieder geval 1 september 2021. Op deze manier worden vrijwilligersorganisaties in onze gemeente ontlast van huurkosten waarbij maatschappelijke accommodaties kunnen rekenen op de reguliere huurinkomsten van deze vrijwilligersorganisaties.

Planning MFC Noordhoek
We werken toe naar een samenwerkingsovereenkomst met Woonkwartier. Er is inmiddels een intentieovereenkomst met Woonkwartier en een haalbaarheidsonderzoek is opgestart.

Scholenontwikkeling Fijnaart opgestart
In 2020 is het haalbaarheidsonderzoek naar de ontwikkeling van scholen in Fijnaart opgestart, maar dit zal pas in 2021/2022 worden afgerond. Een en ander in afstemming met de ontwikkelingen van Vitaal Centrum Fijnaart.

Onderzoek naar MFA in Zevenbergschen Hoek opgestart
In 2020 is het onderzoek naar de locatie van nieuwbouw afgerond en vastgesteld door de raad. Vervolgens is gestart met het haalbaarheidsonderzoek naar het ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie voor een basisschool, kinderopvang en een gemeenschapshuis. Dit onderzoek loopt nog. Naar verwachting wordt dat in 2021 afgerond.

Diverse onderzoeken uitgevoerd voor MFA in Willemstad
In 2020 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd naar de haalbaarheid van een multifunctionele accommodatie in Willemstad op de door de raad vastgestelde voorkeurslocatie (locatie 2 van het sportcomplex). Het coronavirus heeft invloed gehad op de planning. Voor het verkeersonderzoek, dat essentieel is voor de voortgang, geldt dat het met vertraging is uitgevoerd vanwege het niet representatief zijn van de verkeersbewegingen.

De inmiddels uitgevoerde onderzoeken laten vooralsnog geen belemmeringen zien voor de realisatie van de MFA op de voorkeurslocatie.

De stap om te komen tot een ontwerp van de accommodatie en de locatieontwikkelingsovereenkomst vraagt om specifieke expertise. Deze expertise wordt in 2021 ingehuurd.

Startdocument wethouder Tromperstaat Langeweg in 2021
In 2020 heeft de raad ingestemd om dit project te gaan voorbereiden en daarvoor een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Die voorbereidingen, met name wijzigen van het bestemmingsplan, zijn gestart. Het startdocument wordt in 2021 voorbereid.

Gymaccommodaties Zevenbergen
In 2020 zijn afspraken gemaakt over de tijdelijke voortzetting van het gebruik van de gymaccommodatie in De Borgh, nadat eerder de gebruiksovereenkomst was opgezegd. Daarnaast hebben we het onderzoek naar mogelijke varianten en locaties verder voortgezet en hebben we overlegd met diverse betrokken partijen. De variantenstudie zal medio 2021 worden afgerond. Nadat de gemeenteraad een keuze heeft gemaakt, zetten we het haalbaarheidsonderzoek voor de gekozen variant uit.

Ontwikkelingen

Een groot gedeelte van het jaar waren gemeenschapshuizen, MFC's, binnen- en buitensportaccommodaties en zwembaden geheel of gedeeltelijk gesloten. Vrijwilligersorganisaties en inwoners misten daardoor o.a. hun ontmoetings-, cultuur- en beweegactiviteiten. Beheerders en exploitanten hebben veel werk verzet door zich continu aan te passen aan de veranderende coronamaatregelen en daarbinnen zoveel mogelijk ruimte te bieden aan activiteiten van vrijwilligersorganisaties en inwoners. Hierbij is het contact tussen gemeente en beheerders en exploitanten intensief en constructief geweest, wat een positief effect heeft gehad op de samenwerking.

Het is van belang te blijven investeren in deze samenwerking. De sluiting van deze accommodaties hebben natuurlijk ook effect gehad op de exploitaties hiervan. Deels hebben beheerders en exploitanten gebruik kunnen maken van compensatiemaatregelen vanuit het rijk. Als gemeente hebben we een regeling voor huurcompensatie voor eindgebruikers ingesteld met als doel de maatschappelijke accommodaties overeind te houden. Medio 2021 kunnen we aan de hand van de jaarcijfers nagaan of hier nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Gezien het feit dat corona ook in 2021 nog aan de orde is zullen deze effecten ook doorwerken in 2021 en verder.

Effecten

- Tevredenheid bij inwoners over sociaal-maatschappelijke voorzieningen: er is nauwelijks gebruik van gemaakt in 2020, waardering is dan ook niet gemeten.

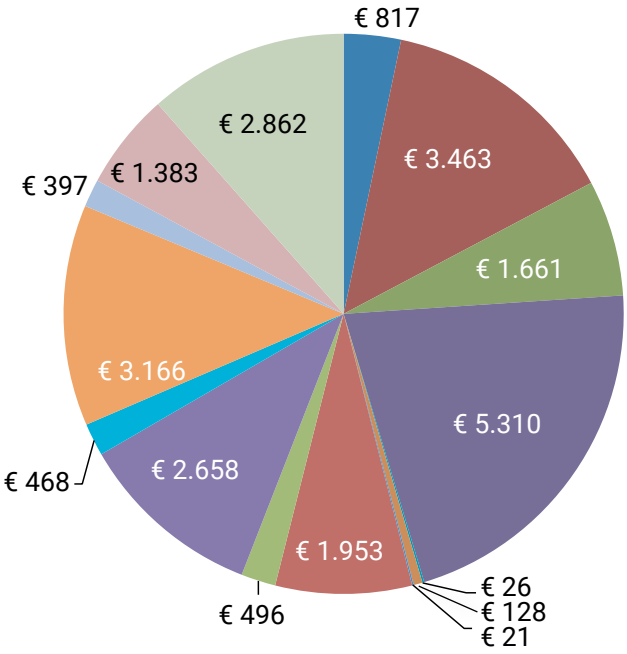
Risico's

Mogelijk zijn aanvullende financiële maatregelen nodig om de exploitatie van maatschappelijke accommodaties en voorzieningen verder te ondersteunen.

LASTEN EN BATEN 2020

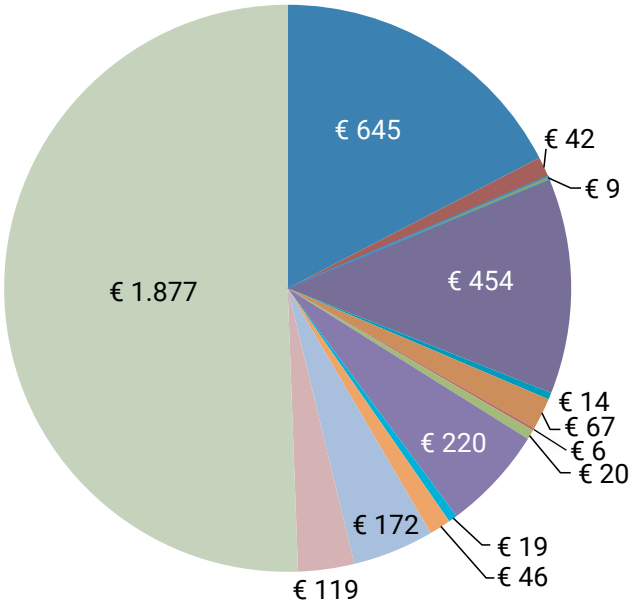
bedragen x € 1.000

LASTEN: € 24.809

- 0.3 Beheer overige gebouw. en grond.
- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid
- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.5 Openbaar vervoer
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 4.2 Onderwijshuisvesting

BATEN € 3.710

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, prod., particip.
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.3 Wonen en bouwen

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020 Lasten	Baten	Saldo
0.3 Beheer overige gebouw. en grond.	817	-645	172
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.463	-42	3.421
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.661	-9	1.652
2.1 Verkeer en vervoer	5.310	-454	4.855
2.2 Parkeren	26	-14	12
2.5 Openbaar vervoer	128	-67	61
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	21	-	21
4.2 Onderwijshuisvesting	1.953	-6	1.947
5.1 Sportbeleid en activering	496	-20	475
5.2 Sportaccommodaties	2.658	-220	2.438
5.3 Cultuurpresentatie, prod., particip.	468	-19	449
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea	3.166	-46	3.121
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	397	-172	225
8.1 Ruimtelijke ordening	1.383	-119	1.264
8.3 Wonen en bouwen	2.862	-1.877	985
Resultaat voor bestemming	**24.809**	**-3.710**	**21.099**
0.10 Mutaties reserves	1.936	-2.762	-826
Resultaat na bestemming	**26.745**	**-6.472**	**20.273**

OVERZICHT PROGRAMMA 2

Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	23.002	22.871	24.809	1.938
Totaal baten	-2.630	-3.065	-3.710	-645
Saldo van baten en lasten	**20.372**	**19.806**	**21.099**	**1.293**
Resultaat voor bestemming	**20.372**	**19.806**	**21.099**	**1.293**
Storting in reserves	1.818	1.887	1.936	49
Onttrekking aan reserves	-2.116	-2.883	-2.762	121
Resultaat na bestemming	**20.074**	**18.810**	**20.273**	**1.463**

Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk

Onze gemeente heeft een sterke economische functie van regionale en nationale betekenis. Hierdoor ontstaat zowel werkgelegenheid voor onze eigen inwoners als voor de regio. De economische doorontwikkeling biedt kansen voor een inclusieve arbeidsmarkt en het aantrekken van nieuwe inwoners om de leefbaarheid te versterken en onze voorzieningen op peil te houden.

De aanwezigheid van de zeehaven van Moerdijk en ons uitgestrekt buitengebied met agrarische bebouwing en recreatieterreinen, resulteren in aantrekkingskracht op de georganiseerde criminaliteit die ondermijnende effecten kan hebben op onze samenleving.

De economische positie van de gemeente wordt verder uitgebouwd door economische kansen te benutten, met oog voor de effecten op de leefbaarheid van onze kernen. We kunnen de economische kracht van het haven- en industrieterrein waar mogelijk koppelen aan andere lokale en regionale opgaven. Er liggen kansen om de spin-off vanuit de industrie richting lokale bedrijvigheid te vergroten.

Strategisch doel:

Het Haven en Industrieterrein ontwikkelt zich in balans met haar omgeving (People, Planet, Profit)

Operationeel doel:
We dragen actief bij aan het opstellen en realiseren van de Uitvoeringsagenda Havenstrategie 2018 e.v.

Operationeel doel:
We zoeken een krachtige samenwerkingspartner voor het Havenbedrijf Moerdijk NV. We verkennen de meerwaarde van samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam, mogelijk resulterend in een participatie

Strategisch doel:

We benutten de economische kracht van het Haven- en Industrieterrein ten behoeve van een vitaal en duurzaam Moerdijk

Operationeel doel:
We ondersteunen de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk

Operationeel doel:
We realiseren het flankerend maatregelenpakket MoerdijkMeerMogelijk en voeren de Moerdijkregeling uit

Operationeel doel:
We zetten in op het vergroten van spin off vanuit het Haven-en Industrieterrein richting lokale ondernemers

Operationeel doel:
We verkennen kansen in het dossier NL Delta

THEMA HAVEN- EN INDUSTRIETERREIN

Mijlpalen

Groen licht voor inpassingsplan LPM

Na een langdurig en intensief planologisch traject is er met de uitspraak van de Raad van State van 30 september 2020 uitsluitsel over het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM). De realisatie van het hoogwaardige logistieke park van ruim 140 hectare kon daarmee starten. Inmiddels is het bouwrijp maken van het gebied in volle gang. Er is veel belangstelling van grote logistieke partijen om zich op het terrein te vestigen.

Vaststelling Corporate Strategy Havenbedrijf Moerdijk (HbM)

Najaar 2020 is het Havenbedrijf een traject gestart om met de Raad van Commissarissen (RvC) en aandeelhouders tot een bedrijfsstrategie te komen. In deze bedrijfsstrategie is gekeken naar de opgaven van het Havenbedrijf om z'n doelen te realiseren, en welke rol het hier zelf in neemt. In een complexer wordende omgeving is vaak sprake van samenwerking of afhankelijkheid van derden. In de algemene aandeelhoudersvergadering van december is de corporate strategy vastgesteld.

Ontwikkelingen

Ontwikkelruimte Industrial Park Moerdijk (IPM)

Voor de verdere ontwikkeling van de beschikbare hectares op het chemisch cluster op de voormalige Shell-gronden is het zaak om tot oplossingen te komen voor de uitdagingen op het gebied van veiligheid, geluidruimte en stikstof. Met name voor de verduurzaming en elektrificatie van het chemisch cluster is ook transportschaarste een aandachtspunt. Voor 2021 wordt ingestoken op een integrale aanpak op ontwikkelruimte voor het IPM.

NLDelta Nationaal Park in oprichting

NLDelta bereidt de aanvraag 'status nationaal park nieuwe stijl' voor. Dit houdt in dat Moerdijk, bij ondersteuning van de aanvraag en bij goedkeuring van de aanvraag door het ministerie, deel uitmaakt van een nationaal park. Dit biedt kansen om de positionering van de gemeente te verbeteren, en kan een vliegwiel zijn voor toerisme, natuurontwikkeling en daarmee ook de kwaliteit van wonen. De aanvraag wordt zorgvuldig voorbereid, waarbij ook voor zoveel mogelijk draagvlak in het gebied wordt gezorgd. In januari 2021 werd een webinar over dit onderwerp georganiseerd voor de gemeenteraad. Het besluit tot ondersteuning van de aanvraag wordt in 2021 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Effecten

In opdracht van het Havenbedrijf, de provincie en de gemeente ontwikkelt Erasmus MC een strategische monitor Havenstrategie. In de monitor komen indicatoren op gebied van people, planet en profit, zodat inzicht ontstaat in de mate van doelbereiking. We verwachten dat de monitor medio 2021 wordt opgeleverd. Deze monitor kan dan voortaan jaarlijks worden herhaald, zodat ontwikkelingen zichtbaar zijn in de tijd.

Risico's

Het groen licht voor het inpassingsplan LPM is gunstig voor het gemeentelijk weerstandsvermogen. Na een jarenlang fors beslag op het weerstandsvermogen ten behoeve van enkele grondverwervingen kan nu een bedrag van ruim € 4 miljoen uit het weerstandsvermogen vervallen. Een bedrag van € 5 miljoen gerelateerd aan de uitplaatsing van Caldic blijft vooralsnog wel gereserveerd in verband met het risico van afwaardering van deze locatie. De verder vrijgekomen LPM-gelden zullen als gevolg van het raadsbesluit van 4 februari 2021 grotendeels worden ingezet voor de financiering van het project Waterfront Moerdijk.

Met name de beperkte aansluitcapaciteit voor grote vermogens en transportschaarste op het elektriciteitsnet vormen in de nabije toekomst een risico voor de verdere economische ontwikkeling van zowel het LPM als het IPM. Zie de uitvoerigere beschrijving van dit risico onder het thema Duurzame Energie in programma 1.

THEMA VESTIGINGSKLIMAAT

Mijlpalen

Digitale dienstverlening ondernemers

Kijken we naar onze digitale ondernemersplatforms dan zien we een stijgende lijn qua interactie op Linkedin. Op Facebook zijn bereik en de interactie juist iets teruggelopen. Een verklaring hiervoor is onder andere dat we minder Facebook-advertentiebudget hebben ingezet. Eind 2020 is de doelgroepanalyse van de verschillende type ondernemers binnen de gemeente afgerond. Hieruit blijkt onder meer dat op Facebook en Linkedin nog winst valt te behalen, aangezien we op die kanalen nog niet helemaal de juiste doelgroep bereiken. In de nieuwe online marketingstrategie en huisstijl, die in 2021 gepresenteerd wordt, is hiermee rekening gehouden en zetten we hierop in. De focus bij de onlinestrategie ligt op het informeren, verbinden en inspireren van lokale ondernemers. Daarnaast zetten we continu in op het verder verbeteren en completeren van ons ondernemers CRM-systeem. Dit systeem zetten we in onze organisatie steeds vaker in voor gerichte mailings en nieuwsbrieven naar onze ondernemers en het vastleggen van de bedrijfscontacten. De vijf ondernemers-nieuwsbrieven uit 2020 zijn gekoppeld aan de behoeften die lokale ondernemers in onze ondernemerspeiling aangaven.

Informatievoorziening voor ondernemers in coronatijd

Om in te spelen op de ondernemersbehoefte is in maart de webpagina https://www.moerdijk.nl/coronavirus-info-ondernemers aangemaakt. Op deze pagina is actuele ondernemers-gerelateerde corona-informatie te vinden. Hier is zeker in de periode maart-april zeer veel gebruik van gemaakt. In mei hebben we een ondernemers-enquête uitgevoerd om inzicht te krijgen in de coronagerelateerde behoeften en zorgen. Acties die daaruit voortgekomen zijn, hebben we via een informatiebrief met de raad gedeeld en zijn in 2020 in gang gezet. Daarnaast worden sinds 2020 op https://

Strategisch doel:

We positioneren en profileren Moerdijk als aantrekkelijke gemeente voor wonen, werken en recreatie om jonge gezinnen aan te trekken

Operationeel doel:

We ontwikkelen de MoerdijkMarketing strategie gericht op de pijlers wonen, werken, recreatie en trots. We informeren en enthousiasmeren huidige en toekomstige werknemers over Moerdijk als aantrekkelijke woongemeente

Strategisch doel:

We beschikken over schone, veilige en bereik- bare bedrijventerreinen met voldoende ontwikkelruimte

Operationeel doel:

De inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte sluit aan op de behoefte van ondernemers en de functie van het bedrijventerrein

Operationeel doel:

Door (her)ontwikkeling is er voldoende en kwalitatief toereikend aanbod aan bedrijven- terreinen beschikbaar

Strategisch doel:

We faciliteren ondernemers in aansluiting op hun behoefte, met specifieke aandacht voor ontwikkeling, verduurzaming en innovatie

Operationeel doel:
We ontzorgen ondernemers door vraaggerichte dienstverlening (online en offline)

Operationeel doel:
We verbinden ondernemers met elkaar. Online (door digitale platforms/communicatiekanalen) en offline door events en bijeenkomsten

Operationeel doel:
We richten een ondernemerskoepel op t.b.v. participatie bij gemeentelijk economisch beleid (2021)

Operationeel doel:
We werken samen met regionale partners (Rewin, ondernemersklankbord en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij) en ontsluiten zo kennis en ondersteuning ten behoeve van onze lokale ondernemers

moerdijk.nl/actueel ook ondernemersblogs vol kennis en inspiratie geplaatst. Betrouwbare resultaten van de bezoekers en hun gedrag op deze pagina zijn er op dit moment niet door een fout in het huidige systeem. In 2021 komt er een nieuw systeem voor het meten van het verkeer van en naar de website.

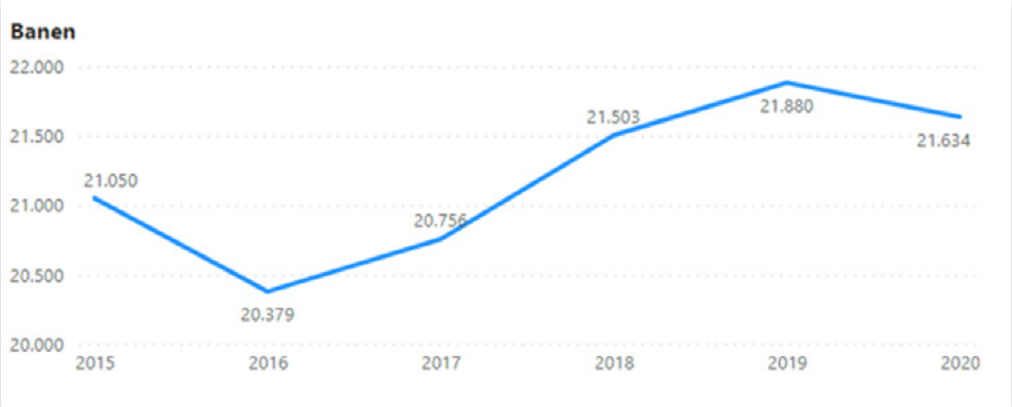
Ondernemersevents voorzien in een behoefte
Het Ondernemersontbijt 2020 is door de coronamaatregelen verplaatst naar 2021. In de corona-enquête hebben de lokale ondernemers onder andere aangeven behoefte te hebben aan verbinding, positiviteit en inspiratie. Daarom ook ging het Moerdijks Ondernemersevent in november 2020 door, als twee volledige online events, met sprekers als Marianne Zwagerman en lokale ondernemer Annemarie Timmermans. De events waren een succes, met in totaal 320 unieke deelnemers en de nodige interactie via de chat tussen de sprekers, vertegenwoordigers van de gemeente en de ondernemers. Door de bezuinigingen op dit onderwerp in de meerjarenbegroting, zullen we met ingang van 2021 kritisch moeten kijken wat we wel en niet meer kunnen organiseren.

Ontwikkelingen

Regionale afspraken Bedrijventerreinen
In november 2019 zijn regionaal afspraken gemaakt in RWB-verband over de wijze waarop gemeenten omgaan met nieuwe bedrijven die zich in onze regio willen vestigen. Deze denkwijze is in 2020 verder uitgewerkt in een concept afsprakenkader waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen strategische ontwikkellocaties (van regionaal belang) en vraaggerichte ontwikkellocaties (met meer een lokaal belang). De definitieve afspraken worden naar verwachting in 2021 vastgelegd. In het verlengde van de gemaakte regionale werkafspraken Bedrijventerreinen wordt gewerkt aan de nieuwe regionale programmeringsafspraken Bedrijventerreinen.

Ontwikkeling bedrijventerrein Zevenbergen Noord
De bedrijventerreinontwikkeling in Zevenbergen Noord maakt onderdeel uit van het project Zevenbergen Noord. De samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en projectontwikkelaar Volker Wessels is in mei 2020 verlengd. In 2021 wordt naar verwachting het haalbaarheidsonderzoek van dit projectonderdeel afgerond en de koers bepaald voor het vervolg.

Effecten

Over het algemeen is de werkgelegenheid in Moerdijk sinds 2016 steeds toegenomen. Het laatste jaar is echter sprake van een afname van 1,1% (2020 ten opzichte van 2019), waardoor sprake is van een trendbreuk. Mogelijke verklaring is het effect van COVID-19 op de werkgelegenheid binnen bepaalde sectoren. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in de sector logies-, maaltijd- en drankverstrekking (horeca), waar sprake is van een negatieve ontwikkeling van het aantal banen.

Risico's

Met de groeiende economie neemt de ruimtebehoefte van ondernemers toe. Het beschikbaar hebben en houden van voldoende passend huisvestingsaanbod voor bedrijven kan de komende periode een uitdaging worden. De ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein bij Zevenbergen Noord kan daarbij helpen, maar het zal nog enige jaren duren voordat deze locatie op de markt beschikbaar komt.

THEMA VITALE CENTRA

Mijlpalen

Tijdelijke verruiming terrasmogelijkheden voor horeca vanwege corona

De coronapandemie heeft dit jaar een groot stempel gedrukt op de horeca en evenementen. Na de eerste gedwongen sluiting hebben we in samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland gezocht naar mogelijkheden van extra ruimte voor ondernemers binnen de landelijk opgelegde coronamaatregelen. Dat heeft geresulteerd in het verzoek om tijdelijk grotere terrassen toe te staan bij horecaondernemers. Deze tijdelijke toestemming is, mede doordat de omgeving is betrokken bij de initiatieven, vastgelegd in een afsprakenkader op basis van vertrouwen en niet in een formele vergunning. Bijna 25 ondernemers hebben hiervan gebruikgemaakt. De tijdelijke toestemming voor het verruimen van het terras was een succes, ondernemers waren er blij mee en het heeft vrijwel geen negatieve klanken opgeleverd vanuit de omgeving.

Centrumontwikkeling Zevenbergen - Opening haven Zevenbergen

Na bijna 2 jaar aan bouwwerkzaamheden is op 11 december 2020 de haven in Zevenbergen officieel geopend. De heropening van de Roode Vaart is een belangrijke mijlpaal in de realisatie van het centrumplan

Strategisch doel:

Zevenbergen, Fijnaart, Klundert en Willemstad hebben een bereikbaar, compact winkelhart dat uitnodigt als ontmoetings-plaats, met een aantrekkelijk aanbod van detailhandel, horeca, culturele en recreatieve functies en evenementen

Operationeel doel:
We realiseren de centrumontwikkeling Zevenbergen, inclusief de heropening van de Roode Vaart

Operationeel doel:
Samen met ondernemersverenigingen onderzoeken we de haalbaarheid van een ondernemersfonds in de kernen Zevenbergen, Klundert en Fijnaart

Operationeel doel:
We verbinden de omgeving rondom de oude suikerfabriek (project Zevenbergen Noord) met het centrum

Operationeel doel:
We realiseren de centrumontwikkeling Klundert (met aandacht voor de potentie van de Bottekreek)

Operationeel doel:
We ontwikkelen een plan om tot een vitaal centrum in Fijnaart te komen (inclusief mogelijke verplaatsing van een supermarkt)

Operationeel doel:
We ontwikkelen de oostzijde van de vesting Willemstad, inclusief oplossing voor lang parkeren

Operationeel doel:
We onderzoeken wat er aanvullend op de lopende en beoogde projecten nodig is voor vitale centra in Zevenbergen, Klundert, Fijnaart en Willemstad. In Willemstad ligt daarbij de nadruk op de balans tussen toerisme en wonen

Zevenbergen. De haven heeft een lengte van bijna 600 meter, loopt van de oude suikerfabriek tot aan het Haveneind en is een ware 'eyecatcher'. Vanaf daar stroomt het water via een enorme duiker richting de Roode Vaart en de Mark. Het resultaat roept veel positieve reacties op en een groot aantal nieuwsgierige inwoners en overige bezoekers heeft inmiddels een ommetje over de haven gemaakt. De laatste afrondende werkzaamheden worden begin 2021 gerealiseerd. Ook de administratieve afronding wordt in 2021 voorzien.

Centrumontwikkeling Zevenbergen – deelgebied Markt en Molenstraat

De Markt is de sfeervolle huiskamer van Zevenbergen geworden met meer ruimte voor terrassen en evenementen. Het plein is heringericht, met eenheid in bestrating en straatmeubilair. De weekmarkt heeft een definitieve plek gekregen op de Markt.

Centrumontwikkeling Zevenbergen – deelgebied Molenstraat

Het vernieuwde centrum van Zevenbergen krijgt verder vorm aan de Molenstraat. Op de hoek van de Molenstraat, Doelstraat en Markt komt een fraai nieuwbouwcomplex met winkels, horeca en 21 appartementen. Hiermee ontstaat de beoogde compacte winkelstructuur. Met een tweede supermarkt komt er meer winkelend publiek en daarmee meer levendigheid in het centrum. De verkoop van appartementen en stadswoningen is snel gegaan. In 2020 zijn ook de gronden aan ontwikkelaar Synchroon geleverd en is gestart met de bouw van het vastgoed.

Zevenbergen Noord

Voor het gebied Zevenbergen Noord wordt gewerkt aan de verdere planvorming, ook om de relatie te leggen met de centrumontwikkeling Zevenbergen in het verlengde van deelgebied Stoofstraat. De huidige N285 zal worden afgeschaald naar een gemeentelijke weg. In 2020 is overeenstemming bereikt tussen de ontwikkelende partijen van Zevenbergen Noord en de provincie Noord-Brabant inzake de overdracht van grond voor de realisatie van de noordelijke randweg, ter vervanging van de huidige N285. Met deze overeenkomst is de aansluiting van het centrum met de rijke industriële geschiedenis rond de oude suikerfabriek van Zevenbergen een stap dichterbij.

Werkzaamheden Evenemententerrein Zevenbergen
Het Evenemententerrein Zevenbergen is in 2020 opgeknapt. De skatebaan is opgeleverd, het fietspad is hersteld en er zijn nieuwe informatieborden en een bijenhotel geplaatst.

Centrumontwikkeling Fijnaart
In oktober 2020 is adviesbureau KuiperCompagnons van start gegaan met de Centrumvisie voor Fijnaart. In de Centrumvisie wordt een aantal ontwikkelscenario's uitgewerkt voor een vitaal centrum. In de ontwikkelscenario's zal onder meer aandacht zijn voor het al dan niet verplaatsen van de supermarkt. Daarnaast is ook aandacht gevraagd voor een scenario zonder supermarkt. In 2020 is gestart met een brede participatieronde. In verband met corona zijn vrijwel alle interviews digitaal afgenomen. In de zomer van 2021 zal de nieuwe Centrumvisie gereed zijn. Hierin zal een aantal ontwikkelscenario's worden geformuleerd met sleutelprojecten.

Ondernemersfondsen in Klundert, Fijnaart en Zevenbergen van start
De Ondernemersverenigingen OVZ, OVF en KOK hebben subsidieaanvragen ingediend met een begroting voor 2020, het eerste jaar van de uitvoering van de ondernemersfondsen. In verband met de maatregelen rond het COVID-19 virus hebben weinig activiteiten doorgang kunnen vinden in 2020. De ondernemersverenigingen hebben echter niet stil gezeten. Ze zijn aan de slag gegaan met de meerjarenbegrotingen voor 2021, 2022 en 2023. De meerjarenbegrotingen zijn eind 2020 ingediend en zijn de leidraad voor de plannen van de drie ondernemersfondsen de komende jaren. Met de ondernemersfondsen wordt o.a. intensiever samengewerkt tussen de ondernemersverenigingen en worden verschillende activiteiten en evenementen georganiseerd.

Ontwikkelingen

Zoeken naar mogelijkheden voor evenementen in coronatijd
We hebben veel tijd en energie gestoken in het, samen met de initiatiefnemers en ondernemers, zoeken naar mogelijkheden om binnen de steeds veranderende corona- richtlijnen op een verantwoorde wijze toch evenementen te kunnen organiseren. Hiervoor is een aparte aanpak ontwikkeld, waarin snel kon worden geschakeld. Door de continue veranderende maatregelen konden helaas alsnog nauwelijks evenementen doorgaan. Een mooi voorbeeld van wat uiteindelijk wél gelukt is, is de aangepaste versie van de Vestingloop in Willemstad op 20 september. Die kon door een gezamenlijke, flexibele samenwerking met de organisatie uiteindelijk toch doorgaan. Er moesten flink wat wijzigingen in de opzet worden gerealiseerd. De halve marathon kon uiteindelijk niet worden verlopen, de manier van starten en finishen werd drastisch gewijzigd en de gedragsregels voor de deelnemers zijn last minute nog aan geldende maatregelen aangepast.

Centrumontwikkeling Klundert
De levendigheid van het centrum van Klundert is er de afgelopen jaren niet op vooruit gegaan. Daarom zijn we samen met de ondernemers en inwoners in 2020 aan de slag gegaan met plannen om die levendigheid te verbeteren. Als basis hiervoor is er in 2015 een centrumvisie gemaakt voor Klundert. In 2020 is een inrichtingsplan gemaakt voor het herinrichten van de openbare ruimte. Naar verwachting wordt in 2021 het besluit hierover genomen, waarna de werkzaamheden zullen starten.

Centrumontwikkeling Zevenbergen – deelgebied Stoofstraat
De laatste fase van de centrumontwikkeling Zevenbergen betreft het deelgebied Stoofstraat. In 2020 is de aanbesteding voor dit project voorbereid en naar verwachting zal in 2021 de bouwgrond worden verkocht. De toekomstige ontwikkelaar kan er appartementen bouwen met ruimte voor een commerciële plint.

Verzelfstandiging van weekmarkten
Afgelopen jaar hebben we de mogelijkheden tot de verzelfstandiging van de weekmarkten in Zevenbergen, Klundert en Fijnaart verkend. Mede door de coronacrisis is begin 2021 besloten om de verzelfstandiging vooralsnog niet door te zetten.

Ontwikkelen oostzijde van de vestiging Willemstad
Het project 'ontwikkelen oostzijde vestiging Willemstad' heeft enige tijd stilgelegen. In 2021 wordt het project weer opgepakt met een startdocument. Het is echter de vraag of dit project binnen de scope van vitale centra valt. Daarom onderzoeken we in 2021 waaraan in Willemstad in het kader van vitale centra nog behoefte is. Een van de onderwerpen die daarbij aan bod komt is de balans tussen toerisme en wonen en parkeren.

Effecten

Voor 2020 zijn nog geen effectindicatoren beschikbaar. In 2021 zal worden gerapporteerd over:

- Ontwikkeling leegstand (in verkooppunten en m2 wvo) per centrumgebied
- Ontwikkeling aantal commerciële (detailhandel, horeca en dienstverlening) verkooppunten per centrumgebied
- Ontwikkeling omvang commercieel aanbod (detailhandel, horeca en dienstverlening) in m^2 wvo per centrumgebied

Risico's

Voor de centrumontwikkeling Zevenbergen is een risicoreservering opgenomen in het weerstandsvermogen. Informatie over vorderingen in het project, mogelijke afwijkingen en opgetreden risico's is te vinden in de kwartaalrapportages die ook aan de gemeenteraad worden aangeboden. Op basis van de afspraken zoals gemaakt tussen SOK-partners zal op enig moment in de toekomst (ná omlegging van de huidige N285) een permanente voorziening/ brug moeten worden gerealiseerd die ervoor zorgt dat er 10m^3/s zoet water door de Roode Vaart kan gaan stromen. De (technische) manier waarop, de kosten die hiermee gemoeid zijn en hoe deze kosten zullen worden gedragen brengen we na afwikkeling van het project Centrum Zevenbergen met de samenwerkingspartners nader in beeld.

THEMA TOERISME

Mijlpalen

Verbouwing Mauritshuis

In maart 2020 is de aanbesteding voor de inrichting van het Mauritshuis afgerond. Sindsdien is de combinatie Bruns-Platvorm-Duinzand bezig met het ontwikkelen en bouwen van de verschillende expositie onderdelen. De verwachting is dat het nieuwe bezoekerscentrum Mauritshuis, waar het verhaal van het Mauritshuis, Willemstad, de Stelling van Willemstad en de Zuiderwaterlinie te beleven is, in juli 2021 wordt geopend.

Mijlpalen VVV

- De Engelstalige website is online gegaan (www.visitwillemstad.nl) en de bestaande folders zijn in het Engels vertaald;
- Bestaand foldermateriaal is omgezet naar de nieuwe huisstijl van de VVV;
- De nieuwe polderroutes zijn gelanceerd;
- De virtuele rondleiding Stelling van Willemstad is gerealiseerd;
- In augustus is het nieuwe toeristisch informatiepunt in Klundert officieel in gebruik genomen;

Strategisch doel:

We trekken meer toeristen aan, die langer blijven, meer plekken bezoeken en meer besteden

Operationeel doel:
We creëren een goed verbindingennetwerk over water (binnen- en buitenwater) dat belangrijke punten met elkaar verbindt

Operationeel doel:
We breiden het fiets- en wandelnetwerk uit dat belangrijke punten met elkaar verbindt

Operationeel doel:
We onderzoeken de recreatieve mogelijkheden van de Bottekreek (Klundert) en we zorgen voor onderhoud en optimalisatie van de verdedigingswerken in Willemstad en Klundert

Operationeel doel:
De Stelling van Willemstad heeft een bepalende positie binnen de Zuiderwaterlinie

Operationeel doel:
We zorgen voor een goede informatievoorziening over de Stelling van Willemstad voor bezoekers en inwoners

Strategisch doel:

Met MoerdijkMarketing positioneren en profileren we Moerdijk als aantrekkelijke gemeente voor wonen, werken en recreatie om inwoners aan te trekken

Operationeel doel:
We informeren en enthousiasmeren bezoekers over Moerdijk als aantrekkelijke woon- en werkgemeente

- Na het vaststellen van de bezuinigingen bij de begrotingsbehandeling is duidelijk geworden dat het VVV i-punt in Willemstad met de verlaging van het budget niet open kan blijven. Het wordt in 2021 definitief gesloten. De informatiefunctie wordt overgenomen door het Mauritshuis.

Ontwikkelingen

Vervoer over water

- *Verbinden Stelling van Willemstad over land en water*
  Vanwege de coronamaatregelen heeft de waterverbinding Fort Sabina – Fort Frederik niet gevaren. Ook het verbinden over de weg van Willemstad met de forten is hierdoor niet opgezet. Doel is om dit in 2021 alsnog te realiseren.
- *Expeditie Haringvliet*
  Ook de Expeditie Haringvliet heeft in 2020 niet gevaren op Willemstad. Omdat de aanbesteding voor de Expeditie Haringvliet geen inschrijvingen heeft opgeleverd, is de expeditie in 2020 anders ingevuld. Vanwege de afstand in relatie tot de snelheid is Willemstad hier niet in meegenomen. Het realiseren van een aparte verbinding Dordrecht – Willemstad – Tiengemeten is niet gelukt. Omdat verschillende partijen wel interesse hebben getoond in het uitvoeren van de expeditie, is in het najaar 2020 een nieuwe aanbesteding gestart. De marktconsultatie heeft uitgewezen dat niet persé de uitvraag zelf, maar ook het tijdstip van uitvraag ervoor heeft gezorgd dat er geen inschrijvingen zijn gekomen. De aanbesteding voor 2022, waarbij de input van de marktconsultatie wordt meegenomen, is inmiddels opgestart.

Visie vestingwerken

In de visie vestingwerken is een aantal ontwikkelingen genoemd die uitgevoerd (kunnen) worden:

- *De Stenen Poppen*
  Er is een masterplan opgesteld waarin de Stenen Poppen zichtbaarder en toegankelijker gemaakt worden en waarbij de samenhang tussen Stenen Poppen, het landschap en de vesting wordt versterkt. De kosten voor dit plan worden door gemeente en provincie gedragen. Uitvoering van dit plan is voorzien in de periode 2021 en 2022.

- *Bastion Groningen*
  Het inrichtingsplan voor Bastion Groningen wordt voorlopig niet uitgevoerd. Vanwege de kosten voor de uitvoer van de verschillende inrichtingsplannen en de bezuinigingsopgave waar we in 2020 mee te maken hebben gekregen, kijken we of dit plan in de toekomst in aanmerking kan komen voor een (aanzienlijke) subsidiering.
- *Fort Sabina*
  Voor de uitvoering van het ontwikkelplan Fort Sabina was het een uitdagend jaar. Een belangrijk deel van de investeringen moet komen van Stichting Fort Sabina.nl zelf, wat zij moeten halen uit de exploitatie. Hun ambitieuze programma is stil komen liggen vanwege corona, desondanks is er toch veel gebeurd:
  - De stichting heeft een nieuwe voorzitter en verschillende andere nieuwe bestuursleden ter versterking.
  - Verschillende omgevingsvergunningen zijn aangevraagd: Poortgebouw (verleend) en Restauratie deuren en luiken (in behandeling)
  - We hebben samen met de provincie en Staatsbosbeheer een plan gemaakt voor de herbestemming van de Botenloodsen. Daarvoor is ook een omgevingsvergunningsproces doorlopen en de in het vooruitzicht gestelde subsidie vanuit de provincie is aangevraagd. Laatste afspraken, ten aanzien van erfpacht, worden nog gemaakt.
- *Wandelroute Inundatiewerken gereed*
  Om inwoners en bezoekers kennis te laten maken met de inundatiewerken van Willemstad is een wandelroute langs deze werken gecreëerd. Om de vesting te verdedigen zijn in en om Willemstad allerlei werken aangelegd om het gebied rondom de stad bij gevaar onder water te kunnen zetten. Er zijn maar weinig plekken waar de werken zo goed bewaard zijn gebleven als in Willemstad. Door de vertegenwoordigers van de Heemkundekring ‘de Willemstad’ en de stadstafel is een wandelroute gemaakt en er is aan de Landpoortstraat een informatiepaneel geplaatst.
- *Ontwikkelingen Zuiderwaterlinie vertraagd*
  Door omstandigheden zijn de ontwikkelingen rondom de Zuiderwaterlinie op alliantieniveau tijdelijk vertraagd. Omdat we visie en uitvoeringsprogramma met de samenwerkingspartners vormgeven zijn deze ook vertraagd. In het najaar van 2020 zijn de werkzaamheden weer opgepakt. De raad wordt in de loop van 2021 ingelicht over de visie, het uitvoeringsprogramma en de organisatiestructuur van dit samenwerkingsverband.

Gevolgen corona en bezuinigingen voor Moerdijk Marketing

Het plan was om in 2020 te kijken hoe we meer capaciteit voor Moerdijk Marketing kunnen inzetten en hoe we de ingezette lijn verder kunnen ontwikkelen. Door twee ontwikkelingen is dat niet gelukt. Ten eerste heeft corona ervoor gezorgd dat we afgelopen jaar geen campagnes hebben ingezet om mensen/bezoekers naar Moerdijk te trekken. En doordat het budget voor Moerdijk Marketing tijdens de begrotingsbehandeling is wegbezuinigd, is hier verder ook geen capaciteit meer voor beschikbaar gesteld.

Vanwege corona zijn de meeste evenementen in 2020 niet doorgegaan. Enkel de lichtjesoptocht in Standdaarbuiten (voor de uitbraak) en de Vestingloop Willemstad (in een periode dat er versoepelingen waren) hebben gebruik gemaakt van het beschikbare budget. Vanwege bezuinigingen op het budget zetten we de Moerdijk Marketingactiviteiten niet verder voort.

Effecten

We verwachten dat het aantal buitenlandse gasten dat in 2020 Moerdijk bezocht door de coronacrisis lager zal zijn dan voorgaande jaren. Dit zal resulteren in lagere inkomsten uit toeristenbelasting. Het aantal toeristen uit eigen land zal naar verwachting juist toenemen. Uit gesprekken met toeristisch recreatieve ondernemers maken we op dat dit inderdaad het geval is geweest. Vooral het aantal binnenlandse toeristen (“dagjesmensen”) is merkbaar hoger geweest, hiervan zijn echter geen cijfers voorhanden.

Aantal overnachtingen

Jaar	2017	2018	2019	2020
Aantal overnachtingen	171.130	167.172	105.221*	93.375**

** een verklaring voor de daling van 2018 naar 2019 is dat de overnachtingen in Port of Moerdijk (huisvesting arbeidsmigranten) niet meer meetellen in het overzicht.*

***omdat de definitieve aanslagen pas in juni opgelegd worden kan dit aantal nog veranderen.*

Aantal passagiers

Verbinding	# passagiers 2018	# passagiers 2019	# passagiers 2020
Expeditie Haringvliet (totaal op alle routes)	13.028	1850-3250*	-**
De Anna (W'stad-Numansdorp)	3023	2555	1613
De Lucretia (Moerdijk-Strijensas)	2326	1724	1435
Waterpoortpont	3054	2448	-***

**Telling vanuit het reserveringssysteem en de telling door de schippers verschilt van elkaar*

*** In 2020 heeft de Expeditie Haringvliet niet op Willemstad gevaren*

**** De Waterpoortpont heeft vanwege de coronamaatregelen niet gevaren in 2020*

Aantal bezoekers Mauritshuis

Het Mauritshuis is in januari dicht geweest vanwege de verbouwing en in de periodes 15 maart - 9 juni, 5 tot 18 november en 15-31 december vanwege corona. In totaal hebben we in 2020 toch nog 6539 bezoekers mogen verwelkomen.

Risico's

Een bezoeker kent geen gemeentegrenzen. Een bezoeker komt naar een stad of streek voor de omgeving en de activiteiten die binnen een bepaalde straal worden aangeboden. Vaak niet enkel in één gemeente. Om goed aan de bezoekersvraag te voldoen worden toeristische ontwikkelingen dan ook in (verschillende) samenwerkingsverbanden vormgegeven en uitgevoerd (en uiteraard altijd vertaald naar de lokale situatie). Dit brengt wel risico's met zich mee. Ontwikkelingen worden vaak door meerdere partijen bedacht, uitgevoerd en betaald. Hierdoor versterken ze elkaar, maar lopen ze ook de kans dat ze elkaar vertragen (bijvoorbeeld door consensus over wat ze willen doen, bestuurlijke besluitvorming of het in orde krijgen van de financiering). Over het algemeen geldt voor toerisme wel dat het geheel meer is dan de som der delen en de kansen die deze samenwerkingsverbanden ons opleveren een meerwaarde zijn voor ons toeristische product.

Aantal bezoekers website VVV

Resultaten per maand		januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	2020*
Effectindicator														
Page views		4140	4937	4621	4241	7971	11235	19220	18468	10659	7245	3663	2725	99125
Visits (= *sessies*)		1799	2168	2076	2273	4993	6581	10374	9724	4924	3750	2104	1787	52553
Unique visitors (= *users*)		1586	1851	1777	1990	4552	5888	9150	8297	4110	3213	1870	1578	45862
Returning visitors (= *sessies - users*)		213	317	299	283	441	693	1224	1427	814	537	234	209	6691

THEMA ARBEIDSMARKT

Mijlpalen

Inclusief Moerdijk

Inclusief Moerdijk rolt onverminderd door. Er zijn door corona geen nieuwe mensen ingestroomd, maar de aanjager heeft wel veel kandidaten in beeld gebracht om te plaatsen wanneer de crisis achter de rug is. Daarnaast leiden we deelnemers op met cursussen en proberen we deelnemers door te plaatsen in het reguliere bedrijfsleven. De ontwikkelingen rond inclusief Moerdijk zijn niet onopgemerkt gebleven. Diverse gemeenten in het land hebben ons gevraagd om onze werkwijze te presenteren, zodat zij eenzelfde soort project kunnen organiseren. Daarnaast wordt er in West-Brabant onderzocht of het haalbaar is om voor de gemeenten in onze arbeidsmarktregio eenzelfde project op te zetten. Goed voorbeeld doet dus goed volgen.

Perspectief op werk

'Perspectief op werk' is een samenwerkingsverband tussen de sub-regio's en bedrijven om meer mensen vanuit een uitkeringssituatie een baan te bieden in 1 van de 4 topsectoren in onze regio. Het was de bedoeling om in totaal 180 werkzoekenden te koppelen aan 80 bedrijven. Door de coronacrisis is dit niet gelukt, maar 'Perspectief op werk' loopt nog een aantal maanden door in 2021. De werkwijze van de sectorteams techniek, logistiek, zorg en maintenance wordt wel erg goed beoordeeld. De verwachting is dat de werkwijze ook na afloop van het project gehandhaafd blijft.

West-Brabant Werkt Door – het nieuwe mobiliteitscentrum van de regio

In oktober 2020 hebben we met de partners uit het Bestuur Regionaal Werkbedrijf de website www.westbrabantwerktdoor.nl gelanceerd. West-Brabant Werkt Door biedt hulp bij het verbinden van vraag en aanbod van personeel, brengt opleidingsaanbod in kaart en voorziet werkgevers, werknemers en werkzoekenden van arbeidsmarkt-gerelateerde informatie.

Strategisch doel:

We hebben een inclusieve arbeidsmarkt met een arbeidsplaats voor iedereen die kan werken

Operationeel doel:
We scholen mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt om richting de sectoren waar in de toekomst veel werk te vinden is, zoals zorg, techniek en logistiek

Operationeel doel:
We combineren participatie en integratie door het ontwikkelen van leer-werktrajecten voor statushouders

Operationeel doel:
We ontwikkelen een integrale aanpak ten aanzien van de vraagstukken rondom arbeidsmigratie

Operationeel doel:
We zijn als gemeente een voorbeeld van goed werkgeverschap, onder meer door het bieden van arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking

Operationeel doel:
Wij bieden onze meest kwetsbare inwoners via beschut werk en leerwerktrajecten de mogelijkheid om te werken en zo onderdeel uit te laten maken van de maatschappij.

Strategisch doel:

Er is voldoende en goed gekwalificeerd personeel voor nieuwe en bestaande bedrijven

Operationeel doel:
We verbeteren de aansluiting van onderwijs(aanbod) op de personeelsvraag van bedrijven

Operationeel doel:
We benutten de synergiemogelijkheden met onze arbeidsmarkt door actief in te zetten op realisatie van het Port of Skills thema binnen de Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030

Integrale aanpak arbeidsmigratie vastgesteld
In september 2020 is de integrale aanpak arbeidsmigratie Moerdijk vastgesteld. Hierin wordt de basis gelegd voor het op te stellen integrale beleid op arbeidsmigratie vanuit economisch, volkshuisvestelijk en sociaal-maatschappelijk perspectief. Na vaststelling van deze integrale aanpak volgt uitwerking via deze drie sporen. Voor alle sporen geldt dat we willen inzetten op kwaliteit. In de integrale aanpak is uitgangspunt om "regionaal af te stemmen wat regionaal kan en lokaal vast te leggen wat lokaal moet".

Op economisch gebied is het met name van belang om regionaal gemaakte afspraken in praktijk invulling te geven. Hierbij ligt de focus op het aantrekken en faciliteren van die bedrijven die hun verantwoordelijkheid nemen richting de arbeidsmigrant. Doelstelling is om (regionaal) een convenant met (grote) bedrijven/ huisvesters/uitzendbureaus af te sluiten met afspraken over certificering van huisvesters en uitzendbureaus, kwaliteitsnormen, registratie, informatievoorziening etc. Vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief is de doelstelling dat arbeidsmigranten in beeld zijn, zelfredzaam zijn, zich thuis voelen en geïntegreerd zijn. We willen gaan stimuleren dat er draagvlak is vanuit onze inwoners zodat arbeidsmigranten positieve nieuwe inwoners kunnen worden die volwaardig gaan meedoen in de samenleving en positief zijn voor de vitaliteit van de kernen.

Ontwikkelingen

Hybride leeromgeving
Een werkgroep heeft een verkenning uitgevoerd naar het draagvlak voor een hybride leeromgeving voor de logistieke sector op Haven- en Industrieterrein Moerdijk en in het bijzonder het Logistiek Park Moerdijk (LPM). De werkgroep bestaat uit een brede vertegenwoordiging uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en gemeenten. De verkenning van draaglak voor een hybride leeromgeving behoort tot één van ontwikkelprojecten van het economische versnellingsthema Port of Skills. De opgave van de uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2018 e.v. is om concreet bij te dragen aan het vergezicht van de Havenstrategie Moerdijk 2030 om van Haven- en Industrieterrein Moerdijk 'hét belangrijkste knooppunt van duurzame logistiek en procesindustrie in de Vlaams-Nederlandse Delta' te maken. Binnen het versnellingsthema Port of Skills is daarom aan de slag gegaan met twee belangrijke thema's, de arbeidsmarkt en het onderwijs. We hebben de ambitie om het LPM door te ontwikkelen. Groen licht voor het LPM werkt als een vliegwiel. Het biedt ons als gemeente en de regio kansen om bedrijven bij te staan om voldoende en goed geschoold personeel te kunnen verwerven. Voor nu, en in de toekomst. Er is draagvlak voor een hybride leeromgeving voor de logistieke sector op het Haven- en industrieterrein Moerdijk. Een hybride leeromgeving logistiek (HLO) kan duurzaam bijdragen aan de arbeidsmarktvraagstukken van Haven- en Industrieterrein Moerdijk én versterkt het imago van het werken in de logistiek voor jongeren en zij-instromers. Ook leidt de planvorming en realisatie van een HLO tot een structurele versterking van de logistieke onderwijsinfrastructuur en een versterking van de alliantie tussen het Haven- en Industrieterrein Moerdijk en het onderwijs. In 2021 zal er worden gewerkt aan een business case rond de Hybride Leeromgeving.

Effecten

Ontwikkeling aantal participatiewet-uitkeringen

- stijging van 187 klanten (Werkplein breed; totaal op 31 december: 4068)
- stijging van 18 klanten voor Moerdijk; totaal Moerdijk op 31 december: 495

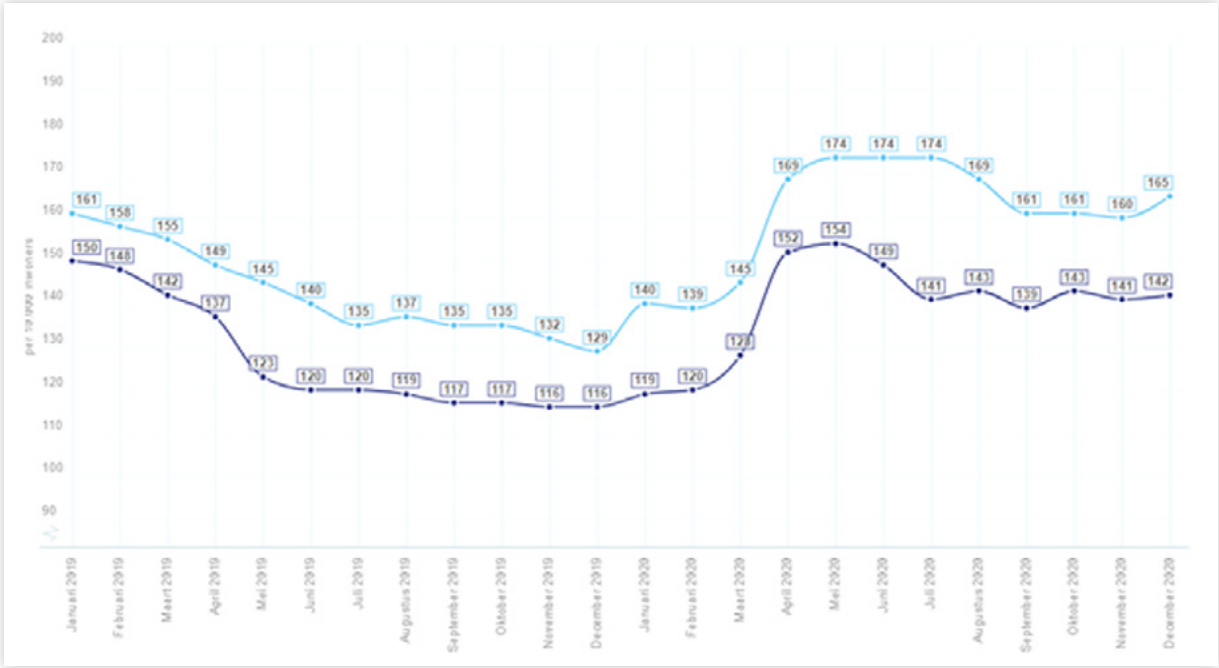
Aantal beschut werkers

- 9 werkplekken voor 8.52 Fte

Resultaten Inclusief Moerdijk

Zie mijlpaal:
momenteel 8 man aan het werk. 4 doorgeplaatst.
2 uitgevallen. 9 mensen in beeld als kandidaat om in te stromen na corona.

Aantal WW-uitkeringen

Risico's

LIV

Het lage-inkomensvoordeel (LIV) kan ieder jaar opnieuw worden afgeschaft of afgeschaald door het ministerie van SWZ. In 2020 is er al flink gesneden in het LIV, waardoor de WVS minder inkomsten krijgt uit deze bron. Wanneer het LIV helemaal wordt afgeschaft lopen we als deelnemende gemeente een financieel risico, omdat de begroting van de WVS dan niet meer sluitend is.

Spanning arbeidsmarkt

Voor corona stond de arbeidsmarkt flink onder druk. Veel vacatures stonden lang open en er was een tekort aan personeel in veel sectoren. De coronacrisis brengt een andere spanning op de arbeidsmarkt. Sommige sectoren liggen volledig stil, waar andere nog steeds personeelstekorten hebben. Voor het nog te bouwen logistiek park betekent het dat we hard moeten werken om genoeg en goed geschoold personeel klaar te hebben staan voor de arbeidsplaatsen die het LPM met zich meebrengt.

THEMA VEILIGHEID

Mijlpalen

Belangrijke bijdrage aan aanpak coronacrisis – óók in de Veiligheidsregio

Zoals eerder verwoord in de bestuursrapportages zijn de effecten van de coronacrisis enorm geweest. Dat geldt voor de maatschappij in zijn geheel, de gemeentelijke organisatie en in bijzondere mate voor onze veiligheidsstaf. De veiligheidsstaf heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de coördinatie en de uitvoering van de lokale aanpak van de coronapandemie. Daarnaast heeft deze club ook ruim 500 uur aan ondersteuning geboden binnen het Regionaal Operationeel Team en later de projectgroep Covid-19 binnen de veiligheidsregio. Ook collega's van Communicatie en Juridische Zaken hebben binnen deze regionale structuur een belangrijke bijdrage geleverd. Dit is vooral ten koste gegaan van de ontwikkelcapaciteit van de gemeentelijke veiligheidsorganisatie en dat heeft dan ook effect gehad op de gestelde doelen voor 2020. Een groot aantal zaken hebben we naar 2021 door moeten schuiven.

Strategisch doel:

We gaan veiligheidsrisico's en georganiseerde criminaliteit tegen

Operationeel doel:
We beschikken over een actueel beeld van te beheersen risico's in de gemeente

Operationeel doel:
We zorgen ervoor dat de risico's in onze gemeente beheersbaar zijn

Operationeel doel:
We beschikken over een actueel beeld van (georganiseerde) criminaliteit en haar ondermijnende effecten binnen de gemeente

Operationeel doel:
We zijn regisseur, facilitator en innovator binnen het regionale veiligheidsnetwerk

Operationeel doel:
We optimaliseren de inzet van het Bibob instrumentarium

Operationeel doel:
We vergroten de operationele slagkracht voor het bestrijden van ondermijning

Operationeel doel:
We werken actiegericht samen met alle Nederlandse zeehavens op het gebied van havenveiligheid, inclusief bestrijding (milieu)criminaliteit en smokkel (drugs, mensen etc.)

Operationeel doel:
We bevorderen de zelfredzaamheid en samenredzaamheid onder burgers en bedrijven

Start project nieuwe kazerne Willemstad
Voor de nieuw te realiseren brandweerkazerne in Willemstad hebben we in 2020 een startdocument vastgesteld. Ook is een projectgroep gestart met de zoektocht naar de meest geschikte en beschikbare locatie. Deze keuze wordt gemaakt in 2021, daarna kunnen we met het ontwerp en de uitwerking starten.

Aanpak (ondermijnende) criminaliteit zeehaven
Hieraan hebben we op verschillende manieren uitvoering gegeven. Bijvoorbeeld door het screenen van vestigingsverzoeken, aandacht voor criminaliteit binnen gebiedsgericht toezicht en het verrijken van ondermijningscasussen. Maar ook door het in gezamenlijkheid ontwikkelen van nieuwe initiatieven en het initiëren van en deelnemen aan diverse deelprojecten onder de vlag van het in 2020 vastgestelde "Uitvoeringsplan Zeehavens Zeeland-Brabant". Bovendien zijn er de nieuwe inzichten die we hebben verkregen via het project "Passant" PASSAnT - hoogtechnologische veiligheidsoplossing voor havens . Die zijn doorvertaald in de aanpassing van de camerasystemen in onze zeehaven. Ook is het Havenbedrijf in 2020 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden van bestuursrechtelijke BIBOB-toetsingen en privaatrechtelijke toetsing bij de uitgifte van gronden.

Ontwikkelingen

Uitvoering geven aan het districtelijke integrale veiligheidsplan 2019-2022 en het actieprogramma Moerdijk Veilig 2020-2024 voor het Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk
We werken binnen de gemeente Moerdijk aan de veiligheidsdoelstellingen zoals we die hebben vastgelegd in het districtelijke veiligheidsplan. Deze doelstellingen komen voor 95% overeen met onze lokale doelstellingen. Daarnaast zijn er ook specifieke beleidsdoelstellingen die alleen betrekking hebben op onze gemeente.
Deze zijn vertaald in het "Actieprogramma Moerdijk Veilig 2.0" voor onze zeehaven, het "Programma zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid spoorzones MHR" en het "Uitvoeringsplan Zeehavens Zeeland-Brabant" voor de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit in onze zeehaven. In 2020 zijn beide plannen voor de zeehaven opgesteld en vastgesteld. Onder de vlag van deze plannen zijn de eerste resultaten inmiddels geboekt. Verder is in 2020 gewerkt aan een jaarschijf met specifieke acties uit deze 4 veiligheidsplannen. Deze jaarschijf beslaat de periode 2021-2022.

Doorontwikkeling CBIS, zelfredzaamheidsplan en bestrijdbaarheidsaanpak Dintelmond
In 2020 hebben we het zelfredzaamheidsplan voor de zeehaven Moerdijk geactualiseerd en met de bedrijven doorgesproken. Ook is alles gedigitaliseerd. Gestart is met de doorvertaling naar bedrijventerrein Dintelmond. Voor Dintelmond was bij de begrotingsbehandeling 2021 een stelpost voor de verbetering van de bluswatervoorziening in het gebied opgenomen. In 2020 zijn de uitgangspunten geactualiseerd. Dit heeft niet geleid tot andere financiële inzichten. Dit definitieve plaatje wordt samen met het zelfredzaamheidsplan voor Dintelmond aan de gemeenteraad voorgelegd. Uitvoering/invoering van de veiligheidsverbeteringen in het gebied volgen dus in 2021.

Actualisatie havenbeheersverordening Moerdijk
In 2020 is de actualisatie van de havenbeheersverordening voor de zeehaven van Moerdijk nagenoeg afgerond. Ook hebben we opnieuw uitvoering gegeven aan het specifieke toezicht op o.a. de havenverordening. Hiervoor, en voor de aanpak van parkeeroverlast in de haven, hebben we een dienstverleningsovereenkomst met het Havenbedrijf Moerdijk afgesloten. De implementatie van het vergunningenstelsel loopt nog door in 2021. Het totaalpakket bieden we in 2021 ter vaststelling aan de raad aan.

Exploitatievergunningen autoverhuur en beleidsregels Bibob
In de 2e bestuursrapportage is al gemeld dat we in 2020 geen uitvoering konden geven aan de vergunningplicht voor autoverhuurbedrijven en de integrale actualisatie van de beleidsregels Bibob. De hierbij betrokken ambtenaren zijn ingezet om landelijke en regionale coronarichtlijnen te vertalen in mogelijkheden om binnen de richtlijnen onder meer terrassen, markten en evenementen mogelijk te maken. In 2020 waren middelen beschikbaar gesteld (€ 30.000,-). Aangezien de uitvoering is doorgeschoven naar 2021, worden de betreffende middelen ten laste gebracht van het jaarrekeningresultaat 2020.

Aanpassing bestaande brandweerkazernes
We hebben in 2020 naar aanleiding van het nieuwe dekkings- en spreidingsplan opnieuw een doorrekening gemaakt van de aanpassingen die nodig zijn aan de bestaande brandweerkazernes. Dit is eind 2020 afgerond. In 2021 kunnen we de raad een voorstel voor een gefaseerde uitvoering van de aanpassingen voorleggen.

Actualisatie risicobeeld Moerdijk aan de hand van het nieuwe landelijke beleid "Omgevingsveiligheid"
Eind 2020 zijn alle risicocontouren en bijbehorende aandachtsgebieden aan de hand van de nieuwe systematiek berekend. Zodra we de laatste gegevens van de provincie en het rijk hebben ontvangen, kunnen we de gevolgen voor ons externe veiligheidsbeleid helemaal in beeld brengen. Ook heeft Moerdijk een rol gespeeld in de afrondende besluitvorming/implementatie van het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid door zitting te nemen in de landelijke Stuur- en Adviesgroep Modernisering Omgevingsveiligheid en mee te werken aan de landelijke en regionale informatiebijeenkomsten. Zo zitten we kort op de ontwikkelingen.

2020 was een jaar met een groot aantal veiligheidsincidenten
- Diverse woningbranden (waaronder in Moerdijk en Noordhoek);
- Een van de vele landelijke branden in een zendmast bij Standdaarbuiten;
- Brand bij een glasoven in het zeehavengebied;
- Fakkelincident bij Shell;
- Meerdere stormen;
- Vervuiling van het strandje De Appelzak met palmolie;
- Een drietal drugsdumpingen. Met name voor het opruimen van het drugsafval zijn hoge kosten gemaakt;
- Een onrustige jaarwisseling, vanwege het landelijke vuurwerkverbod.

Effecten
In programma 2 onder thema Veilige Buurt zijn indicatoren opgenomen met betrekking tot criminaliteit.

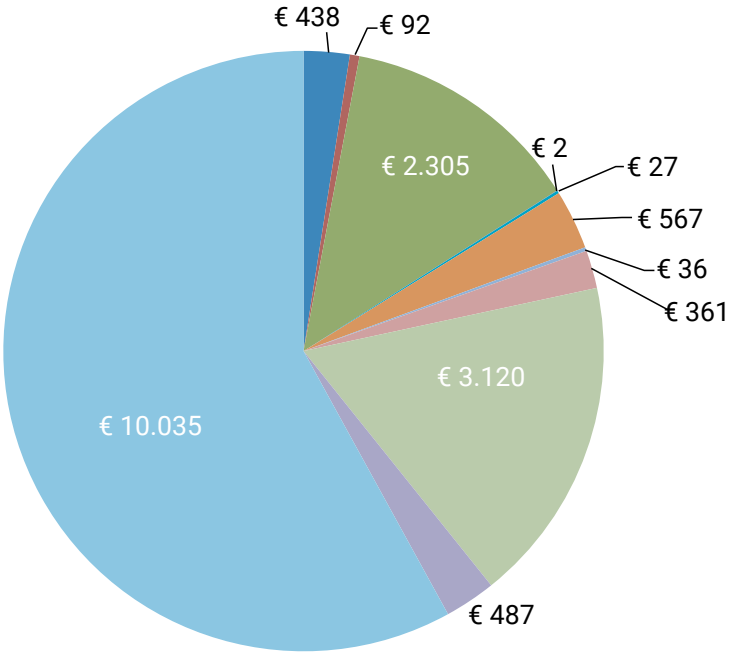
Risico's
Als deelnemende gemeente houden we in ons weerstandsvermogen rekening met het afdekken van risico's binnen de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Voor de beheersing van de veiligheidsrisico's zetten wij enerzijds in op vergroting van de zelfredzaamheid van bedrijven en burgers en anderzijds door middel van een planmatige aanpak. Dit doen we waar mogelijk samen met onze partners, bijvoorbeeld het Havenbedrijf. Omdat 100% veiligheid nooit gegarandeerd kan worden houden we in ons weerstandsvermogen rekening met mogelijke kosten van eventuele grootschalige incidenten. Dit kunnen grote branden zijn, maar bijvoorbeeld ook een vervuilde omgeving (of dreiging daartoe) achtergelaten door bedrijven die failliet zijn gegaan. Verder houden we in ons weerstandsvermogen rekening met het afdekken van risico's binnen de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

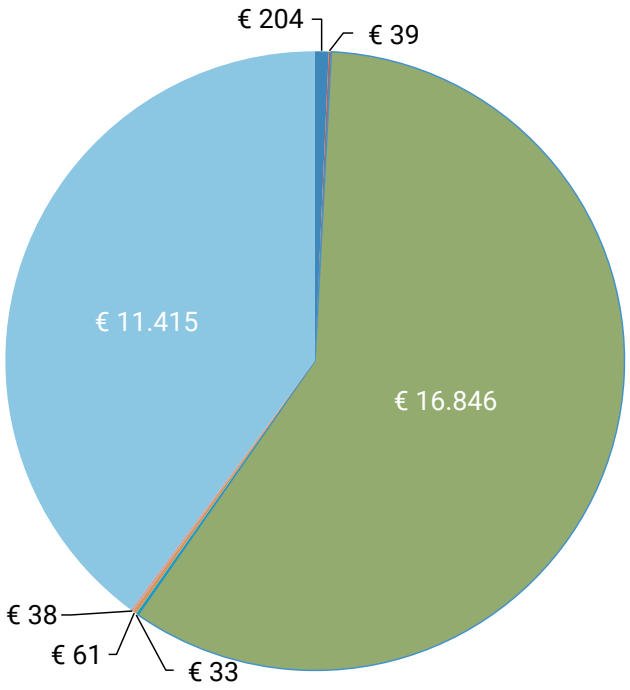
LASTEN EN BATEN 2020

bedragen x € 1.000

LASTEN: € 17.469

BATEN € 28.636

- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureelerfgoed
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerr)

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020 Lasten	Baten	Saldo
2.3 Recreatieve havens	438	-204	234
2.4 Economische havens en waterwegen	92	-39	53
3.1 Economische ontwikkeling	2.305	-16.846	-14.541
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2	-0	2
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27	-33	-6
3.4 Economische promotie	567	-61	506
5.4 Musea	36	0	36
5.5 Cultureelerfgoed	361	-38	323
6.4 Begeleide participatie	3.120	0	3.120
6.5 Arbeidsparticipatie	487	0	487
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerr)	10.035	-11.415	-1.381
Resultaat voor bestemming	**17.469**	**-28.636**	**-11.166**
0.10 Mutaties reserves	16.301	-554	15.747
Resultaat na bestemming	**33.771**	**-29.190**	**4.581**

OVERZICHT PROGRAMMA 3

Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	15.833	19.744	17.469	-2.275
Totaal baten	-9.753	-28.835	-28.636	199
Saldo van baten en lasten	**6.080**	**-9.091**	**-11.166**	**-2.075**
Resultaat voor bestemming	**6.080**	**-9.091**	**-11.166**	**-2.075**
Storting in reserves	210	15.922	16.301	379
Onttrekking aan reserves	-168	-155	-554	-399
Resultaat na bestemming	**6.122**	**6.676**	**4.581**	**-2.095**

Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben

In de Meerjarenbegroting 2019-2022 hebben we de ambitie uitgesproken dat zoveel mogelijk Moerdijkers zelfredzaam zijn, zowel jongeren als volwassenen. Als het nodig is, ondersteunen we hen hierbij. Bij voorkeur in een vroeg stadium, samen met relevante partners en de sociale omgeving. De bedoeling is dat de hulp zo licht en passend mogelijk is, zodat intensieve en dure zorg beperkt blijft. Dit preventiever werken vraagt om anders en meer op maat werken.

Strategisch doel:

Zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Moerdijk zijn zelfredzaam

Operationeel doel:
We stimuleren dat jongeren minimaal hun MBO niveau2-diploma halen en indien nodig ondersteunen we daarbij

Operationeel doel:
We stimuleren en ondersteunen inwoners zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen

Operationeel doel:
We vergroten de kans op economische en sociale zelfredzaamheid door onderwijs, begeleiding en vrijwilligerswerk

Operationeel doel:
Stimuleren van interesses en talenten door een divers vrijetijdsaanbod (sport, cultuur, verenigingsleven etc) dat dichtbij en toegankelijk is.

Strategisch doel:

Gemeente Moerdijk is een gezonde samenleving waar plek is voor alle inwoners, waar inwoners meedoen en er als vanzelfsprekend voor elkaar zijn

Operationeel doel:
Stimuleren van een gezond leefklimaat en een gezonde levensstijl

Operationeel doel:
Inwoners weten hoe ze elkaar kunnen vinden en helpen (Huizen van de Wijk, vrijwilligerswerk). De informatie hierover is makkelijk te vinden en dichtbij.

Operationeel doel:
Bereiken van meer mantelzorgers, we ondersteunen en waarderen hen

Operationeel doel:
Voor alle inwoners (dus ook inwoners die niet geheel zelfredzaam zijn zoals statushouders, mensen met een psychiatrische achtergrond, een beperking, eenzamen, armoedeproblematiek) is een plek. Zij voelen zich prettig in hun omgeving.

Strategisch doel:

Inwoners die onze ondersteuning nodig hebben, bieden we een passend aanbod dat bij voorkeur zo licht en zo snel mogelijk wordt ingezet

Operationeel doel:
Gemeente, professionals, vrijwilligersorganisaties, ondernemers en inwoners werken nauw samen om in samenhang en zo vroeg mogelijk tot passende ondersteuning te komen

Operationeel doel:
Als gemeente en partners zijn we zichtbaar in de verschillende kernen, we zijn in contact met inwoners en pakken signalen adequaat op

Operationeel doel:
We stimuleren en faciliteren professionals, vrijwilligersorganisaties, verenigingen, ondernemers en inwoners om hun maatschappelijke rol te vervullen en signalen op te vangen

Operationeel doel:
Versterking van het zgn. 'voorliggend' veld (alle ondersteuning die voor iedereen vrij te benaderen is, zonder doorverwijzing: welzijnswerk, algemeen maatschappelijk werk, Huizen van de Wijk, vrijwilligerswerk, de wijkzuster, Centrum Jeugd en Gezin etc.)

Strategisch doel:

De hulp van de gemeente is kwalitatief goed, gemakkelijk vindbaar en dichtbij

Operationeel doel:
De kwaliteit van de hulp staat voorop

Operationeel doel:
We pakken de hulp zo vroeg mogelijk op en doen dat in samenhang samen met onze partners

Operationeel doel:
We geven de specifiek wettelijke taken rondom de veiligheid van kinderen en volwassenen verder vorm.

Operationeel doel:
Inwoners weten hoe ze onze hulp kunnen vinden. De informatie daarover is makkelijk te vinden en dichtbij, zowel digitaal als fysiek

Operationeel doel:
Er is meer ruimte voor inhoudelijke goede hulp door het terugdringen van administratieve lasten en regeldruk voor inwoners, zorgaanbieders en gemeente

Mijlpalen

Impact corona
Dienstverlening overeind gebleven
De impact van corona op het werk in het sociaal-maatschappelijk domein was groot. De sociale structuur kwam stil te liggen, eenzaamheid en depressie dreigde voor ouderen, er waren zorgen om de mentale gezondheid van met name jongeren, het ontbrak aan sport- en ontspanningsmogelijkheden voor velen en financiële situaties verslechterden. De zorg en ondersteuning aan onze Moerdijkse inwoners is gelukkig overeind gebleven. De nadruk lag vanwege corona op het op orde houden van het aantal aanvragen. Ondanks uitval aan onze kant of bij de zorgaanbieder hebben we de dienstverlening kunnen handhaven. Eind vierde kwartaal ontstond wel een wachtlijst bij Jeugd. Na een terugval in aanvragen, nam de drukte in het najaar toe.

We hebben extra geïnvesteerd in de contacten met onze externe partners om de ondersteuning aan kwetsbare cliënten te handhaven. Dit investeren nu en in het verleden heeft ervoor gezorgd dat we tot slimme oplossingen zijn gekomen om de cliënten (soms op een alternatieve wijze) van dienst te zijn. Alternatieven voor huisbezoeken werden bijvoorbeeld gevonden in beeldbellen of gesprekken in de buitenruimte.

Extra aandacht voor mensen die dreigden tussen wal en schip te geraken
Op allerlei manieren is extra aandacht gegeven aan kwetsbare doelgroepen: door het inrichten van het Meldpunt zorg, hulp en ondersteuning, door cliënten (WMO, SHV, Jeugd) periodiek te bellen, door contactrondes met TOZO-cliënten te organiseren, door speciale programma's voor jongeren op te zetten, door burgerinitiatieven te ondersteunen, door toegankelijke digitale corona-informatie aan laaggeletterden aan te bieden, statushouders extra te faciliteren, etcetera.

Impact van corona op verenigingen
In december 2020 heeft het college de regeling huurcompensatie vrijwilligersorganisaties vastgesteld (looptijd 16 maart 2020 tot in ieder geval 1 september 2021). Vrijwilligersorganisaties zijn hiermee ontlast van huurkosten waardoor maatschappelijke accommodaties kunnen rekenen op de reguliere huurinkomsten. Mede dankzij deze regeling zijn in 2020 geen van deze organisaties (financieel) omgevallen. Wel krijgen we signalen dat verenigingen in 2021 in problemen komen.

Ondanks de financiële waarborg was 2020 voor vrijwilligersorganisaties en de maatschappelijke accommodaties waar zij gebruik van maken, geen jaar om met plezier op terug te kijken. Diverse initiatieven en pogingen zijn ondernomen om de sociale structuren in onze gemeente in stand te houden. Echt betekenisvol contact met elkaar door als vrijwilliger of als deelnemer naar de vereniging te gaan, was echter vrijwel onmogelijk.

Vanwege ondersteuning bij coronawerkzaamheden is geen tijd besteed aan het omvormen van het portaal www.moerdijkseinitiatieven.nl tot een breed portaal waar alle informatie rondom subsidies voor onze vrijwilligersorganisaties eenvoudig te vinden is.

Ook is ervoor gekozen netwerkbijeenkomsten over actuele thema's samen met Meer Moerdijk en Surplus uit te stellen. De netwerkcomponent van deze bijeenkomsten is namelijk één van de succesfactoren.

Flexibele opstelling subsidieontvangers
Hoewel de subsidies soms niet besteed zijn aan geplande activiteiten hebben de subsidiepartners zich zeer flexibel opgesteld. Voorbeelden: de bibliotheek West-Brabant creëerde een afhaalbieb, er waren theatervoorstellingen buiten op de scholen, Meer Moerdijk bracht oliebollen rond bij ouderen en Stichting Cultuur Moerdijk organiseerde een aantal losse activiteiten in plaats van een Kunst- en Cultuurroute.

Samenwerking met en tussen partners versterkt
Zoals in de 2e bestuursrapportage 2020 uitgebreid is beschreven, heeft de coronacrisis de samenwerking tussen partners versneld en geïntensiveerd. Voorbeelden daarvan: binnen de veiligheidsteams, tussen Meer Moerdijk en het verenigingsleven, tussen de Maatjes in Moerdijk (geld/geld/taal/gezin), tussen het onderwijs en de kinderopvang en tussen het onderwijs, de leerlingenzorg en de jeugdverpleegkundige.

Integraal samenwerken stap verder gebracht
De integrale werkwijze tussen Wmo, Schuldhulpverlening en Jeugdhulp die al was ingezet heeft een grote meerwaarde gehad bij het 'vasthouden' van kwetsbare gezinnen en huishoudens in de coronaperiode. Afgesproken is wie deze cliënten in beeld houdt c.q. wie de regie heeft op het dossier binnen het sociaal domein. Corona heeft ervoor gezorgd dat het interne integraal

werken voor de kwetsbare inwoners een stap verder is gebracht. Daarnaast is het extern integraal werken met partners rondom de kwetsbare inwoners versterkt.

Scholenbezoek door expert leerlingenzorg van CJG, jeugdprofessional van het CJG en jeugdverpleegkundige GGD

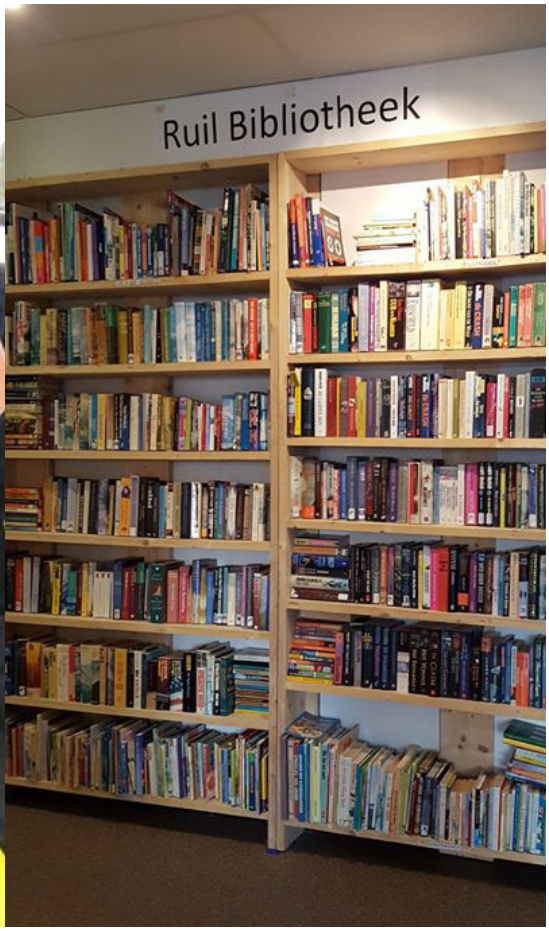
In dit 'rondje langs de scholen' is samen gekeken waar knelpunten waren en hoe de samenwerking beter kan of waar er onduidelijkheid was. Deze werkwijze blijft in de toekomst behouden. In het belang van de kinderen én ook om de grijze gebieden tussen passend onderwijs en Jeugdwet helder te krijgen.

Impact op partnerorganisaties

- *Grote impact op GGD West-Brabant*
  De cruciale rol van de GGD tijdens deze coronapandemie heeft grote impact op de werkzaamheden, organisatie en financiën van de GGD West-Brabant. Het grootste deel van de medewerkers is ingezet voor coronataken. De door de GGD extra gemaakte kosten worden vergoed door de rijksoverheid. Vanwege de inzet van een groot deel van het GGD-personeel hebben veel reguliere werkzaamheden geen of beperkt doorgang kunnen plaatsvinden of zijn uitgesteld. Noodzakelijke taken - waaronder de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma en hulp aan kwetsbare gezinnen vanuit de basistaak Jeugdgezondheidszorg - zijn inmiddels weer opgepakt, maar vinden wel in aangepaste vorm plaats. Verder vroeg het informeren van zowel de interne organisatie als de betrokken partners over de steeds veranderende coronamaatregelen en de wijze waarop GGD/GHOR dit vervolgens organiseerde binnen de regio West-Brabant veel tijd en aandacht. Ook was er veel meer overleg/afstemming met betrokken organisaties/stakeholders binnen het brede gezondheidsterrein (o.a. JGZ, GGZ, GGD, RAV, Surplus, Nivel).

- *Collectieve GGZ Jeugdpreventie belangrijker dan ooit*
  Vanwege de vele beperkingen tijdens de coronacrisis is de geestelijke gezondheid van kinderen en jongeren een extra belangrijk aandachtspunt gebleken. De dienstverlening van GGZ West-Brabant voor de verschillende preventieve activiteiten/cursussen,

zoals Piep zei de Muis, Kopp/KVO en Head Up, is flexibel aangepast. De behoefte aan ondersteuning op het gebied van GGZ is intensiever geworden in deze coronaperiode. We verwachten dan ook dat er in 2021 meer vraag zal zijn naar (preventieve) GGZ-ondersteuning.

- *Centraal loket jeugdhulpinstanties*
  Jongeren raken door de lockdown steeds meer psychisch in de knel. Het Markland College heeft samen met GGZ- West Brabant, het jongerenwerk, Novadic Kentron en het Centrum voor Jeugd en Gezin het initiatief ontwikkeld voor een centraal loket waarin jeugdhulp-instanties samenwerken. Het Steunpunt Markland Zevenbergen is vanaf maart 2021 operationeel.

- *Aangepaste dienstverlening TWB Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar*
  Huisbezoeken waren niet of in beperkte mate mogelijk, er waren geen groepsconsulten, maar veel digitale dienstverlening. Personeel van TWB werd ook ingezet bij de GGD om te helpen bij de benodigde corona-werkzaamheden of ter vervanging van GGD JGZ personeel.

- *Doorontwikkeling Huizen van de Wijk in gewijzigde vorm*
  Sociale werkers in de basisteams hebben met name geholpen bij het samenbrengen van hulpaanbod door inwoners en hulpvraag van inwoners. Reguliere activiteiten in Huizen van de Wijk lagen stil, er heeft veel meer individueel contact plaatsgevonden. Voor kwetsbare personen zijn Huizen van de Wijk beperkt geopend.

- *Onderwijs en kinderopvang*
  Het onderwijs heeft voortvarend en adequaat de taken opgepakt door digitaal thuis lesgeven aan te bieden en noodopvang mogelijk te maken voor kinderen met ouders uit vitale beroepsgroepen, kinderen uit kwetsbare gezinnen en kinderen die extra ondersteuning nodig hadden. We zagen in 2020 een toename in schooluitval binnen de basisschoolleeftijd. Dit lijkt zich begin 2021 te herstellen.

Extra werkzaamheden vanwege corona

De door het rijk vastgestelde maatregelen leidden tot extra werk bij de gemeente.

- We hebben bij huisartsen geïnformeerd of zij hulp nodig hebben van de gemeente. Een aantal huisartsen is gefaciliteerd bij het zoeken naar een alternatieve ruimte voor de griepvaccinaties. Voor de gezamenlijke huisartsen in Zevenbergen is 't Trefpunt tijdelijk ingericht als huisartslocatie voor coronaverdachte patiënten. Hieruit is blijvende samenwerking ontstaan tussen huisartsen en Meer Moerdijk (gevestigd in 't Trefpunt) als het gaat om het stimuleren van een gezonde leefstijl met bijv. Het project Bewegen op doktersrecept.
- We hebben de (sport) verenigingen en beheerders van accommodaties geïnformeerd over de steeds veranderende coronamaatregelen en de benodigde acties.
- Het Meldpunt zorg, hulp en ondersteuning is direct in maart 2020 operationeel geworden en fungeert als vraagbaak voor alle inwoners in de coronatijd.
- De De6-gemeenten en de Brabantse Wal-gemeenten samengewerkt aan een regeling voor zorgaanbieders voor omzetderving. Doel hiervan was acute liquiditeitsproblemen bij zorgaanbieders te voorkomen en de gevolgen van de coronacrisis voor de financiële positie te neutraliseren.
- Ook zijn door de VNG en het Rijk afspraken gemaakt over het vergoeden van meerkosten aan zorgaanbieders door gemeenten als gevolg van de landelijke en regionale coronamaatregelen.
- Om het tekort aan personeel voor het bieden van thuisonderwijs en noodopvang het hoofd te bieden hebben we een fonds opgezet. Hieruit konden scholen extra inzet van pedagogisch medewerkers bekostigen
- In het RWB-regio onderdeel Kleinschalig Collectief Vervoer is eveneens een compensatieregeling uitgewerkt om de lokale taxibedrijven via PZN (verantwoordelijk voor het Wmo-vervoer/Deeltaxi) te compenseren. Dit om acute liquiditeitsproblemen te voorkomen en daarmee een eventueel faillissement. Hierbij zijn de landelijke richtlijnen doelgroepenvervoer gehanteerd. Vanaf september 2020 is er een wijziging van de overeenkomst met PZN, zodat het collectief vervoer voor Wmo-cliënten geborgd blijft. Belangrijk hierin is de nieuwe prijsstaffel die meebeweegt met het ritvolume. De prognose is dat het volume komende jaren niet zal terugkomen op het volume van 2019.
- Van de drie Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandig Ondernemers (TOZO 1,2 en 3) is veelvuldig gebruik gemaakt. Het Werkplein Hart van West-Brabant voerde deze regeling voor ons uit, voornamelijk met eigen personeel omdat bepaalde reguliere werkzaamheden op een lager pitje dan wel

helemaal stil zijn komen te liggen. De verwachte uitkering van het rijk ontvangen wij en die wordt doorbetaald aan het Werkplein.

Scan Mensen en Maatschappij gestart

Voor de taakstelling van 200.000 euro in 2021, oplopend naar 1,7 miljoen euro in 2025 zijn we binnen Mens en Maatschappij een brede scan gestart. Dat doen we volgens drie sporen, die gefaseerd hun beslag krijgen in 2021 en 2022. Vanuit een inhoudelijke invalshoek:

- Een uitvoerig onderzoek naar onze wettelijke taken en de grondslag daarvan. Vervolgens brengen we in beeld welke activiteiten we in de praktijk daadwerkelijk doen, welke doelstellingen daarmee bereikt worden en vervolgens welke beleidskeuzes te maken zijn. Sommige wettelijke taken bieden minder beleidsvrijheid maar bieden wel kansen om in de uitvoering ervan werkwijzen aan te passen en andere keuzes te maken.
- Een objectief beeld van het profiel van Moerdijk qua sociaal maatschappelijke kenmerken. Wat is nodig binnen het maatschappelijk domein van gemeente Moerdijk.
- Onderzoek naar de waarde van preventieve inzet. Is de investering in preventie en meedoen op enige wijze te kwalificeren en/of te kwantificeren?

Het overkoepelende doel is efficiënte inzet van middelen, waarbij onze doelstellingen uit de beleidsbegroting worden gerealiseerd. We denken na over andere werkwijzen voor onszelf en onze uitvoeringsorganisaties. Het 2e en 3e spoor zijn input voor hoofdspoor 1. In 2021 bij de Begroting voor 2022 e.v. zullen de eerste resultaten worden voorgelegd.

Laaggeletterdheid en inburgering

- *Regionale en lokale aanpak laaggeletterdheid*
  Er wordt gewerkt aan het Regionale uitvoeringsplan 'de basis op orde'. Aanvullend is een lokaal werkplan 2020-2021 opgesteld. De belangrijkste onderdelen hiervan zijn het beter bereiken van meer cursisten, (meer) eenvoudige communicatie, meer inzet op signalering van laaggeletterdheid en versterking van het digitale aanbod. In 2020 is een extra cursus opgestart vanuit een inwonersinitiatief. Door de coronamaatregelen is er vertraging in de uitvoering van onderdelen van het lokale werkplan, zoals het werven van meer cursisten met Nederlands als moedertaal.

- *Opdracht huisvesting statushouders behaald*
  In 2020 was de opdracht 26 statushouders te huisvesten, plus de opgelopen achterstand van

negen, in totaal 35. Uiteindelijk hebben we in 2020 37 personen gehuisvest. Daarmee liepen we per 1 januari 2021 licht voor (+2) op de taakstelling.

- *Maatschappelijke begeleiding statushouders doorgegaan*
  Het grootste deel van de tijd is een fysiek consult (op afspraak) door Vluchtelingenwerk mogelijk gebleven. Wel is de uitvoering van het participatieverklarings-traject voor statushouders in maart 2020 grotendeels stil komen te liggen. Online lessen zijn een onvoldoende alternatief. De statushouders hebben verlenging gekregen van de termijn om de verklaring te behalen.

- *Invoering nieuwe Wet Inburgering volop in voorbereiding*
  De uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering is belegd bij het Werkplein Hart van West-Brabant. Er is een projectleider aangesteld die de invoering van de wet begeleidt samen met de zes gemeenten. Er zijn verschillende Werkgroepen geformeerd die in 2020 voorbereidende werkzaamheden troffen voor deze nieuwe wet: van beleidsontwikkeling, bemensing tot uitwerking van de klantreis. De Gemeenschappelijke Regeling met het Werkplein is inmiddels aangepast om de uitvoering van de werkzaamheden goed te borgen.

Jeugdhulp en Onderwijs

- *Ondersteuning Jeugd minder én minder hoog complexe zorg*
  Het CJG heeft gedurende de coronaperiode haar werkzaamheden zoveel mogelijk voortgezet met inachtname van de richtlijnen. Er was altijd een basisbezetting op kantoor bereikbaar voor gezinnen en partners. Huisbezoeken worden beoordeeld op urgentie en afgewisseld met digitale/ telefonische afspraken. Begeleiding werd op creatieve manieren in de buitenlucht of via Teams georganiseerd. Het beoordelen van aanmeldingen en (integraal) casuïstiek overleg kon doorgaan omdat de verbinding binnen het sociaal domein met de partners een goede basis kent. Hoewel het aantal aanmeldingen in de zomerperiode licht terugliep, zorgde het gemis van collega's en van casusregie op afstand voor een verhoogde werkdruk. De uitvoering van Jeugdhulp was intensiever en complexer.
  De verbetering van het proces en de doorontwikkeling van het prognosemodel leidden tot een optimalere analyse. En ook een optimistischer beeld. We zagen minder én minder hoge complexe toekenningen van specialistische hulp. Het aantal aanvragen voor jeugdhulp daalde eerst in 2020. Vanaf september zagen we de aantallen weer toenemen, ook het aantal crisismeldingen.
  De totale jaarrekening laat zien dat het aantal cliënten per saldo vergelijkbaar is met voorgaande jaren maar het aantal toekenningen voor de specialistische jeugdzorg ingezet is lager dan verwacht. Dit is te danken aan meer preventieve inzet van jongerenwerk en jeugdgezondheidszorg, meer inzet van begeleiding door jeugdprofessionals, een stevigere toets op eigen kracht en ook inzet van aanpalende wetgeving.
  Wel zien we een stijging in het aantal jeugdzorgplustrajecten (gesloten jeugdzorg). Gemiddeld is het aantal één, nu was het aantal vier. Impact van corona op de gezinssituatie en het onvoldoende tijdig beschikbaar zijn van passende jeugdhulp in de regio kan hier een verklaring voor zijn. Regionaal wordt gewerkt aan het terugdringen van het relatief hoge aantal vrijwillig gesloten plaatsingen.
  De invoering van het beleidskader Persoonsgebonden Budget (PGB) laat zowel inhoudelijk als financieel een positief beeld zien, met een flinke daling op de kosten. Het aantal toekenningen is flink gedaald. Een aantal PGB cliënten is toegeleid naar Wet Langdurige Zorg of specialistische zorg die beter aansloot bij de vraag.

- *Jeugdvisie op Wonen*
  In de regionale Jeugdvisie op wonen is de ambitie vastgesteld: kinderen zo veel mogelijk thuis laten opgroeien. In de vastgestelde uitvoeringsstrategie wordt bepaald hoe we dit doel gezamenlijk met de zorgaanbieders gaan bereiken.

- *Ontwikkelen Kindcentra tijdelijk stil komen te liggen*
  Vier pilots zijn opgestart om een solide samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en naschoolse activiteiten te realiseren. De ontwikkeling naar een kindcentra had (en heeft) begrijpelijkerwijs geen voorrang gehad op het draaiende houden van de (nood) opvang, het bieden van (thuis)onderwijs en naleving van de coronarichtlijnen. Eind 2020 is de samenwerking tussen het onderwijs en de kinderopvang weer opgepakt. Een plan van aanpak is gemaakt om te komen tot een visie op onderwijs voor onze jeugdigen. Dit zal in 2021 verder vorm krijgen.

- *Regio West Brabant West anticipeert op kabinetsplannen over jeugdzorg*
  Het rijk heeft maatregelen aangekondigd om de organisatie van de jeugdzorg te verbeteren. Er worden o.a. eisen gesteld aan de inhoud en schaal van de regionale samenwerking. Regio West-Brabant West anticipeert op de voorgenomen maatregelen door de positieve elementen van ons huidige jeugdstelsel te belichten en de governance structuur aan te passen. Ook is in de regionale samenwerking een efficiencyslag in de onderlinge samenwerking doorgevoerd.

- *Uitbreiding voorschoolse educatie uitgevoerd*
  Volgens de Wet op het Primair Onderwijs zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende voorschoolse educatie (VE). De door het rijk voorgeschreven uitbreiding is per 1 augustus 2020 gestart door alle aanbieders van kinderopvang die de uitvoering van VE voor hun rekening nemen.

- *Meer aandacht voor veiligheid van kinderen en jongeren*
  Het team complexe veiligheid (CVC) binnen het Centrum Jeugd en Gezin heeft tot en met mei 2021 extra formatie van het rijk gekregen. Deze uren worden gebruikt voor deelname aan het veiligheidsteam, samenwerking met de ketenpartners veiligheid, uitvoering van de casuïstiek en coaching van de jeugdprofessionals. Omdat deze middelen niet structureel zijn, vloeien deze taken terug naar de reguliere formatie. Dit heeft invloed op uitvoering van het brede takenpakket van de jeugdprofessionals, mogelijk op de wachttijden.

- *Extra taalondersteuning geboden*
  In de vakantieperiode is de Zomerschool aangeboden door onze grootste kinderopvangorganisatie Kibeo. In de praktijk was dat een openstelling van kinderopvang voor de meest kwetsbare groep peuters met een taalachterstand. Medewerkers van gemeente Moerdijk hebben de Zomerschool mede mogelijk gemaakt door de school als werkpleklocatie te gebruiken en daardoor de vereiste achtervang van de pedagogisch medewerker te zijn. Deze samenwerking wordt zeer op prijs gesteld en de inzet is effectief gebleken. Ook voor 2021 zal een voorstel zijn om een zomerschool door te laten lopen.

- *Pilots: voor elke leerling een passende onderwijsplek*
  Regionaal zijn verschillende pilots opgezet om ervoor te zorgen dat er voor elke leerling een passende plek is voor het volgen van onderwijs, dan wel in combinatie met jeugdhulp. Voor specifieke doelgroepen moet maatwerk geleverd worden om deze leerlingen toch onderwijsaanbod in combinatie met zorgondersteuning te kunnen bieden. De samenwerking met gemeenten, samenwerkingsverbanden, onderwijsinstellingen en zorgaanbieders wordt hiermee versterkt.

- *Schoolplein wijkfunctie en ontmoetingsplaats*
  Basisschool de Toren heeft €15.000 ontvangen om het schoolplein openbaar te maken te te vergroenen. Hiermee is het schoolplein open na schooltijd en in vakanties tot 23.00 uur. De school creëert op deze wijze nog meer een wijkfunctie en ontmoetingsplaats.

- *Huisartsen hebben jeugdprofessional als vast aanspreekpunt*
  De verbinding met de huisartsen heeft vorm gekregen door het koppelen van jeugdprofessionals aan huisartsen als vast aanspreekpunt. Daarnaast is in het aanmeldproces opgenomen, dat de betrokken huisarts bericht krijgt (mits er toestemming door client gegeven

is) dat zijn of haar client bij het CJG is aangemeld voor jeugdhulp. In 2019 is het CJG in pilot vorm gestart met een wekelijks jeugdspreekuur bij huisartsenpraktijk Tholos. Een verrijking in de samenwerking. Dit werd zichtbaar in de toename van afstemming tussen deze praktijk en het CJG én de afname van het aantal huisartsverwijzingen bij meervoudige én complexe zorgvragen. Het spreekuur is vanwege corona op een laag pitje gezet en de uitrol van een jeugdspreekuur bij meerdere huisartsen is hierdoor nog niet gerealiseerd. Over het algemeen zien we dat de afstemming met de meeste huisartspraktijken goed verloopt en de huisartsverwijzingen gemeente breed afnemen (GRIP dashboard). De samenwerking met de kinderartsen van het ziekenhuis verloopt via vaste contactpersonen (ziekenhuis CJG). Zij dragen zorg voor een goede samenwerking en doorgaande lijn tussen ziekenhuis en gemeentelijke CJG. De verbinding met de jeugdarts verloopt via de jeugdverpleegkundigen die gekoppeld zijn aan het CJG Moerdijk.

- *Op alle scholen naschools programma*
  Op alle scholen zijn inmiddels naschoolse activiteiten, op zeven scholen is er een intensief programma op het gebied van sport, cultuur, gezondheid en techniek, afgestemd op de behoeften en wensen van de desbetreffende school. Meer Moerdijk of het inmiddels opgezette netwerk van partners (met kinderopvangorganisaties, GGD, GGZ, CJG, tientallen sportverenigingen en cultuurverenigingen) zorgt voor de uitvoering. Meer Moerdijk beschikt inmiddels over een grote pool aan stagiaires om alle activiteiten te kunnen uitvoeren en tegelijkertijd jongeren een plek te bieden om zich te ontwikkelen onder de vlag van Meer Moerdijk. Daarnaast wordt pleintjessport ingezet, waarbij een thema zoals pesten wordt besproken. Hierbij is ook aandacht voor ouderbetrokkenheid. Komende jaren wordt het Brede School aanbod verder doorontwikkeld om kinderen nog beter te stimuleren in hun ontwikkeling,

- *Nog geen alternatief voor jongerenhangplek in Zevenbergen*
  Eind 2019 hebben we een gebiedsverbod opgelegd voor de parkeerplaats bij het zwembad in Zevenbergen; die moest (bestuurlijke maatregel moet altijd geëvalueerd worden na max 3 maanden) worden opgeheven in januari 2020. Er is door het jongerenwerk gevraagd aan de jongeren om mee te denken over een alternatieve plek voor de groep. Een aantal hebben een plek gevonden in de Tune, een deel echter niet. Voorstellen voor alternatieven bleken niet geschikt vanwege geluidsoverlast, of te ver weg van Zevenbergen. Tot op dit moment is nog geen geschikte plek gevonden.

Gezondheid

- *Dekkend AED-netwerk en wijziging AED-onderhoudsregeling*
  In 2019 hebben we een bijdrage uit het vitaliteitsfonds van het Havenbedrijf ontvangen om een dekkend AED-netwerk te realiseren. Deze nieuwe AED's inclusief onderhoudscontract zijn inmiddels aangeschaft en opgehangen in het AED-netwerk, een belangrijke ondersteuning voor de ambulance dienstverlening. Voor de reeds bestaande AED's is een gemeentelijke onderhoudsregeling van kracht. De aanvraag loopt via de gemeente en niet meer via de EHBO-vereniging.

- *Tweede Gezondheidsverkenning uitgevoerd*
  Het eerder gehouden gezondheidsonderzoek 2013-2015 naar het voorkomen van long- en luchtwegaandoeningen zou na drie jaar worden herhaald. Eind 2019 is deze tweede gezondheidsverkenning 2016 –2019 van start gegaan. Nivel en GGD werkten samen bij de uitvoering. Alle huisartsenpraktijken in de gemeente Moerdijk en een huisarts in Dinteloord (met veel patiënten uit Moerdijk) doen mee. Gestart is met de data-analyse van de patiëntregistraties van de huisartsen in Moerdijk gevolgd door het aanvullend onderzoek naar leefstijl- en omgevingsfactoren. Dit laatste onderzoek heeft later plaatsgevonden dan gepland vanwege corona. Eind 2020 is ook deze onderzoeksfase afgerond en is gestart met de analyses. Naar verwachting kan voor medio 2021 de definitieve rapportage worden gepresenteerd aan de gemeenteraad.

- *Stimuleren gezonde leefstijl nog niet plaatsgevonden*
  De stimulering van een gezonde leefstijl bijv. op scholen en verenigingen is vanwege corona maatregelen op een lager pitje komen te staan. De opstelling van het preventieakkoord heeft om dezelfde reden vertraging opgelopen en volgt in 2021. Overigens is door de pandemie nog duidelijker geworden hoe belangrijk een gezonde leefstijl is voor de gezondheid van onze inwoners. In het preventieakkoord wordt hier nadrukkelijk aandacht aan besteed.

- *Uitvoering Sportakkoord van start*
  Op 19 februari 2020 is het Sportakkoord Moerdijk ondertekend door sportaanbieders, gemeente en partners (oa Meer Moerdijk, Energiek Moerdijk, GGD en Surplus). In werkgroepen wordt de set van afspraken verder uitgewerkt op thema. Er staat 5 thema's centraal: Sport en bewegen voor iedereen, Duurzame sportinfrastructuur, Het hebben en houden van vitale sportaanbieders, Veilig en gezond en Samenwerken. Inmiddels zijn de eerste plannen gemaakt en is er een start gemaakt met de uitvoering! Meer informatie: www.moerdijk.nl/sportakkoord.

Ondersteuning bij geldzorgen

- *Ook hulp aan zzp'-ers binnen Schuldhulpverlening*
  Door de komst van de nieuwe Wet Schuldhulpverlening (1 jan 2021) zijn we voor de (financiële) hulp aan ondernemers een nog betere samenwerking aangegaan met de Stichting Over Rood, stichting Schuldhulpmaatjes en het Werkplein.

- *Cluster Schuldhulpverlening opnieuw ingericht*
  De nieuwe wet die gericht is op vroegsignalering van schulden/financiële problemen vraagt per 1 januari 2021 om een nieuw werkproces. We hebben daarom een nieuwe integrale aanmelding en intake opgezet. Alle aanmeldingen bij het loket Schuldhulpverlening worden voortaan in behandeling genomen gevolgd door een Plan van Aanpak en het afgeven van een beschikking. Hiermee zijn de rechten en belangen van inwoners die een beroep op de Wgs doen geborgd. Mede door deze wijziging spreken wij over 'trajectbegeleiders schuldhulpverlening' en niet meer over 'consulenten schuldhulpverlening'. In 2020 is met het project Vroeg erop af al voorgesorteerd op de nieuwe wet.

WMO

- *Invoering Wet Verplichte GGZ goed verlopen*
  Sinds 1 januari 2020 is de Wet Verplichte GGZ van kracht. De invoering hiervan is in onze regio goed verlopen en de uitvoering door gemeenten, zorgaanbieders, meldpunt Crisiszorg en Bemoeizorg verloopt volgens afspraak. Door corona is de oplevering van het eerste evaluatieonderzoek naar de WvGGZ niet in 2020 afgerond, de resultaten worden in de eerste helft van 2021 verwacht.
  In Moerdijk was het aantal meldingen in 2020 nog lager dan het aantal meldingen bij de vorige wet. In 2020 hebben we twee crisismaatregelen genomen en twee verkennende onderzoeken uitgevoerd.

- *Toezicht op de uitvoering van de Wmo*
  De GGD voert de inspecties uit voor het wettelijk verplichte toezicht op de Wmo. In 2020 hebben zij voor ons zes inspecties uitgevoerd, door corona vier minder dan gepland. Na opvolging voldeden alle Wmo-aanbieders aan de eisen. Bij drie aanbieders waren herstelacties nodig op het gebied van meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, VOG, aantonen vereiste opleiding/beroepskwalificatie en veiligheid (o.a. door verbouwwerkzaamheden).

- *Plan van aanpak ouderenmishandeling nog niet opgepakt*
  Er is in 2020 deelgenomen aan de cursus 'opzet plan van aanpak ouderenmishandeling' georganiseerd door het regionaal projectbureau. De extra werkzaamheden door corona (intern, maar ook bij de partners die we nodig hebben om tot planvorming te komen) en de gevraagde opdracht voor de Scan Mens en Maatschappij hebben ertoe geleid dat het nog niet concreet tot planvorming is gekomen. Hiervoor organiseren we extra capaciteit.

- *Stijging aantal voorzieningen Wmo*
  Het langer thuis wonen en de extramuralisering in de GGZ zijn debet aan de stijging. Ook de intensievere samenwerking met veiligheid, woningcorporatie, politie, welzijn en wijkzusters in het kader van de casusregie zijn van invloed op het toenemende aantal begeleidingsindicaties.
  In de periode van de eerste lockdown zagen we een lichte daling van het aantal begeleidingsindicaties. Op basis van die informatie zijn we bij de tweede bestuursrapportage nog uitgegaan van een gelijkblijvende toename tot 1-1-2021, er is toen geld bijgeraamd. In het tweede halfjaar van 2020 is echter

THEMA INFORMATISERING

Mijlpalen

Datagedreven Werken

De ambitie en strategie voor Datagedreven Werken is in 2020 concreet gemaakt. Samen met adviesbureau Berenschot is een uitvoeringsagenda opgesteld die heeft geresulteerd in een programma Datagedreven Werken voor de komende jaren.Het programma kent 3 actielijnen: Focus & Doen, Bouw en Verbeter.

Uit de actielijn Focus & Doen:
Door middel van (management)informatie geven we meer sturing aan de organisatie. Mijlpaal hierin is het proces meldingen openbare ruimte wat in 2020 op basis van data opnieuw is ingericht. De insteek van dit project was om de dienstverlening te verbeteren d.m.v. data en dat is een succes gebleken. Dit project is een samenwerking van verschillende teams waaronder OR, MO & KCC.

Het aantal meldingen openbare ruimte daalde (zie in de grafiek hieronder de cijfers), De gemiddelde tijd voordat een melding was afgehandeld daalde en de totale waardering over het oppakken van de melding steeg.

De actielijn Bouw:
Er is veel aandacht gevraagd voor datagedreven werken en zijn er veel gesprekken gevoerd over de mogelijkheden voor datagedreven werken voor verschillende vakgebieden. Dat begint bij het verbreden van inzicht: welke gegevens zijn er binnen de organisatie aanwezig, wie is daarvan de beheerder. Zo bouwen we aan inzicht in de gemeentelijke informatiehuishouding. De applicatie NedBrowser biedt veel beschikbare geo-data: kaartinformatie dus. Voor de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is in 2020 een inhaalslag gemaakt met het verwerken van de mutaties. Op basis van luchtfoto's is gekeken waar in de buitenruimte veranderingen zijn geweest, deze zijn weer actueel in kaart gebracht.

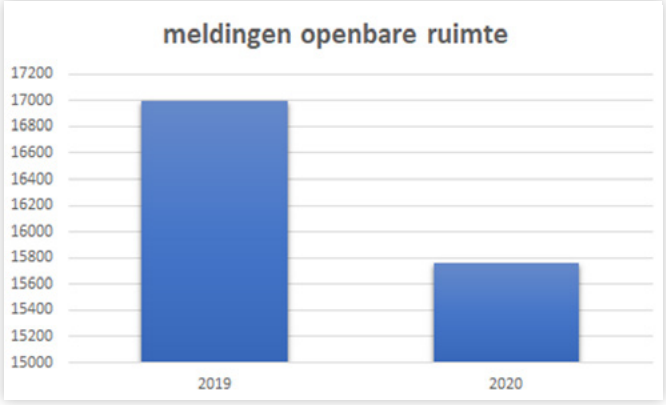
De actielijn Verbeter:
Bewustwording en kennis van de medewerkers van de gemeente Moerdijk wat betreft datagedreven werken is een continu proces. In 2020 zijn successen intern gedeeld en is er een inspiratiesessie georganiseerd.

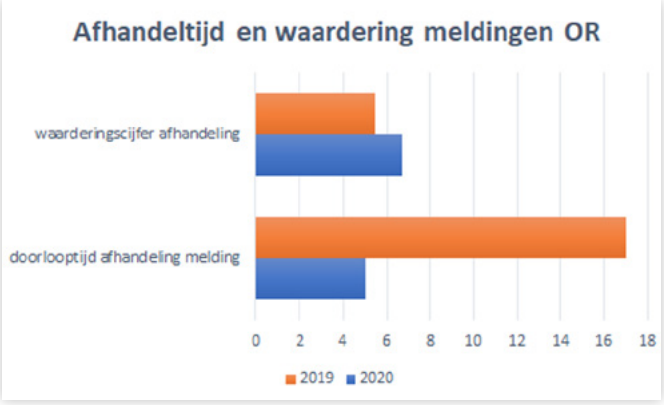
ENSIA

De zelfevaluaties voor de verschillende basisregistratie zijn tijdig uitgevoerd, met het volgende resultaat: Het beheer van de Basisregistratie Personen (BRP) en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland (PUN) is prima op orde. De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) zijn verbeterd ten opzichte van vorig jaar en voldoen aan de landelijke norm. Voor de basisregistratie ondergrond (BRO) zijn nog geen gegevens verzameld of vastgelegd in 2020.

Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat onze processen rondom DigiD op orde zijn. Wij voldoen voor onze verschillende e-diensten aan de hiervoor gestelde beveiligingsnormen.

De taken waarbij Suwinet wordt gebruikt, zijn uitbesteed aan het Werkplein Hart van West-Brabant. Het Werkplein voldoet niet aan 4 van de 14 normen voor het gebruik van Suwinet. Het Werkplein heeft aangegeven de tekortkomingen in 2021 op te lossen.

Strategisch doel:

We groeien door naar een datagedreven organisatie en bouwen verder aan samenhang in de informatiehuishouding

Operationeel doel:
We werken onze ambitie en strategie op datagedreven werken uit

Operationeel doel:
We verhogen het bewustzijn en de kennis van onze medewerkers over datagedreven werken

Operationeel doel:
We benutten de mogelijkheden van GEO-data om onze informatie meer samenhangend, transparant en toegankelijk te maken

Operationeel doel:
We geven met managementinformatie meer sturing aan de organisatie

Operationeel doel:
We voldoen aan de Archiefwet 1995 en benutten de mogelijkheden die deze ons biedt

Strategisch doel:

Toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie is essentieel voor goed bestuur en kenmerkt Moerdijk als betrouwbare partner voor inwoners, bedrijven en ketenpartners. In de dingen die we doen, maken we steeds een risicoafweging en zoeken we de balans tussen veiligheid en privacy enerzijds en het doel van ons handelen anderzijds.

Operationeel doel:
We voldoen aan wet- en regelgeving en geldende normenkaders, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Operationeel doel:
ENSIA (zelfevaluatie Eenduidige Normatiek Single Information Audit) toont aan in hoeverre we 'in control' zijn op het gebied van informatieveiligheid en het beheer van basisregistraties, waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt

Operationeel doel:
Bewustwording hoe medewerkers veilig en vertrouwd om kunnen gaan met (privacy) gevoelige gegevens en informatie

Ontwikkelingen

Door verplicht thuiswerken in een groot gedeelte van 2020 zijn er budgettaire verschillen ontstaan. Er is minder geld besteed aan de koffie- en thee voorziening op het gemeentehuis, minder aan klein onderhoud gedaan in het gemeentehuis en extra geld besteed aan Microsoftlicenties voor thuis werken. De hoop en gedachte was om in september 2020 weer deels op kantoor te kunnen, dat viel tegen waardoor de geplande fysieke activiteiten vaak verplaatst zijn naar een digitale variant. Daarmee hebben we niet alle activiteiten kunnen doen zoals we die wilden, waardoor bij programma Datagedreven Werken € 50.000 budget is overgebleven. Ook op budget telefonie is geld overgebleven in 2020, doordat nagenoeg alle abonnementen ondergebracht zijn bij het contract dat via de VNG hiervoor is afgesloten: GT Mobiel. Dat leverde in 2020 een overschot op van € 35.000, ondanks het toegenomen gebruik én het feit dat een mobiele telefoon nu voor iedereen onderdeel uitmaakt van de werkplek.

Effecten

In 2020 zijn er minder incidenten en datalekken waargenomen en gemeld. De oorzaak ligt in het vele thuiswerken het afgelopen jaar.

Risico's

Met het versneld faciliteren van smartphone en laptop in verband met COVID-19 is nieuwe apparatuur beschikbaar gesteld om vlot de dienstverlening te kunnen blijven uitvoeren. Deze apparatuur dient nog te worden opgenomen in de beheeromgeving, zodat het inzicht en overzicht op (de beveiliging van) de apparatuur verbetert en het risico qua informatieveiligheid vermindert.

100% veiligheid bestaat niet, ondanks dat we verschillende maatregelen treffen blijven (grote) incidenten mogelijk. De gevolgen kunnen variëren van het volledig stil komen te liggen van de organisatie, tot het niet kunnen werken van een individuele medewerker. De bedrijfsrisico's, die hiermee samenhangen, laten zich moeilijk kwantificeren. De extra kosten bestaan niet alleen uit eigen uren, een lagere productie en een slechtere dienstverlening, maar ook uit het inhuren van externe expertise voor forensisch onderzoek, herstel- en vervangingskosten en mogelijk ook imagoschade.

THEMA TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

Mijlpalen

Jaarrekening 2019

Voor de jaarrekening 2019 heeft de accountant zowel een goedkeurende verklaring afgegeven voor getrouwheid, als rechtmatigheid. De accountant had geen aanvullende bevindingen ten opzichte van alles wat al door de eigen organisatie in beeld was gebracht. De jaarrekening had een positief resultaat van € 1.265.000. Voor specifieke onderwerpen is een bedrag van € 496.000 ingezet. Het restant van € 769.000 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Begroting 2021

Al bij de kadernota 2021-2024 bleek dat er een forse opgave wachtte om de gemeenteraad voor het jaar 2021 een sluitende begroting aan te kunnen bieden. Er was op dat moment sprake van een miljoenentekort voor alle jaren in het meerjarenperspectief. Bij de behandeling van de kadernota is afgesproken dat het college zijn keuzes om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting expliciet met de gemeenteraad zou delen. Deze keuzes zijn verwoord in het document "Keuzemogelijkheden, naar een sluitende begroting 2021-2024".
De gemeenteraad heeft tijdens de begrotingsvergadering een raadsbreed amendement ingediend op de, door het college, aangeboden meerjarenbegroting. Een unieke gebeurtenis in de Moerdijkse gemeentepolitiek. Met de aanpassingen op basis van het amendement resteerde een voor alle jaren 2021 tot en met 2024 structureel sluitende begroting. Voor het tekort op de incidentele lasten en baten heeft de gemeenteraad besloten de algemene reserve in te zetten voor de dekking hiervan.

GS hebben aan de begroting het repressief toezichtsregime toegekend. Dit betekent dat gedurende 2021 wijzigingen op de begroting slechts ter kennisname hoeven te worden ingestuurd.

Van inkoop tot betalen

In 2019 is gestart met dit organisatiebrede project dat bij moet dragen aan een gezonde financiële huishouding. Uitgangspunt van het project is dat budgetbeheer,

Strategisch doel:

De organisatie wordt ondersteund door moderne (eigentijdse) en veilige ICT-middelen en –mogelijkheden

Operationeel doel:
We moderniseren onze werkplekken aan de hand van een doordacht en toekomstvast concept

Operationeel doel:
We verhogen de digitale vaardigheden van onze medewerkers

Strategisch doel:

Onze gemeentelijke organisatie is een flexibele organisatie die adequaat reageert op initiatieven en regie vanuit de samenleving

Operationeel doel:
We hebben een gezonde financiële huishouding

Operationeel doel:
We zijn een aantrekkelijke werkgever en binden en boeien (nieuwe) medewerkers

Operationeel doel:
Leren en blijven leren is de norm. Er wordt een lerende cultuur en organisatie gecreëerd door 'te doen'

inkoop en contractmanagement onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

In 2020 is het gelukt om een nieuwe budgethouders- en mandaatregeling op en vast te stellen. Beide regelingen zijn op elkaar afgestemd. Als uitgangspunt is uitgegaan van het lager in de organisatie wegleggen van verantwoordelijkheden. Dit in lijn met de uitgangspunten uit Van Goed Naar Beter. Belangrijk hierbij is dat in de nieuwe regelingen uitgebreid stil is gestaan bij de rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende functionarissen. De budgethoudersregeling is de basis geweest voor de inrichting van het nieuwe financiële systeem (Financials) dat per 1-1-2021 in gebruik is genomen. Belangrijkste onderdeel hierbij zijn het werken met een orderadministratie en het vastleggen van prestatieverklaringen. Hierdoor wordt een beter inzicht verkregen bij het aangaan van een nieuwe verplichting of het resterend budget toereikend is. Eind 2020 is het verbetertraject 'Van inkopen tot betalen' afgerond.

Moderniseren werkplekken

Met het vervangen van de ICT-apparatuur als randvoorwaardelijk onderdeel van een flexibelere werkplek, hebben we een belangrijke randvoorwaarde van activiteit-gerelateerd werken gerealiseerd. Ook is als gevolg van het motto "werk zo veel mogelijk thuis" veel ervaring opgedaan met thuiswerken en online samenwerken. Op basis van een businesscase met helder financiële onderbouwing leggen we de raad een keuze voor hoe het gemeentehuis toekomstvast aangepast kan worden. De thuiswerkplek en het gemeentehuis moeten elkaar als werkplek elkaar zo aanvullen dat de efficiency, de samenwerking en de dienstverlening ervan profiteren.

Nieuwe IT infrastructuur

Voor de medewerkers is een nieuwe moderne (mobiele) werkplek beschikbaar gesteld. Hiervoor is de virtuele werkplek (VDI) geüpgraded naar Windows 10 en kunnen alle medewerkers gebruikmaken van een laptop en mobiele telefoon waarmee ze plaatsen tijdsonafhankelijk kunnen werken, op afstand te beheren door ICT WBW. Ter verbetering van het draadloze netwerk in het gemeentehuis is het WiFi netwerk verbeterd en uitgebreid.

Microsoft365

Belangrijke uitgangspunten bij de mobiele werkplek zijn onder andere activiteitgericht werken, flexibel, tijd- en plaats onafhankelijk werken en digitale samenwerking. Dit wordt mogelijk gemaakt door het gebruik van Microsoft365 met in het bijzonder Teams dat door de corona crisis versneld in 2020 is geïmplementeerd. Dit heeft ertoe geleid dat in korte tijd alle medewerkers zijn voorzien van een Microsoft licentie, dat zo'n € 25.000 extra licentiekosten met zich meebracht maar wel efficiënt thuiswerken mede mogelijk heeft gemaakt.

Start visie op werken

Wij willen als gemeente toekomstproof zijn en aansluiten op ontwikkelingen en de behoeften in de samenleving. Door corona is een andere manier van werken in een stroomversnelling geraakt en hebben medewerkers hun digitale vaardigheden versneld ontwikkeld. We werken meer op afstand en digitalisering is niet meer weg te denken. Dit raakt zowel de facilitaire kant (kantoor en werkplek) als de menselijke kant (verbinding en werkplezier). Door middel van een visie op werken voor gemeente Moerdijk willen wij duidelijkheid creëren voor onze medewerkers en klanten.

Leren is de norm

- Moerdijk academie
  Begin 2020 is de nieuwe Moerdijk academie gelanceerd. Een organisatiebreed digitaal platform voor leren, ontwikkelen en experimenteren. Laagdrempelig en toegankelijk voor alle medewerkers. In de academie is de lijn vanuit VGNB en het strategisch HR-beleid duidelijk terug te zien.
- Opleidingsbudget
  In 2020 is incidenteel extra budget beschikbaar gesteld voor opleiden en ontwikkelen. Vanaf 2021 is structureel 100.000 euro extra opgenomen in de begroting voor opleiden en ontwikkelen. Daarmee is een stevige basis gelegd om te kunnen investeren in de opleiding en ontwikkeling van mensen en experimenteren mogelijk te maken.
- Leiderschapsontwikkeling
  In 2020 is ingezet op leiderschapsontwikkeling van de leidinggevenden. Vanuit de Moerdijk Academie zijn voor leidinggevenden trainingsdagen en teamontwikkeldagen georganiseerd.

Ook op het gebied van persoonlijk leiderschap zijn stappen gezet en hebben we gezien dat medewerkers in een strategische rol zich verder hebben kunnen ontwikkelen en beter in positie zijn gekomen.

Leren en ontwikkelen zijn leidende principes t.a.v. de implementatie van de omgevingswet en participatie in Moerdijk 2.0. Het ontwikkelde leertraject over samenwerking (verdieping VGNB) is wederom uitgesteld (ontwikkeling) tot na de zomer 2021.

Corona
Veel medewerkers hebben zich goed aangepast aan het vele thuis werken en veel werk, en soms meer dan dat, is gewoon doorgegaan. Aan de andere kant was het lastig om goed de verbinding te houden met elkaar en met het werk.

In 2020 is het ziekteverzuim gedaald van 5,7% naar 4,6%. Doordat mensen zoveel mogelijk contacten vermijden en afstand houden tot elkaar, worden ze minder vaak ziek. Niet alleen corona maar ook andere virussen krijgen hierdoor minder kans. Medewerkers werken thuis vaker door bij ziekte en melden zich minder snel ziek.

Landelijk zien we, na een aanvankelijke daling van het aandeel psychisch verzuim, dit aandeel weer stijgen. De verwachting is dat de impact voor thuiswerkers groter is dan tot nu toe in de cijfers wordt waargenomen. Doordat de reguliere zorg is uitgesteld in 2020, vermoeden we dat we die effecten in 2021 ook terug gaan zien in het verzuimpercentage.

Ontwikkelingen

Treasurybeleid
De actualisatie van dit beleid is doorgeschoven naar 2021. Door de werkzaamheden voor de implementatie van het nieuwe financiële pakket, was geen ruimte meer over om dit beleid op te pakken. Het doorschuiven naar 2021 brengt geen risico's met zich mee.

Financiële verhoudingen
De afgelopen jaren is er steeds meer scheefgroei ontstaan tussen het uitgavenpatroon van gemeenten en de compensatie die voor van het rijk wordt ontvangen. Reden om de financiële verhouding tussen het rijk en de gemeenten tegen het licht te houden. Verwacht werd dat de uitkomsten van het onderzoek hiertoe in 2020 zouden worden afgerond, zodat vanaf 2022 wijzingen kunnen worden doorgevoerd. Dit is echter niet gelukt. Begin februari 2021 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties een adviesaanvraag gedaan bij de Raad voor het Openbaar Bestuur.

We moeten dus nog even wachten voor duidelijk is wat precies de effecten zijn voor onze gemeente. Aanpassingen binnen het gemeentefonds leiden namelijk altijd tot herverdeeleffecten. Dit komt omdat de totale omvang van het fonds gelijk blijft. De eerste uitkomst geeft een mogelijk positief effect per inwoner van € 49 (zomer 2020 werd nog uitgegaan van een nadeel van € 50 per inwoner). Uiterlijk in de meicirculaire 2022 worden gemeenten geïnformeerd over de definitieve uitkomsten. Vanaf 2023 zullen effecten geleidelijk worden doorgevoerd.

Naast de herverdeling van het gemeentefonds speelt ook een andere discussie. Deze heeft betrekking op de totale omvang van het gemeentefonds. Gemeenten zijn van mening dat het fonds ontoereikend is voor de taken die aan gemeenten zijn bedeeld. Inmiddels zijn diverse rapporten verschenen die de opvatting van gemeenten onderbouwen (b.v. op het gebied van Jeugd, klimaat). Tot op heden heeft dat niet geleid tot extra budget. Dit punt zal zeker onderdeel gaan uitmaken van de kabinetsformatie na de verkiezingen van 17 maart 2021.

Ten opzichte van de raming in de bijgestelde begroting valt de uiteindelijke gemeentefondsuitkering € 1.056.000 hoger uit. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een te ontvangen bedrag op basis van de suppletie-uitkering bommenregeling (€ 640.000), aanvullende coronacompensatie (€ 108.000) en afrekeningen over de jaren 2018 en 2019 (€ 150.000). Tegenover de suppletie-uitkering bommenregeling staat op het taakveld Openbare Veiligheid een kostenpost voor opsporing en ruiming van explosieven tot hetzelfde bedrag.

Verbetering belastingstelsel
In mei heeft de staatssecretaris van Financiën het pakket ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’ aan de Tweede Kamer aangeboden. In de bijbehorende rapporten zijn meer dan 150 voorstellen opgenomen die betrekking hebben over de volle breedte van het Nederlands belastingstelsel. In het rapport zit een voorbeeldpakket over een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied door een belastingschuif van 4 miljard euro van het rijk naar gemeenten. Het gemeentefonds neemt dan met hetzelfde bedrag af en inwoners worden gecompenseerd door bijvoorbeeld lagere inkomstenbelasting.

Vergroting van het lokaal belastinggebied past beter bij de steeds grotere hoeveelheid taken en

verantwoordelijkheden van gemeente. De afhankelijkheid van het rijk wordt kleiner en gemeenten kunnen zelf meer keuzes maken hoe middelen te generen voor hun taken. Ook dit onderwerp komt vermoedelijk terug bij de kabinetsformatie.

Lagere opbrengst OZB

Bij de raming van de oorspronkelijke begroting is uitgegaan van een waardevermeerdering van de niet-woningen met € 100 miljoen. De waardevermeerdering bedroeg in 2020 slechts ca. € 10 miljoen. De opbrengst vermindering t.o.v. de oorspronkelijke raming is hierdoor € 473.000. Met de 2e berap is de raming reeds verlaagd met € 332.000. Het blijkt nu dat dit te weinig is. De opbrengstvermindering had € 141.000 meer moeten zijn. De meeropbrengst van € 30.000 voor de woningen is het gevolg van minder toegekende bezwaarschriften

Coronamiddelen

Op meerdere momenten in 2020 heeft ook de gemeente een vergoeding ontvangen vanuit het rijk voor het uitvoeren van coronamaatregelen en het mislopen van inkomsten als gevolg van corona. In totaal is over 2020 een bedrag ontvangen van € 1.116.000. Dit naast de vergoedingen die zijn ontvangen voor tal van maatregelen om ondernemers te compenseren voor hun schade. Deze laatste vergoedingen zijn één-op-één doorgesluisd naar het Werkplein Hart van West-Brabant. Het Werkplein voert de bijbehorende regelingen namelijk voor de gemeente uit.

De uitgaven die we als gemeente doen in het kader van corona lopen in de tijd niet altijd synchroon aan de ontvangsten van het rijk. Verder is het ook niet altijd eenvoudig om precies de financiële effecten te becijferen die veroorzaakt worden door corona. Wij vinden het belangrijk dat de ontvangen middelen van het rijk beschikbaar blijven voor uitgaven die verband houden met corona. In maart 2021 hebben wij in een raadsinformatiebrief aangegeven dat wij bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2020 de gemeenteraad vragen die in 2020 niet ingezette

middelen weer beschikbaar te stellen voor maatregelen in 2021. Het gaat om een bedrag van € 600.000.

We zijn een aantrekkelijke werkgever
In de regio West-Brabant is de gemeente Moerdijk een aantrekkelijk werkgever. We trekken makkelijker jongere mensen aan en de gemiddelde leeftijd van de medewerkers van de gemeente Moerdijk is gemiddeld ca. 3 jaar jonger dan de meeste gemeenten in de regio. Daarentegen heeft ook Moerdijk te kampen met het stoffige imago van de gemeenteambtenaar.

De corona-maatregelen hebben een groot effect gehad op de gehele arbeidsmarkt. Het aanbod op de arbeidsmarkt is (veel) groter geworden in bepaalde beroepsgroepen.
Maar het allocatievraagstuk, de mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, kost tijd om op te lossen. Daarnaast is de verwachting dat de ruimte op de arbeidsmarkt snel kleiner wordt als de corona-maatregelen versoepelen en de economie weer aantrekt. Momenteel is het wellicht een voordeel voor gemeenten dat werkzoekenden in tijden van crisis vaker voor baan- en inkomenszekerheid kiezen.

Effecten
Zoals al aangegeven heeft de accountant voor de jaarrekening 2019 een goedkeurende verklaring verstrekt inzake getrouwheid en rechtmatigheid.

Gedeputeerde Staten hebben aan de begroting 2020 het repressieve toezichtsregime toegekend.

Risico's
Renteontwikkeling
De rentetarieven zijn gedurende 2020 nog gunstiger geweest dan was verwacht. Bij het aantrekken van kasgeldleningen gold zelfs een negatieve rente.
De kaspositie van de gemeente Moerdijk is sinds medio oktober 2020 dusdanig dat er sprake is van een financieringsoverschot. Deze middelen moeten worden aangehouden bij het rijk, het zgn. Schatkistbankieren. Het rijk verstrekt voor de middelen geen rentevergoeding.

Onderbezetting
We zien dat de schaarste in beroepen in bijv. Civiele techniek en Financiën heel goed voelbaar is geweest in 2020. Het heeft langer geduurd om bepaalde functies te kunnen bezetten en in enkele gevallen is het niet gelukt om een vacature te kunnen invullen in 2020. Daar ligt een aanzienlijk risico.

Gemeente Moerdijk werkt hard om een aantrekkelijk werkgever te zijn en blijven. We werken aan een moderne en flexibele werkplek, goede arbeidsvoorwaarden en veel ruimte voor leren, ontwikkelen en experimenteren. Randvoorwaarden die (jonge) werkzoekenden aanspreekt. Het is van belang om regionaal samen te werken om het imago te verbeteren en een sterkere positie in te nemen op de arbeidsmarkt.

THEMA DIENSTVERLENING

Mijlpalen

Terugbelverzoeken

Terugbelverzoeken worden gemaakt wanneer er niet doorverbonden kan worden naar de desbetreffende collega. Vanaf september 2020 worden de terugbelverzoeken via Zaaksysteem verstuurd naar collega's. Door Zaaksysteem kunnen we nagaan of we ons aan de gestelde servicenorm houden met als doel de Moerdijker te helpen conform afspraak. We bellen terug binnen twee werkdagen. De makers van het terugbelverzoek (KCC of andere collega's), houden rekening met de aanwezigheid van de desbetreffende collega door in de agenda te kijken. Dit wordt ook gecommuniceerd naar de klant in kwestie. We meten onze gemiddelde afhandeltermijn via Zaaksysteem en communiceren hierover met de teamleiders.

Klanttevredenheid

Door middel van KTO's krijgen we inzicht in hoe we presteren volgens de klant. We halen hiermee actief feedback op over ons handelen en hoe de klant dit ervaart. Door stil te staan bij die feedback kunnen we constant verbeteren. Dit komt ten goede aan het niveau van onze dienstverlening. Aan steeds meer producten koppelen we een KTO. Een overzicht over de tevredenheid van onze inwoners voor producten uit het domein Mens & Maatschappij is bijgevoegd.

Afhandelingstermijn meldingen openbare ruimte

Het aantal meldingen openbare ruimte daalde van ruim 17.000 in 2019 naar een kleine 16.000 in 2020. In 2020 werden er via telefoon, website, e-mail en de BuitenBeter-app in totaal 15.757 meldingen gemaakt over de openbare ruimte. In 2019 duurde het gemiddeld zeventien dagen voordat een melding was afgehandeld. Eind 2020 was dat gemiddeld vijf dagen. Deze sterke daling brengt ook een stijging van de totale waardering met zich mee: van een 5,5 zijn we naar een 6,7 gegaan.

Ontwikkelingen

Keuzemenu

Door goede kanaalsturing kunnen we onze dienstverlening en bedrijfsvoering verbeteren. Mede daarom hebben we gekozen voor het click-call-face principe. Het click-call-face principe houdt rekening met de aard van klantvragen. We willen voor routinematige, simpele vragen sturen op het digitale kanaal (click) en tegelijk willen we voor deze vragen het telefonisch contact verminderen. Complexe vragen én vragen van de minder zelfredzame klant zijn niet/minder geschikt

Strategisch doel:

Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voelen zich op een prettige manier gefaciliteerd en ondersteund door de gemeente

Operationeel doel:
Moerdijkers hebben keuzevrijheid in de wijze waarop ze met ons willen communiceren

Operationeel doel:
Onze medewerkers zijn klantvriendelijk, betrouwbaar in de afspraken en zoeken waar mogelijk naar dienstverlening op maat

Operationeel doel:
Onze dienstverlening is digitaal waar het kan en persoonlijk indien gewenst. Mensen worden op verzoek digitaal ondersteund

Operationeel doel:
De informatie over producten is makkelijk vindbaar en begrijpelijk

Operationeel doel:
Creëren van een publiekshal waar een comfortabele sfeer en rust heerst en privacy gewaarborgd is

voor het digitale kanaal. Persoonlijk contact (assisted service) is dan nodig en dus willen we dan sturen op call of face.

Ons telefonisch kanaal is momenteel zo ingericht dat de meeste telefoontjes via één algemeen nummer eerst bij het KCC terechtkomen. Kan het KCC geen antwoord geven, worden klanten doorverbonden naar de betreffende teams/vakafdelingen. De huidige inrichting is tegen het licht gehouden en getoetst aan de bedoeling van het click-call-face principe. Door middel van turflijsten is inzichtelijk geworden waarvoor klanten bellen en voor welke klantvragen er wordt gebeld. Hieruit bleek dat er vaak wordt gebeld voor routinematige en digitaal aanvraagbare producten/diensten. Daarnaast concludeerden we dat voor de teams WMO (waaronder ook Schuldhulpverlening) en CJG vaak werd gebeld naar het KCC, terwijl er zelden een inhoudelijk antwoord vanuit KCC mogelijk is. Bovendien is de front office van WMO en CJG zo ingericht dat er bij binnenkomst altijd een inhoudelijk antwoord gegeven kan worden. Dit onnodige doorverbinden kost tijd die we graag zouden steken in het beantwoorden van complexe vragen of het te woord staan van de minder zelfredzame Moerdijker.

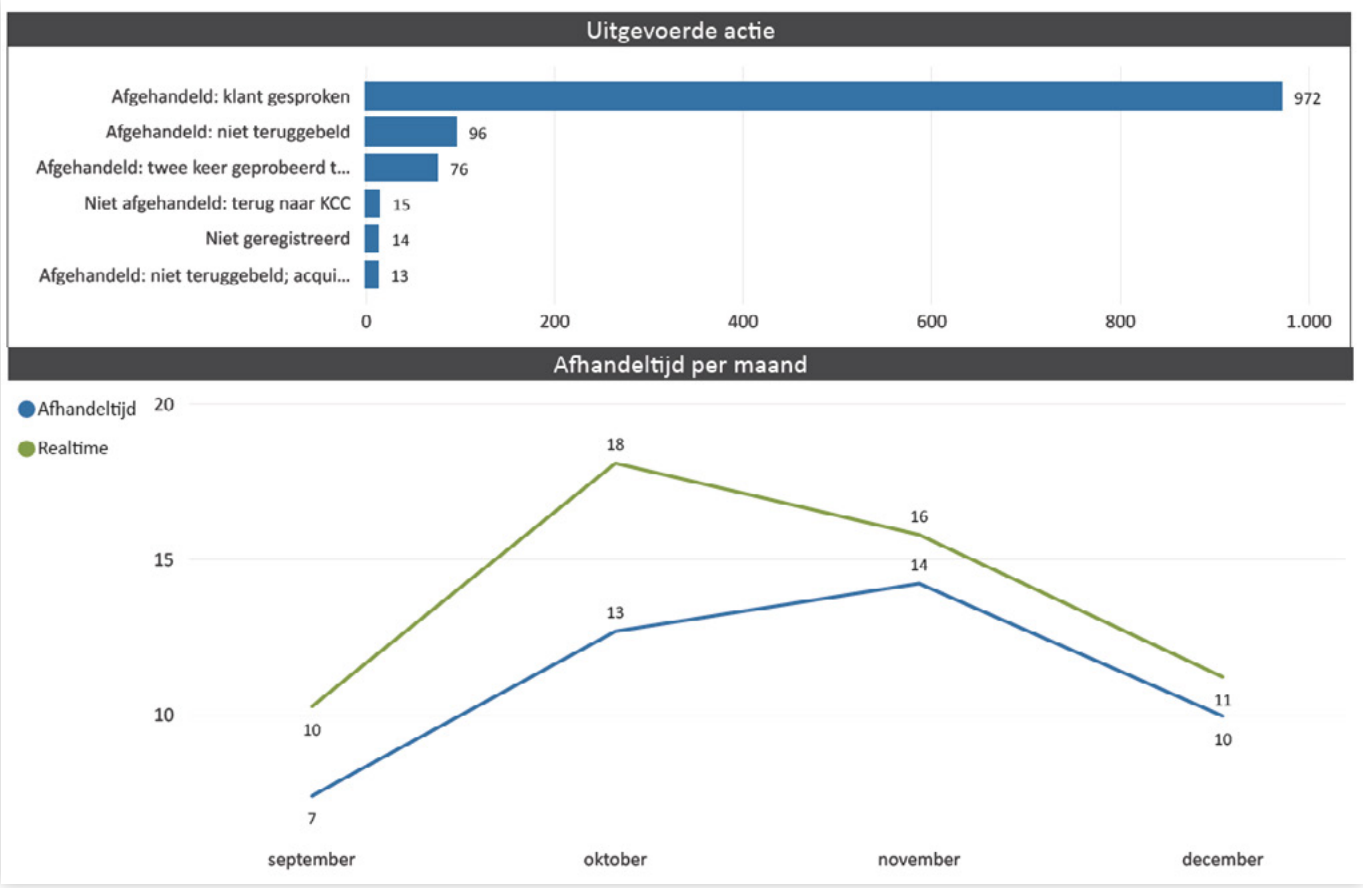
Daarnaast is het voor de klantgroepen van CJG en WMO niet wenselijk om twee keer hun verhaal te doen (eerst KCC en dan pas op de goede plek). De inwoners geven dat zelf ook aan tijdens het gesprek. Om deze reden is overwogen om een keuzemenu telefonie in te richten.

Gemeentewebsite

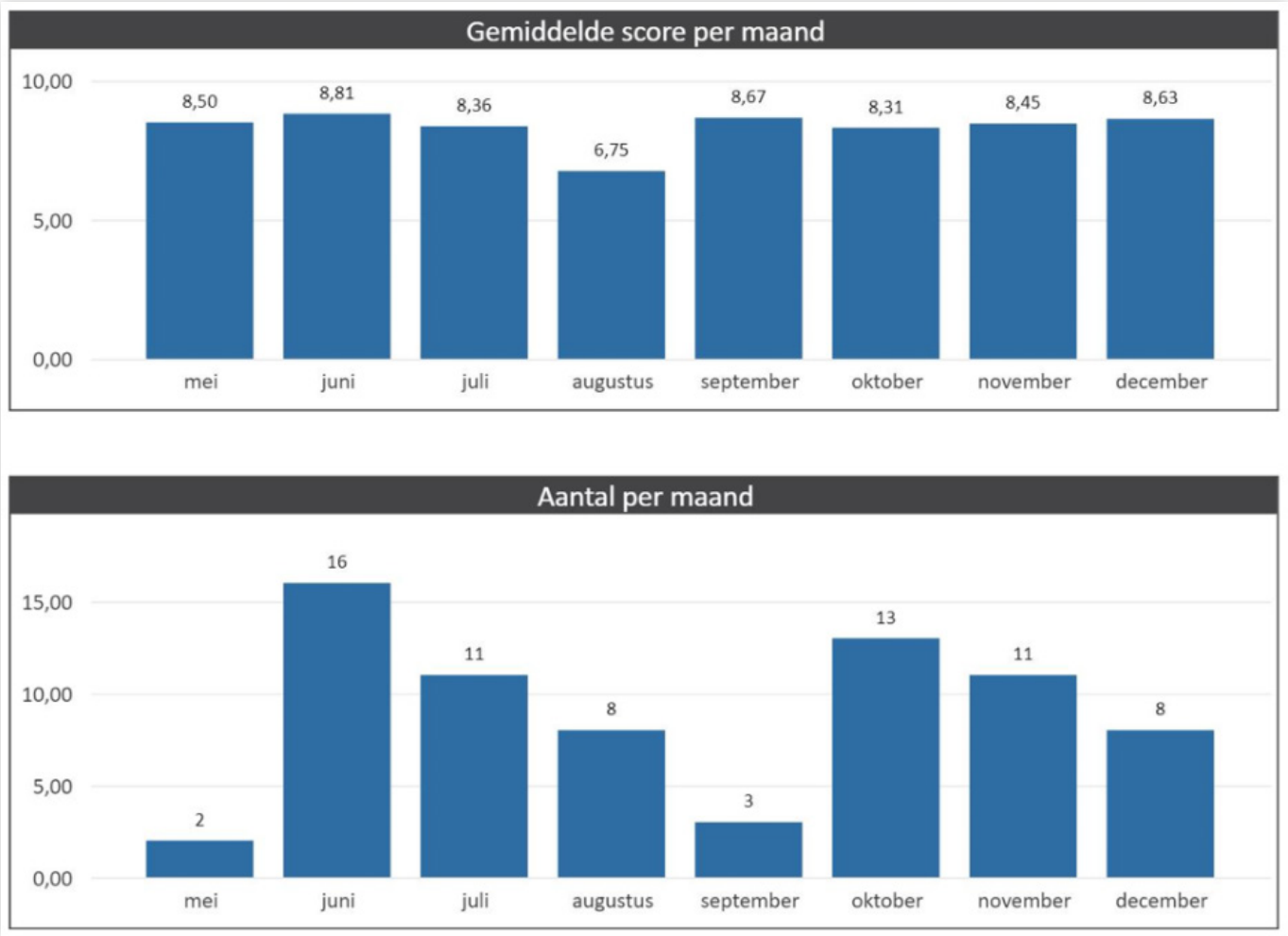
Op de gemeentelijke website voeren we continue verbeteringen door. Door het toevoegen van extra uitleg en informatie bij verschillende formulieren en veelgestelde vragen in begrijpelijke taal op de website te plaatsen, helpen we inwoners de antwoorden op hun vragen sneller te vinden. Met dergelijke wijzigingen stimuleren we ook het 'click-call-face' principe. Mocht het de inwoner niet lukken om een aanvraag online in te vullen of het antwoord op een vraag online te vinden, dan kan deze telefonisch contact opnemen met een medewerker. Mochten er dan alsnog problemen zijn, dan hopen we de inwoner aan de balie te kunnen helpen.

Effecten

Zie onderstaande grafieken met Overzicht terugbelverzoeken en Klanttevredenheid producten domein Mens en Maatschappij.

Overzicht terugbelverzoeken

Klanttevredenheid producten domein Mens en Maatschappij

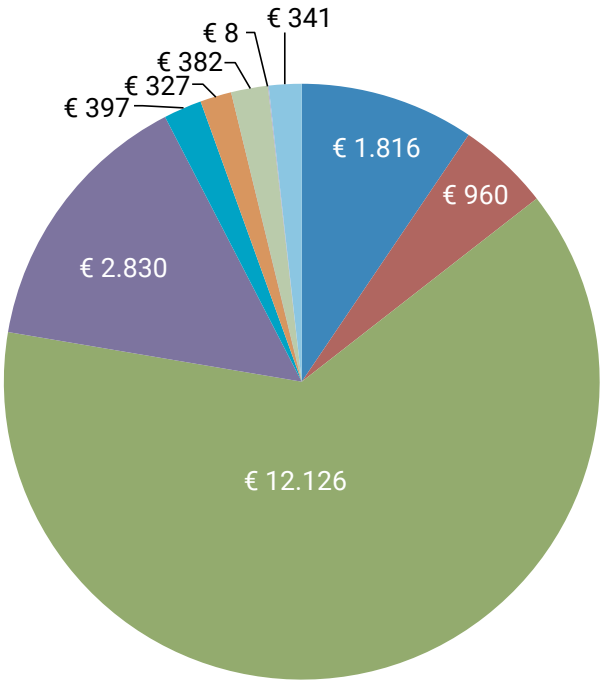
Risico's

- Niet tijdig terugbellen
- Degenen die geen account hebben bij MijnOverheid, hebben een brief per post opgestuurd gekregen

LASTEN EN BATEN 2020

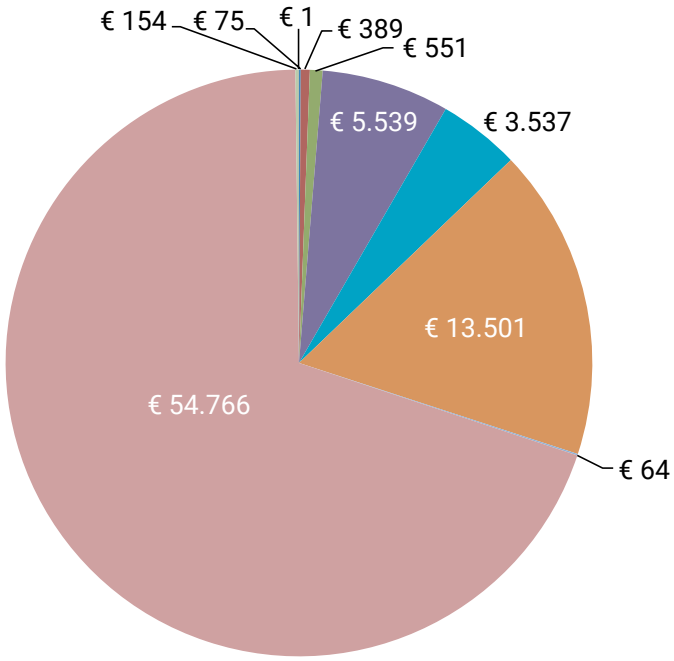
bedragen x € 1.000

LASTEN: € 19.187

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen

BATEN € 78.577

- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Alg.uitk. en overig uitk.gem.fnd.
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020		
	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	1.816	-75	1.741
0.2 Burgerzaken	960	-389	571
0.4 Overhead	12.126	-551	11.575
0.5 Treasury	2.830	-5.539	-2.709
0.61 OZB woningen	397	-3.537	-3.140
0.62 OZB niet-woningen	327	-13.501	-13.174
0.64 Belastingen overig	0	-64	-64
0.7 Alg.uitk. en overig uitk.gem.fnd.	0	-54.766	-54.766
0.8 Overige baten en lasten	382	-154	229
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	8
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	341	-1	340
Resultaat voor bestemming	19.187	-78.577	-59.390
0.10 Mutaties reserves	4.034	-4.361	-328
Resultaat na bestemming	**23.221**	**-82.938**	**-59.717**

OVERZICHT PROGRAMMA 5

Partnerschap in een veranderende samenleving	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	22.811	21.303	19.187	-2.116
Totaal baten	-76.614	-77.582	-78.577	-995
Saldo van baten en lasten	-53.803	-56.279	-59.390	-3.111
Resultaat voor bestemming	-53.803	-56.279	-59.390	-3.111
Storting in reserves	0	4.032	4.034	2
Onttrekking aan reserves	-123	-4.360	-4.361	-1
Resultaat na bestemming	-53.926	-56.606	-59.717	-3.111

Financiële paragraaf

Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn het sluitstuk van de budgetcyclus 2020. In de begroting worden de kaders en prioriteiten gesteld, de beoogde effecten aangegeven en vindt op programmaniveau autorisatie plaats van budgetten. De verdere uitvoering/uitwerking ligt in handen van het college. Via het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af. Tussentijds wordt over de voortgang gerapporteerd via de bestuursrapportages.
De jaarrekening 2020 sluit aan bij de voorschriften met betrekking tot de gemeentelijke begroting en jaarrekening, de zogenaamde BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

Resultaat

Voor bestemming (saldo van baten en lasten)
De jaarrekening 2020 sluit met een voordelig resultaat vóór bestemming van
€ 19,1 mln. Na verwerking van alle raadbesluiten in 2020 werd dit resultaat geschat op € 15,1 mln. voordelig.

Na bestemming (incl. reservemutaties)
Als alle mutaties op de reserves worden meegenomen bedraagt het resultaat 2020 € 5,6 mln. voordelig. Op basis van de aangepaste begroting 2020 werd een voordelig resultaat verwacht van € 1,9 mln.

Het voordelige resultaat van € 5,6 mln. is afzonderlijk op de balans opgenomen onder het eigen vermogen. Bij het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening zal een voorstel worden gedaan voor de bestemming van dit resultaat.

Jaarrekeningresultaat	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	109.050	119.456	114.135	-5.322
Totaal baten	-107.194	-134.528	-133.199	1.329
Resultaat voor bestemming	**1.856**	**-15.072**	**-19.064**	**-3.992**
Storting in reserves	2.028	21.842	22.271	429
Onttrekking aan reserves	-3.200	-8.695	-8.819	-124
Resultaat na bestemming	**684**	**-1.925**	**-5.612**	**-3.687**

Analyse resultaat

Op basis van de aangepaste begroting 2020 werd een voordelig resultaat verwacht van € 1,9 mln. Het gerealiseerde resultaat voor 2020 bedraagt € 5,6 mln. voordelig. Onderstaand is op hoofdlijnen een verklaring van het voordelige verschil (€ 3,7 mln.) gegeven.

Deze afwijkingen zijn in het document "Jaarrekening 2020" per programma nader toegelicht. Hierbij moet worden opgemerkt dat diverse bedragen niet 1 op 1 overeenkomen. Dit is te verklaren doordat in het overzicht hieronder rekening is gehouden met het feit dat sommige uitgaven (gedeeltelijk) worden gedekt uit de reserves. De stelpost algemene uitkering heeft betrekking op specifieke middelen voor nieuwe taken (o.a. coronagelden). Het verschil bij het onderwerp 'algemene uitkering gemeentefonds' is een effect vanuit de reguliere circulaires en wijzigingen binnen de diverse maatstaven.

Onderwerp	Bedrag (x € 1.000)	
Grondexploitaties	-682	V
Stelpost algemene uitkering	-673	V
Algemene uitkering gemeentefonds	-419	V
Personeelsbudget	-347	V
Grondverkopen	-317	V
Bijstandsverlening en inkomensvoorz.	-278	V
Re-integratie	-211	V
OMWB	-192	V
Directieteam	-161	V
Bruggen en objecten openbare ruimte	-140	V
Sociale werkvoorziening	-138	V
Ruimtelijke ordening	-134	V
Participatie	-133	V
WMO opvang en beschermd wonen	-110	V
Jeugd individuele voorzieningen	-108	V
Leerlingenvervoer	-105	V
Overige afwijkingen (<€ 100.000)	-1.373	V
Voordelen	**-5.521**	**V**
Afwijking t.o.v. begroting na wijz.	**-3.687**	**V**

Onderwerp	Bedrag (x € 1.000)	
Voorziening wegbeheer	472	N
Afval	288	N
Reservemutaties (minder onttrokken)	252	N
OZB	171	N
Regionale uitvoeringskosten jeugd	154	N
Voorziening dubieuze debiteuren	152	N
WMO begeleiding	123	N
Pensioenvoorziening (ex)wethouders	111	N
Meerjarige uitgaven incidentele aard	111	N
Nadelen	**1.834**	**N**

Begrotingsrechtmatigheid

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheid als de werkelijke lasten in de jaarrekening in een programma de begrote lasten overtreft.

Voor de programma's waarin sprake is van een dergelijke begrotingsonrechtmatigheid is in de jaarrekening een specifieke toelichting gegeven. Op basis van de beoordeling van de overschrijdingen komen wij tot de conclusie dat er bij de overschrijding op de lasten binnen de programma's geen sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid die mee moet tellen in het oordeel van de accountant.

Op basis hiervan is de inschatting dat deze begrotingsonrechtmatigheden door de accountant niet worden meegenomen in hun oordeel over de rechtmatigheid van de jaarrekening.

Incidentele baten en lasten

De jaarrekening 2020 bestaat uit zowel structurele als incidentele (éénmalige) baten en lasten. Het jaarrekeningresultaat is het totaal van de structurele en de incidentele baten en lasten. Wordt het resultaat gezuiverd van de incidentele baten en lasten (een totaal overzicht is opgenomen in de jaarrekening 2020) dan is het resultaat over 2020 € 4,1 mln. voordelig.

Onderstaand is een en ander schematisch weergegeven (N = nadeel; V = voordeel, bedragen x € 1.000):

-resultaat, incl. incidentele baten en lasten	€	5.612	V
-af: saldo incidentele baten en lasten	-	1.484	V
-resultaat, excl. incidentele baten en lasten	€	4.128	V

Reserves en voorzieningen

Van het verloop van de reserves over 2020 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Stand reserves per 1-1-2020 (bedragen x € 1.000)	**79.214**
Mutaties 2020:	
-bij: stortingen 2020	22.270
-af: onttrekkingen 2020	7.554
Stand reserves per 31-12-2020	93.930

Het totaal van de reserves per 31-12-2020 bedraagt € 93,9 mln. Dit bedrag bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

De omvang van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2020 € 25,7 mln.

Om een goed beeld te geven van de (toekomstige) vrije ruimte binnen de algemene reserve dient tevens rekening gehouden te worden met in 2021 genomen besluiten en eerdere aangegeven claims ten laste van deze vrije ruimte. Door middel van een raadsinformatiebrief wordt de gemeenteraad periodiek geïnformeerd over de stand van de algemene reserve. Rekening houdend met de besluiten die door de gemeenteraad zijn genomen (tot en met 22 april 2021), resteert een algemene reserve van afgerond € 23,7 mln.

Van dit bedrag moet €15,1 miljoen worden afgezonderd voor het aan te houden weerstandsvermogen. De algemene reserve heeft namelijk een belangrijke functie als algemeen weerstandsvermogen en buffer tegen niet gecalculeerde risico's. Dit is nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De 'vrije ruimte' in de algemene reserve bedraagt hierdoor € 8,6 mln.

Het jaarrekeningresultaat 2020 (€ 5,6 milj. voordelig) is hier nog niet in verwerkt. Bij het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening zal voorgesteld worden dit overschot deels in te zetten voor een aantal activiteiten die in 2020 zijn gestart, maar nog doorlopen in 2021. Voor het restant zal worden voorgesteld om dit ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Van belang hierbij is om de omvang van de algemene reserve te bezien in relatie tot toekomstige ontwikkelingen. Momenteel wordt vorm gegeven aan de kadernota 2022, waarbij het duidelijk is dat er een opgave ligt om de komende jaren tot een sluitende begroting te komen. Indien in de betreffende jaren daadwerkelijk negatieve jaarresultaten ontstaan, zal een beroep gedaan moeten worden op de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

De omvang van de bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2020 € 68,2 mln. (2019: € 53,7 mln.).
Deze middelen zijn afgezonderd van de algemene reserve ten behoeve van reeds afgesproken activiteiten. In de jaarrekening zijn de mutaties nader toegelicht.

Voorzieningen

Op 31 december 2020 bedraagt de stand van de voorzieningen € 34 mln. (2019: € 33 mln.). Omdat hier verplichtingen voor de toekomst aan ten grondslag liggen, zijn voorzieningen niet vrij besteedbaar. In de jaarrekening zijn de mutaties nader toegelicht.

Corona paragraaf

Inleiding

Gezien de impact die de coronacrisis heeft gehad, hebben wij besloten om bij de jaarrekening een aparte paragraaf hieraan te wijden. In deze paragraaf zal in een algemeen deel in het kort worden ingegaan op de coronacrisis. Verder zal in deze paragraaf ingegaan worden op:

-de financiële effecten tot ultimo 2020;
-hoe met de prestatielevering die aan een subsidieverstrekking is gekoppeld is omgegaan;
-welke maatregelen voor verenigingen zijn getroffen;
-welke maatregelen voor ondernemers zijn getroffen;
-welke invloed de coronacrisis op ons openstaande debiteurensaldo heeft.

Algemeen

2020 is een bijzonder jaar. In maart 2020 werd Nederland getroffen door de coronapandemie. Uiteraard ging in het begin van de crisis de aandacht uit naar het beheersen van de acute gezondheidscrisis en het inrichten en handhaven van de door het Kabinet ingestelde intelligente lockdown. In de ambtelijke organisatie is eind februari voor het eerst stilgestaan bij de vraag wat een coronapandemie zou betekenen voor de inzet van de ambtelijke organisatie. In maart is een multidisciplinair crisisteam, onder leiding van de gemeentesecretaris, aan de slag gegaan. Dit team maakte de vertaling van de landelijke regels naar de lokale situatie. Het team adviseerde onder andere over de communicatiestrategie, interne maatregelen en maatregelen richting inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers, (nood) opvang en over de openbare ruimte.

De eerste prioriteit lag bij het zichtbaar zijn voor onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers om vragen die bij hen leefden te beantwoorden en hen advies te geven hoe het best gehandeld kon worden. Ten tijde dat er versoepelingen optraden ten opzichte van de maatregelen in de fase van de intelligente lockdown is veel ondersteuning gegeven aan en samengewerkt met organisaties in onze gemeente bij het uitwerken van de diverse protocollen om zaken weer (deels) op gang te brengen. Verder heeft Moerdijk ambtelijk een actieve rol gespeeld in het regionaal beleidsteam van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
Los van ieders betrokkenheid binnen de ambtelijke organisatie bij vraagstukken in het kader van corona heeft 2021 in dit kader veel inzet gevraagd van onze BOA's. Zij hebben samen met de politie toegezien op handhaving van de diverse maatregelen in de openbare ruimte. Een zeker niet altijd dankbare taak.

Op 9 maart 2020 is een eerste raadsinformatiebrief aan de gemeenteraad verzonden waarin wordt ingegaan op het coronavirus. In 2020 zijn in totaal 20 raadsinformatiebrieven over dit onderwerp verschenen. Omdat we nog steeds te maken hebben de coronapandemie zijn ook in 2021 al weer enkele raadsinformatiebrieven verschenen. In de brieven hebben wij steeds de meest actuele situatie met uw raad gedeeld en zijn wij ingegaan op de gemeentelijke aanpak van regionale en landelijke maatregelen.
Het gaat te ver om in deze paragraaf deze gehele gemeentelijke aanpak op te nemen. Volledigheidshalve verwijzen wij u naar de raadsinformatiebrieven hierover. Op diverse plaatsen in het jaarverslag 2020 wordt in het kort ingegaan op de effecten van de coronacrisis voor de werkzaamheden die binnen de programma's plaats hebben gevonden in 2020. In de bijlage bij deze paragraaf is een beknopte samenvatting per programma gegeven.

De coronacrisis en de daaraan gerelateerde maatregelen hebben ook een grote impact gehad op de wijze waarop zowel het bestuur als de ambtelijke organisatie uitvoering hebben gegeven aan hun werkzaamheden. Van de een op de andere dag was het uitgangspunt "werk zo veel mogelijk thuis" en werd door velen afscheid genomen van de traditionele manier van werken vanuit een vaste werkplek in het gemeentehuis. Nu stond voor 2020 als activiteit al gepland het ontwikkelen van een nieuwe moderne (mobiele) werkplek. Hiervoor waren ook middelen opgenomen in de begroting 2020. De coronacrisis heeft dit proces versneld. Binnen korte tijd konden alle medewerkers vanuit thuis hun werkzaamheden uitvoeren. Medewerkers hebben hun

digitale vaardigheden versneld ontwikkeld. Het (meer) op afstand werken en digitalisering zijn niet meer weg te denken bij de dagdagelijkse uitvoering van de werkzaamheden.

Financiële effecten

De belangrijkste geldstroom vanuit het rijk naar de gemeente betreft de vergoeding in het kader van de Tozo-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers. Het betreft een bedrag van € 6,8 miljoen. Dit bedrag bestaat enerzijds uit een compensatie voor te verstrekken uitkeringen aan ondernemers en anderzijds uit een compensatie voor de hieraan gerelateerde uitvoeringskosten. De uitvoering van de regeling is opgedragen aan het Werkplein Hart van West-Brabant. In 2020 is tot een bedrag van € 2,7 miljoen uitgekeerd aan belanghebbenden. Het restant is bij het Werkplein gereserveerd voor het verder afwikkelen van de regeling in 2021. Uiteindelijk moeten eventuele overschotten worden terugbetaald aan het rijk. Voor de gemeente is in feite dus sprake van een budgettair neutrale uitvoering.

Verder hebben wij van het rijk middelen ontvangen voor specifieke en generieke taken. Bij specifieke taken moet dan gedacht worden aan b.v. compensatie voor het exploitatietekort aan SW-bedrijven, inhaalzorg en meerkosten Jeugd en Wmo 2015, compensatie voor niet ontvangen toeristenbelasting. Daar waar deze bijdrage een relatie heeft naar derden, is de vergoeding ingezet ten behoeve van deze derden. Bij middelen voor generieke taken moet vooral gedacht worden aan een tegemoetkoming voor reguliere taken van de gemeente, zoals b.v. toezicht en handhaving en overige inzet van de gemeentelijke organisatie voor corona gerelateerde werkzaamheden.

In totaal gaat het voor beide taken om een ontvangen bedrag van € 1.116.000. Hiervan is in 2020 een bedrag van € 584.000 ingezet. Het restant van € 532.000 maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2020. Bij de bestemming van het resultaat (raad 8 juli 2021) zal gevraagd worden dit bedrag wederom beschikbaar te stellen voor uitvoering van corona gerelateerde maatregelen in 2021.

Los van de ontvangen bijdrage van het rijk en de werkelijk gedane uitgaven (specifieke en generieke taken) is de exploitatie ook doorgenomen op corona gerelateerde effecten in de diverse budgetten. Insteek hierbij is geweest of corona invloed heeft gehad op de reguliere goïng concern werkzaamheden. Dit kan b.v. zijn dat werkzaamheden niet zijn opgepakt of zijn doorgeschoven naar later. Gesaldeerd (minder/meer lasten en minder/meer baten) komt deze beïnvloeding uit op een positief effect voor de jaarrekening van € 800.000. Het is goed aan dit bedrag geen absolute waarde te hechten omdat het voor veel werkzaamheden niet eenvoudig is om het werkelijk door corona veroorzaakte effect te becijferen.

Prestatielevering bij subsidieverstrekkingen

Door de coronacrisis hebben mogelijk niet alle instellingen die subsidie hebben ontvangen van de gemeente Moerdijk in 2020 hun subsidiabele tegenprestatie kunnen leveren. De coronamaatregelen hebben alle uitvoeringsorganisaties voor de nodige uitdagingen gesteld. Met alle afzonderlijke uitvoeringsorganisaties zijn maatwerkafspraken gemaakt hoe de verschillende beleidsdoelen in deze complexe situatie alsnog gerealiseerd kunnen worden binnen de afgesproken subsidiekaders. Wat hiervan de effecten zijn zien wij terug in de aanvraag subsidievaststelling die iedere uitvoeringsorganisatie vóór 1 juli 2021 moet indienen.

Maatregelen voor verenigingen/ maatschappelijke organisaties

De basisgedachte voor verenigingen en maatschappelijke organisaties is gericht op het zo ongestoord mogelijk kunnen voortzetten van hun activiteiten, rekening houdend met de landelijke maatregelen die vanaf half maart tot eind van het jaar golden. Hierbij was belangrijk in te zetten op het 'overeind' kunnen blijven als vereniging/ maatschappelijke organisatie.

Belangrijkste maatregelen

- *betaalde leges voor evenementenvergunningen die niet konden doorgaan zijn aan de organisaties terugbetaald.*
- *automatisch uitstel van betaling/stopzetten versturen facturen voor gebruik gemeentelijke accommodaties die ingevolge overeenkomst hadden moeten uitgaan.*
- *vaststelling Nadere regels Huurcompensatie Vrijwilligersorganisaties corona. Met deze regeling kunnen alle vrijwilligersorganisaties hun daadwerkelijk gemaakte huurkosten in de periode van 16 maart 2020 tot en met 16 maart 2021 vergoed krijgen door de gemeente. De regeling is inmiddels verlengd tot 1 september 2021.*

- *verlengen aanleverdata voor de vaststelling van budgetsubsidie 2019 en aanvraag verlening budgetsubsidies 2021 naar 1 juli 2021.*
- *snelle behandeling vragen van verenigingen/ maatschappelijke organisaties.*

Maatregelen voor ondernemers

De basisgedachte bij de maatregelen die de gemeente voor ondernemers heeft genomen was dat deze waren gericht op het terugbrengen van de vaste lasten van ondernemers om zoveel mogelijk werkgelegenheid en continuïteit van bedrijvigheid te behouden. Deze gedachte sluit aan bij de inzet vanuit het Kabinet. De verwachting was en is dat de economie op termijn weer aantrekt. De daadkrachtige maatregelen van de Rijksoverheid verzachten de economische pijn van deze crisis zoveel mogelijk. Daar waar nodig hebben wij aanvullende maatregelen genomen om te ondersteunen en ook middelen beschikbaar gesteld om ondernemers in onze gemeente te helpen om deze crisis door te komen.

Belangrijkste maatregelen

- *de gemeente heeft bij de invordering de regionale lijn van de Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevolgd: automatisch uitstel van betaling tot en met 30 juni 2020. Daarna konden ondernemers individueel contact opnemen om een betalingsregeling af te spreken.*
- *versnelling van de betalingstermijn van de gemeente (zodra een factuur was goedgekeurd is deze betaald ongeacht of de 30 dagen termijn al dan niet was verstreken).*
- *bijdragen op grond van eerdere gemaakte afspraken worden volledig uitbetaald (b.v. bijdrage aan ondernemersverenigingen).*
- *voor facturenstromen waarvoor landelijke/regionale adviezen zijn gegeven, volgt de gemeente Moerdijk deze afspraken ook als er niet direct sprake is van geleverde prestaties (b.v. vervoerskosten KCA, leerlingenvervoer en vervoer gymonderwijs)*
- *verruiming terrassen (tijdelijk mochten terrassen ruimer worden opgesteld).*
- *snelle behandeling vragen van ondernemers.*

Beoordeling openstaande debiteuren

Het kabinet heeft besloten om vanwege het coronavirus economische maatregelen te nemen. De overheid helpt ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis. Daarnaast heeft de gemeente Moerdijk extra maatregelen getroffen om door de coronacrisis getroffen verenigingen, stichtingen, particulieren en ondernemers te helpen. Het gaat hierbij om maatregelen voor de uitgaande facturen, beschikkingen en brieven die vanuit gemeente worden verstuurd. Met deze partijen zijn afspraken gemaakt om hier als gemeente in mee te denken.

Daarnaast hebben wij als gemeente een paar maanden geen invorderingsprocedure gestart en coulant omgegaan met de aanvraag voor een betalingsregeling. De gevolgen van de coronacrisis voor de openstaande debiteuren en de daarmee samenhangende voorziening dubieuze debiteuren zijn, tot op heden, zeer beperkt. Per 31 december 2020 staan er meer vorderingen open dan per 31 december 2019. Dit komt voornamelijk door de toename van de debiteurenpositie met het Werkplein. De voorziening dubieuze debiteuren op openbare lichamen is iets toegenomen en daarentegen is de voorziening op overige vorderingen iets afgenomen. Daarnaast zien wij geen of een geringe terugloop in de betalingen die binnenkomen.

Belastingdebiteuren

De BWB ziet op dit moment nog geen verslechtering in de inning van de opgelegde belastingaanslagen als gevolg van corona. Het is hiervoor waarschijnlijk nog te vroeg. Wanneer corona een effect heeft op de inning dan is dit pas later zichtbaar (bijvoorbeeld wanneer steunmaatregelen worden versoberd of ingetrokken). De BWB houdt de ontwikkelingen in de gaten en stemt deze af met de gemeente Moerdijk en de andere deelnemers.

Conclusie

Zoals al eerder aangegeven is 2020 een wel zeer bijzonder jaar geweest. Wij hebben veel in het werk gesteld om onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers bij te staan, met hen mee te denken, te faciliteren waar mogelijk en van advies te voorzien om deze crisis zo goed mogelijk door te komen. Het gaat hierbij al gauw om een inzet van ca. 11.000 uur. Logisch gevolg hiervan is dat niet alle voorgenomen zaken in 2020 zijn opgepakt. In het jaarverslag, maar ook in de bijlage bij deze coronaparagraaf, is een aantal van deze zaken verwoord.

Tekst met relatie corona in de diverse programma's van het jaarverslag

**Thema Duurzame Energie (programma 1)*

- invloed op uitvoerbaarheid van het oorspronkelijke plan van aanpak Regeling Reductie Energieverbruik. De doorlooptijd is verlengd tot in 2021.
- klimaatdialogen zijn conform wettelijke verplichting gerealiseerd. Overige vooraf gestelde doelen zijn nog niet behaald. Uitvoering in 2021 en 2022 door inzet extra capaciteit 0,5 fte.

**Thema Leefomgeving (programma 1)*

- boa-toezicht bij grote evenementen. Evenementen zijn m.u.v. carnaval en Vestingloop Willemstad niet gehouden. Bij beide evenementen wel boa-toezicht conform afspraak.
- VOS-onderzoek (vluchtige organische stoffen) bij tankstations via OGI-onderzoek (optical gas imaging) door Milieudienst. 11 van geplande 20 onderzoeken uitgevoerd. Overige onderzoeken worden in 2021 uitgevoerd.
- uitvoering plan van aanpak Basisregistratie Ondergrond (BRO) niet gerealiseerd. Met gebruikmaking van mogelijkheid die landelijk programma BRO geeft, wordt dit doorgeschoven naar 2021. Dit heeft geen effect voor de ENSIA-verantwoording.
- inwerkingtreding Omgevingswet uitgesteld tot 1-1-2021. Planning en proces uit implementatieplan geactualiseerd, rekening houdend met deze nieuwe datum.
- door inwoners meer afval aangeboden. Gevolg: toename restafval, wat betekent dat we verder van het doel zijn geraakt om te gaan naar 100 kilogram restafval per inwoner. Ook toename verwerkingskosten en meer inzet eigen personeel voor opruimen bijplaatsingen bij (ondergrondse) containers en illegale stort.

**Thema Woningbouw (programma 2)*

- Uitwerking project "Wonen met gemak" via trajecten per kern niet gestart in 2020 (ook i.v.m. personele wisselingen). Wordt vanaf 2021 opgepakt.

**Thema Veilige Buurt (programma 2)*

- Maken van plannen voor realisering speelplekken in kernen samen met inwoners heeft vertraging opgelopen. Wanneer maatregelen het weer mogelijk maken wordt het weer opgepakt.
- meer context gedreven werken en wijkgerichte samenwerking tussen politie, gemeente en andere partners verder vormgeven is niet zo uit de verf gekomen als we hadden gewild. Na beëindiging coronamaatregelen wordt dit weer opgepakt.
- inzet boa's buiten het coronatoezicht vooral beperkt tot reactief optreden bij klachten en incidenten.
- burgerschouwen en informatieavonden over het groenbeheer zijn komen te vervallen en is de aanplant van nieuw groen in samenwerking met inwoners uitgesteld. Na corona wordt dit weer opgepakt.

**Thema Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid (programma 2)*

- minder effectief verlopen van gedragsbeïnvloeding m.b.t. verkeersveiligheid door mensgerichte maatregelen en educatie.
- aantal gebruikers Bravoflex lager dan verwacht en daardoor niet representatief.

**Thema Accommodaties en Voorzieningen (programma 2)*

- introductie Regeling huurcompensatie corona. Vrijwilligersorganisatie worden hiermee ontlast van huurkosten. Maatschappelijke accommodaties kunnen hierdoor rekenen op de reguliere huurinkomst van deze vrijwilligersorganisaties.
- vertraging verkeersonderzoek in het kader van haalbaarheid MFC Willemstad vanwege niet representatief zijn van de verkeersbewegingen.
- intensief en constructief contact tussen beheerders en exploitanten van gemeenschapshuizen, MFC's, binnen- en buitensportaccommodaties en zwembaden en gemeente met als doel om zoveel mogelijk ruimte te bieden om activiteiten van vrijwilligersorganisaties en inwoners te kunnen laten plaatsvinden binnen de geldende coronamaatregelen. Dit heeft een positief effect gehad op de samenwerking.

**Thema Vestigingsklimaat (programma 3)*

- start met webpagina 'https://www.moerdijk.nl/coronavirus-info-ondernemers'. Hierop is actuele ondernemers-gerelateerde corona-informatie te vinden.
- in mei ondernemers-enquête uitgevoerd om inzicht te krijgen in coronagerelateerde behoeften en zorgen. Op basis hiervan acties ondernomen. Deze zijn gedeeld met raad via raadsinformatiebrieven.
- plaatsing ondernemersblogs vol kennis en inspiratie op 'https//www.moerdijk.nl/actueel'.

- verplaatsing ondernemersontbijt 2020 naar 2021.

**Thema Vitale centra (programma 3)*
- tijdelijke verruiming terrasmogelijkheden voor horeca. Succesvolle maatregel: ondernemers waren blij en vrijwel geen negatieve klanken vanuit de omgeving.
- participatieronde voor centrumontwikkeling Fijnaart vrijwel volledig via digitaal afgenomen interviews.
- veel tijd en energie gestoken om samen met initiatiefnemers en ondernemers te zoeken naar mogelijkheden binnen de steeds veranderende corona-richtlijnen toch evenementen te kunnen organiseren. Ondanks de ontwikkelde aparte aanpak, waardoor snel geschakeld kon worden, konden evenementen nauwelijks doorgaan. Positieve uitzondering: Vestingloop Willemstad op 20 september.
- vooralsnog niet doorzetten verzelfstandiging weekmarkten (besluit 2021).

**Thema Toerisme (programma 3)*
- waterverbinding Fort Sabina – Fort Frederik heeft niet gevaren.
- het verbinden van Willemstad met de forten over de weg is niet opgezet. Dit wordt in 2021 nu opgepakt.
- stil komen liggen van ambitieus programma m.b.t. ontwikkelplan Fort Sabina.
- geen campagnes gevoerd in het kader van Moerdijk Marketing om mensen/bezoekers naar Moerdijk te trekken.
- inzet vanuit Moerdijk Marketing voor evenementen beperkt tot lichtjesoptocht Standdaarbuiten en Vestingloop Willemstad.
- minder buitenlandse gasten hebben Moerdijk bezocht; minder overnachtingen met als gevolg een lagere opbrengst toeristenbelasting.
- Mauritshuis deels gesloten geweest in verband met coronamaatregelen.

**Thema Arbeidsmarkt (programma 3)*
- Inclusief Moerdijk is onverminderd doorgegaan. Er zijn geen nieuwe mensen ingestroomd, maar wel veel kandidaten in beeld gebracht om te plaatsen wanneer de crisis achter de rug is.
- doelstelling om 180 werkzoekenden te koppelen aan 80 bedrijven in het kader van 'Perspectief op werk' is niet gelukt. Project loopt nog door in 2021.
- andere spanning op de arbeidsmarkt. Voor corona arbeidsmarkt flink onder druk. Tijdens coronacrisis liggen sommige sectoren volledig stil, waar andere nog steeds personeelstekorten hebben.

**Thema Veiligheid (programma 3)*
- vanuit Moerdijk ambtelijk veel ondersteuning geboden binnen het Regionaal Operationeel Team en later de projectgroep Covid-19 van de Veiligheidsregio.
- vanwege inzet voor regio en Moerdijk zelf minder inzet geweest voor ontwikkelcapaciteit gemeentelijke veiligheidsorganisatie. Hierdoor gestelde doelen 2020 niet gehaald. Deze worden doorgeschoven naar 2021.
- geen uitvoering gegeven aan de vergunningplicht voor autoverhuurbedrijven en de integrale actualisatie van de beleidsregels Bibob. Uitvoering doorgeschoven naar 2021.

**Thema Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben (programma 4)*
- grote impact op werk in sociaal-maatschappelijk domein. Sociale structuur kwam stil te liggen hierdoor waren er zorgen om de mentale gezondheid van onze inwoners in allerlei leeftijdscategorieën. Gelukkig is de zorg en ondersteuning aan onze inwoners overeind gebleven. De integrale werkwijze tussen Wmo, Jeugdhulp en Schuldhulpverlening is verstevigd.
- dienstverlening kunnen handhaven met betrekking tot afwikkelen aanvragen, ondanks uitval in eigen organisatie en / of bij zorgaanbieders.
- extra geïnvesteerd in de contacten met externe partners om de ondersteuning aan kwetsbare cliënten te handhaven. Dit heeft de samenwerking tussen partners versneld en geïntensiveerd.
- extra aandacht gegeven aan kwetsbare groepen o.a. door inrichten van het Meldpunt zorg, periodiek contacten met cliënten Wmo, Jeugd en schuldhulpverlening, opzetten speciale programma's voor jongeren, burgerinitiatieven te ondersteunen, aanbieden toegankelijke digitale corona-informatie aan laaggeletterde, extra faciliteren statushouders.
- omvormen van het portaal 'www.moerdijkseinitiatieven.nl' tot een breed portaal waar alle informatie rondom subsidies voor vrijwilligersorganisaties eenvoudig te vinden is, is niet uitgevoerd.
- reguliere werkzaamheden van de GGD West-Brabant zijn niet of beperkt doorgegaan of zijn uitgesteld, vanwege de inzet van het GGD-personeel voor coronataken.
- behoefte aan ondersteuning op het gebied van GGZ is intensiever geworden in de coronatijd.
- aangepaste dienstverlening TWB Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar.
- huisartsen gefaciliteerd bij het zoeken naar

alternatieve ruimte voor de griepvaccinatie.
- opzetten van een regeling voor zorgaanbieders voor omzetderving ter voorkoming van acute liquiditeitsproblemen.
- het opzetten van een fonds waaruit scholen extra inzet van pedagogisch medewerkers konden bekostigen voor het bieden van thuisonderwijs en noodopvang.
- in RWB-verband is een compensatieregeling uitgewerkt om de lokale taxibedrijven via PZN (verantwoordelijk voor het Wmo-vervoer/Deeltaxi) te compenseren.
- uitvoering Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandig ondernemers via het Werkplein Hart van West-Brabant.
- vertraging in onderdelen van het lokale werkplan aanpak laaggeletterdheid, zoals het werven van cursisten met Nederlands als moedertaal.
- ontwikkelen van Kindcentra is tijdelijk stil komen te liggen.
- het houden van een wekelijks jeugdspreekuur bij huisartsenpraktijk Tholos is op een laag pitje gezet en de verdere uitrol bij meerdere huisartsen is nog niet gerealiseerd.
- later uitgevoerd aanvullend onderzoek naar leefstijl- en omgevingsfactoren in het kader van de Tweede Gezondheidsverkenning. Hierdoor is de definitieve eindrapportage later gepresenteerd.
- de stimulering van een gezonde leefstijl bijv. op scholen en verenigingen heeft nog niet plaatsgevonden. Dit geldt ook voor het opstellen van het preventieakkoord. Het volgt nu in 2021.
- oplevering 1e evaluatieonderzoek naar de Wet Verplichte GGZ (WvGGZ) is niet in 2020 afgerond. Volgt in 2021.
- van de 10 geplande inspecties door de GGD voor het wettelijk verplichte toezicht op de Wmo hebben er 6 plaatsgevonden.
- planvorming voor de aanpak ouderenmishandeling is niet opgepakt. Wordt nu in 2021 opgepakt middels het organiseren van extra capaciteit.

**Thema Bestuurlijke Vernieuwing (programma 5)*
- Right to challenge is niet in 2020 opgepakt. Wordt nu 2021.

**Thema participatie (programma 5)*
- fysieke bijeenkomsten voor de gebiedstafels bijna niet plaatsgevonden, waardoor het niet mogelijk was betrouwbare monitoringscijfers op te stellen.

**Thema Toekomstbestendige Organisatie (programma 5)*
- versnelde invoering van MS Teams binnen de organisatie.
- andere manier van werken is in een stroomversnelling geraakt.
- digitale vaardigheden van medewerkers versneld ontwikkeld.
- medewerkers hebben zich goed aangepast aan het vele thuiswerken. Wel was en is het lastig om goed de verbinding met elkaar te houden en met het werk.
- ziekteverzuim gedaald (van 5,7% naar 4,6%). Dit ondanks, maar ook dankzij corona. Door weinig fysiek contact krijgen ook andere virussen dan het coronavirus minder kans.
- coronacompensatie vanuit het rijk.
- groot effect coronamaatregelen op de gehele arbeidsmarkt, dus ook de gemeentelijke markt.

gemeente Moerdijk

Jaarverslag
2020

PARAGRAFEN

Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf Bedrijfsvoering Jaarrekening 2020

ALGEMEEN

Deze paragraaf heeft als doel inzicht te verschaffen in de hoofdlijnen van de ontwikkelingen en de bereikte resultaten op het gebied van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling Van Goed naar Beter

In 2020 is er veel gebeurd op het gebied van organisatieontwikkeling. Met de komst van de nieuwe gemeentesecretaris is de verbinding tussen de secretaris, de domeinregisseurs en de teamleiders versterkt. Een goede basis voor deze samenwerking is gelegd op 4 en 5 maart tijdens twee managementdagen. Centrale thema's tijdens deze dagen waren verbinding, focus en sturing. Om de doelen vanuit de programmabegroting te realiseren heeft de organisatie gekozen voor zogenaamde focuspunten.
Deze focuspunten zijn:

- Een gezonde (financiële) huishouding
- Dienstverlening en Participatie
- Planmatig werken

Deze focuspunten zijn in 2020 opgepakt samen met het uitgangspunt te wilden sturen op realistisch plannen. Tot zover de uitgangspunten.
Medio maart werd ook onze wereld op zijn kop gezet door corona en de coronamaatregelen. Een tijd van improviseren, pionieren en innoveren brak aan. Met vereende kracht zijn de cruciale processen operationeel gebleven en is versneld de implementatie van de nieuwe laptops en de overgang naar office365 geïmplementeerd. Deze adequate aanpak heeft ervoor gezorgd dat het meeste van het werk, veelal vanuit huis, is blijven doorlopen.

Ondanks de toegenomen afstand door digitaal overleggen zien we ook in 2020 ontwikkelingen die goed passen in de organisatieontwikkeling Van Goed Naar Beter. We zien mooie voorbeelden van eigenaarschap in coronatijd. Onder andere omstandigheden worden resultaten toch behaald.

Naast de resultaten zien we ook dat het strategisch vermogen van de organisatie groeit. In 2020 hebben de domeinregisseurs zichtbaar meer invulling kunnen geven aan hun strategische rol en zijn verhelderende gesprekken gevoerd tussen domeinregisseurs en teamleiders over de rolafbakening. Ook hebben we met de start van strategietafels als college samen met de organisatie stappen gezet in het collectief sturing geven aan strategische vraagstukken.

De geplande teamontwikkeling heeft het afgelopen jaar een pas op de plaats moeten maken. De focus van de teamleiders heeft in 2020, naast onvoorziene inhoud door corona, op de het welzijn van de medewerkers in coronatijd gelegen. Wel zijn we in 2020 bij een van de teams gestart met een traject gericht op strategische personeelsplannen. In dit traject staat de medewerker van de toekomst centraal en vertalen we deze ontwikkelingen naar individuele functies en loopbanen. In de teamplannen voor 2021 heeft de gewenste teamontwikkeling weer een plek gekregen. 2020 is door corona allesbehalve een verloren jaar. We hebben veel geleerd. Lang niet alles wat we als organisatie hebben geleerd was gepland. Ondanks dat we eind 2020 constateerden dat corona een zware wissel trekt om de mensen in de organisatie en we hier blijvend aandacht aan moeten geven zijn te trots op de vele ontwikkelingen en resultaten, we noemen er een aantal:

- Afronding verbetertraject van inkoop tot betaling

- Traject sluitende begroting 2021
- Afronding strategische communicatieplan
- Meer planmatig werken
- Meer integrale samenwerking tussen de teams
- Realistisch plannen
- Thuiswerken

Van Goed Naar Beters beschrijft de ambitie om een toekomstbestendige organisatie te zijn. Dit zijn we niet alleen door te reageren op veranderingen in onze omgeving, zoals het aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid door coronatijd, maar ook door deze ontwikkelingen door te vertalen naar de toekomst. Een belangrijke indicatie voor de ontwikkeling van de organisatie als geheel is dat dit nu gebeurd in de visie op werk en het werkplekconcept. De ervaringen van de corona vertalen we nu al naar uitganspunten waar we de komende jaren de inrichting, ondersteuning en cultuur van de organisatie op gaan richten. Tegelijkertijd blijven we de kernwaarden van de organisatie, samenwerken, vertrouwen, aanprekend en bevlogen met al onze medewerkers vertalen naar onze dagelijkse werkpraktijk. Zo zal Van Goed Naar Beter via coaching van de teamleiders en training en opleiding vanuit de Moerdijk Academie ook de komende periode de aandacht krijgen die nodig is om een toekomstbestendige organisatie te zijn en te blijven.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Formatie omvang en bijbehorende loonkosten

Onderstaand een overzicht van de aangepaste begrotingsgegevens voor wat betreft de onderdelen fte's en loonsom en de werkelijke cijfers over 2020. Het is goed hierbij te realiseren dat in de primitieve begroting uitgegaan wordt van de toegestane formatieruimte. Of er op dat moment vacatures zijn is niet relevant. Bij de start van het jaar blijkt vaak dat op dat moment niet alle toegestane formatieruimte ook werkelijk is ingevuld. Dit komt hoofdzakelijk door vacatures die er dan zijn. Afgesproken is dat de loonkosten behorende bij de toegestane formatieruimte de grens is voor wat betreft uitgaven voor het reguliere werk. De ruimte die ontstaat door aanwezige vacatureruimte kan ingezet worden voor tijdelijke inhuur van capaciteit voor hetzij het reguliere werk, hetzij projecten en tijdelijke werkzaamheden. Dit past in het streven om vooral te sturen op de loonsom en niet op fte's. Het totaal aantal fte's en de loonsom zijn exclusief het bestuur.

Begroting 2020 na wijziging	237,73 fte	loonsom € 18.950.081
Werkelijk 2020	236,76 fte	loonsom € 17.188.522

Het verschil tussen de begrote loonkosten en de werkelijke loonkosten bedraagt € 1.761.559.
Daarnaast is er nog een bedrag van € 168.297 aan loonkosten terugontvangen. Op dit totaal van € 1.929.856 wordt de inhuur tijdelijk personeel van € 1.588.508 in mindering gebracht. Het positief resultaat over 2020 is € 341.348

Overhead

Sinds de wijziging van de BBV-voorschriften per 1 januari 2017 worden de indirecte (apparaats)kosten niet meer via een opslag op de directe kosten verdeeld over de diverse producten. Voor de indirecte kosten is een specifiek taakveld in het leven geroepen t.w. 'overhead'. Het totaal aan overhead is als volgt opgebouwd:

Algemeen	€ 7.430.931
Huisvesting	€ 941.442
Overige	€ 3.202.736
Totaal	€ 11.575.109

De verhouding tussen indirecte en directe kosten bedraagt 43%: 57%.
De opslag bedraagt 76,24%.

PLANNING & CONTROL

Van controle naar integrale control

Wij streven naar een organisatie die in control is, die de voorgenomen doelen realiseert en dat conform de geldende wet- en regelgeving doet en tegen zo laag mogelijke kosten. Het in control zijn beperkt zich niet alleen tot de financiën, maar is gericht op de gehele bedrijfsvoering.

Rechtmatigheid

Verbetering van de interne beheersing

We zetten hiervoor het volgende instrument in:

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

We willen waarborgen dat de verwachte wetswijziging rechtmatigheidsverantwoording door het college per 1 januari 2021 van toegevoegde waarde is voor de organisatie, waarmee de cultuur verandert, bewustwording wordt gekweekt en de kwaliteit van de interne beheersing verbetert.

Naar verwachting zal vanaf verantwoordingsjaar 2021 het rechtmatigheidsoordeel door de externe accountant komen te vervallen. Het college is tenslotte verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Het college zal door middel van een voorgeschreven model in de jaarrekening verantwoording afleggen over de financiële rechtmatigheid, de zogenaamde rechtmatigheidsverklaring. De accountant controleert vervolgens deze verklaring tijdens zijn getrouwheidscontrole van de jaarrekening. Zoals de commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) aangeeft zal het voor de gemeenten (raad, college en organisatie) vooral een groeitraject moeten zijn om te leren en daarmee de interne beheersing van de organisatie te verbeteren. Door samen het goede gesprek te voeren tussen enerzijds de raad en het college en anderzijds tussen ons college en de organisatie zal de wetswijziging van toegevoegde waarde zijn. Het vraagt om een veranderproces op weg naar een leercultuur. Hierbij is het van belang dat vooraf de wederzijdse verwachtingen tussen raad, college en organisatie goed worden uitgesproken.

In 2020 hebben de nodige voorbereidingen plaatsgevonden om met ingang van verantwoordingsjaar 2021 een rechtmatigheidsverantwoording door het college te kunnen uitvoeren. Er is een invoeringsplan opgesteld en de te nemen stappen en de ambitie daarin zijn doorgesproken met het management en het college. De rekeningcommissie is meegenomen in wat het verandertraject inhoudt en welke keuzemogelijkheden er daarbij zijn voor de raad. Met de gemeenteraad zal de invoerding van de rechtmatigheidsverantwoording in een raadsinformatiebijeenkomst, naar verwachting in juni. Hopelijk is op dat moment ook duidelijk of de wetswijziging voor 2021 zal ingaan of een wordt uitgesteld naar 2022.

Bij de jaarrekening 2019 heeft de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven, zowel ten aanzien van getrouwheid als ten aanzien van rechtmatigheid. Getrouwheid gaat over de juistheid van de cijfers in de jaarrekening en rechtmatigheid over de juiste toepassing van de wet- en regelgeving. De door de accountant uitgebrachte Managementletter 2020 was ook overwegend positief, hetgeen vertrouwen geeft dat we op gebied van de interne beheersing en richting de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op de goede weg zijn.

Doelmatigheid

Wij streven naar een effectieve en kostenbewuste organisatie

We zetten hiervoor de volgende instrumenten in:

Procesmanagement

De in 2019 ingeslagen weg om vanuit de lijnorganisatie zelf de procesoptimalisatie op te pakken en de onafhankelijke art. 213a-onderzoeken weer uit te gaan voeren, is in 2020 gecontinueerd. Op deze wijze wordt de verantwoordelijkheid van procesoptimalisatie weggelegd bij de proceseigenaren zelf en vindt via de art. 213a-onderzoeken (door Concerncontrol) een onafhankelijke toets plaats.

College-onderzoeken ex art. 213a

Als college stellen wij jaarlijks een onderzoeksprogramma vast. In 2020 zijn twee collegeonderzoeken opgeleverd, te weten applicatiebeheer en risicobenoeming en -beheersing. De raad is conform de 'Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Moerdijk' in juli via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken.

Enkele jaren na een onderzoek kijken wij of de aanbevelingen van college- en rekenkamer-onderzoeken zijn geïmplementeerd en effectief zijn. In 2020 zijn er twee nazorgonderzoek afgerond, namelijk verbonden partijen en beheerafspraken multifunctionele accommodaties. De raad is via een raadsinformatiebrief en/of de paragraaf bedrijfsvoering geïnformeerd.

FINANCIËN: een gezonde financiële huishouding

We willen een beheersbare, financieel in control zijnde organisatie. Hiertoe is het belangrijk dat er sprake is van een betrouwbare financiële informatievoorziening voor het nemen van de juiste beslissingen door het bestuur.

Kader/wat te bereiken

Naast de regelgeving op landelijk niveau (Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten), zijn de kaders uitgewerkt in de Financiële Verordening en de budgethoudersregeling. In het in 2019 opgestelde plan van aanpak "Van Inkopen Tot Betalen" (VITB) zijn de randvoorwaarden opgenomen om te komen tot een goede beheersing en sturing van de bedrijfsprocessen.

We zetten hierbij het volgende instrument in:

Om het budgetbeheer aan te laten sluiten bij de ontwikkelingen voor de organisatie zoals verwoord in "Van Goed Naar Beter" hebben we in 2020 een nieuwe budgethoudersregeling opgesteld. In deze regeling zijn de taken, rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met betrekking tot het budgetbeheer beschreven (onderdeel VITB). De nieuwe budgethoudersregeling is eind 2020 vastgesteld en gaat in per 2021. Dit sluit één-op-één aan met de start van het gebruik van een nieuw financieel pakket (Financials). De inrichting van het inkoopproces in dit pakket is gebaseerd op de uitgangspunten van de budgethoudersregeling. In Financials wordt voor werken, diensten en leveringen uitsluitend gewerkt met orders. Bij het accorderen van ontvangen facturen is het verplicht om een prestatieverklaring weer te geven. De (sub)budgethouder heeft op deze wijze dagelijks inzicht in de uitputting van zijn/haar budgetten en kan bij dreigende overschrijding tijdig rapporteren aan het management en bestuur.

INKOOP: een gezonde (financiële) huishouding

We willen een organisatie die in controle is voor wat betreft het inkopen van werken en diensten. Hierbij is het uitgangspunt dat tegen zo laag mogelijke kosten kwalitatief hoogwaardige producten en diensten op een rechtmatige wijze verworven kunnen worden.

Kader/wat te bereiken

Het herziene VNG-model Inkoop- en aanbestedingsbesluit van juli 2019 is de basis geweest voor het op te stellen Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2021. Ook de Gids Proportionaliteit van januari 2020 is gehanteerd voor het bepalen van de drempelbedragen voor de verschillende vormen van inkopen. Daarnaast zijn de uitgangspunten van de "Beleidsnotitie Social Return bij inkoop D"-6-gemeenten 2020 toegevoegd aan het onderdeel "Maatschappelijk Verantwoord Inkopen". Het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid 2021 biedt de medewerkers in de organisatie voldoende basis oom verantwoord en op een rechtmatige wijze inkooptrajecten op te starten en te

voltooien.
Het is niet gelukt het geactualiseerde inkoop- en aanbestedingsbeleid nog in 2020 vast te stellen, zodat het per 1-1-2021 direct in zou kunnen gaan. In februari 2021 heeft het college het beleid vastgesteld met een ingangsdatum van 1 maart 2021.
We zetten hierbij de volgende instrumenten in:

Negometrix
Deze software maakt het mogelijk om het gehele inkooptraject digitaal te doorlopen. De dossiervorming ten behoeve van het rechtmatig handelen wordt op automatische wijze gegenereerd.

Stichting Inkoopbureau West-Brabant
Medewerkers in de organisatie kunnen een beroep doen op inkoopadviseurs bij deze Stichting. In 2020 heeft de gemeente 16 dagdelen per week afgenomen. Met deze inzet was een bedrag gemoeid van € 230.000.

JURIDISCHE ZAKEN: een gezonde (financiële)huishouding

We willen een beheersbare, juridisch in control zijnde organisatie. Hiertoe is het belangrijk dat de gemeentelijke regelgeving voldoet aan wet- en regelgeving. Op deze basis komen besluiten van management en bestuur rechtmatig tot stand.

In 2020 is de mandaatregeling volledig geactualiseerd als onderdeel van “Van Inkoop Tot Betalen”. Hierbij zijn de budgethoudersregeling en de mandaatregeling gelijktijdig opgepakt en waar nodig met elkaar in overeenstemming gebracht.
In 2020 is ook gestart met het screenen van de gemeentelijke regelgeving. Dit enerzijds om te toetsen of alle regelgeving nog voldoet aan de geldende wetgeving en anderzijds ter voorbereiding voor het onderbrengen van een deel van de gemeentelijke verordeningen en beleidsregels in het op te stellen omgevingsplan.
Het onderbrengen van alle bestaande contracten in het Zaaksysteem is in 2020 afgerond. Vanuit het systeem komt nu een automatische signalering als de looptijd van het contract ten einde loopt. Hierdoor kan tijdig gestart worden met de voorbereidingen of en zo ja, op welke basis een behoefte is aan een nieuw contract.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Werkplekconcept

Met het vervangen van de ICT-apparatuur als randvoorwaardelijk onderdeel van een flexibelere werkplek, hebben we een belangrijke randvoorwaarde van activiteit-gerelateerd werken gerealiseerd. Ook is als gevolg van het motto “werk zo veel mogelijk thuis” veel ervaring opgedaan met thuiswerken en online samenwerken.
Op basis van een businesscase met helder financiële onderbouwing leggen we de raad een keuze voor hoe het gemeentehuis toekomstvast aangepast kan worden. De thuiswerkplek en het gemeentehuis moeten elkaar als werkplek elkaar zo aanvullen dat de efficiency, de samenwerking en de dienstverlening ervan profiteren.

Digitale toegankelijkheid

Het West-Brabants Archief (WBA) is begin 2020 een aanbesteding gestart voor een nieuw regionaal e-depot. Het nieuwe e-depot biedt naast een betere toegang ook meer mogelijkheden voor aansluiting van diverse gemeentelijke bronnen

Informatiebeleid

In 2020 is de eerste aanzet gemaakt voor de I-visie ‘Van digitaal werken naar digitaal SAMENwerken’. Samenwerken aan informatie, samenwerken met data en samenwerken in systemen. Techniek gaat snel en het is lastig om te voorspellen wat morgen belangrijk is. Toch proberen we dat te doen en wel voor de komende vijf jaar. We sluiten aan bij ‘Van goed naar beter’ en hebben de kernwaarden vertaald naar een pro-actieve koers voor de organisatie. Deze koers gaat in op systemen, processen, sturen op basis van data en het bewust omgaan met informatie.

Informatiebeveiliging

De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering gaan razendsnel. Ook de gemeentelijke organisatie wordt elk

jaar steeds afhankelijker van haar informatiehuishouding. De kwaliteit en beschikbaarheid hiervan is voor diverse domeinen cruciaal.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)
Er is dit jaar een organisatiebrede GAP-Analyse uitgevoerd op de BIO. Een GAP-analyse is een methode om een vergelijking te maken tussen de huidige situatie en de gewenste situatie van de baselinecriteria. De uitkomst zal in de vorm van een Jaarplan Informatieveiligheid 2021 worden vertaald in maatregelen om de 'GAP' te verkleinen waarbij onderdelen/activiteiten worden geprioriteerd en gepland.

Maatregelen
Om als gemeente Moerdijk een betrouwbare organisatie voor burgers, bedrijven en verbonden partijen te blijven moeten er steeds stappen worden gezet om een basisniveau van informatiebeveiliging te behouden. Het gaat dan om zowel organisatorische (procedurele) als ICT technische maatregelen. In de BIO zijn ook een aantal verplichte maatregelen voor de Nederlandse overheid opgenomen. Hieraan is prioriteit gegeven.

ENSIA
De zelfevaluaties voor de verschillende basisregistratie zijn tijdig uitgevoerd, met het volgende resultaat: Het beheer van de Basisregistratie Personen (BRP) en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland (PUN) is prima op orde. De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) zijn verbeterd ten opzichte van vorig jaar en voldoen aan de landelijke norm. Voor de basisregistratie ondergrond (BRO) zijn nog geen gegevens verzameld of vastgelegd in 2020.

Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat onze processen rondom DigiD op orde zijn. Wij voldoen voor onze verschillende e-diensten aan de hiervoor gestelde beveiligingsnormen.

De taken waarbij Suwinet wordt gebruikt, zijn uitbesteed aan het Werkplein Hart van West-Brabant.
Het Werkplein voldoet niet aan 4 van de 14 normen voor het gebruik van Suwinet. Het Werkplein heeft aangegeven de tekortkomingen in 2021 op te lossen.

Regionale ontwikkelingen m.b.t. inrichting en beheer van de automatisering

Op basis van het rapport van TwynstraGudde is en wordt er door ICT WBW en de deelnemers binnen deze Gemeenschappelijk Regeling gebouwd aan vertrouwen, samenwerking en professionaliteit. ICT WBW heeft sinds begin 2020 een directeur in dienst die daarvoor aan de lat staat. Een belangrijke stap in het vorm geven van de governance.
In 2020 is een grote stap gezet m.b.t. de gezamenlijke regionale infrastructuur. Dit gebeurt in twee fases met een afronding in 2021:

- Eerst moeten alle gemeenten op hetzelfde level komen qua infrastructuur (LIFT naar het juiste level). De hierbij behorende projecten zijn in 2020 nagenoeg afgerond voor Moerdijk. Moerdijk loopt daarmee voorop binnen de deelnemers aan ICT WBW.;
- Vervolgens maken we de overstap naar de nieuwe infrastructuur (SHIFT naar de gezamenlijke infrastructuur). De SHIFT volgt (volgens planning) in het tweede kwartaal van 2021.

Daarnaast heeft de gemeente Bergen op Zoom eind 2020 definitief besloten te willen uittreden uit ICT WBW per 1 januari 2022. Over de manier waarop Bergen op Zoom en ICT WBW afscheid van elkaar gaan nemen zijn heldere afspraken gemaakt die in 2021 verder uitgewerkt en geconcretiseerd worden.

Digitalisering externe dienstverlening

Ook in 2020 hebben we gewerkt aan onze digitale dienstverlening in de gedachte van het 'click-call-face principe'. We maakten bijvoorbeeld een instructiefilm over hoe inwoners een melding openbare ruimte eenvoudig kunnen doen via de website. We maten hoe onze webformulieren presteren en vergelijken deze met andere gemeenten. Door te kijken

naar ‘best practices’ voeren we concrete verbeteringen door. We gaan door met het datagedreven werken aan onze dienstverlening. We breiden dit uit door meer teams te betrekken. Met data kunnen we ons werk inzichtelijk maken en hierdoor kunnen we ons werk beter doen. Hierdoor werken we minder op basis van gevoel en sturen we meer vanuit feiten.

Datagedreven werken

De ambitie en strategie voor Datagedreven Werken is in 2020 concreet gemaakt. Samen met adviesbureau Berenschot is een uitvoeringsagenda opgesteld die heeft geresulteerd in een programma Datagedreven Werken voor de komende jaren. Er is veel aandacht gevraagd voor datagedreven werken en zijn er veel gesprekken gevoerd over de mogelijkheden voor datagedreven werken voor verschillende vakgebieden. Dat begint bij het verbreden van inzicht: welke gegevens zijn er binnen de organisatie aanwezig, wie is daarvan de beheerder. Door middel van (management) informatie geven we meer sturing aan de organisatie. Mijlpaal hierin is het proces meldingen openbare ruimte wat in 2020 op basis van data opnieuw is ingericht.

Paragraaf Financiering 2020

KADERS EN BELEID

De paragraaf Financiering geeft aan hoe invulling is gegeven aan het treasurybeleid van de gemeente Moerdijk, zoals dat is vastgelegd in het treasurystatuut. De kader stellende uitgangspunten van het treasurystatuut zijn vastgelegd in de financiële verordening (Artikel 212 Gemeentewet). Dit is gebaseerd op de bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). De intentie van de wet is gericht op het bevorderen van de kredietwaardigheid en transparantie van het financieringsbeleid. Voor de beheersing daarvan is een aantal instrumenten geformuleerd, zoals:

- het stellen van een kwantitatieve kasgeldlimiet en renterisiconorm;
- het verplichten van een treasurystatuut, met onder meer het stellen van kwalitatieve en duurzame uitgangspunten voor uitzettingen en rente-instrumenten.

Treasury houdt zich bezig met alle toekomstige kasstromen en daarmee samenhangende risico's. Deze risico's komen zowel voort uit de financieringsbehoefte als uit de wijzigingen in de bestaande leningenportefeuilles, onder meer door vervroegde aflossingen, herfinanciering, herbeleggingen en renteaanpassingen. Het treasurybeleid is primair gericht op het waarborgen van financiële continuïteit door maatregelen te treffen zodat de organisatie financierbaar blijft. Voor de renterisico's en risico's uit financiële posities treffen we beheersmaatregelen (vermijden, spreiden). We gaan in de uitwerking verder dan de wettelijke kaders. In principe zijn de uitgangspunten als volgt:

- zorgdragen voor voldoende financierbaarheid op korte en lange termijn;
- bewerkstelligen van passende financieringslasten;
- beheersen van wettelijke en feitelijke rente- en of financieringsrisico's;
- risicomijdend uitzetten van gelden en afgeven van garanties;
- zorgdragen voor een effectief, veilig en efficiënt betalingsverkeer;
- actief onderhouden van contacten met marktpartijen om toegang tot de financiële markten open te houden.

Deze uitgangspunten leiden tot het zo nauwkeurig mogelijk toepassen van de matching tussen opgenomen en uitgezette gelden. Dit principe zetten we ook in de komende periode door. Voorts maken we actief gebruik van de wettelijke mogelijkheden om passende financieringslasten te bewerkstelligen. Dit resulteert onder meer in het maximaal benutten van de kasgeldlimiet bij financieringsbeslissingen. In geen geval wordt de limiet onnodig overschreden.

Expliciet zijn de doelstellingen gericht op het versterken van de financierings- en vermogenspositie. Door de te betalen rente op de opgenomen leningen terug te dringen, trachten wij de rentekosten van de totale portefeuille te minimaliseren. Hierbij mag de renterisiconorm niet worden overschreden, wordt het gebruik van kortlopende leningen beperkt tot de kasgeldnorm en moet de match tussen opgenomen gelden (o/g) en uitgezette gelden (u/g) niet in gevaar worden gebracht. De genoemde doelstellingen wijken niet af van vorige jaren.

Relatie met de programma's

In elk programma zijn verschillende doelen opgenomen. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat het benodigde geld beschikbaar is om die doelen te bereiken.

Rentebeleid

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente

in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er derhalve toe geleid dat in het wijzigingsbesluit BBV is opgenomen, dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van de renteomslag.

Onderstaand de belangrijkste uitgangspunten die gehanteerd zijn met betrekking tot het rentebeleid van de gemeente Moerdijk:

1. In de berekening van de totale rentekosten wordt rekening gehouden met het berekenen van zgn. bespaarde rente over de reserves en voorzieningen. Het percentage bedraagt 2,01% dit is het gemiddelde percentage van de rente van aangegane langlopende leningen.
2. De rentetoerekening aan de complexen van de grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie) is conform de voorschriften op 0,89% bepaald. Het betreft het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen.
3. Ingevolge de afspraken in het kader van het zgn. Schatkistbankieren moeten de overtollige middelen aangehouden worden in de rijkskas. Hierover wordt geen rentevergoeding ontvangen.
4. De Moerdijkregeling wordt beschouwd als een project en derhalve worden de spelregels met betrekking tot projectfinanciering toegepast. In dit kader is van de provincie een bedrag ontvangen van € 10 miljoen, waarover een vergoeding wordt verstrekt van 2,5%. Voor de boekwaarde van de regeling boven de € 10 miljoen voorziet de gemeente Moerdijk in de financiering. Ook aan dit bedrag wordt een vaste vergoeding verstrekt van 2,5%.

Renteschema en renteresultaat

Conform het advies van de commissie BBV is een overzicht opgenomen waarmee we transparant inzicht bieden in de rentelasten en -baten en de wijze van rentetoerekening aan grondexploitaties, projectfinanciering en taakvelden (programma's). De rentetoerekening moet worden toegerekend met behulp van een rente-omslagpercentage.

	Renteschema	Realisatie
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	277.974
	Rentelasten verwacht financieringstekort	-269
b.	De externe rentebaten	150.349
	Saldo rentelasten en rentebaten	**127.356**
c1.	De rente die aan de grondexploitatie **moet** worden doorberekend	56.155
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld **moet** worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**71.201**
d1.	Rente over eigen vermogen	1.588.874
d2.	Rente over voorzieningen	598.898
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**2.258.973**
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.559.240
f.	**Resultaat op taakveld treasury**	**300.267**

De renteomslag wordt conform de financiële verordening Artikel 12 lid 4 berekent en bedraagt 2,50% afgerond op een half procent. Het percentage is bepaald uit het gewogen gemiddelde van de rentelasten en baten op de opgenomen

langlopende en kortlopende geldleningen en de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen.

Het negatieve resultaat op het taakveld treasury ad € 300.267 komt tot stand door het afrondingsverschil op een half procent. Het verschil tussen de aan taakvelden toegerekende renten en toe te rekenen rente bedraagt 13%. Volgens regelgeving dient een verschil van 25% of hoger verplicht aangepast te worden. Het resultaat heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekeninguitkomst.

RENTERISICO

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De omvang van de kasgeldlimiet is bepaald in de Wet fido en wordt via ministeriële regeling vastgesteld. Op dit moment is de limiet vastgesteld op 8,5% van het totaal van de begroting van de programma's. In absolute zin komt dit voor 2020 neer op een bedrag van afgerond € 9,7 miljoen. In 2020 is er een kasgeldlening aangegaan ad € 9 miljoen voor een duur van 6 maanden.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevast periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

De renterisiconorm voor Moerdijk bedraagt € 22,7 miljoen. De gemeente Moerdijk heeft naar verhouding weinig leningen en het renterisico is derhalve beperkt.

Vaste schuld

De gemeente heeft per 31 december 2020 nog 3 vaste geldleningen om in de financieringsbehoefte te voorzien. De zero-coupon lening van de BNG is in 2020 in zijn geheel afgelost. Als ondersteunende maatregel om de leefbaarheid in de kern Moerdijk te verbeteren is er in 2015 een waarborgregeling "Moerdijkregeling" tot stand gebracht, hiervoor is een bedrag ad € 10 miljoen geleend van de provincie Noord-Brabant. Volgens het afsprakenkader tussen gemeente, provincie en Havenbedrijf dekt het Havenbedrijf het financiële resultaat van de Moerdijkregeling in 2030.

Opgenomen langlopende geldleningen							
Omschrijving	Geldgever	Saldo 01-01-2020	opname 2020	aflossingen 2020	Saldo 31-12-2020	rente-percentage	laaste jaar aflossing
Zero coupon	BNG	180.719	35.737	216.456	0	0,000	2020
400.088.112	BNG	1.815.121	0	453.780	1.361.341	5,440	2023
40.109.450	BNG	6.251.683	0	263.114	5.988.569	1,775	2039
164.412	AG Insurance	6.600.000	0	300.000	6.300.000	1,280	2041
		14.847.523	35.737	1.233.350	13.649.910		

ONTWIKKELINGEN

Renteontwikkelingen

De verwachtingen voor wat betreft de economische ontwikkeling en rentevisie worden door ons gehaald uit de publicaties van diverse grote banken en financiële instellingen. Maandelijks worden deze ontwikkelingen gevolgd. Voorts worden wij door onze contactpersonen regelmatig op de hoogte gehouden van actuele belangrijke ontwikkelingen.

Door de economische crisis i.v.m. corona en de genomen maatregelen die bij moeten dragen aan het economisch herstel ligt het rentepercentage van leningen nog steeds op een laag niveau. Dit betreft zowel de rente voor zgn. kort geld, als lang geld. Overigens is het niveau van de rente voor kort geld nog beduidend lager als voor lang geld. Reden dat wij zoveel mogelijk financieren met kort lopende leningen. Wel zullen we bij verwachting dat het renteniveau zal stijgen, afwegen of het dan gewenst is kort vreemd vermogen om te zetten in lang vreemd vermogen.

Kasbeheer BNG

De afspraken met de huisbankier van de gemeente Moerdijk, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst. Medio 2018 heeft de BNG in overleg met de gemeente de kredietfaciliteit aangepast. Dit is vastgelegd in een overeenkomst met ingang per 1 januari 2019. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over onder meer de kredietfaciliteiten en de rentetarieven in rekening courant.

FINANCIERINGSBEHOEFTE

De gemeente Moerdijk kent diverse inkomstenbronnen om uitgaven te financieringen. De belangrijkste inkomstenbronnen op een rij:

- uitkeringen uit het gemeentefonds (algemene uitkering, integratie- en decentralisatie uitkeringen);
- gemeentelijke heffingen (belastingen);
- specifieke uitkeringen van het Rijk en andere overheden (provincies).

Met deze zogeheten lopende (= jaarlijkse terugkerende) inkomsten kunnen niet alle uitgaven gedaan worden. De lopende inkomsten dienen in beginsel de lopende uitgaven te dekken. Omdat het tijdstip waarop inkomsten worden ontvangen niet altijd gelijk loopt met het tijdstip waarop de uitgaven worden gedaan, ontstaat er behoefte aan financieringsmiddelen. Een andere oorzaak voor het ontstaan van financieringsbehoefte zijn (grote) investeringen en rente- en aflossingsverplichtingen van al opgenomen geldleningen.

Regelmatig kijken we - binnen de wettelijke kaders - naar de optimale verhouding tussen lang- en kortlopende leningen. Uit de liquiditeitsplanning blijkt vooralsnog dat er geen vaste geldleningen aangegaan hoeven te worden.

EMU-SALDO

Het EMU-saldo heeft betrekking op het vorderingensaldo van gemeente op transactiebasis. Het geeft het saldo weer van de inkomsten en uitgaven op de lopende rekening en kapitaalrekening. De veranderingen in de vorderingen en schulden op de financiële balans van de gemeente geven inzicht in de wijze waarop de gemeente (per saldo) hun tekort hebben gefinancierd of hun overzocht hebben uitgezet. Hieronder de berekening van het EMU-saldo van de jaarrekening 2019, het begrotingsjaar 2020 en de jaarrekening 2020:

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
1. Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5.953	-1.855	19.064
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	7.285	-412	14.582
3. Mutatie voorzieningen	1.982	229	823
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	398	227	-4.138
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	**252**	**-1.441**	**9.443**

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht is het EMU-saldo sterk afhankelijk van de omvang van de investeringen in enig jaar. De berekende saldi zijn zodanig van omvang dat van enige beïnvloeding op nationaal niveau geen sprake is.

SCHATKISTBANKIEREN

Sinds eind 2013 is het Schatkistbankieren voor decentrale overheden verplicht. Gemeenten hebben allemaal een rekening courant verhouding met het Rijk gekregen en dienen daar de overtollige middelen te stallen. Om het cashmanagement van een gemeente niet al te veel te verstoren heeft het Rijk bepaalde middelen uitgezonderd, waaronder het drempelbedrag. Dit drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000. Voor Moerdijk komt dit neer op een bedrag van afgerond € 817.875 (begrotingstotaal € 109 miljoen). Voor de middelen die moeten worden aangehouden bij het Rijk wordt geen rentevergoeding ontvangen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**817,875**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**58**	**107**	**292**	**370**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	760	711	526	448
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	109.050			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	109.050			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	817,875			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	5.282	9.734	26.838	34.060
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	58	107	292	370

Paragraaf Lokale heffingen

Lokale heffingen

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen en rechten. Naast de onroerende-zaakbelastingen (OZB) zijn de afvalstoffenheffing, de reinigingsrechten en de rioolrechten van groot belang voor het totaalbeeld van de lokale lasten. Hieronder wordt een beeld gegeven van de geraamde en werkelijke opbrengsten 2020 van de diverse gemeentelijke belastingen en rechten.

Overzicht lokale heffingen

(Bedragen x € 1.000) Product	Begroting 2020*	Rekening 2020	Mutatie nominaal	Mutatie in %
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)	17.196	17.037	-159	-0,99%
Toeristenbelasting	60	59	-1	-0,56%
Afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht	3.867	3.837	-30	-0,95%
Rioolheffing Moerdijk	4.071	4.092	21	0,56%
Rioolheffing Havenbedrijf	1.450	1.471	21	1,75%
Leges	1.886	2.031	145	7,55%
Marktgelden	32	29	-3	-7,32%
Begraaf- en onderhoudsrechten	161	137	-24	-24,24%
Totaal lokale heffingen	**28.723**	**28.693**	**-30**	**-0,11%**

*na wijziging

Tariefbeleid

De algemene uitgangspunten voor de belastingen en retributies voor 2020 waren als volgt:

- toepassing prijsindexcijfer 1,4%;
- kostendekkendheid (max 100% overhead m.u.v. lijkbezorgingsrechten);
- er is rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals nieuwbouw en verbouw.

Toelichting per belasting/recht

Onroerende-zaakbelastingen

Beleid onroerende-zaakbelastingen

De opbrengsten m.b.t. onroerende-zaakbelastingen gelden als een algemeen dekkingsmiddel. Als zodanig zou de OZB gebruikt kunnen worden als sluitpost van de begroting. Het beleid is dat de gemeentelijke belastingen in principe jaarlijks mogen stijgen met het prijsindexcijfer.
Met ingang van het belastingjaar 2020 golden weer nieuwe vastgestelde taxatiewaarden naar een waardepeildatum van 1 januari 2019. Voor 2020 is uitgegaan van een stijging van de tarieven van 1,4% (prijsindexcijfer).

De OZB-tarieven voor 2020 zijn definitief vastgesteld in de belastingverordeningen die de raad in december 2019 zijn aangeboden. In deze voorstellen is uitgegaan van de nieuwe taxatiewaarden. Uitgangspunt hierbij was dat bij een stijging van de totale economische waarden de tarieven zullen dalen, terwijl bij een daling van de waarden de tarieven stijgen.

Bij de berekening van de tarieven 2020 voor de OZB is rekening gehouden met:
- Nieuwe taxatie uitkomsten;
- Toepassing van prijsindexcijfer (1,4%);
- Autonome ontwikkelingen (nieuwbouw/verbouw/objecten in aanbouw)

De tarieven, geraamde opbrengst en daadwerkelijke opbrengst (x € 1.000) over 2020 bedragen:

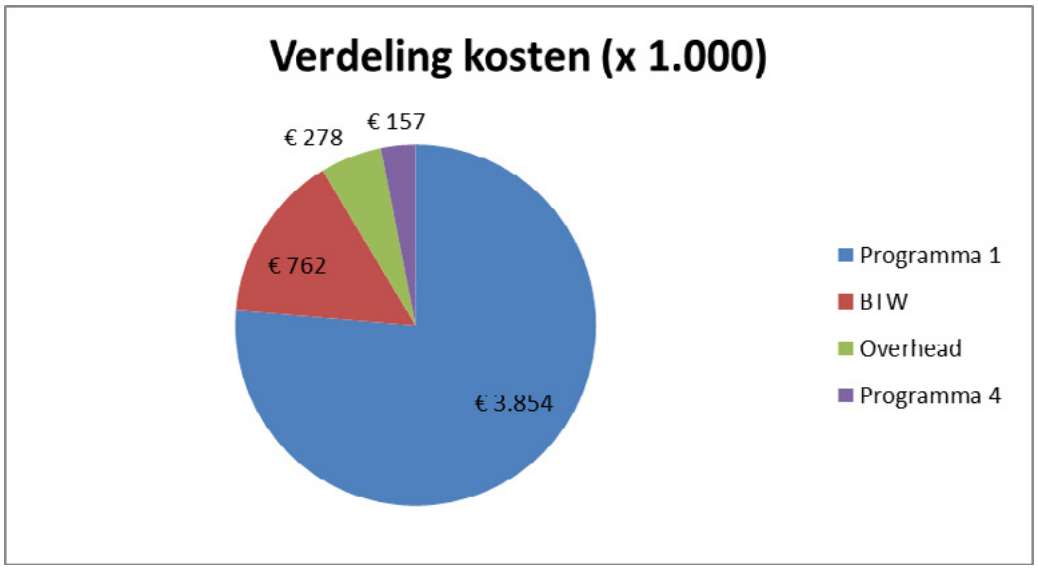
	Tarieven	Opbrengst begroting na w ijziging	Opbrengst Rekening
Omschrijving	**2020**	**2020**	**2020**
Eigenaar w oningen	0,0890%	€ 3.525	€ 3.537
Eigenaar Niet-Woningen	0,2886%	€ 8.013	€ 7.811
Gebruik Niet-Woningen	0,2299%	€ 5.658	€ 5.689
Totaal OZB	0,6075%	€ 17.196	€ 17.037

Relatie OZB met de algemene uitkering
Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Financiële Verhoudingswet regelt onder meer de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over de gemeenten. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven die de verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook de verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit is een afgeleide van de totale waarde van alle onroerende zaken binnen de gemeente. Van de waarde van woningen wordt 80% meegerekend, van de waarde van niet-woningen 70%. Hierop worden zogenaamde rekentarieven toegepast (0,0939% van 80% van de totale WOZ-waarden voor eigenaren woningen, 0,1270% van 70% van de totale WOZ-waarden voor gebruikers niet-woningen en 0,1576% voor eigenaren niet-woningen). De uitkomsten hiervan worden gekort op de algemene uitkering. De aftrek in de algemene uitkering 2020 bedraagt voor eigenaren woningen € 2.981.000, voor gebruikers niet-woningen € 2.425.000 en voor eigenaren niet-woningen € 3.076.000; totaal is dit € 8.482.000.
Het OZB-tarief dat de gemeente hanteert heeft geen enkel effect op de aftrekpost in de algemene uitkering. Alleen de WOZ-waarden hebben invloed op de algemene uitkering.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

Uitgangspunt is dat de totale kosten van afvalverwijdering worden gedekt door de afvalstoffenheffing/ reinigingsrechten. Het tarief afvalstoffenheffing voor 2020 voor alleenstaanden was € 193,15 en voor meerpersoons-huishoudens € 257,53.

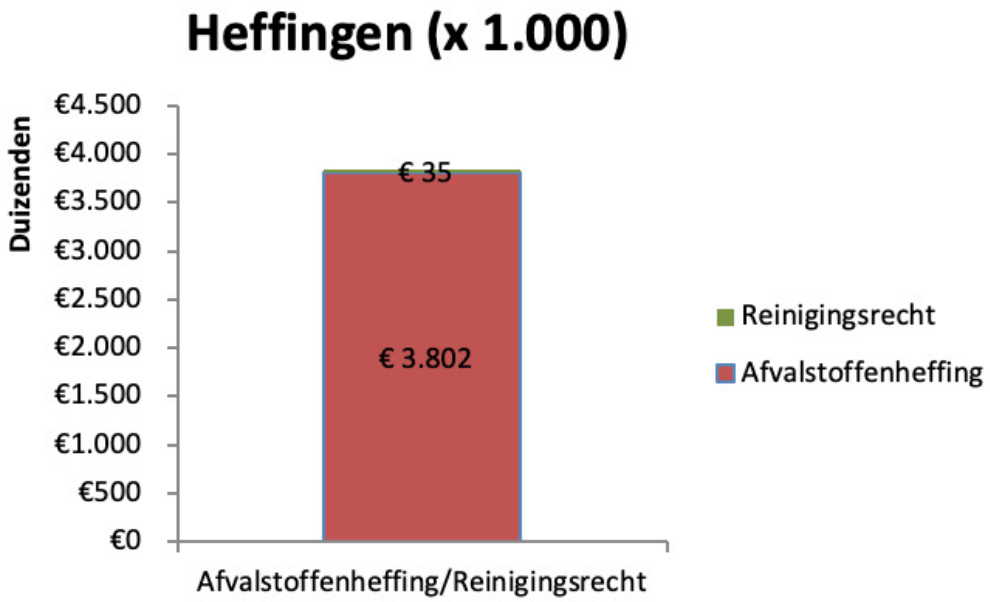
Werkelijke kosten:
De gemeente heeft een wettelijke inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Daarnaast biedt de gemeente aan kleine ondernemers de mogelijkheid hun bedrijfsafval af te voeren. In het afgelopen jaar heeft de gemeente hiervoor € 5 miljoen aan kosten gemaakt. Uit onderstaande grafiek blijkt dat veruit het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van programma 1 (€ 3,9 miljoen). Deze kosten zitten vooral in inzameling en verwerken van bedrijf- en huishoudelijk afval. Daarnaast zijn binnen programma 4 € 157.000 aan kosten gemaakt voor kwijtschelding en binnen programma 5 € 762.000 aan BTW en € 278.000 aan overhead.

Werkelijke inkomsten:

De werkelijke inkomsten bestaan uit Heffingen: Afvalstoffenheffing € 3.802.000, Reinigingsrecht € 35.000. Ten opzichte van de originele begroting 2020, waarop de tarieven afvalstoffenheffing 2020 zijn gebaseerd, zijn de werkelijke opbrengsten op het product afval €1.200.000 lager dan de werkelijke kosten. Dit verschil is als volgt te verklaren:

- Er is voor ongeveer € 350.000 meer aan interne kosten toegerekend, zowel vanuit de ondersteunende afdeling als overheadkosten.
  Dit komt met name door de vele bijplaatsingen die er geweest zijn tijdens de eerste corona lockdown en door de eigen dienst opgeruimd moesten worden.
- De inzamelingskosten over 2020 vallen ongeveer € 300.000 hoger uit. Grootste veroorzaker hiervan is het restafval waar 1500 uur (€ 65.000) meer aan inzameling is ingezet dan rekening mee was gehouden.
  Daarnaast is er voor de jaren 2019 en 2020 in totaal € 60.000 betaald voor de incontinentieroute die door Renewi is gereden.
  Tevens worden vanaf 2020 de kosten voor het inzamelen van afval in de prullenbakken in de openbare ruimte op het restafval geboekt. Dit was ongeveer € 100.000.
- Het afvoeren van de afvalstromen op de milieustraat was € 250.000 hoger dan begroot. Dit komt door een forse toename in de tonnages en ook door hogere tarieven.
- Door de hogere kosten valt ook de BTW die toegerekend wordt € 90.000 hoger uit.
- Tot slot zijn de opbrengsten op de afvalstoffenheffing € 200.000 lager zijn dan bij de begroting ingeschat. Dit verschil is veroorzaakt door een lager aantal aanslagen wat opgelegd is.

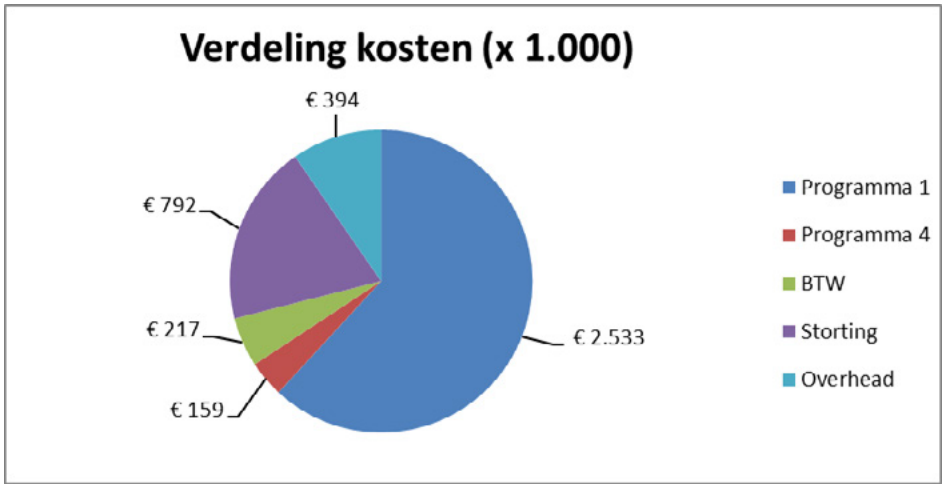
In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht		
(bedragen x € 1.000)		
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	4.423
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-579
Netto kosten taakveld	€	3.845
Toe te rekenen kosten	€	166
Overhead incl. (omslag) rente	€	278
BTW	€	762
Totale kosten	€	5.052
Opbrengst heffingen	€	3.837
Dekkingspercentage		75,96%

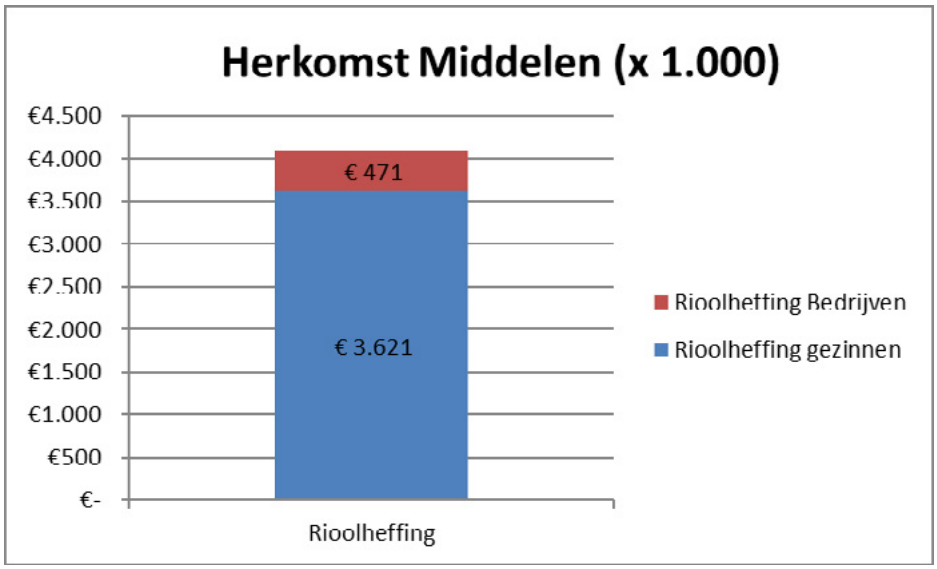
Rioolheffing

Rioolheffing is een heffing die wordt geheven van gebruikers van onroerende zaken die direct of indirect op de gemeentelijke riolering lozen.
De tarieven voor 2020 waren € 195,20 voor alleenstaanden en € 260,27 voor meerpersoonshuishoudens.

Werkelijke kosten:
De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. Uit onderstaande grafiek blijkt dat veruit het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van programma 1 (€ 2,5 miljoen). Daarnaast zijn binnen programma 4 € 159.000 aan kosten gemaakt voor kwijtschelding en € 217.000 aan BTW en € 11.000 aan oninbaar. De overhead bedraagt € 394.000.

Werkelijke inkomsten:
De werkelijke inkomsten bestaan uit Heffingen: Rioolheffing Gezin € 3.621.000, Rioolheffing Bedrijf € 471.000.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendekkendheid Rioolheffing		
(bedragen x € 1.000)		
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	3.481
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-168
Netto kosten taakveld	€	3.314
Toe te rekenen kosten	€	170
Overhead incl. (omslag) rente	€	394
BTW	€	217
Totale kosten	€	4.094
Opbrengst heffingen	€	4.092
Dekkingspercentage		100%

Het saldo van baten en lasten van € 792.000 is gestort in de Voorziening riolering.

Rioolheffing Havenbedrijf

De geraamde opbrengst voor 2020 was € 1.451.000. De feitelijke opbrengst voor 2020 was € 1.471.000. De totale kosten bedroegen in 2020 € 1.262.000. Het verschil tussen werkelijke opbrengst en werkelijke kosten ad € 209.000 is gestort in de Voorziening tariefegalisatie Havenbedrijf.

Toeristenbelasting

Deze belasting geldt als een algemeen dekkingsmiddel en wordt geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf met overnachten binnen de gemeente.
Het tarief voor 2020 bedroeg per persoon, per overnachting € 1,24. De oorspronkelijk geraamde opbrengst bedroeg voor 2020 € 198.000; Deze opbrengst is echter verlaagd naar € 60.000 i.v.m. de coronapandemie; de werkelijke opbrengst is € 59.000.

Leges

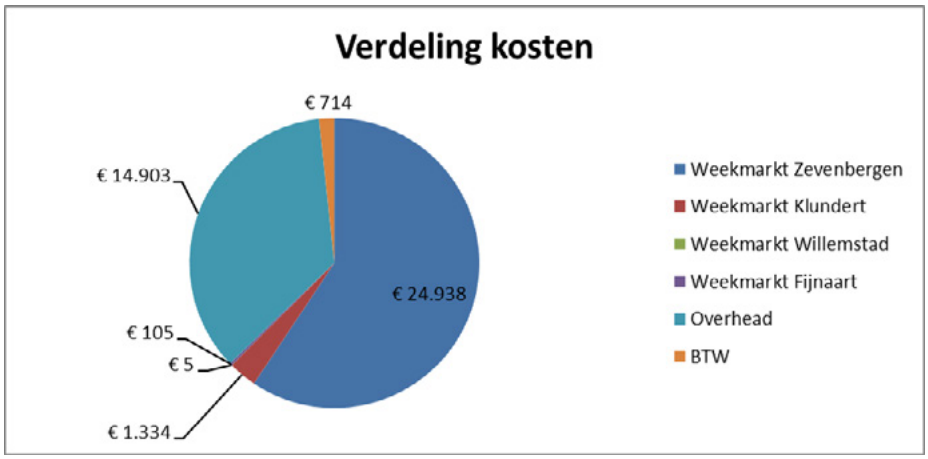
Er worden leges geheven voor onder andere bouw- en sloopvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en APV. In onderstaande overzicht zijn de werkelijke kosten en werkelijke opbrengsten voor 2020 opgenomen met daarbij het % kostendekkendheid.

	Lasten 2020			**Baten 2020**			***Kosten-dekking***
1.	Algemene dienstverlening	€	1.543.691	1.	Algemene dienstverlening	€	397.704	25,76%
2.	Omgevingsvergunningen	€	1.847.350	2.	Omgevingsvergunningen	€	1.620.892	87,74%
3.	Europese dienstenrichtlijn:	€	443.256	3.	Europese dienstenrichtlijn:	€	12.048	2,72%
	Totaal	**€**	**3.834.298**		**Totaal**	**€**	**2.030.645**	**52,96%**

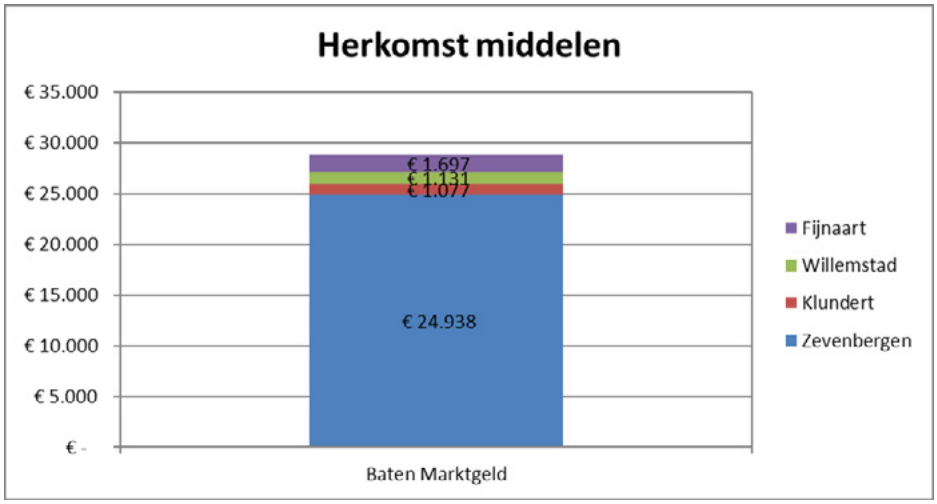
Marktgelden

Binnen de kernen Zevenbergen, Klundert, Willemstad en Fijnaart worden wekelijks markten gehouden. De gemeente heeft de mogelijkheid om op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b van de Gemeentewet marktgeld te heffen van degene aan wie een standplaats wordt toegewezen.

Werkelijke kosten:
In onderstaande grafiek zijn de kosten van de markten per kern, de overhead en de kostencomponent BTW weergegeven.

Werkelijke inkomsten:
In onderstaande grafiek zijn de werkelijke inkomsten (excl. doorberekende elektra) van de markt per kern weergegeven. De in rekening gebrachte elektra is privaatrechtelijk in rekening gebracht en is geen onderdeel van de marktgelden.

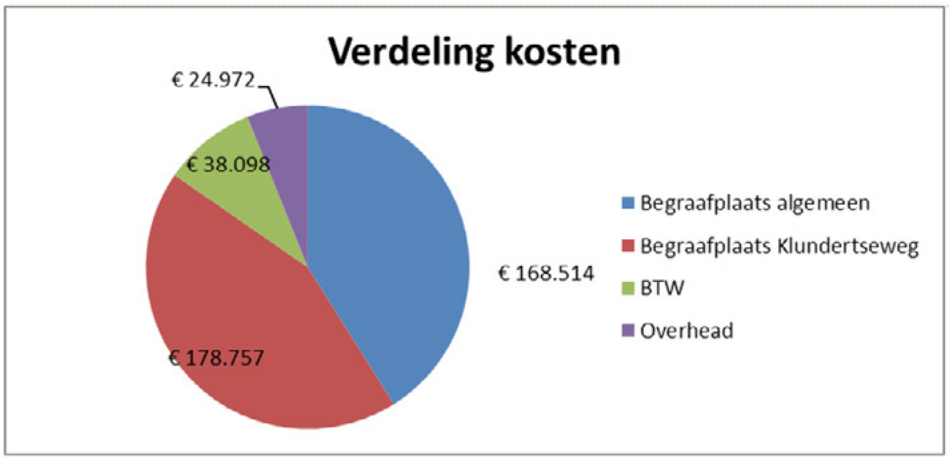
In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendekkendheid Marktgeld		
(bedragen x € 1.000)		
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	26
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-
Netto kosten taakveld	€	26
Toe te rekenen kosten	€	1
Overhead incl. (omslag) rente	€	15
BTW	€	1
Totale kosten	€	43
Opbrengst heffingen	€	29
Dekkingspercentage		67,22%

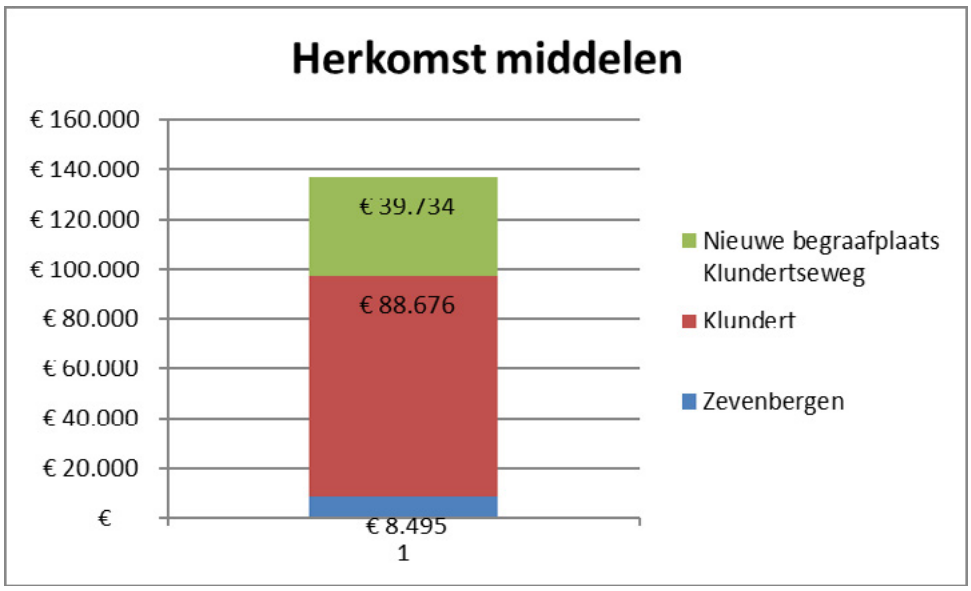
Begraaf- en onderhoudsrechten

De Wet op de lijkbezorging geeft regels voor een zorgvuldige omgang met het stoffelijk overschot tot en met de begrafenis of crematie, voor de asbestemming en voor het ruimen van graven. De kosten die hiermee verband houden kunnen op grond van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b van de Gemeentewet worden verhaald.

Werkelijke kosten:
De kosten zijn verdeeld in, Begraafplaats algemeen, Begraafplaats Klundertseweg, Overhead en BTW. In onderstaande grafiek zijn de werkelijke kosten weergegeven.

Werkelijke inkomsten:
De werkelijke inkomsten bestaan uit heffingen van Lijkbezorgingsrechten. In onderstaande grafiek zijn de inkomsten per kern weergegeven.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten		
(bedragen x € 1.000)		
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	347
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-
Netto kosten taakveld	€	347
Toe te rekenen kosten	€	-
Overhead incl. (omslag) rente	€	25
BTW	€	38
Totale kosten	€	410
Opbrengst heffingen	€	137
Dekkingspercentage		33,36%

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Kwijtschelding kan in principe voor elke gemeentelijke belasting worden verleend. Uitgangspunt bij het verlenen van kwijtschelding is het ontbreken van draagkracht. Die draagkracht moet steeds individueel worden beoordeeld. Bij de beoordeling van de draagkracht kan worden aangesloten bij het rijksbeleid (95% bijstandsnorm). Gemeenten kunnen er voor kiezen die kwijtscheldingsnorm te verruimen tot maximaal 100% van de bijstandsnorm.

In de gemeente Moerdijk wordt met ingang van 2005 kwijtschelding verleend voor de onroerendezaakbelastingen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, met toepassing van de maximale 100% van de bijstandsnorm. In 2007 is gestart met het verstrekken van automatische kwijtschelding aan bijstandsgerechtigden.
Vanaf 2013 is het ook mogelijk voor natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig een beroep uitoefenen kwijtschelding toe te passen voor hun privé-belastingen. Ook worden met ingang van 2013 de netto kosten van kinderopvang als uitgaven bij de berekening van het netto besteedbaar inkomen meegenomen. De norm voor de kosten van bestaan voor 65 plussers is verhoogd tot de maximaal toegestane 100% van de toepasselijke netto AOW bedragen.

In 2020 zijn 861 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen. In de begroting 2020 (na wijziging) is rekening gehouden met een kwijtscheldingsraming van € 294.000. Daadwerkelijk is een bedrag van € 316.000 kwijtgescholden.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het doel van risicomanagement is drieledig:

1. het maken van verantwoorde keuzes t.a.v. het al dan niet aanvaarden van risico's;
2. er voor zorgen, dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de te behalen (beleids)doelen en de voorzieningen;
3. het minimaliseren van financiële, juridische, imago-en vertragingsgevolgen van ontstane risico's.

In het kader van het risicomanagement worden periodiek de belangrijkste risico's geïnventariseerd.

We zijn voortdurende bezig om het risicomanagement in de organisatie verder te optimaliseren. Stappen die daarin al zijn ondernomen betreffen het duidelijker beleggen van de verantwoordelijkheid van goed risicomanagement bij het management en het vergroten van de kennis op het gebied van risicomanagement bij de teamleiders. Voorts besteden we op aangeven van de accountant op een meer gestructureerde wijze aandacht aan frauderisico's.

Weerstandsvermogen en weerstandsratio

Het weerstandsvermogen van de gemeente Moerdijk is de mate waarin de gemeente in staat is niet begrote, substantiële financiële tegenvallers op te vangen met het doel de gemeentelijke taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Deze verhouding wordt uitgedrukt in de zogenaamde weerstandsratio, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. De weerstandsratio is de factor hoeveel keer de risico's financieel zijn afgedekt in het weerstandsvermogen.

De raad heeft aangegeven dat de weerstandsratio **minimaal 1,0** moet bedragen. Het bedrag van het benodigde weerstandsvermogen wordt binnen de algemene reserve afgezonderd, zodat dit derhalve niet vrij meer inzetbaar is voor andere investeringen e.d..

<u>Benodigde weerstandscapaciteit</u>
De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans dat het risico zich zal voordoen, leveren tezamen de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op. Het totaal van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 35 miljoen, maar rekening houdend met de kans dat de risico's zich gaan voordoen komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 15.100.000.

<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>
De beschikbare weerstandscapaciteit komt overeen met de stand van de algemene reserve per 31-12-2020 van € 25.748.000.

Berekening weerstandsratio

De ratio van het weerstandsvermogen = de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit = € 25.748.000 : € 15.100.000 = **1,7** (1,0 is voldoende en 2,0 is uitstekend).

De weerstandsratio is 0,4 hoger dan bij de begroting 2021 is berekend. Dit komt met name door het wegvallen van het risico inzake het eventueel niet verkrijgen van een planologische titel inzake LPM.

Top 10 risico's

De belangrijkste risico's en de daaraan gerelateerde bedragen in het weerstandsvermogen zijn:

	Progr.	**Risicogebied**	**Risicobedrag**
1	alg.	Pandemie / covid-19 (incidenteel)	€ 1.000.000
2	2	Openbare ruimte (incidenteel)	€ 500.000
3	2	Vastgoed (incidenteel/structureel)	€ 400.000
4	3	Projecten (incidenteel)	€ 5.500.000
5	3	Externe veiligheid (incidenteel)	€ 500.000
6	3-4	Sociaal domein	€ 1.200.000
7	5	Algemene uitkering (structureel)	€ 900.000
8	5	Bedrijfsvoering (incidenteel/structureel)	€ 1.700.000
9	5	Juridische claims (incidenteel)	€ 2.600.000
10	5	Samenwerkingsverbanden (inc./structureel)	€ 300.000
		Overige risico's	€ 500.000
		Totaal	**€ 15.100.000**

Incidentele risico's zijn eenmaal meegerekend in het weerstandsvermogen, structurele risico's tweemaal. De gedachte hierachter is de gemeente in staat moet worden geacht om structurele risico's in twee jaar tijd in een sluitende meerjarenbegroting te kunnen verwerken.

1. Pandemie Covid-19 (incidenteel)
   Nederland wordt, evenals de andere landen in de wereld, sinds het voorjaar 2020 hard geraakt door een wereldwijde pandemie, veroorzaakt door het coronavirus (Covid-19). De impact van de coronacrisis is groot, voor de Moerdijkse inwoners, voor de bedrijfsvoering en voor de financiële huishouding van de gemeente. De impact op de financiën is nog niet volledig goed in te schatten, maar te denken valt aan lagere opbrengsten vanuit verhuur en belastingen, projecten die moeilijker van de grond komen en hogere kosten als gevolg van bijstandsuitkeringen of een beroep op kostenverhogende omstandigheden voor cliënten, verenigingen en ketenpartners.
   Ook op de economie is de impact groot en dat kan ook zeker de gemeente Moerdijk (hard) raken, afhankelijk van hoelang de coronacrisis zal duren. De effecten zijn zo goed mogelijk ingeschat in de begroting, maar dat neemt niet weg dat er een risico is dat de uiteindelijke financiële effecten hoger uit zullen pakken.
   Het rijk compenseert op dit moment de gemeenten voor een aantal specifieke gevolgen van de coronacrisis. Deze compensatie zijn deels gebaseerd op gemiddelden voor alle gemeenten. De specifieke situatie in Moerdijk kan hiervan afwijken.
   De effecten zijn op dit moment nog niet echt in te schatten. In de meerjarenbegroting zijn deze dan ook niet verwerkt. Reden om binnen het weerstandsvermogen een bedrag op te nemen, waarmee de uiteindelijke financiële effecten als die zich gaan voordoen kunnen worden gecompenseerd.
   Het bedrag in het weerstandsvermogen is geraamd op € 1 miljoen.

2. Openbare ruimte (incidenteel)
   In de openbare ruimte is altijd een risico aanwezig op onvoorziene zaken, zoals bodemverontreiniging. Voor 2020 speelde echter nog een risico-verhogende factor, namelijk dat een deel van de gegevens van de beheersystemen was verouderd. Er is inmiddels een nieuw beheersysteem aangeschaft en gevuld om de data weer op orde te krijgen. Hierbij zijn de beheertaken met het meeste risico als eerste aan bod gekomen. Door het ontbreken van een up to date beheersysteem treedt een financieel risico op, immers door beperkt inzicht in beheergegevens neemt de kans toe dat de openbare ruimte niet aan de normen voldoet. Daarmee verhoogt de kans op claims door (val)schade (letsel, materieel). Ook is er een risico, omdat het beeld van de staat van onze kapitaalgoederen, de arealen en hoeveelheden niet actueel zijn. Beheerplannen worden daardoor gevoed door verouderde gegevens en kunnen bijvoorbeeld de werkelijke beheeroppervlakten afwijken van de oppervlakten waarmee is begroot. Door de afwezigheid van een beheersysteem met actuele inspectiedata treedt ook een risico op voor kapitaalvernietiging door achterblijvend onderhoud.
   Met de vaststelling van het beheerplan Civiele Kunstwerken en de daarmee samenhangende ophoging van middelen en beheerformatie hebben we een deel van het risico in de openbare ruimte weten te beheersen. In 2021 wordt het wegenbeheerplan vastgesteld en is de implementatie van het nieuwe beheersysteem afgerond. Daarmee neemt het risico op onverwachte kosten steeds verder af.

   In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 500.000 meegenomen.

3. Gemeentelijk vastgoed (incidenteel/structureel)
   De gemeente heeft veel verschillende soorten vastgoed in bezit om zowel haar strategische positie te behouden of te verstevigen als om beleidsdoelen te realiseren. Binnen het gemeentelijk vastgoed worden diverse risico's onderkend, zoals hogere exploitatiekosten.

   De gevolgde indices bij het opstellen van de meerjarenbegroting lopen achter bij de reële prijsontwikkeling in de markt. Het risico van budgetoverschrijdingen in de exploitatiebegroting en bij investeringen door middel van kredieten neemt daardoor flink toe. Dit risico wordt verkleind door het uitvoeren van drie jaarlijkse inspecties van al onze panden.
   Vervolgens vormt de wijze van het realiseren van beleidsdoelen door middel van het beschikbaar stellen van vastgoed een potentieel financieel risico. Het bezit en onderhoud van vastgoed betekent dat moet worden voldaan aan toenemende wettelijke eisen, zoals brandveiligheid, asbestverwijdering en het duurzaam maken en houden van het vastgoed. Door middel van het project verduurzaming wordt dit risico deels ondervangen. Een bijzondere categorie panden binnen het gemeentelijk vastgoed betreffen de gemeentelijke monumenten, zoals het Mauritshuis, het stadhuis Klundert en de vestingwerken. Dit zijn kwetsbare gebouwen/objecten die hoge onderhoudslasten met zich meebrengen.

   Om het risico te verkleinen is de afgelopen periode het deel van het gemeentelijk vastgoed waar personen verblijven geïnspecteerd op brandveiligheid en de oudere gebouwen ook op de aanwezigheid van asbest. In 2021 vinden de bouwkundige aanpassingen naar aanleiding van deze inspecties plaats.

   Het zelf beheren van vastgoed ten behoeve van beleidsdoelen vraagt extra ambtelijke capaciteit (die weer schaars aan het worden is). Het op andere wijze realiseren van beleidsdoelen door het beschikbaar stellen van subsidies aan maatschappelijke instanties in plaats van het beschikbaar stellen van vastgoed kunnen de (financiële) risico's worden gereduceerd en de politieke sturingskracht van de gemeentelijke organisatie worden bevorderd. Om dit te bereiken is een herstructurering van de vastgoedportefeuille noodzakelijk. Gezien de huidige beperkte financiële middelen in de begroting focussen wij ons de komende periode op de twee groepen waarbij we het meeste financiële risico lopen, namelijk de zwembaden en multifunctionele accommodaties.
   In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 400.000 meegenomen.

4. Grondexploitaties / ruimtelijke projecten

Na Pfas en Stikstof (PAS) diende zich in 2020 een nieuwe forse crisis (Covid-19) aan met (mogelijk) project overstijgende en meerjarige risico's als gevolg. Wat de langere termijneffecten op de grondexploitaties exact zullen zijn en hoe de economische krimp zich gaat verhouden met factoren zoals krapte op de woningmarkt en regionale ontwikkelingen is nu nog niet bekend. Denkbare effecten specifiek op het gebied van projectontwikkeling kunnen zijn, vertraging in uitgiftes, dalende grondprijzen of stijgende bouw/projectkosten. Overigens merkten we daar in 2020 voor wat betreft de grondexploitaties nog vrij weinig van. Reden hiervoor is onder meer gelegen in het feit dat er voor wat betreft de gemeentelijke grondexploitaties vooral sprake is van woningbouwprojecten. In tegenstelling tot commercieel onroerend goed, lijkt de vraag hier vooralsnog onverminderd groot. Aandachtspunten om gebiedsontwikkeling gaande te houden zijn in ieder geval de rol welke de gemeente wenst in te nemen in met name de wat grootschaligere ontwikkelingen, betaalbaarheid van de geplande woningen in relatie tot financieringsmogelijkheden en kostenbeheersing bij nieuwe grondexploitaties. Per project zal goed gemonitord moeten worden op welke wijze de crisiseffecten de komende tijd alsnog voor stagnatie kunnen zorgen, wat hiervan dan de financiële effecten zijn en hoe hiermee moet worden omgegaan. In zijn algemeenheid geldt dat het weerstandsvermogen adequaat dient te zijn om tegenvallers op te vangen. Keuzes maken en risicobeheersing blijven bovenaan de agenda staan.

Op 30 september 2020 heeft de Raad van State eindelijk groen licht gegeven inzake het Planologische Inpassingsplan LPM. Na een jarenlang fors beslag op het weerstandsvermogen ten behoeve van enkele grondverwervingen, maar in het bijzonder de voorfinancieringslast in verband met de uitplaatsing van het bedrijf Caldic, kan nu een bedrag ruim € 4 miljoen uit het weerstandsvermogen vervallen. Een bedrag van € 5 miljoen gerelateerd aan deze uitplaatsing van Caldic, blijft vooralsnog wel gereserveerd in verband met het risico van afwaardering van deze locatie. De verder vrijgekomen LPM-gelden zullen als gevolg van het raadsbesluit van 4 februari 2021 grotendeels worden ingezet voor de financiering van het project Waterfront Moerdijk.

De werkzaamheden aan de Haven en Markt in de kern Zevenbergen zijn eind 2020 zo goed als gereed. Het water stroomt door de haven en de openbare ruimte is in gebruik genomen. De bouwcombinatie voert in het eerste kwartaal van 2021 nog diverse (herstel)werkzaamheden uit. Tevens dienen de (bouw- en grond)depots nog opgeruimd te worden. De robuuste risicovoorziening (alliantie), die we samen met de SOK-partners mede hiervoor gevormd hebben, is waar nodig ingezet en lijkt voldoende te zijn. De verwachting is dat in dit stadium geen nieuwe significante risico's meer optreden. Wel zijn er nog diverse claims van de bouwcombinatie die de gemeente gefundeerd afwijst of een lager onbetwist deel vaststelt. Conform het contract heeft de bouwcombinatie de mogelijkheid om deze claims in een procedure bij de Raad van Arbitrage te leggen. Indien dit plaats gaat vinden is de inschatting dat maar een klein deel van de claims zal worden toebedeeld in het voordeel van de bouwcombinatie. Het resultaat van de procedure bij de Raad van Arbitrage is echter altijd onzeker en is dus een risico. De voorzichtige inschatting is dat de eventuele tegenvallende kosten grotendeels gedekt kunnen worden uit het resterende risico-alliantiebudget en de post onvoorzien. De komende periode wordt de projectadministratie getoetst door de accountant. Voor het aspect planschade, wat een volledig gemeentelijke risicopost is, is bij het onderdeel juridische claims een bedrag meegenomen in de risicoberekening. Naar verwachting kan dit bedrag in de loop van 2021 na afronding van de werkzaamheden naar beneden worden bijgesteld, maar zal nog enkele jaren als reservering moeten worden opgenomen. Naar verwachting en volgens planning wordt de uitvoering van het project begin 2021 afgerond. Het jaar 2021 staat dan in het teken van de oplevering en administratieve afronding met de SOK-partners. Een eventuele procedure bij de Raad van Arbitrage kan een lange doorlooptijd hebben en heeft invloed op de administratieve afronding van het project.

Ten behoeve van een aantal projecten is er bewust voor gekozen om als gemeente zelf actief de grondexploitatie uit te voeren. Hier zitten ook de grootste risico's aan verbonden. De Molenstraat In Zevenbergen is zo'n ontwikkeling, waar tal van belangen en risico's mee gemoeid zijn. Inmiddels is de grond overgedragen aan de ontwikkelaar en is deze gestart met de nieuwbouw. In 2021 is de afbouw voorzien, welke voor rekening en risico van de gemeente komt. In de grondexploitatie is waarschijnlijk niet voldoende ruimte voor maatregelen om

het nieuwe pand goed aan te kunnen sluiten en in te passen in de omgeving en mogelijk moet ook een groter gebied worden aangepakt. Ook het Waterfront in de kern Moerdijk is een complex project waar de gemeente primair voor aan de lat staat. Als gevolg van de verkrijging van een onherroepelijke titel voor het LPM zijn de grote verwervingsrisico's inmiddels afgedekt, maar kent het project nog andersoortige risico's die gaandeweg het traject voor tegenvallers kunnen zorgen. Hierbij valt te denken aan zaken zoals de kwaliteit van de (water)bodem en de verouderde kadeconstructie. De komende periode worden deze risico's verder in kaart gebracht. Verder zijn er verschillende wat meer traditionele (uitleg)grond-exploitaties zoals de Vlinderbuurt in Standdaarbuiten en de Waterwijk in Fijnaart, waarbij er vooral sprake is van uitgifterisico's van eigen grond. Kortom project-specifieke risico's die in belangrijke mate worden bepaald door project-overstijgende en macro economische ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld ontwikkelingen op de woningmarkt en (bouw)kostenstijgingen, al dan niet versterkt door de corona-effecten. Al deze aspecten zijn sterk bepalend voor de risico's en het beheersen daarvan.

Moerdijkregeling
Als ondersteunende maatregel om de leefbaarheid in de kern Moerdijk te verbeteren is er een waarborgregeling tot stand gebracht met als doel een deel van de (financiële) onzekerheid over de consequenties van de havenstrategie bij inwoners met een eigen woning weg te nemen. In totaal gaat het hierbij om circa 300 woningen. Volgens het afsprakenkader tussen gemeente, provincie en Havenbedrijf dekt het Havenbedrijf het financiële resultaat van de Moerdijkregeling af in 2030, zodat er voor de gemeente geen direct financieel risico aan de regeling is verbonden. Er zijn bij de start van de regeling 3 scenario's in beeld gebracht, te weten een best case, base case en worst case, waarvan de prognoses uiteenliepen van € 1 miljoen negatief tot € 19 miljoen negatief in 2030. Door het hoge aantal verkopen, een gestage netto afname van de woningportefeuille van de regeling en de verwachting dat er minder woningen worden aangekocht, kan de impact voor het Havenbedrijf in het base case scenario binnen het weerstandsvermogen van het Havenbedrijf worden afgedekt. Jaarlijks wordt dit bij de jaarrekening van het Havenbedrijf beoordeeld. Om de werking en de financiële gevolgen van de regeling te monitoren is een administratiemodel opgezet dat is beoordeeld door de accountant. Jaarlijks wordt op basis van dit model geëvalueerd en gerapporteerd.

In het weerstandsvermogen is voor de diverse projecten en grondexploitaties een bedrag van € 5.500.000 meegenomen.

5. Externe veiligheid (incidenteel)
   De brand bij Chemie-Pack heeft laten zien dat het risico van grootschalige incidenten en rampen voor de gemeente Moerdijk niet denkbeeldig is en de financiële gevolgen hoog kunnen zijn. De financiële impact van het risico wordt ingeschat op € 5 miljoen. De kans op een incident met een dergelijke impact wordt ingeschat op eens in de 10 jaar.
   In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 500.000 meegenomen.

6. Sociaal domein (structureel)
   Tot en met 2020 werden overschotten of tekorten met betrekking tot jeugdhulp en/of Wmo verrekend met de bestemmingsreserve 'sociaal domein'. Vanaf 2021 komen eventuele tekorten ten laste van het rekeningresultaat.

   De kosten van jeugdhulp en Wmo zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Vrijwel alle gemeenten in Nederland kampen met een tekort op het sociaal domein. Dit signaal is en wordt ook stevig afgegeven bij de VNG.

   Voor de jaren 2019-2021 zijn door het rijk extra middelen toegekend. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met continuering van de extra bijdrage (€ 511.000). Dit is conform de afspraken die tussen rijk, provincies en VNG zijn gemaakt. Formeel gezien moet over de bijdragen voor de jaren 2022 en 2023 nog besluitvorming plaatsvinden en zijn dan ook niet gegarandeerd.

Bovenop de toch al stijgende kosten in het sociaal domein zijn de gemeenten en ketenpartners geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. Er is nog onvoldoende bekend over de consequenties van de huidige coronacrisis. We zien al wel dat de crisis binnen de jeugdhulpverlening, Wmo en participatie voor meerkosten zorgt. Vanuit het rijk zijn hiervoor compensatiemiddelen ontvangen. We zien consequenties op het gebied van doorlooptijden en resultaten in jeugdhulptrajecten, waardoor zorg duurder uitvalt. En op het gebied van de bedrijfsvoering van de Wmo- en jeugdzorg-zorgaanbieders, zoals aanschaf beschermingsmaterialen, uitval, onvoldoende resultaten, terugloop aanvragen en cliënten, etc.. Tegelijk is er ook zorg eerder afgeschaald of afgesloten.
De impact van de diverse effecten van de coronacrisis op het sociaal domein zal pas later meetbaar zijn.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt met behulp van de extra beschikbaar gestelde middelen van € 1,1 miljoen ingezet op een nieuwe werkwijze ten behoeve van vroegtijdige ondersteuning en kostenreductie. Het relatief grote aandeel aan intensieve en hoogcomplexe jeugdzorg wordt teruggedrongen door in te zetten op het voorliggend veld gericht en op een verhoogde inzet van preventieve en lichte vormen van zorg. Dit draagt bij aan het beheersbaar krijgen/houden van de uitgaven op dit terrein.
De verwijzingen via de huisarts, kinderarts, specialisten en gecertificeerde instelling is een recht in Nederland. Dit geldt dus ook in de Jeugdwet. Ouders kunnen een verwijzing krijgen via artsen/specialisten. De gemeente is echter wel de betaler van deze hulp. De (hoge) kosten van jeugdzorgplus zijn hiervan een voorbeeld. Er is maar beperkt invloed op deze instroom. Verstevigen van de afspraken en samenwerking met huisartsen en specialisten is nodig, willen we de inzet naar specialistische zorg zelf meer in regie hebben.

De inzet van niet vrij toegankelijke ondersteuning vanuit de Wmo blijft doorgroeien ondanks de inzet van Huizen van de Wijk en andere vrij toegankelijke voorzieningen. De toekenningen van voorzieningen op grond van de Wmo is een open-einde-regeling. Het risico is mede dat de komende jaren de vraag om individuele voorzieningen blijft toenemen door:
a. de vergrijzing van de inwoners in Moerdijk
b. het landelijk afbouwbeleid van intramurale zorg, waardoor inwoners langer thuis blijven wonen

Naast een stijging van het aantal hulpvragen zullen deze ook complexer worden. Waardoor meer en duurdere ondersteuning ingezet moet worden.

Na jaren van economische groei en een dalend uitkeringsbestand is het de verwachting dat het uitkeringsbestand weer flink gaat stijgen, versterkt door de gevolgen van de coronacrisis. Momenteel is het nog onduidelijk hoe het BUIG budget zich zal verhouden tot de verwachte stijging. Risico's zijn vooral verbonden aan de grilligheid van de economische ontwikkeling en het uitkeringsgerechtigden-bestand alsmede de ontwikkelingen met betrekking tot het BUIG-budget (rijksbudget). In dit kader is het van belang de ontwikkeling nauwlettend te volgen en daar waar mogelijk gebruik te maken van bestaande maatregelen, zoals de Vangnetregeling.

In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 1,2 miljoen meegenomen ten aanzien van het sociaal domein.

7. <u>Algemene uitkering Gemeentefonds (structureel)</u>
Gemeenten zijn in grote mate afhankelijk van de inkomsten van het rijk. De belangrijkste inkomstenstroom is de algemene uitkering, die vaak een grillig verloop kent met soms forse bijstellingen achteraf. De ramingen in de meerjarenbegroting zijn gebaseerd op de laatst bekende circulaire. De accressen voor 2020 en 2021 zijn bevroren, zodat het risico voor de begroting 2021 beperkt is. Voor de jaren 2023 en verder is een herverdeling van het Gemeentefonds aangekondigd door het rijk. De eerste indicatie in 2020 was dat deze herverdeling voor Moerdijk fors negatief zou uitvallen (ca. € 50 per inwoner). Begin februari 2021 heeft de minister een adviesaanvraag ingediend bij de Raad voor het Openbaar Bestuur. Bij deze adviesaanvraag is ook een overzicht opgenomen van de effecten voor de gemeenten. Voor Moerdijk wordt nu een positief effect geschat van € 49 per inwoner. Deze uitkomst kan overigens nog aangepast worden op basis van de nog talrijk uit te brengen

adviezen van verschillende groeperingen. Uiteindelijk zal uiterlijk in de meicirculaire 2022 het definitief effect worden verwoord. In de meerjarenbegroting is door de onduidelijkheid omtrent de herverdeling nog geen rekening gehouden met het mogelijke herverdeeleffect.
In het weerstandsvermogen is een bedrag meegenomen van
€ 900.000.

8. Bedrijfsvoeringsrisico's (incidenteel/structureel)
Binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering wordt een aantal risico's onderkend op het gebied van ICT, personeel, financiën, inkoop en aanbesteding, huisvesting, fiscaliteit, het betalingsverkeer en rentekosten. Voor zover deze risico's niet zijn te vermijden, te mitigeren of te verzekeren zijn ze meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Krapte arbeidsmarkt
Een belangrijk risico dat zich de afgelopen jaren steeds sterker is gaan manifesteren is de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft een stevige impact op de gemeentelijke organisatie en het tijdig en binnen de kostenramingen kunnen realiseren van de gemeentelijke doelen. De krapte op de arbeidsmarkt heeft ook gevolgen voor de mogelijkheden om tijdelijk personeel in te huren.

Digitale veiligheid & weerbaarheid
Digitalisering is een van de motoren waarop de samenleving draait. De digitalisering in de samenleving zet door. Niet alleen het dagelijkse werk wordt in hoge mate ondersteund door ICT, steeds vaker nemen slimme applicaties, algoritmes en innovaties werk van mensen over. Daarmee nemen ook de risico's ten aanzien van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijke gegevens toe. Bij gemeenten bestaat het toenemende bewustzijn dat zij aan inwoners, ondernemers en ketenpartners (waaronder partijen in het verlengd lokaal bestuur) verplicht zijn hun verantwoordelijkheid te nemen in de digitale samenleving. Bestuurders streven naar een verdere verhoging van de digitale weerbaarheid in brede zin: in de eigen organisatie, bij ketenpartners en voor inwoners en ondernemers. Dat betekent dat permanent aandacht besteed wordt aan digitale veiligheid bij bestuur, gemeenteraadsleden, management en ambtenaren.

Ondanks alle maatregelen en inspanningen blijft het mogelijk dat we getroffen worden door (grote) incidenten,100% veiligheid bestaat immers niet. De gevolgen kunnen variëren van het volledig stil komen te liggen van de organisatie tot het niet kunnen werken van een individuele medewerker. De bedrijfsrisico's, die hiermee samenhangen, laten zich moeilijk kwantificeren. De extra kosten bestaan niet alleen uit eigen uren, een lagere productie en een slechtere dienstverlening, maar ook het inhuren van externe expertise voor forensisch onderzoek, herstel- en vervangingskosten en imagoschade.

Gegevensbescherming
Onze inwoners moeten en mogen ervanuit gaan dat hun gegevens bij ons veilig en vertrouwd worden verwerkt. Daarom zetten we in op informatieveiligheid op onze systemen en leren we onze medewerkers om bewust, veilig en vertrouwd met (persoons)-gegevens om te gaan. Hierdoor wordt de kans op een inbreuk op gegevensbescherming verkleind maar die blijft aanwezig. De impact van een inbreuk kan heel hoog zijn, omdat wij als gemeente veel van de meest gevoelige gegevens van personen verwerken, zoals financiële gegevens, BSN, gezondheidsgegevens en andere bijzondere en/of gevoelige persoonsgegevens.

De kosten naar aanleiding van een inbreuk met een hoge impact zitten in ieder geval in: apparaatskosten, communicatiekosten, expertisekosten, auditkosten, kosten voor technische aanpassingen, herstel van dossiers en mogelijke kosten naar aanleiding van een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens.

In het weerstandsvermogen is voor de diverse bedrijfsvoeringsrisico's een bedrag meegenomen van € 1.700.000.

9. Juridische claims (incidenteel)
   Het maximaal verzekerde bedrag inzake juridische claims bedraagt
   € 2,5 miljoen. Eventuele juridische kosten vallen niet onder de verzekering. Er is een risico inzake een aansprakelijkstelling van de gemeente door omliggende bedrijven van Chemie Pack, die de gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio en rijksoverheid verantwoordelijk houden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand. Hoewel het risico niet is in te schatten kan het uiteindelijk een financieel effect hebben.
   De gemeente acht zich niet aansprakelijk en laat zich bijstaan door specialisten van Pels Rijcken Drooglever en Fortuyn advocaten. Met de Veiligheidsregio en de rijksoverheid zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk op te blijven trekken en waar nodig tijdig af te stemmen. Verder is er een risico met betrekking tot vuilverwerker Attero, die gemeenten een boete op kan leggen als zij minder afval hebben aangeboden dan is overeengekomen. Dit risico is voor de gemeente Moerdijk beperkt. Ook is er een risico van (plan)schadeclaims met betrekking tot het project centrumplan Zevenbergen.
   In het weerstandsvermogen is voor bovenstaande juridische risico's een bedrag meegenomen van € 2.600.000.

10. Samenwerkingsverbanden (incidenteel/structureel)
    Gemeenten bevinden zich in een voortdurend veranderende omgeving. Daarom wordt steeds gezocht naar een meer efficiënte en effectievere uitvoering van taken en activiteiten. Daar waar mogelijk wordt hierbij ingezet op samenwerking met andere gemeenten en private partijen. In de praktijk blijkt de kaderstelling en de controle ten aanzien van verbonden partijen en in het verlengde hiervan risicobeheersing complex te zijn. Met het oog op het versterken van de grip op verbonden partijen is in regionaal verband een 6-tal richtlijnen vastgesteld ten aanzien van onder andere de kaderstelling door de raden en de wijze van verantwoording door de verbonden partijen. Naast het toezien op het toepassen van deze richtlijnen wordt daarbij ingezet op het maken van duidelijke prestatieafspraken (bijvoorbeeld door middel van dienstverleningsovereenkomsten) en het goed monitoren van de uitvoering hiervan. Tot slot is in de regio een quickscan ontwikkeld gericht op een zevental risicovolle regelingen (o.a. BWB, OMWB, Veiligheidsregio, RWB en GGD). Op basis van deze scan kan besloten worden om een diepgaandere evaluatie uit te voeren.
    Een aantal gemeenschappelijke regelingen, zoals bijvoorbeeld de Veiligheidsregio en het WVS, houdt op basis van besluiten van het algemeen bestuur zelf geen weerstandsvermogen aan. Dat betekent dat de samenwerkende gemeenten het resterende risico dragen. In die gevallen zullen de deelnemende gemeenten zelf dienen zorg te dragen voor voldoende weerstandsvermogen.
    In het weerstandsvermogen is derhalve een bedrag van € 300.000 meegenomen.

    Overige risico's
    Naast de bovengenoemde risico's is er voor rekeningrisico's, zoals open einde-regelingen een bedrag meegenomen in het weerstandsvermogen. Te denken valt bijvoorbeeld aan kosten met betrekking tot afval, waarvan de structurele lasten worden afgedekt door de afvalstoffenheffing, maar eventuele tegenvallers in het lopende jaar ten laste komen van het rekeningsaldo.

Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeente en provincies (BBV) is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vijf kengetallen worden opgenomen.
Deze kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie.
De kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.

De kengetallen die we opnemen in onze jaarrekening zijn:

- Netto schuldquote: de netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager het percentage, hoe kleiner de schulden.

- Solvabiliteitsratio: het kengetal solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.
- Grondexploitatie: het kengetal grondexploitatie laat zien hoe groot de grondpositie is ten opzichte van het totaal van de baten in de jaarrekening. Hoe lager het percentage, hoe beter.
- Structurele exploitatieruimte: dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.
- Belastingcapaciteit: de belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager het percentage hoe beter.

De kengetallen voor 2020

Jaarrekening 2020	Verloop van de kengetallen			
	Kengetal		Categorie	Rekening 2020
1.	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	A	3%
		b. met correctie doorgeleende gelden	A	-6%
2.	Solvabiliteitsratio		A	58%
3.	Grondexploitatie		A	13%
4.	Structurele exploitatieruimte		A	15%
5.	Belastingcapaciteit		A	94%

Beoordeling

In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren.
Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. Op basis van deze indeling is de tabel hierboven per kengetal van de rekening 2020 de categorie aangeduid.

	Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
1.	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
		b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2.	Solvabiliteitsratio		> 50%	20 - 50 %	< 20 %
3.	Grondexploitatie		< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
4.	Structurele exploitatieruimte		Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%
5.	Belastingcapaciteit		< 95%	95 - 105 %	> 105 %

Toelichting score:
Categorie A = “goed”
Categorie B = “middelmatig” (nog geen acuut risico)
Categorie C = “slecht” (risico!)

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen i.r.t. financiële positie

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuldquote in 2020 bedraagt 3% dit is t.o.v. 2019 een verlaging van 20% daarmee liggen de percentages ver onder de grens van 90%. Ook de netto schuldquote met correctie doorgeleende gelden ligt ver onder de 90%.Het kengetal komt hiermee in categorie A.

Solvabiliteitsratio
Het eigenvermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteitsratio ligt in categorie A met een percentage van 58%. De gemeente heeft hiermee een stabiele en gunstige ratio.

Grondexploitatie
Voor de berekening van dit kengetal worden bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage.
Het kengetal grondexploitatie ligt ver onder de 20%. In 2020 zijn diverse opbrengsten gerealiseerd waardoor de boekwaarde lager is dan de boekwaarde per 31 december 2019.Het kengetal komt uit in categorie A.

Structurele exploitatieruimte
De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

De structurele exploitatieruimte bedraagt 15% en komt hiermee uit in categorie A. Dit wel zeggen dat de gemeente minimaal risico loopt in 2020 en dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken of een daling van de structurele baten op te vangen.

Belastingcapaciteit
De onroerendezaakbelasting is voor gemeenten de belangrijkste vorm van belastinginkomsten. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de landelijk gemiddelde tarieven. Hierbij wordt uitgegaan van de woonlasten voor een gezin, bestaande uit de OZB voor een woning met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld, de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

De gemiddelde lastendruk komt uit op een percentage van 94%, hierdoor komt het kengetal uit in categorie A. Dit komt met name door de stijgende lasten voor de afvalstoffenheffing en het uitgangspunt dat deze heffingen 100% kostendekkend moeten zijn. Hiermee kan worden geconcludeerd dat de woonlasten weinig tot geen ruimte bieden om, indien nodig, de financiële positie van de gemeente bij te sturen.

Samenvattend oordeel
Bij de jaarrekening 2020 kan geconcludeerd worden dat alle kengetallen uitkomen in categorie A. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente Moerdijk “goed” scoort op alle kengetallen.

In de begroting 2022 die dit jaar wordt aangeboden aan de raad worden opnieuw de kengetallen berekend. Naast de begroting 2022 wordt hiermee ook een doorkijk gegeven naar de komende 3 jaren na begrotingsjaar. Afhankelijk van het resultaat van de begroting en de consequenties die zich met zich mee kan brengen, heeft dit ook resultaat op de kengetallen. Een bijsturing op de begroting heeft ook resultaat op de kengetallen.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de gemeente verplicht om bij zowel de begroting als bij de jaarrekening een paragraaf grondbeleid op te stellen. Doel van deze paragraaf is de gemeenteraad inzicht te bieden en te ondersteunen in haar kaderstellende rol.

Deze paragraaf bevat een inhoudelijke analyse over de realisatie van de voornemens die op het gebied van grondbeleid in de beleidsbegroting 2020 uiteengezet zijn. Daarnaast wordt een actuele verwachting uitgesproken omtrent de financiële uitkomsten van de grondexploitatie.

Het jaar 2020: een terugblik

Grondbeleid algemeen
Uitgangspunt van de huidige Nota Grondbeleid is een actieve en regisserende rol van de gemeente Moerdijk. De veranderingen op de ontwikkelingsmarkt vroegen van overheden noodgedwongen een andere en meer actievere betrokkenheid. Dit om te voorkomen dat ontwikkelingen stilvielen. Verder is duidelijk vastgesteld dat een eerlijke en realistische ambitie alleen mogelijk is indien er goed zicht is op risico's en financiële slagkracht.

Het is de kunst om het grondbeleid zo in te richten dat er op elk willekeurig moment goed zicht is op proces, belangen, financiën en de risico's. Het document richtlijn gemeentelijke belangen biedt hiertoe de handvatten.

Grondbeleid en Projecten:
Na het realiseren van de parkeerplaatsen en vrije bouwkavels in de Kasteeltuin zijn in 2020 flinke stappen gezet in de water gerelateerde opgave van het centrumplan Zevenbergen. De water gerelateerde bouwactiviteiten in het hart van Zevenbergen zijn inmiddels grotendeels afgerond en er stroomt weer water door het vernieuwde centrum van Zevenbergen. Doordat de bouwlocatie aan de Stoofstraat niet meer nodig is voor bouwactiviteiten, kan in 2021 een aanvang worden gemaakt met het selecteren van een marktpartij voor het realiseren van een appartementencomplex aan de Stoofstraat. Ook op de locatie aan de Molenstraat wordt inmiddels gebouwd en de verkoop van de appartementen loopt voorspoedig.

In de projecten waar de gemeente een actieve rol heeft in grondverkoop van particuliere bouwkavels lopen de verkopen gestaag. Zo zijn de kavels in de Vlinderbuurt te Standdaarbuiten grotendeels verkocht en is in de Waterwijk in Fijnaart de helft van het plangebied al verkocht onder voorbehoud. Het verkooptempo is daarmee veel sneller geweest dan aanvankelijk werd gedacht. Hierdoor kan de kaveluitgifte van Fase 3 en 4 ook versneld in verkoop worden aangeboden. Na het actualiseren van de grondprijzen en de uitgifteregels worden hier in 2021 opnieuw belangrijke versnellingen verwacht in het verkoop tempo, omdat deze 2 fases tegelijktijdig in verkoop worden aangeboden.

Toekomstige ontwikkelingen (grondbeleid gerelateerd):
De Financiële verordening is per 1 november 2018 vastgesteld. Een van de actiepunten betrof de actualisatie van de Nota Grondbeleid in 2019. De huidige Nota Grondbeleid dateert uit 2013 en stond op de planning om eind 2019 begin 2020 ter actualisatie voorgelegd te worden aan de gemeenteraad. Echter gelet op de ontwikkelingen met betrekking tot de Omgevingswet, een wet die alle wetten, regels en afspraken op het gebied van de (fysieke) leefomgeving vereenvoudigt en bundelt in één stelsel, is besloten deze actualisatie aan te sluiten bij de invoeringsdatum van de Omgevingswet.

Aanvankelijk was de verwachting dat de Omgevingswet in 2021 in werking zou treden. Dit is echter uitgesteld naar 2022 en mede als gevolg van problemen met de ICT achter de wet is nog niet duidelijk of deze invoeringsdatum niet wederom wordt uitgesteld.
De koers voor het huidige Grondbeleid moet aan deze nieuwe wetsontwikkelingen getoetst worden en vervolgens mogelijk (deels) worden herzien. Gelet op deze wetgevingsontwikkelingen en afhankelijk van nieuwe vooruitzichten, starten we in 2021 met de integrale herziening van de Nota Grondbeleid, die is gekoppeld aan de introductie van de Omgevingswet.

Vennootschapsbelasting (Vpb)
Op 1 januari 2016 de Vennootschapsbelasting ingevoerd. Met het invoeren van deze belasting vallen overheden in de situaties waarin zij als ondernemer optreden en hierbij, in fiscale zin winst maken onder deze regelgeving. Het grootste risico binnen de vennootschapsbelasting wordt gelopen binnen de grondexploitaties.

De belastinginspecteur heeft schriftelijk bevestigd dat de gemeente Moerdijk voor het boekjaar 2016 niet wordt gezien als onderneming. De VPB-plichtige activiteiten werden gezien als fiscaal verliesgevend, waardoor we niet door de fiscale ondernemingspoort komen. Dat is na een uitvoerig traject een belangrijke mijlpaal in het VPB proces. Voor 2017, 2018 en 2019 is geen aangifte gedaan, maar er heeft wel opnieuw een QuickScan plaatsgevonden. Ook hierin is berekend dat het resultaat van grondexploitaties geen positieve uitkomst heeft. Hierdoor werd de gemeente tot 2020, in fiscale zin, nog steeds niet gezien als onderneming.

In 2020 of 2021 wordt dit anders. Het toevoegen van de Sporenbergstraat, het tankstation in Standdaarbuiten en de Waterwijk in Fijnaart met een omvangrijk positief projectresultaat heeft wel financiële gevolgen voor de openingsbalans. De kans is groot dat in 2020 of anders in 2021 de fiscale winst van de actieve grondexploitaties hoger zijn dan de fiscale tekorten. Hierdoor ontstaat er een positief jaarresultaat waarover VPB verschuldigd is. Het effect hiervan zal na het opstellen van de jaarrekening 2020 inzichtelijk worden gemaakt.

Economie
In 2020 is de Nederlandse economie vooral getekend door de coronacrisis. Deze lijkt ook voor een groot deel van 2021 een belangrijke rol te gaan spelen. De negatieve impact hiervan is dus ook zichtbaar in vrijwel alle sectoren. Alleen de woningmarkt lijkt vooralsnog niet geremd te worden door de huidige omstandigheden. De huizenprijzen blijven zelfs met gelijkmatige trend stijgen en ook in 2020 zijn er weer pieken bereikt wat betreft prijzen, maar ook dieptepunten in de hypotheekrentestanden. De woningvraag blijft hierdoor veel groter dan het aanbod, ook in de gemeente Moerdijk. De krapte op de woningmarkt tezamen met de nog steeds voortdurende coronacrisis vraagt ook extra aandacht voor projectrisico's. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de bouwcapaciteit van partijen, de oplopende prijs van bouwmaterialen en de mogelijke schaarste hieraan door importbelemmeringen.

Waar de woningmarkt relatief ongedeerd blijft, geldt dat niet voor de markt voor ruimte met andere doeleinden. De vraag naar horeca-, hotel-, retail- en kantoorruimte is sterk gedaald als gevolg van de coronamaatregelen die fysiek afspreken beperkt en deze branches ook financieel treft. Hierdoor wordt ook de financiering voor vooral deze partijen lastiger. Hypotheek- en andere type leningsvoorwaarden worden namelijk aangescherpt om het risico voor de bank te reduceren, wat zowel particulieren als investeerders raakt.

Ook de strengere regelgeving op het gebied van PFAS en Stikstof hebben effect op de projectbegrotingen. Deze nieuwe elementen in het ontwikkelproces van bouwrijpe grond vormen een extra aandachtsveld in de financiële haalbaarheid van een planontwikkeling. Deze nieuwe regelgeving kan leiden tot kostenverhogende projectkosten en of stagnatie van de huidige planningen. Ook leiden deze ontwikkelingen tot verduurzaming van de sector en een versnelling van de woningbouwopgave om de gecreëerde achterstanden te compenseren.

Wijze van grondbeleid

De Nota Grondbeleid is een belangrijk instrument om uitvoering te kunnen geven aan ruimtelijke visies, beleidslijnen en de collegeagenda. Door de invoering van de Omgevingswet gaat de koers van het ruimtelijk beleid veranderen. De wijze van grondbeleid zal aangepast worden aan deze nieuwe koers.

Instrumentarium

Inzet publiekrechtelijk instrumentarium
Op dit moment lopen er geen trajecten voor onteigening en/of voorkeursrechten. Wel wordt er bij het verwerven van gronden in projectgebieden zoveel mogelijk rekening gehouden met de mogelijke inzet van het grondbeleidsinstrumentarium. Dit vergt dan telkens een separaat besluit van de gemeenteraad.

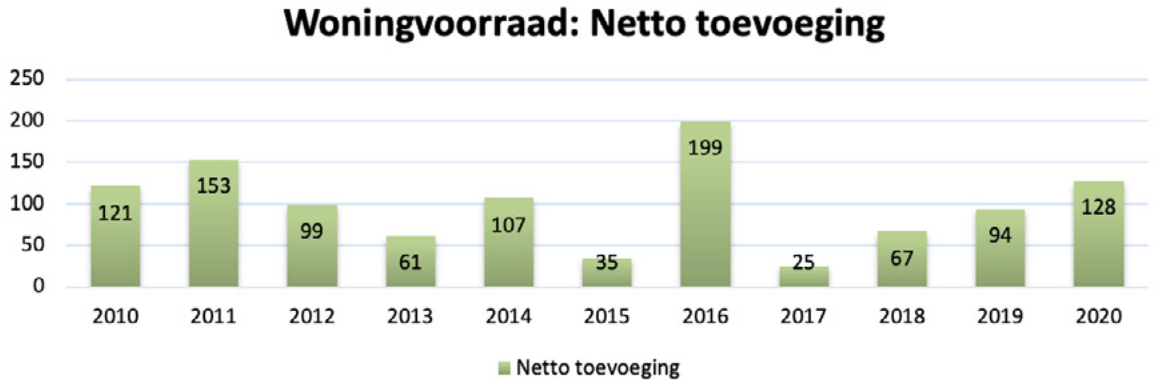
Inzet privaatrechtelijk instrumentarium
In 2020 heeft 1 strategische verwerving plaatsgevonden. Het gaat hierbij om de verwerving van de locatie aan Den Bels in Moerdijk. Deze locatie is verworven ter voorkoming van de vestiging van (hinderlijke) bedrijvigheid.

Woningbouw 2020

Grondbeleid is dienstbaar aan diverse beleidsaspecten van de gemeente Moerdijk. Met name de relatie met ruimtelijke ordening – volkshuisvesting verdient in deze paragraaf extra aandacht. Op grond van het woonbeleid, de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose en het woningbehoefteonderzoek wordt bepaald hoeveel woningen in de gemeente Moerdijk gebouwd kunnen worden. Het woonbeleid is vastgelegd in de Paraplunota Maatschappij, die op 16 januari 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld. In september 2020 zijn de nieuwe provinciale prognoses gepubliceerd en is een start gemaakt met het nieuwe woningbehoefteonderzoek. Onder andere op basis van de provinciale prognoses en het woningbehoefteonderzoek zal het woonbeleid en de woningbouwprogrammering worden geactualiseerd.
De gemeente mag op basis van de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose 1365 woningen bouwen in de periode 2020-2030. Daarnaast ligt er waarschijnlijk een extra woningbouwopgave in het kader van LPM. In de bestuursrapportages wordt periodiek de voortgang van de woningbouwopgave weergegeven.

Prognose en realisatie

De verwachting was dat er in 2020 146 woningen opgeleverd zouden worden (inclusief mogelijke particuliere initiatieven). In 2020 zijn daadwerkelijk 120 woningen nieuw gebouwd en was sprake van 25 overige toevoegingen. In totaal zijn 17 woningen aan de voorraad onttrokken, waarvan 7 door sloop. Dit betekent dat in 2020 sprake was van een netto toevoeging van 128 woningen. Het merendeel van deze woningen is gerealiseerd in Bosselaar Zuid te Zevenbergen. Daarnaast zijn woningen opgeleverd in Rodeborg en Moye Keene te Klundert, de Vlinderbuurt te Standdaarbuiten en in particuliere initiatieven.

Grondbeleid en financiën

A. Complexen in exploitatie
- Toelichting algemeen
- Algemene uitgangspunten
- Grondverkopen
- Exploitatieprognose maximaal 10 jaar
- Voorziening verlies/winstneming
- Weerstandsvermogen projecten

B. Materiële en vlottende activa
- Reserve strategische verwerving

C. Kostenverhaal

D. Resultaat grondexploitatie

E. Toelichting projecten in exploitatie

Uiteenzetting per onderdeel volgt hierna:

NR.	COMPLEXEN IN EXPLOITATIE	BOEKWAARDE	2020		AFSLUITING	BOEKWAARDE	BEGROTE KOST	BEGROTE OPBF	VERWACHTE	JAAR
		Per 1-1-2020	Kosten	Opbrengsten	2020	per 31-12-2020	vanaf 01-01-202	vanaf 01-01-20	EINDRESULTAAT	AFSLUITING
176	Waterwijk West	€ -1.630.177	€ 1.256.789	€ 2.653.153	€ -	€ -233.813	€ 2.475.405	€ 6.299.515	€ 3.590.297	2027
163	Sporenbergstraat	€ -866.450	€ 22.949	€ -	€ -	€ -889.399	€ 664.633	€ 1.468.994	€ -85.039	2023
14	Havenfront	€ 20.552	€ 433.837	€ 433.534	€ -	€ 20.249	€ 32.966	€ -	€ -12.717	2021
32	Vlinderbuurt	€ 1.091.476	€ 471.675	€ 427.164	€ -	€ 1.046.966	€ 277.985	€ 468.471	€ 1.237.451	2022
153	Woning Stoofstraat	€ -1.302.386	€ 12.841	€ -	€ -	€ -1.315.227	€ 364.483	€ 2.344.363	€ 664.653	2023
110	Dorpshart Moerdijk	€ -2.051.264	€ 21.565	€ -	€ -	€ -2.072.829	€ 621.011	€ 283.299	€ -2.410.541	2022
128	Even.terrein Klundert	€ 432.758	€ 11.855	€ -	€ -	€ 420.903	€ 394.803	€ -	€ 26.101	2021
153	Molenstraat Zvb	€ -2.631.032	€ 136.138	€ 2.154.988	€ -	€ -612.181	€ 146.696	€ 10.044	€ -748.833	2022
179	Tankstation St.buiten	€ 103.169	€ 6.582	€ -	€ -	€ 96.587	€ -	€ -	€ 96.587	2021
	TOTAAL	**€ -6.833.353**	**€ 2.374.231**	**€ 5.668.840**	**€ -**	**€ -3.538.744**	**€ 4.977.983**	**€ 10.874.687**	**€ 2.357.960**	

Noot: In de kosten van 2020 zijn de winstnemingen voor 2020 verwerkt. Hierover meer in de sectie winstnemingen.

A. Complexen in exploitatie

Toelichting algemeen

Bovenstaande complexen betreffen projecten waar de gemeente Moerdijk in risicodragende vorm deel uitmaakt van het productieproces naar bouwrijpe grond en/of grond verkoopt als onderdeel van het project. In 2020 waren 9 projecten actief. Verdere toelichting en onderbouwing per complex is opgenomen onder sectie E.

Totalen per 31-12-2020:
- Boekwaarde geïnvesteerd vermogen - € 3.538.744,--
- Nog te maken kosten binnen grondexploitaties € 4.977.983,--
- Nog te realiseren opbrengsten binnen grondexploitaties € 10.874.687,--

Algemene uitgangspunten

- De in de grondexploitaties genoemde bedragen zijn exclusief BTW;
- De kosten bouw en woonrijp maken binnen de grondexploitatie zijn (overwegend) gebaseerd op aanbestedingsresultaten, offertes, kengetallen en/of ervaringscijfers;

- De opbrengstenraming is (overwegend) gebaseerd op overeengekomen bijdragen, taxatierapportages, subsidie aanvragen en of vastgesteld kostenverhaal;
- De in de grondexploitatie betrokken rente (0,89%) wordt elk jaar opnieuw vastgesteld op basis van de voorgeschreven methode in de notitie grondexploitatie;
- De in de grondexploitatie betrokken kostenstijging is gebaseerd op de kadernota 2021 en bedraagt 1,8 %;
- Er wordt geen opbrengstenstijging toegerekend binnen de grondexploitatie. Eventuele prijsstijging moet blijken uit een geactualiseerde taxatierapportage;
- De bijdrage(n) bovenwijks en ruimtelijke ontwikkeling maken conform de BBV-voorschriften na besluitvorming geen onderdeel meer uit van de grondexploitaties.

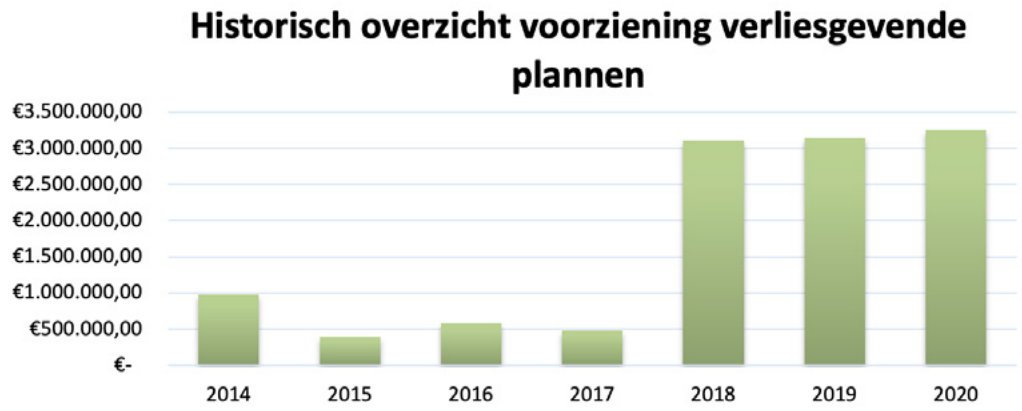
Grondverkopen

In 2020 hebben binnen de grondexploitaties de volgende grondverkopen plaatsgevonden tegen een totaalsom van ca. € 5.668.840,-- t.w. ;
- 5 bouwkavels in de Vlinderbuurt te Standdaarbuiten
- 18 bouwkavels in Waterwijk te Fijnaart
- Grond t.b.v. het Havenfront in Willemstad
- Grond t.b.v. de Molenstraat in Zevenbergen

Exploitatieprognose, 10 jaarstermijn: Binnen het totaal aan complexen in exploitatie is er geen sprake van overschrijding van de (voortschrijdende) 10 jaarstermijn. Alle grondexploitaties kunnen binnen 10 jaar worden afgerond.

Verliesvoorziening

Met de voorziening verliesgevende plannen worden financiële middelen gereserveerd ter dekking van verwachte verliezen in de afzonderlijke projecten. Deze verwachte verliezen worden jaarlijks bij de opstelling van de jaarrekening (her)berekend tot het op dat moment berekende verlies. De voorziening bedroeg op 31-12-2020 € 3.257.134,--. Dit is € 112.161,-- meer dan op 31-12-2019. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het negatievere saldo van de Molenstraat en de Sporenbergstraat.

VOORZIENING VERLIESGEVENDE PLANNE	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Oliemolenstraat Klundert	€ 628.066						
Sporenbergstraat	€ 35.660	€ 87.897	€ 77.974	€ 93.198		€ 68.987	€ 85.039
Dorpshart Moerdijk	€ 299.632	€ 295.469	€ 494.346	€ 287.347	€ 2.438.269	€ 2.403.162	€ 2.410.542
Havenfront willemstad	€ 13.245	€ 15.167	€ 14.916	€ 13.615	€ 10.527	€ 12.644	€ 12.716
Molenstraat					€ 568.140	€ 660.180	€ 748.838
Kasteeltuin			€ 3.125	€ 81.971	€ 85.753		
TOTAAL	**€ 976.604**	**€ 398.533**	**€ 590.361**	**€ 476.131**	**€ 3.102.689**	**€ 3.144.973**	**€ 3.257.134**

Winstneming

Op grond van de exploitatieresultaten per complex moet worden beoordeeld of er sprake is van een te nemen winst binnen dat afzonderlijke complex. Er moet wel sprake zijn van voldoende zekerheid dat de winst ook daadwerkelijk is of wordt gerealiseerd. Op basis van de vastgestelde POC-methodiek (percentage of completion) wordt voor ieder project berekend of er (tussentijdse) winst moet worden genomen.

Op basis van deze methodiek dienen, net zoals in voorgaande jaren, winstnemingen gedaan te worden. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van ca. € 790.000,-- verdeeld over de projecten Vlinderbuurt in Standdaarbuiten (€ 268.531,--) en Waterwijk West te Fijnaart (€ 522.971,--).

Weerstandsvermogen projecten

Het weerstandsvermogen grondexploitaties is opgeheven. In het weerstandsvermogen van de gemeente wordt rekening gehouden met de risico's binnen de grondexploitatie. Hiervan wordt een toelichting gegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

B. Materiele vaste & vlottende activa

Het gaat hierbij om complexen waarvoor nog geen raadsbesluit is genomen inzake (her)ontwikkeling, een projectexploitatie is vastgesteld en/of geen locatie-ontwikkelingsovereenkomst is ondertekend. Het betreft hier voornamelijk strategisch verworven objecten.
Om zicht en grip te houden op de waardeontwikkeling wordt afhankelijk van het soort object, (met een gemiddelde frequentie van 1 x per 2 jaar) de taxatie geactualiseerd dan wel getoetst aan de WOZ-waarde. In 2020 ontstonden er geen gevallen met een onbalans tussen de historische verkrijgingsprijs en de actuele marktwaarde.

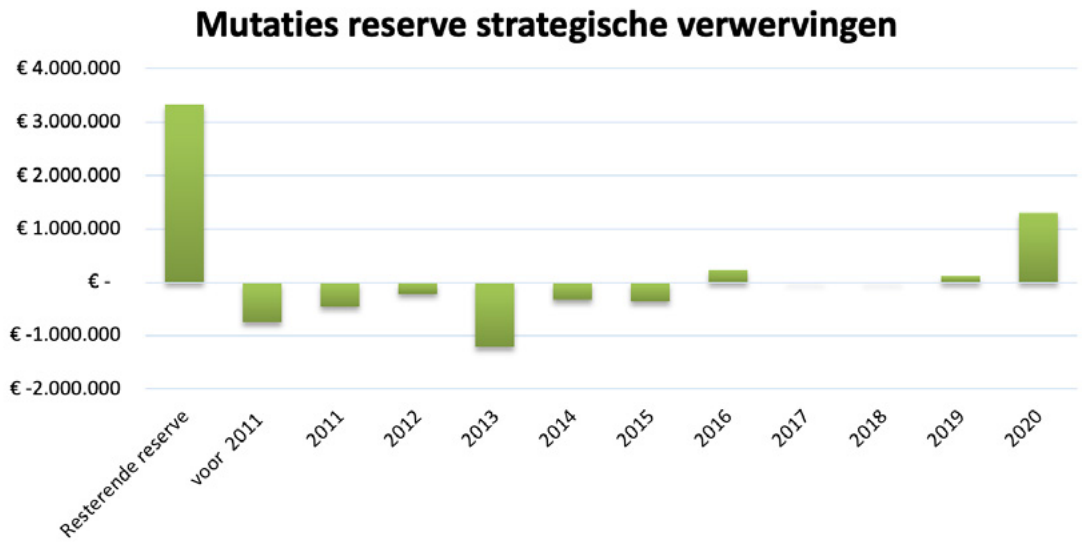
De spelregels strategische verwerving moeten nog worden aangepast aan de nieuwe verslagleggingsregels/BBV. Eerder is aangegeven dat ook deze aanpassingen worden betrokken bij de actualisatie van de Nota Grondbeleid in relatie tot de Omgevingswet die nu als invoeringsdatum 2022 heeft.

COMPLEX	KERN	BOEKWAARDE 1-1-2020	GROND-AANKOPEN 2020	GROND-VERKOPEN 2020	OVERHEVELING VAN BIE 2020	SUB-TOTAAL	OVERHEVELING NAAR BIE 2020	VERKOPEN	AFWAARDERING IVM HERTAXATIE	BOEKWAARDE 31-12-2020	BOEKWAARDE 1-1-2021
Materiële Vaste Activa (Niet in exploitatie genomen bouwgrond)											
Plan Fijnaart West	Fijnaart	€ -				€ -				€ -	€ -
Gronden buiten bestemmingsplan)	div.kernen	€ 524.490				€ 524.490				€ 524.490	€ -524.490
Schansweg 22a (Leijten)	Klundert	€ 1.050.000				€ 1.050.000				€ 1.050.000	€ -1.050.000
Frisostraat 23 b	Zevenbergschen Hoek	€ 60.552				€ 60.552				€ 60.552	€ -60.552
Pr.Irenestraat (vm.gymzaal)	Fijnaart	€ 116.797				€ 116.797				€ 116.797	€ -116.797
Landbouwgronden Joh. Willem Frisostraat (He	Moerdijk	€ 329.550				€ 329.550				€ 329.550	€ -329.550
Schansdijk 8(a)(Wolst)	Zevenbergen	€ 1.520.000				€ 1.520.000				€ 1.520.000	€ -1.520.000
Julianastraat 76	Moerdijk	€ 283.100				€ 283.100				€ 283.100	€ -283.100
Den Bels, Waterfront (Van Diepeningen)	Moerdijk	€ 3.011.700				€ 3.011.700				€ 3.011.700	€ -3.011.700
Westerstraat 46 (centrumontw)	Klundert	€ 195.000				€ 195.000				€ 195.000	€ -195.000
Kruisgebouw	Moerdijk	€ -				€ -				€ -	€ -
Sporenbergstraat	Zevenbergschen Hoek	€ -				€ -				€ -	€ -
Kop Roode Vaart	Zevenbergen	€ 36.035				€ 36.035				€ 36.035	€ -36.035
Aanleunwoningen Westhoek	Zevenbergen	€ -				€ -				€ -	€ -
Strategische verwerving Mulders (Huizersdijk)	Zevenbergen	€ 1.350.000				€ 1.350.000				€ 1.350.000	€ -1.350.000
Grasland Roode Vaart (Huizersdijk)	Zevenbergen	€ 26.402				€ 26.402				€ 26.402	€ -26.402
Gronden Caldic	Zevenbergen	€ 6.000.000				€ 6.000.000				€ 6.000.000	€ -6.000.000
Vloeivelden Noordrand	Zevenbergen	€ 231.680				€ 231.680				€ 231.680	€ -231.680
Gronden Ballast Nedam, Den Bels 8	Moerdijk	€ -	€ 2.630.000			€ 2.630.000			€ 400.000	€ 2.230.000	€ -2.630.000
Totaal Materieel vaste activa		**€ 14.735.306**	**€ 2.630.000**	**€ -**	**€ -**	**€ 17.365.306**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 16.965.306**	**€ -17.365.306**

Noot: de afwaardering van de gronden van Ballast Nedam is t.l.v. de reserve strategische verwervingen gedaan

Omvang van de reserve strategische verwerving

In 2020 heeft een storting in de reserve strategische verwerving plaatsgevonden van € 1.694.000,-- . Dit betrof de inkomsten uit een bijdrage van de provincie Noord-Brabant inzake de aankoop van de locatie Wolst in Zevenbergen. Ook is er € 400.000,-- opgenomen inzake de aankoop van Den Bels in Moerdijk. Hierdoor bedraagt de netto mutatie € 1.294.000,-- positief. De stand van de reserve strategische verwerving komt hierdoor op € 3.331.697,-- positief.

C. Kostenverhaal

Betreffende complexen zijn hoofdzakelijk projecten waarin de gemeente niet of in mindere mate risicodragend participeert. Inkomsten worden hier gegenereerd via het kostenverhaal. Tevens kan het zijn dat uit grondverkopen in projecten een deel aan het kostenverhaal wordt toegevoegd. Dit conform de systematiek zoals beschreven in de Nota Grondbeleid (onderdeel kostenverhaal).

Een deel van de besluitvorming omtrent het heropenen van het water en de markt in Zevenbergen is ten laste gebracht van de algemene reserve, omdat er op het moment van onttrekken onvoldoende krediet beschikbaar was in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Het bedrag wat uit de algemene reserve is onttrokken wordt terugbetaald met bijdragen die gedurende het jaar worden gestort in de reserve bovenwijks tot de hoogte van het beschikbaar gestelde krediet. In 2020 is € 1.064.980,-- terugbetaald ten gunste van de algemene reserve. Met het vaststellen van de jaarrekening zal de raad gevraagd worden om nogmaals € 600.000,-- terug te storten in de algemene reserve, waarna de “schuld” is afgelost.

In 2020 hebben de volgende stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen plaatsgevonden:

- € 117.600,-- Verkoop Schansdijk
- € 426.440,-- Bosselaar Zuid
- € 91.252,-- Kloosterblokje IV

In 2020 hebben er in de reserve ruimtelijke ontwikkeling geen onttrekkingen plaatsgevonden. Wel heeft Bosselaar Zuid voor € 60.920,-- en Kloosterblokje IV voor € 9.980,-- bijgedragen aan de reserve ruimtelijke ontwikkeling. Het totaal van deze reserve bedraagt hierdoor € 3.832.470,--.

COMPLEXEN KOSTENVERHAAL 2020	BOVENWIJKS	RUIMTELIJKE ONTWIKKELING
STAND RESERVE 01-01-2020	**€ 1.064.980**	**€ 3.761.570**
toev. Algemene reserve Molenstraat	€ -1.064.980	
Verkoop Schansdijk	€ 117.600	
Bijdrage Bosselaar	€ 426.440	€ 60.920
Bijdrage Kloosterblokje	€ 91.252	€ 9.980
STAND RESERVE 31-12-2020	**€ 635.292**	**€ 3.832.470**

D. Resultaat grondexploitatie 2020

Per 31-12-2020 zijn er 9 grondcomplexen actief en in ontwikkeling. Er zijn geen toevoegingen geweest aan de complexen in exploitatie in 2020, ook zijn er geen projecten afgesloten in dit jaar. Het positieve resultaat van de grondexploitatie in 2020 was € 679.341,--. Dit resultaat is opgebouwd uit de 2 positieve winstnemingen van gezamenlijk € 791.502,-- en de toevoegingen aan de voorzieningen verlies van € 112.161,-- die hierop in mindering zijn gebracht.

E. Toelichting projecten in exploitatie

Hieronder een toelichting op hoofdlijnen per project als het gaat om de ontwikkelingen in 2020 en de prognoses.

Project 14 - Havenfront Willemstad

In 2020 is de jachthaven verkocht aan de eindgebruiker voor € 421.175,- conform taxatie van de staat. De openbare ruimte is als onderdeel van dit project door Ballast-Nedam formeel nog niet overgedragen aan de gemeente, wel vindt er inmiddels onderhoud plaats door de gemeente. Voor de overdracht en de eindcontrole worden kosten voorzien (max. € 3.000,-).

Prognose 2019	€ 12.644,--	(nadelig)
Prognose 2020	€ 12.717,--	(nadelig)

Project 116 - Vlinderbuurt Standdaarbuiten

Op basis van de voortvarende ontwikkeling in voorgaande jaren kon in 2020 het deelgebied van de Zomervlinder\ Wintervlinder woonrijp worden gemaakt. Met deze werkzaamheden was in de exploitatie van de Vlinderbuurt al rekening gehouden en de kosten hiervan blijven binnen de hiervoor opgestelde raming. Vanwege de droge zomer is de aanplant van het groen hierbij doorgeschoven naar het voorjaar van 2021. De opgaande lijn in de belangstelling voor de vrije sectorkavels in het deelgebied van de Markiezenlaan\Herfstvlinder heeft zich in 2020 doorgezet, waarbij in totaal 5 kavels zijn verkocht. Verwachting is dat in 2021 alle overige kavels in het plangebied verkocht zullen worden en dit vormt de opmaat voor de afbouw in dit gebied en vervolgens de afronding van dit project. Ook heeft er een winstneming plaatsgevonden van ca € 270.000,-.

Prognose 2019	€ 1.508.353,--	(voordelig)
Prognose 2020	€ 1.237.451,--	(voordelig)

Project 128 - Rodeborg Evenemententerrein Klundert

De kaveluitgifte is gestaag gevorderd, de laatste kavel is in 2020 uitgegeven. De verwachting is dat de openbare ruimte in 2021 kan worden afgerond. Dit blijft echter afhankelijk van de snelheid van de oplevering van de laatste woningen. De meeste woningen zijn reeds opgeleverd, hiervoor zijn in 2020 tijdelijke voorzieningen getroffen zodat de bewoners wel hun tuin op hoogte konden brengen, ondanks dat de omliggende openbare ruimte nog niet op hoogte ligt.

Prognose 2019	€ 27.080,--	(voordelig)
Prognose 2020	€ 26.101,--	(voordelig)

Project 153 - Stoofstraat Zevenbergen

De locatie Stoofstraat is volledig eigendom van de gemeente en het bestemmingsplan voor de beoogde vastgoedontwikkeling is sinds december 2013 onherroepelijk. Op deze locatie wordt aan een appartementencomplex gedacht met op de begane grond een maatschappelijk of commerciële functie.
De afgelopen jaren is de locatie door de bouwcombinatie, die het doortrekken van de Roode Vaart (deelproject Haven) in het centrum realiseert, gebruikt als opslag-/werklocatie. De werkzaamheden aan de Haven zijn afgerond, het terrein aan de Stoofstraat is vrijgemaakt en voor verkoop van de grond is een biedingsprocedure opgestart. Deze bieding komt fors hoger uit dan oorspronkelijk in 2013 geprognotiseerd is.
Verder blijkt uit grondonderzoeken dat er waarschijnlijk sprake is van verontreiniging met asbest, mineralen, olie en lood in de bodem. Hierdoor gaan zich waarschijnlijk aanvullende kosten voordoen met betrekking tot de sanering van deze gronden. Deze bijkomende kosten worden vooralsnog geschat op maximaal € 100.000,-. Met de 2de bestuursrapportage wordt verwacht beter inzicht te kunnen geven in deze kosten. Tezamen met de hogere opbrengsten stijgt het projectresultaat hierdoor met ca € 165.000.

Prognose 2019	€ 499.165,--	(voordelig)
Prognose 2020	€ 664.653,--	(voordelig)

PROJECT 153 D - MOLENSTRAAT ZEVENBERGEN

In 2020 is het bouwrijp maken van het terrein afgerond en zijn de gronden aan Synchroon geleverd. Synchroon heeft de volledige koopsom voldaan. Medio 2020 is gestart met de bouw.

Met een RIB (in mei 2020) is aangekondigd/toegelicht dat de kosten voor de sanering hoger zijn dan oorspronkelijk voorzien. Dit was het gevolg van een groter gebied met verontreiniging. In de 2de Berap is dit verantwoord. Als laatste werkzaamheden binnen dit project dient het openbaar gebied rondom het gebouw te worden aangelegd door de gemeente. Hiervoor lijkt het budget in de huidige exploitatie beperkt. In 2021 zal worden gekeken naar de financiële (on)mogelijkheden.

Prognose 2019	€ 659.771,--	(nadelig)
Prognose 2020	€ 748.833,--	(nadelig)

Project 110 – Dorpshart Moerdijk

Woningbouwcorporatie Woonvizier heeft zich teruggetrokken uit de ontwikkeling van de bouwkavel aan de Steenweg. Woonkwartier, die dit aanvankelijk tezamen met Woonvizier zou gaan ontwikkelen, heeft hierdoor zelfstandig de plannen ontwikkeld. Het realiseren van een ruimte voor de buurtsuper en een kleinschalige horecafunctie is helaas niet mogelijk voor een woningbouwcorporatie. De huidige uitbater van de buurtsuper heeft belangstelling getoond voor de aankoop van het pand aan de Steenweg 45 (voormalig kruisgebouw). Woonkwartier heeft belangstelling voor de bouw van 7 woningen op de bouwkavel ernaast. Deze twee ontwikkelingen zullen de komende jaren worden uitgewerkt.

Prognose 2019	€ 2.404.854,--	(nadelig)
Prognose 2020	€ 2.410.541,--	(nadelig)

PROJECT 176 – WATERWIJK FIJNAART

De verkoop van fase 1 en 2 verloopt voorspoediger dan verwacht. Eind 2020 zijn alle bouwkavels van fase 1 en 2 (voorlopig) verkocht of gereserveerd. Dit betekent mogelijk dat de verkoop van fase 3 en 4 ook voorspoediger zal verlopen dan verwacht en het gehele project eerder kan worden opgeleverd. Dat zorgt voor verschuivingen in de uitgaven en inkomsten, deze zullen ook eerder plaatsvinden dan verwacht. Ook heeft de vervroegde verkoop een positieve impact op het verloop van de rente.
In 2021 verwachten we een goed beeld te hebben van alle wijzigingen om dit te kunnen rapporteren. Ook heeft er een (verplichte) winstneming plaatsgevonden van ca € 520.000,-.

Prognose 2019	€ 3.757.054,--	(voordelig)
Prognose 2020	€ 3.590.297,--	(voordelig)

PROJECT 179 – TANKSTATION ST BUITEN

Het tankstation en bij behorende groene inpassing is in 2020 gerealiseerd en afgerond. Er zijn geen gemeentelijke kosten gemaakt, dit levert een kostenreductie van € 3.000,- op. Per saldo neemt het resultaat toe met ruim € 3.000,- , naar € 96.587,-. Dit project wordt in 2021 geëvalueerd en afgesloten.

Prognose 2019	€ 93.343,--	(voordelig)
Raad 2020	€ 96.587,--	(voordelig)

PROJECT 163 – SPORENBERGSTRAAT

Het bodemonderzoek en de bijbehorende rapportage wordt afgerond in maart 2021. De financiële effecten zullen daarna in de projectexploitatie worden verwerkt. Inzet is om de ontwikkeling van het gebied planologisch nog mogelijk te maken binnen de nu nog geldende Wet Ruimtelijke Ordening. Het is wel de vraag of dat dat nog mogelijk is. Daarvoor moet het Ontwerpbestemmingsplan ter visie worden gelegd uiterlijk 31 december 2021. Dat lijkt lastig haalbaar, wat betekent dat waarschijnlijk gebruik gemaakt gaat worden van het instrumentarium van de Omgevingswet en de planologische procedure zal starten in 2022. Door het uitstellen van het plan ontstaat er een nadelig rente-effect.

Prognose 2019	€ 68.986,--	(nadelig)
Prognose 2020	€ 85.039,--	(nadelig)

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

INLEIDING

De gemeente Moerdijk heeft een totale oppervlakte van circa 185 km². Een groot deel hiervan bestaat uit openbare ruimte die door de gemeente is aangelegd, wordt beheerd en wordt onderhouden.
Ruim 10% van de gemeentelijke middelen is nodig voor het onderhoud van onze kapitaalgoederen voor wegen, openbare, verlichting, speelvoorzieningen, groen, riolering, civiele kunstwerken, havens en objecten. Ook buitensportaccommodaties gemeentelijk vastgoed vallen onder de zogenaamde kapitaalgoederen.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is medebepalend voor het voorzieningenniveau én (jaarlijkse) lasten die we daarvoor beschikbaar moeten houden. In de vastgestelde beheerplannen zijn gegevens opgenomen met betrekking tot kwantiteit, kwaliteit en het onderhoudsniveau evenals een meerjarenplanning van de onderhoudsmaatregelen en daarmee gepaard gaande kosten.

Het beleid van de gemeente Moerdijk ten aanzien van het onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in diverse nota's. Het belangrijkste kader is dat we werken op basis van kwaliteitsniveaus. Deze zijn vastgesteld in het raadsbesluit "effect gestuurd".

De volgende kwaliteitsniveaus waren tot en met 2020 vastgesteld voor alle aspecten/thema's:
- Exclusief kwaliteitsniveau voor de centrumgebieden en de entrees;
- Standaard kwaliteitsniveau voor de woongebieden en de fietspaden in het buitengebied;
- Minimaal voor bedrijven, de verbindingswegen/lintbebouwing en het buitengebied.

Bij de vaststelling van de begroting van 2021 is voor de centra een lagere beeldkwaliteit vastgesteld.

Alle beheerplannen worden in principe periodiek geactualiseerd. Hierbij wordt bepaald welk bedrag jaarlijks nodig is om de kwaliteit op het vastgestelde niveau te houden. Het actueel houden van de diverse beheerplannen en het jaarlijks na calculeren van de geplande uitgaven is van belang om de betrouwbaarheid van de beheerplannen vast te stellen.

Zoals u inmiddels weet, hebben we een achterstand opgelopen ten aanzien van actualisaties van beheerplannen. Ook ontbrak het ons in 2020 nog aan een volledig werkend beheersysteem om ons daarbij te ondersteunen. In 2020 is het beheersysteem stuk voor stuk geïmplementeerd en gevuld en in mei 2021 verwachten we voor alle beheergroepen te kunnen plannen en begroten vanuit dit beheersysteem.

In 2020 hebben we op basis van een risico afweging eerst de focus gelegd op de houten en stalen bruggen. Daarvoor is een 'beheerplan civieltechnische kunstwerken vastgesteld, die steeds zal worden aangevuld met andere beheergroepen, zoals betonnen bruggen, duikers en kadewanden. In 2021 wordt het Beheerplan wegen voorgelegd ter besluitvorming en eind 2022 willen we voor alle beheergroepen een beheerplan, dat voldoet aan de eisen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Bij de vaststelling van het beleidskader beeldkwaliteit is bepaald dat het beschikbare budget jaarlijks wordt bijgesteld op basis van de CROW-index en de areaal-uitbreiding.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Vastgesteld door de raad	Volgende actualisatie
Wegen	2017	2021
Civiele kunstwerken	2020	2025
Openbare verlichting	2018	2023
Groen	2017	2022
Riolering	2020	2025
Buitensportaccommodaties	2013	2022

Overzicht kengetallen

Kengetallen	
km gem. wegen	871
ha asfalt	158
ha klinkers en tegels	170,5
km vrijverval en mechanische riolering	306
aantal rioolgemalen inclusief randvoorzieningen	74
aantal minigemalen (drukriool/installaties)	487
aantal kolken	16.007
ha beplanting	76
ha gazon	81
ha bermen	230
aantal bomen	26.652
aantal panden	176
aantal locaties speelvoorzieningen	87
aantal bruggen	111
aantal lichtmasten	8.054

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen;
- Groen;
- Riolering;
- Gemeentelijk vastgoed;
- Buitensportaccommodaties;
- Civiele kunstwerken;
- Havens

Wegen

In 2021 wordt naar verwachting de “beleidsnotitie wegen” vastgesteld. In dit beleidsplan kan de raad keuzes maken in kwaliteit (ambitie), kosten en risico.
In deze beleidsnotitie zijn de kaders, de huidige stand van zaken van de omvang en de kwaliteit van het verhard areaal weergegeven en wordt inzicht gegeven in het benodigd onderhoud en de daarvoor benodigde middelen.
Het doelmatig inzetten van de beschikbare budgetten wordt vervolgens onderbouwd met het beheerplan wegen met meerjarenplanning.
De kwaliteit van de verhardingen is de afgelopen jaren achteruitgegaan, waardoor de vastgestelde ambitie in het huidige beleidskader beeldkwaliteit niet gehaald wordt. De komende jaren moet een inhaalslag in onderhoud plaatsvinden om de verhardingen veilig te kunnen blijven gebruiken.

In 2020 zijn de volgende grote werkzaamheden en projecten uitgevoerd:
- Koningin Julianastraat -Fijnaart
- De Kreeck- Klundert
- Huizersdijk en Markdijk (1e fase) - Zevenbergen
- Sluispad Noord, Maltaweg - Willemstad.

Gestart in 2020, doorlopend in 2021:
- Hazeldonkse Zandweg – Zevenbergen
- De Zwingelspaan – Zevenbergen
- Steenweg 2e fase – Moerdijk
- Groeneweg - Noordhoek

De Neerhofstraat in Zevenbergen is uitgesteld en wordt in 2021/ 2022 uitgevoerd.

Groen

In 2020 zijn diverse groenvakken gerenoveerd op basis van het groenstructuurplan en het groenbeheerplan. Waar mogelijk is de samenwerking gevonden met de overige disciplines in de openbare ruimte. Ook zijn 'probleem' vakken waar bijvoorbeeld veel wortelonkruiden in groeiden aangepakt.

Op het gebied van de verbetering van de biodiversiteit is het geldende beleid doorgezet en is met name ingezet op het behoud van de huidig omgevormde groenstroken. Daarnaast is de voorbereiding gestart voor het omzetten van het maaibeheer van de bermen naar een meer ecologische wijze van maaibeheer. Dit in samenwerking met 14 gemeenten, waterschap Brabantse delta en Staatsbosbeheer. De aanbesteding hiervan heeft eind 2020 plaatsgevonden en de uitvoering start in 2021.

In 2020 is voor het beheer van met name het openbaar groen voor het eerst gewerkt aan de hand van het GroenPluscontract. Een leerzaam jaar waarbij veel capaciteit is opgegaan in het begeleiden van het bestek.
In samenwerking met een drietal scholen is gewerkt aan het ontwikkelen van drie Tiny Forests. Helaas hebben corona-maatregelen roet in het eten gegooid en is de daadwerkelijke aanplant tot nader orde uitgesteld.

Essentaksterfte heeft een grip op het essenbestand van de gemeente Moerdijk. In 2019 zijn reeds diverse onderzoeken en beheersmaatregelen genomen om de gevolgen van de ziekte inzichtelijk te maken en te minimaliseren. Dit is in 2020 doorgezet. Het plan van aanpak voor de beheersing en vervanging van deze bomen was voorzien in 2020. Dit wordt 2021. Wel zijn de noodzakelijke acties ondernomen om de gevolgen van de ziekte te beheersen.

Riolering

Op grond van de Wet milieubeheer zijn gemeenten verplicht om te beschikken over een vastgesteld verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Hierin is het beleid opgenomen ten aanzien van het beheer en onderhoud van de riolering, hemelwater- en grondwatervoorzieningen. In verband met onvoorziene zaken is in 2019 de looptijd van het vigerend vGRP met een jaar verlengd tot 31 december 2020. Het nieuwe geactualiseerde vGRP voor de periode 2021-2024 is in september vastgesteld.

Voor het dagelijks onderhoud aan de riolering is het afgelopen jaar de ingestoken lijn uit het vGRP Moerdijk 2014 – 2019 gecontinueerd, waarbij de beheerstrategie zich heeft richt op het risico gestuurd beheren van de aanwezige voorzieningen. Uitgangspunt blijft de doelmatigheidsafweging van (riool)vervanging of reparatie welke (mede) gebaseerd is op het risico dat kan optreden indien de maatregel wordt uitgesteld.

Mechanische riolering:
In 2020 heeft het reguliere onderhoud aan de drukgemalen een achterstand opgelopen in verband met corona. Wel is het onderhoudscontract van de gemalen herzien, mede omdat vanuit bedrijfseconomische afwegingen het afgelopen jaar steeds verder de lijn ingezet is om minder zelf te onderhouden en meer werk uit te besteden. Naar verwachting zal dit nieuwe onderhoudscontract medio Q2 2021 in uitvoering gaan.
Parallel is in 2020 gestart met de inventarisatie ten behoeve van een grootschalige renovatie van de rioolgemalen, welke vanaf medio Q2 2021 in uitvoering gaan.

Vrijverval riolering
Voor renovatie, repartie en onderhoud aan 220 km vrijverval riolering is in 2020 noodgedwongen een nieuwe aanbesteding op de markt gezet. We hebben dit traject op een innovatief manier aangepakt, waarbij we op een doordachte en effectieve manier alle werkzaamheden m.b.t. beheercyclus in één contract gebundeld hebben. Bij deze aanbesteding hebben we meer de nadruk gelegd op leerbaarheid dan op technische oplossingen.
We hebben hierdoor minder deelreparaties en renovaties uitgevoerd. Wel is de voorbereiding opgepakt om in 2021 het reparatie- en renovatieplan 2019/2020 in keer uitvoeren.

In 2020 zijn de volgende werkzaamheden gerealiseerd
- Vervanging riolering en afkoppelen Noord- en Zuidhaven (onderdeel Centrumplan Zevenbergen)
- Vervanging huisaansluitingen De Zwingelspaan (Zevenbergen)
- Vervanging riolering en afkoppelen Koningin Julianastraat (Fijnaart)
- Bouwrijp maken Waterwijk Fijnaart

Daarnaast zijn de volgende werkzaamheden gepland en/of in voorbereiding genomen:
- Neerhofstraat, Dr Arienslaan (Zevenbergen)
- Reconstructie Zeestraat (Zevenbergen).
- Vervanging riolering en afkoppelen Hazeldonkse Zandweg (Zevenbergen)
- Afkoppelen Steenweg fase 2 (Moerdijk),
- Rioolvervanging samen met saneringen Brabant water en Enexis L. Coligystraat (Helwijk)
- Verbetermaatregelen en afkoppelen Van Boxtelstraat (Zevenbergen)
- Verbetermaatregelen en afkoppelen Fijnaart-oost

De voorbereiding van deze projecten en werkzaamheden lopen door en zullen in 2021 uitgevoerd zijn.

Gemeentelijk vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit circa 120 panden en complexen. Het grootste deel van de vastgoedportefeuille is in bezit van de gemeente maar een deel wordt ook gehuurd van bijvoorbeeld Woonkwartier. Het vastgoed is niet uniform, het bestaat uit zeer diverse panden, zowel qua functie als materialisatie.

Groot onderhoud
Het gemeentelijk vastgoed wordt voor wat betreft de onderhoudsstaat op conditiescore 3 volgens NEN 2767 gehouden, het beschouwingsniveau daarbij is dat van het totale pand. Bij deze conditiescore wordt de functievervulling en de kwaliteit van het pand gewaarborgd. Voor het gemeentehuis in Zevenbergen, het Mauritshuis in Willemstad en het voormalige stadhuis in Klundert houden we dezelfde conditiescore 3 aan, maar plegen we intensiever onderhoud om dit onderhoudsniveau te allen tijde te kunnen garanderen. Vervangingen worden zo veel mogelijk verduurzaamd uitgevoerd.

Bij een aantal panden heeft er in 2020 groot onderhoud plaats gevonden. Bij VV Virtus in Zevenbergen is één van de kleedkamers in samenwerking met vrijwilligers van de vereniging opgeknapt. Er zijn twee zonneboilers geplaatst, leidingwerk onder de vloer aangepast, het dak geïsoleerd, nieuwe ledverlichting aangebracht en schilderwerk uitgevoerd.
Bij het Mauritshuis is de verbouwing fase 1 afgerond. Hierbij is de eerste verdiepingsvloer geïsoleerd en is de nieuwe lift in gebruik genomen waardoor het Mauritshuis nu voor iedereen toegankelijk is. In het gemeentehuis zijn de hal en kantine voorzien van nieuwe energiezuinige ledverlichting.

Verder zijn er ook werkzaamheden uitgesteld omdat deze samenhang hebben met toekomstige projecten. Zo zijn de geplande werkzaamheden voor het gemeentehuis niet uitgevoerd, omdat deze met het nieuwe werkplekconcept samenhangen en parallel hieraan zullen worden opgepakt. Bij de Niervaert zijn niet alle werkzaamheden uitgevoerd, omdat met tijdelijke maatregelen de accommodatie nog 5 jaar in gebruik wordt gehouden. Langere openstelling vraagt vergaande investeringen dus is het economischer om voor nieuwbouw of totale renovatie te kiezen. In afwachting op een besluit over de toekomst van de Niervaert wordt de komende jaren het onderhoud tot het minimum beperkt en wordt er niet geïnvesteerd in aanpassingen. De bedrijfszekerheid en veiligheid moeten hierbij uiteraard te alle tijden gewaarborgd blijven. In 2020 is daarom de luchtbehandeling van de sporthal en het zwembad niet vervangen maar gereviseerd zodat ze weer een jaar of vijf mee kunnen.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
De gemeente heeft een voorbeeldrol met de verduurzaming van het eigen vastgoed. De vastgoedportefeuille van de gemeente moet klimaat neutraal zijn in 2050. Met deze verduurzamingsopgave is heel veel geld gemoeid. In 2020 is gestart met het opstellen van het projectplan en routekaart om deze klimaat neutrale vastgoedportefeuille uiterlijk in 2050 te realiseren. In 2021 wordt deze ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Zwembad de Niervaert
Het complex De Niervaert is met een leeftijd tussen 30 en 46 jaar dermate verouderd dat er dringend grote investeringen nodig zijn ten behoeve van de instandhouding, wettelijke energiebesparing en bedrijfszekerheid van het complex. In 2020 is de samenwerking met Optisport geëvalueerd en is het onderzoek naar de technische staat, verduurzaming en toekomstbestendigheid afgerond. Op basis van deze evaluatie heeft het college besloten om in te stemmen met de verlenging van de samenwerking met Optisport voor 5 jaar tot 31 december 2025. Dit heeft betrekking op Complex de Niervaert in Klundert en Buitenzwembad De Bosselaar in Zevenbergen.

Asbest
In 2020 zijn 35 gebouwen geïnspecteerd op eventuele aanwezige asbest. Het restant budget van € 56.570 zal worden gebruikt om het eventuele aangetroffen asbest te saneren.

Inspecties Brandveiligheid
In 2020 zijn de inspecties van alle panden uit fase 2 afgerond. De bouwkundige aanpassingen bij de scholen zijn op dit moment in uitvoering en wordt in 2021 afgerond. In 2021 zal er begonnen worden met de bouwkundige aanpassingen van deze gebouwen uit fase 2.

Buitensportaccommodaties

De verenigingen zijn grotendeels zelf verantwoordelijk voor de beeldkwaliteit middels een bruikleenovereenkomst. Sinds 2016 werken we voor een groot aantal sportparken samen met een rentmeester. Deze rentmeester is verantwoordelijk voor alle aspecten “binnen het hekwerk van de sportterreinen” welke eigendom zijn van gemeente Moerdijk. De rentmeester onderhoud de sportvelden op niveau standaard, zodat ze blijven voldoen aan de landelijke norm van NOC-NSF. Een onafhankelijk bureau beoordeelt de kwaliteit van de sportcomplexen en rapporteert dit aan gemeente Moerdijk.

Gemeente Moerdijk heeft aan de hand van deze input van de kwaliteitskeuringen, regelwijzigingen door sport bonden alsmede de Meerjaren Onderhouds Planning Buitensport in 2020 onderstaande werkzaamheden uitgevoerd bij diverse buitensport verenigingen.

- Herinrichten sportpark en vervangen kunstgras KV DSO in Klundert
- Vervangen veldverlichting voor Led bij KV DSO in Klundert
- Vervangen 4 kunstgrastennisbanen bij Van Polanen
- Vervangen 2 kunstgras tennisbanen bij TV 't Bossche Lijntje
- Vervangen rubber ingestrooid kunstgrasveld door kunstgras met TPE infill bij vv SVC
- Vervangen zand ingestrooid kunstgrasveld door waterveld bij Hockeyclub Zevenbergen
- Aanbrengen belijning atletiekvereniging Groene Ster;
- Vervangen bestaande verlichting bij De Lobbelaer voor Led.

Het vervangen van de kunstgras incl. aanbrengen van Led veldverlichting bij TV Fijnaart en Heijningen is doorgeschoven omdat de banen nog voldoen aan het vigerende eisen van de KNLTB.

Civiele kunstwerken

In december 2020 is het beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024 vastgesteld. Vooruitlopend op dit plan heeft de raad in juli 2020 extra middelen beschikbaar gesteld voor noodzakelijk onderhoud en inspectie.

De volgende grote werkzaamheden en vervanging zijn in 2020 uitgevoerd:
- Vervangen brug 't Magesijn – Klundert
- Vervangen brug Leeuwerikstraat – Fijnaart
- Vervangen brug Den Bels – Moerdijk
- Renovatie duiker Steenweg – Moerdijk
- Vervangen bruggen voor duikers – Gildenlaan en Kristallaan in Zevenbergen
- Ontwerp standaard brug gereed

De inspecties van de betonnen bruggen zijn uitgesteld naar 2021.

Havens

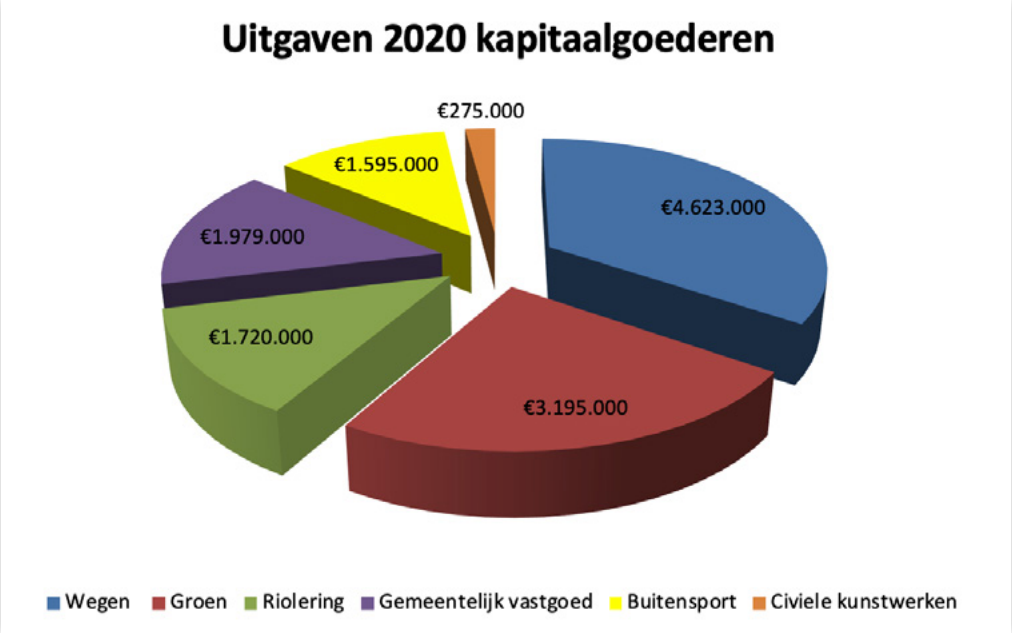
De haven van Moerdijk is een van de onderdelen vanuit het gebiedsplan Moerdijk die in aanmerking komen voor een kwaliteitsimpuls (Waterfront Moerdijk). Totdat dit plan tot uitvoering over gaat is de beheerstrategie erop gericht om een minimum kwaliteitsniveau te behouden waarbij de functie en veiligheid van de gebruikers gewaarborgd blijft. In afwachting van de definitieve functie, wordt het onderhoud op een niveau uitgevoerd dat in ieder geval de huidige functie en veiligheid van de haven gegarandeerd kunnen worden.

In 2019 is de jachthaven Willemstad geprivatiseerd door de jachthaven onder te brengen bij derden onder de voorwaarden dat de positie van de haven onlosmakelijk verbonden is met de vestingwallen, de uitstraling en historische bouw. Het beheer van de jachthaven is per 2020 uitgegeven voor een periode van 5 jaar. De gemeente blijft voor het overgrote deel van de haven van de jachthaven Willemstad verantwoordelijk voor groot onderhoud en vervangingen.

Voor beide havens geldt dat er geen actuele inspectie of actueel beheerplan is, op basis waarvan een betrouwbare (financiële) prognose kan worden gemaakt, of op basis waarvan een voorziening voor groot onderhoud kan worden ingericht. Een inspectie en een beheerplan staan voor 2021 op de planning.

FINANCIEEL

In onderstaande diagram is de verdeling van het totale onderhoud weergegeven per beheerproduct.

In de tabel hieronder staan per beheerproduct de kosten verder onderverdeeld per soort kosten:

Beheerproduct	Soort kosten	Uitgaven 2020
Wegen	Onderhoudsuitgaven	€ 786.000
	Uitgaven voorziening	€ 2.133.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 1.704.000
Groen	Onderhoudsuitgaven	€ 2.471.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 724.000
Riolering	Onderhoudsuitgaven	€ 817.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 903.000
Gemeentelijk vastgoed	Onderhoudsuitgaven	€ 22.000
	Uitgaven voorziening	€ 993.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 964.000
Buitensport	Onderhoudsuitgaven	€ 353.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 1.242.000
Civiele kunstwerken	Onderhoudsuitgaven	€ 82.000
	Vervangingsinvesteringen	€ 193.000

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding
De gemeente Moerdijk heeft bestuurlijke en financiële belangen in verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard met inachtneming van de eigen beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden ten aanzien van deze partijen.

Regionale kaders Verbonden Partijen
Op 28 juni 2015 heeft de gemeenteraad de regionale nota "Verbonden Partijen; zes kaderstellende spelregels" vastgesteld. Deze nota is in regionaal verband opgesteld en is aan de gemeenteraden van de 19 RWB (Regio West-Brabant)-gemeenten voorgelegd. Vrijwel alle gemeenten hebben hiermee ingestemd.

In deze nota zijn de volgende 6 spelregels voor verbonden partijen opgenomen:
1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan.
   Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

Inmiddels worden de spelregels 5 jaar toegepast, in 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden. In het najaar van 2020 is deze afgerond en aan de deelnemende Westbrabantse gemeenten voorgelegd. In 2021 kunnen de raden van de deelnemers hun reactie op de evaluatie geven.

Indeling verbonden partijen
De verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt en/of een belang heeft zijn als volgt in te delen:
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen;
- Stichtingen en verenigingen.

Gemeenschappelijke regelingen:
1. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
2. Havenschap Moerdijk
3. Regio West-Brabant (RWB)
4. Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen
5. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant
6. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
7. West-Brabants Archief (WBA)
8. Stichting Openbaar Onderwijs West-Brabant
9. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
10. Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant
11. Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant (WVS-groep)
12. Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)
13. Werkplein Hart van West-Brabant
14. ICT-samenwerking West-Brabant West

Vennootschappen:
15. BNG Bank NV
16. Brabant Water NV
17. NV Rewin West-Brabant
18. NV Havenbedrijf Moerdijk

Stichtingen en verenigingen:
19. Stichting Inkoopbureau West-Brabant
20. Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Hieronder volgt per regeling informatie over de doelstelling, de behaalde resultaten in 2020 en de jaarcijfers 2019 en 2020.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

1. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

NAAM (1)	**REGIONALE AMBULANCEVOORZIENING BRABANT Midden-West-Noord (RAV)**
Vestigingsplaats	Tilburg
Visie/doelstelling	Het leveren van kwalitatief hoogwaardige ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de budgettaire kaders wordt gerealiseerd.

NAAM (1)	**REGIONALE AMBULANCEVOORZIENING BRABANT Midden-West-Noord (RAV)**
Reden participatie c.q. openbaar belang	- dat het voor een goede ambulancezorg van belang is samen te werken; - dat deze samenwerking gericht is op een niveau van ambulancezorg waarbij de patiënt centraal staat; - dat de ambulancezorg een belangrijke pijler is onder de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, waardoor het wenselijk is om het werkgebied samen te laten vallen met dat van de politieregio's Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord.
Behaalde resultaten in 2020	Niet aangeleverd
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: wethouder E. Schoneveld
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	DB: geen bestuurlijk belang. AB: wethouder E. Schoneveld / plv wethouder A.M.J. Dingemans
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage 2020: € 0 De RAV wordt niet gefinancierd door de gemeenten, maar door o.a. de zorgverzekeraars.
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 14.074.000 € 25.747.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 13.670.000 € 25.506.000
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 13.738.000 € 25.744.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 370.633 negatief
Resultaat verbonden partij 2020	€ 174.000
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv.beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De deelnemende gemeenten zijn in beginsel verantwoordelijk voor tekorten bij de GR. Het weerstandsvermogen is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen.
Verantwoordelijk team	Maatschappelijke ondersteuning

2. GR Havenschap Moerdijk

NAAM (2)	**GR HAVENSCHAP MOERDIJK**
Vestigingsplaats	Moerdijk
Visie/doelstelling	Het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden m.b.t. het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het optreden als financier van dit bedrijf.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Via het houden van de aandelen van het Havenbedrijf Moerdijk NV kan mede sturing gegeven worden aan deze NV. Verder kan de NV via de financieringstaak van de GR op een 'goedkope' wijze voorzien in de benodigde financiële middelen.
Behaalde resultaten in 2020	Havenbedrijf Moerdijk NV voorzien van noodzakelijke financieringsmiddelen. Via de aandeelhoudersvergadering toezicht gehouden op de NV.

NAAM (2)	**GR HAVENSCHAP MOERDIJK**
Eigenaar / klantenrol	Gemeente Moerdijk is voor 50% eigenaar.
Bestuurlijk belang gemeente (RvB/DB)	De GR Havenschap Moerdijk is een zgn. 'bedrijfsvoeringsorganisatie' (BVO). De gemeente Moerdijk wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de wethouders D. Dingemans (economie) en J. van Dorst (financiën).
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	De gemeente staat voor 50% garant voor de aan te trekken financieringsmiddelen ten behoeve van Havenbedrijf Moerdijk NV. De begroting van de GR is sluitend, zonder dat een bijdrage van de deelnemers gevraagd wordt. In de begroting is rekening gehouden met het verstrekken van een garantiepremie aan de deelnemers van € 150.000 per deelnemer. De uitvoeringskosten van de GR komen voor rekening van de NV.
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € 97.265.000 € 137.666.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 97.265.000 € 130.760.000
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	 € 97.265.000 € 181.445.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 0
Resultaat verbonden partij 2020	€ 0
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De GR trekt de financiering aan voor de activiteiten binnen de NV. Als de NV de betalingsverplichtingen niet kan nakomen, komen deze ingevolge de GR ten laste van de deelnemers van deze GR. Bij de verzelfstandiging per 30-12-2016 heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden. De bezittingen van de NV (de Gr heeft het 1e recht van hypotheek en pandrecht) en het eigen vermogen van de GR zijn voldoende om de risico's te dekken. Jaarlijks bij de controle van de jaarrekening toetst de accountant of risicio's nog steeds volledig zijn afgedekt. Bij de jaarrekening 2020 was hier sprake van.
Verantwoordelijk team	Financiën, Juridische Zaken & Inkoop

3. Regio West-Brabant (RWB)

NAAM (3)	**REGIO WEST-BRABANT**
Vestigingsplaats	Etten-Leur

NAAM (3)	**REGIO WEST-BRABANT**
Visie/doelstelling	De Regio West-Brabant is een alliantie van zeventien gemeenten gericht op behoud en versterking van het regionale vestigingsklimaat. De inzet van de RWB is gericht op vier thema's: economie, arbeidsmarkt, mobiliteit en ruimte. Elke vier stellen de colleges een actieprogramma vast, waarin de strategische opgave voor de komende jaren wordt uitgewerkt. In 2019 is het programma 2019 – 2023 vastgesteld. Het actieprogramma geeft invulling aan de overheidsopgave uit de Economische Agenda die is vastgesteld door de Economic Board West Brabant (overheden, ondernemers en onderwijs). De uitvoeringsstrategie van de RWB is gericht op verbinden, verslimmen en verduurzamen. Hiernaast heeft de RWB een aantal uitvoeringsgerichte taken. Het betreft Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV), Routebureau, Regioarcheologie, Programma Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) en het mobiliteitscentrum.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Versterking van het regionale vestigingsklimaat kun je niet als individuele gemeente oppakken. Samenwerking leidt tot focus, meer slagkracht en efficiëntie. Door deelname van de RWB aan de (triple helix) Economic Board West Brabant wordt dit verder versterkt.
Behaalde resultaten in 2020	De RWB heeft uitvoering gegeven aan de actieagenda 2019-2023. Vanwege corona is op sommige onderdelen vertraging opgelopen. In dec 2020 zijn samenwerkingsafspraken tussen de regio en de provincie vastgesteld. Hierin wordt de ambitie neergelegd om aan een aantal gedeelde opgaven uit de actieagenda RWB en het coalitieakkoord van de provincie gezamenlijk invulling te geven. Daarnaast zijn veel zaken opgepakt die uiteindelijk in 2021 zijn/worden vastgesteld. Dit geldt voor het de bedrijventerreinafspraken, het raamwerk circulaire economie, de aanpak vrijetijdseconomie en het afspraken kader arbeidsmigranten en het uitvoeringsprogramma mobiliteit.
Eigenaar/klantenrol	Eigenaar en klant: burgemeester J. Klijs
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	AB: burgemeester J. Klijs, plv. wethouder A.M.J. Dingemans Vertegenwoordiging in de bestuurscommissie KCV: weth. E. Schoneveld.
Financieel belang gemeente (bijdrage 2020)	*Bijdrage apparaatskosten 2020:* - bijdrage RWB € 139.278 (incl.afrek.2019) - bijdrage REWIN: € 105.835 - bijdrage O&O fonds € 24.029 *Bijdragen programmakosten 2020:* - Economie € 17.115 - Uitvoeringskosten KCV: € 608.026 - Mobiliteitscentrum: € 13.819 - Regio-archeoloog: € 32.237 Totaal € 940.339
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 1.236.000 € 4.614.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 1.110.000 € 5.212.000

NAAM (3)	**REGIO WEST-BRABANT**
Eigen vermogen d.d. 31-12-2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12-2020	 € 1.240.000 € 7.669.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 110.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ 423.000
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv.beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	- De RWB heeft geen reserve. Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. - Het actieprogramma is ambitieus. Naast de coördinerende rol van het Programmabureau RWB, is inhoudelijke inzet vanuit de gemeenten onmisbaar.
Verantwoordelijke team	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

4. Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen

NAAM (4)	**NAZORG GESLOTEN STORTPLAATSEN BAVEL-DORST en ZEVENBERGEN**
Vestigingsplaats	Breda
Visie/doelstelling	Regionale samenwerking op het gebied van de nazorg voor de gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Gezamenlijke verplichting voor de eeuwigdurende nazorg van de gesloten stortplaats Bavel-Dorst en voor de nazorg van de gesloten stortplaats Zevenbergen tot overdracht aan de provincie.
Behaalde resultaten in 2020	Vanwege de langdurig lage rentestand is het Nazorgfonds niet groot genoeg om de eeuwigdurende nazorgplicht te financieren. De provincie en de vergunninghouders een hebben een overeenkomst gesloten om hier de komende jaren, in aanloop naar de nieuwe ALM-studie, diepgaand onderzoek naar te doen. Onderdeel van deze overeenkomst is dat, zo lang het onderzoek loopt, de vergunninghouders de stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie en dus zelf risicodragend blijven. Tegelijkertijd handhaaft de provincie de rekenrente op het bestaande niveau. Deze afspraak geldt voor een periode van maximaal 5 jaar. Dit uitstel geeft exploitanten de tijd om samen met de provincie te kijken naar ontwikkelingen die bijdragen aan een verlaging van het benodigde doelvermogen.
Eigenaar/klantenrol	Eigenaar en klant: wethouder C.J.A. van Dorst
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	AB: wethouder C.J.A. van Dorst; plv. wethouder E. Schoneveld. DB: wethouder C.J.A. van Dorst
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage 2020: € 53.168
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 1.219.339 € 25.655.437

NAAM (4)	**NAZORG GESLOTEN STORTPLAATSEN BAVEL-DORST en ZEVENBERGEN**
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 1.226.511 € 25.888.109
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 1.083.270 € 26.263.437
Resultaat verbonden partij 2019	€ 7.172
Resultaat verbonden partij 2020	€ -19.562
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen)	Zie belangrijke ontwikkelingen.
Verantwoordelijk team	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

5. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GROGZ)

NAAM (5)	**OPENBARE GEZONDHEIDSZORG West-Brabant (GROGZ)**
Vestigingsplaats	Breda
Visie/doelstelling	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg. Het bevorderen bewaken en beschermen van de publieke gezondheid: de GGD heeft als doel dat de mensen in West-Brabant zich goed, veilig, gezond en gelukkig (blijven) voelen.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Artikel 14 lid 1 Wet publieke gezondheid: *Ter uitvoering van bij of krachtens deze wet opgedragen taken draagt het college van burgemeester en wethouders zorg voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst.* - Hechte samenwerking in regionaal verband m.b.t. de openbare gezondheidszorg is gewenst en noodzakelijk.
Behaalde resultaten in 2020	Niet aangeleverd
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: wethouder E. Schoneveld. Klant: wethouder E. Schoneveld.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	AB: wethouder E. Schoneveld
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage 2020: € 905.127 (€ 800.925 voor de basistaken, € 53.325 plustaken en € 50.877 inspecties kinderopvang)
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 3.976.000 € 11.131.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 4.712.000 € 10.978.000

NAAM (5)	**OPENBARE GEZONDHEIDSZORG West-Brabant (GROGZ)**
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 5.717.000 € 21.827.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 633.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ 797.000
Eventuele risico's m.b.t. deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De GGD heeft een beperkte algemene reserve van € 691.000. In principe zijn de deelnemers aansprakelijk voor tekorten.
Verantwoordelijke team	Maatschappelijke Ondersteuning

6. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

NAAM (6)	**OMGEVINGSDIENST MIDDEN- en WEST-BRABANT (OMWB)**
Vestigingsplaats	Tilburg
Visie/doelstelling	- Door VTH-taken wettelijke kaders omgevings-recht uitvoeren. - Verbeteren kwaliteit leefomgeving, veiligheid en volksgezondheid; - Eenduidige en gelijke behandeling bedrijven en burgers: level playing field.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- De gemeente is wettelijk verplicht een aantal basistaken op het gebied van vergunningver-lening, toezicht en handhaving milieu (VTH-taken milieu) over te dragen aan de OMWB; - Daarnaast is uit oogpunt van continuïteit, kwaliteit, effectiviteit en efficiency besloten de uitvoering van de niet-verplichte VTH-taken milieu ook bij de OMWB onder te brengen.
Behaalde resultaten in 2020	- Advisering over aanvragen milieuvergun-ningen en ingekomen milieumeldingen (incl. ambtshalve aanpassingen vergunningen, opleggen maatwerkvoorschriften, e.d.); - Uitvoeren milieutoezichtsbezoeken en handhavingcontroles; - Repressieve (milieu)handhaving; - Klachtenbehandeling; - Overige advisering in het kader van het omgevingsrecht (onderdelen geluid, bodem, externe veiligheid, milieucommunicatie etc.); - Ketenhandhaving; - Branchetoezicht/-aanpak; - Energietoezicht; - Juridische milieuprocedures; - Bezwaar- en beroep; - Uitvoering van collectieve taken. Over de uitgevoerde werkzaamheden in 2020 geeft het college een uitgebreide toelichting in het VTH-jaarverslag 2020 (mei 2021).
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: burgemeester J. Klijs.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Lid AB en DB: burgemeester J. Klijs. Plv.lid AB: wethouder D.J. Brummans

NAAM (6)	**OMGEVINGSDIENST MIDDEN- en WEST-BRABANT (OMWB)**
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Gemeente is mede-eigenaar en loopt risico voor eventuele financiële tekorten. Bijdrage 2020: € 1.495.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 3.568.000 € 4.615.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 2.609.000 € 3.880.000
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 2.385.000 € 3.420.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 699.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ 542.000
Eventuele risico's m.b.t. deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De algemene reserve van de OMWB bedraagt € 1.546.000 gebaseerd op het normeringsmodel van 5% van de omzet, met een bandbreedte van plus en min 1% (AB-besluit 3 juli 2019). De geïnventariseerde risico's komen uit op afgerond € 1,5 miljoen.
Verantwoordelijk team	VTH

7. West-Brabants Archief (WBA)

NAAM (7)	**WEST-BRABANTS ARCHIEF (WBA)**
Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Visie/doelstelling	Van de website www.westbrabantsarchief.nl Visie: Het WBA wil een duurzame en betekenisvolle bijdrage leveren aan belanghebbenden (overheid, burger en instellingen) door het verwerven, produceren, opslaan, toegankelijk maken en houden van archiefinformatie, m.n. door het mede realiseren van een e-depotvoorziening. Missie: Het WBA vervult in de ontwikkeling van een open overheid een spilfunctie als beheerder van de archiefinformatie van het heden, het verleden en de toekomst. Doelstellingen: - Bijdrage leveren aan een effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst; - Goede kwaliteit en beleidsontwikkeling en de uitvoering van kerntaken die voortvloeien uit de Archiefwet 1995 en lokale regelingen; - Uitoefenen van wettelijk toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden; - Goede kwaliteit van innovatie en eigentijdse dienstverlening aan interne en externe klanten.

NAAM (7)	**WEST-BRABANTS ARCHIEF (WBA)**
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale aanpak / uitvoering van wettelijke verplichting; - Het realiseren van efficiencywinst. - Realisering gezamenlijk e-depot.
Behaalde resultaten in 2020	- Aankoop ondergrond van het pand in Oudenbosch om de verkoop van het pand met ondergrond in Oudenbosch te realiseren; - Aflossen langlopende geldleningen voor de financiering van de bouw en inrichting van het pand in Oudenbosch; - Afsluiten overeenkomst met de nieuwe eigenaar van het pand in Oudenbosch voor de huur van de archiefruimten; - Als gevolg van de coronacrisis is de digitale dienstverlening verder ontwikkeld, waaronder 'Scanning on Demand' (SOD); - Implementatie van nieuw e-depot; - Vaststellen van nieuwe aansluittrajecten met gemeenten om documenten in het e-depot op te kunnen nemen; - Organiseren van AVG-webinar - In kader van de Auteurswet is er onderzoek gedaan naar de gegevens over fotografen met als doel de rechten met auteurs te regelen die opgenomen zijn in het archiefbeheerssysteem Memorix Maior.
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: burgemeester J. Klijs. Klant: burgemeester J .Klijs.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	AB: burgemeester J. Klijs.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage in de kosten verband houdende met het instandhouden en doen functioneren van het West-Brabants Archief. Bijdrage 2020: € 241.442
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 282.810 € 1.454.806
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 337.554 € 1.323.805
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 373.369 € 310.942
Resultaat verbonden partij 2019	€ 104.744
Resultaat verbonden partij 2020	€ 245.296
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv.beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	Het WBA beschikt over een beperkt eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort. In de begroting 2021 is een post onvoorzien opgenomen van € 10.000.
Verantwoordelijk team	Informatiemanagement en Facilitair

8. Stichting Openbaar Onderwijs West-Brabant

NAAM (8)	**STICHTING OPENBAAR BASISONDERWIJS WEST-BRABANT**
Vestigingsplaats	Roosendaal
Visie/doelstelling	Het voorzien in een kwalitatief en kwantitatief aanbod van onderwijs voor leerlingen van 4 tot 12 jaar.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale coördinatie / aanpak van wettelijke verplichting; - Het realiseren van efficiencywinst.
Behaalde resultaten in 2020	Op 1 augustus 2020 zijn de statuten gewijzigd en is het Raad van Toezicht model ingevoerd met college van bestuur en Raad van Toezicht (interne toezichthouder). De Stichting heeft besloten om basisschool De Cocon in Klundert per 1-8-2021 op te heffen. De gemeenteraad heeft besloten de instandhouding van de school niet over te nemen.
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: wethouder E. Schoneveld.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Regiegroep: wethouder E. Schoneveld; plv. wethouder A.M.J. Dingemans
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Geen direct financieel belang. De gemeente Moerdijk blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het bieden van toegankelijk openbaar onderwijs (risico).
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 5.069.211 € 2.655.025
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 5.093.407 € 2.668.132
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ Nog niet bekend. € Nog niet bekend.
Resultaat verbonden partij 2019	€ 481.789
Resultaat verbonden partij 2020	€ Nog niet bekend.
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	Het risicoprofiel van de organisatie is bepaald op 'gemiddeld'. Hierbij hoort een weerstandsvermogen tussen 8% en 13%. OBO hanteert voor het weerstandsvermogen de minimumnorm van 5%. Het betreft het eigen vermogen – materiële activa/rijksbijdrage OCW.
Verantwoordelijk team	Maatschappelijke Ondersteuning

9. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VMWB)

NAAM (9)	**VEILIGHEIDSREGIO Midden- en West-Brabant (VMWB)**
Vestigingsplaats	Tilburg

NAAM (9)	**VEILIGHEIDSREGIO Midden- en West-Brabant (VMWB)**
Visie/doelstelling	- Het vergroten van de slagkracht van en de samenwerking tussen de hulpverlenings-diensten; - Het realiseren van de noodzakelijke kwaliteitsverbetering op het gebied van de (voorbereiding van de) rampenbestrijding.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Realiseren van efficiencywinst; - Realiseren van kwaliteitsbevordering; - Invullen wettelijke plicht op grond van artikel 3 van de Brandweerwet 1985 (wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling); - Bewerkstelliging doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer- en rampbestrijdingstaken; - Bevordering goede hulpverlening bij een ongeval of ramp.
Behaalde resultaten in 2020	Niet aangeleverd
Eigenaar / klantenrol	N.v.t.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Burgemeester J. Klijs is lid van het algemeen bestuur; plv. wethouder A.M.J. Dingemans
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	De 26 deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de VMWB over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's is gewaarborgd. Bijdrage 2020: € 2.833.841
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 18.582.000 € 38.926.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 19.531.000 € 40.519.000
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 18.832.000 € 43.130.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 2.622.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ 3.326.000
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De risico's worden door de Veiligheidsregio in een risicomatrix opgenomen in de begroting en opgenomen in een risicoparagraaf. Er zijn voorzieningen getroffen voor verplichtingen en financiële risico's in de toekomst. Deze worden elk jaar getoetst en op het noodzakelijke niveau gebracht. Daarnaast beschikt de GR over een aanzienlijk eigen vermogen (zie de hiervoor vermelde bedragen).
Verantwoordelijk team	Veiligheidsstaf

10. Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant

NAAM (10)	**LEERPLICHT en REGIONALE MELD- en COÖRDINATIEFUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN regio West-Brabant**
Vestigingsplaats	Breda

NAAM (10)	**LEERPLICHT en REGIONALE MELD- en COÖRDINATIEFUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN regio West-Brabant**
Visie/doelstelling	In de RMC-regio West-Brabant via samenwerking het schoolverzuim en het voortijdig schoolverlaten verder terugdringen.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Kwaliteitsverbetering; - Efficiencywinst.
Behaalde resultaten in 2020	Door corona was het jaar 2020 anders dan andere jaren. Het accent voor RBL lag vanaf maart dan ook met name op het beschermen van het recht van onderwijs en ontwikkeling. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders hebben samen met de scholen alles op alles gezet om de West-Brabantse jongeren in beeld te houden. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters is iets toegenomen De effecten van deze coronacrisis zijn ingrijpend, ook op de rol en werkwijze van RBL West-Brabant. De precieze gevolgen op langere termijn zijn nog steeds niet goed te overzien. Het RBL ziet vanaf 2020 al een toename aan complexe casuïstiek. Ook het aandeel preventieve werkprocessen (zorg en advies) stijgt, ofwel het preventief samenwerken met de scholen neemt toe. Vanuit het Mbo blijven signalen komen over in het bijzonder een tekort aan stageplaatsen, het frequenter wisselen van studierichting en de (geestelijke) gezondheid van de studenten.
Eigenaar/klantenrol	Eigenaar: wethouder E. Schoneveld.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Lid gemeenschappelijk orgaan: wethouder E. Schoneveld; Plv.: wethouder A.M.J. Dingemans
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage 2020: € 131.162
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 11.990 € 1.291.435
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ -/- 42.775 € 1.347.543
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 131.316 € 525.318
Resultaat verbonden partij 2019	€ 42.775 negatief
Resultaat verbonden partij 2020	€ 131.316 positief
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	Bij de gemeenschappelijke regeling staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Er wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd. De gemeente Moerdijk kan, indien nodig, putten uit de beschikbare reserve "LMC-gelden leerplicht" (stand 1-1-2021: € 181.350).
Verantwoordelijk team	Maatschappelijke Ondersteuning

11. Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant (WVS-groep)

NAAM (11)	**WERKVOORZIENINGSCHAP WEST NOORD-BRABANT (WVS GROEP)**
Vestigingsplaats	Roosendaal
Visie/doelstelling	WVS groep biedt op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) mensen met een (grote) achterstand op de arbeidsmarkt kansen zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen. Doel is het vinden van regulier werk of in een (meer) beschutte omgeving. WVS groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijk beleid van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 vindt er geen instroom meer plaats van mensen in een Wsw-dienstverband. WVS-groep wordt omgevormd tot een leerwerkbedrijf waar mensen, uit de doelgroep Participatiewet, kansen worden geboden om zich te ontwikkelen om zo meer perspectief te krijgen op deelname aan de reguliere arbeidsmarkt. De regie van de leerwerktrajecten vindt plaats onder regie van het Werkplein Hart van West-Brabant. Naast het aanbieden van leerwerktrajecten zal ook het instrument beschut werken via WVS-Groep uitgevoerd worden.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale samenwerking in de uitvoering van de wettelijke verplichting (Wsw); - Het voorkomen van structurele uitsluiting van mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt; - Het realiseren van efficiencywinst door regionale samenwerking.

NAAM (11)	**WERKVOORZIENINGSCHAP WEST NOORD-BRABANT (WVS GROEP)**
Behaalde resultaten in 2020	Het gerealiseerde resultaat over 2020 bedraagt € 4.136.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 8.058.000 en vrijval bestemmingsreserve van € 300.000). In 2019 was het resultaat € 2.601.000 positief.(€ 2.401.000 resultaat en € 200.000 vrijval bestemmingsreserve) Uit deze analyse blijkt dat het operationeel resultaat € 3.487.000 lager is dan de begroting en € 3.020.000 lager dan 2019. Het tekort op de begrote begeleidingsvergoeding beschut was € 378.000. Door het achterblijven van de afname van leerwerktrajecten is er op de vergoeding begeleiding leerwerktrajecten een tekort van € 270.000 ontstaan. Het gerealiseerde resultaat over 2020 bedraagt € 4.136.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 8.058.000 en vrijval bestemmingsreserve van € 300.000). In 2019 was het resultaat € 2.601.000 positief.(€ 2.401.000 resultaat en € 200.000 vrijval bestemmingsreserve) 2020 was het jaar van de Covid-19. WVS heeft flinke kosten gehad aan het aanpassen van de werkplekken aan de richtlijnen van het RIVM om ervoor te kunnen zorgen dat haar medewerkers veilig door konden werken. Daarnaast was er een hogere uitstroom van SW-personeel, een lagere instroom beschut en geen nieuwe instroom van participanten bij de groenvoorziening. Door Covid-19 en door gebrek aan personeel heeft er extra inzet van uitzendkrachten plaatsgevonden. De toegevoegde waarde is € 1.183.000 lager dan begroot . Het subsidieresultaat is € 3.483.000 voordeliger dan begroot. In vergelijking met 2019 is het negatieve subsidieresultaat afgenomen met € 1.453.000. De stijging van de rijksbijdrage per SW-er was hoger dan de begrote 2%. Dit komt door de herverdeling van het macrobudget die positief uitviel door een hogere uitstroom landelijk dan in de ramingen meegenomen.
Eigenaar/klantenrol	Eigenaar: wethouder A.M.J. Dingemans Klant: wethouder A.M.J. Dingemans
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	AB: wethouder A.M.J. Dingemans, plv. wethouder D.J. Brummans.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdragen 2020: - gemeentelijke bijdrage € 420.355 Daarnaast worden de ontvangen rijksmiddelen doorbetaald aan de WVS groep. Deze rijksmiddelen zijn vastgesteld op € 2.556.091
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 4.472.000 € 20.753.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 6.873.000 € 19.318.000

NAAM (11)	**WERKVOORZIENINGSCHAP WEST NOORD-BRABANT (WVS GROEP)**
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 9.149.000 € 16.721.000
Resultaat verbonden partij 2019	€ 2.601.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ 4.136.000
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	In 2015 heeft op verzoek van het DB van WVS door Deloitte een onderzoek plaatsgevonden naar het benodigde weerstandsvermogen o.b.v. een risicokwantificering. Hieruit bleek dat het benodigde weerstandsvermogen circa € 6 miljoen zou moeten zijn. Het benodigde weerstandsvermogen kan worden opgesplitst in twee gedeelten. Het eerste gedeelte is het weerstandsvermogen voor risico's die niet door WVS beïnvloedbaar zijn, de externe risico's. Dit bedrag is circa € 3,2 miljoen. Het tweede gedeelte, ad € 2,8 miljoen is voor wel beïnvloedbare risico's, waarvoor beheersings-maatregelen getroffen kunnen worden, ter vermindering van de risico's. Het AB heeft bij de bestemming van het resultaat 2018, de reserves verhoogd naar € 2.577.000. In 2020 hebben de meeste risico's, die in de herziene begroting 2020 werden voorzien, zich niet voorgedaan. Echter heeft er een ander risico grote impact gehad op het bedrijfsvoering resultaat, zijnde de pandemie Covid-19.
Verantwoordelijk team	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

12. Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)

NAAM (12)	**BELASTINGSAMENWERKING WEST-BRABANT (BWB)**
Vestigingsplaats	Etten-Leur
Visie/doelstelling	De taken op het gebied van heffing en invordering van belastingen, de Wet Waardering Onroerende Zaken en de BAG voor de deelnemers uit te voeren.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Terugdringen kwetsbaarheid; - Het realiseren van efficiencywinst.
Behaalde resultaten in 2020	Implementatie van nieuwe financieel systeem, Implementatie nieuwe belastingapplicatie. Ook het project waarderen van m^3 naar m^2 is nagenoeg afgerond. Met ingang van 1 januari 2021 worden de woningen gewaardeerd op oppervlakte.
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: wethouder J. van Dorst. Klant: wethouder J. van Dorst.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	DB: Wethouder J. van Dorst AB: Wethouder J. van Dorst. Plv. AB-lid: wethouder E. Schoneveld.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Jaarlijkse bijdrage in de Gemeenschappelijke Regeling. Bijdrage 2020 : € 707.000

NAAM (12)	**BELASTINGSAMENWERKING WEST-BRABANT (BWB)**
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € -/- 165.500 € 3.166.200
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € -/- 423.600 € 4.550.100
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	 € 560.200 € 2.929.600
Resultaat verbonden partij 2019	€ 423.600 negatief
Resultaat verbonden partij 2020	€ 560.200 positief
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv.beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De BWB beschikt niet over een eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort. Het overschot van 2020 vloeit terug naar de deelnemers. Voor financiële tegenvallers is in de begroting 2021 een post onvoorzien opgenomen van € 75.000.
Verantwoordelijk team	Financiën, Juridische Zaken en Inkoop

13. Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB)

NAAM (13)	**ISD WERKPLEIN HART VAN WEST-BRABANT**
Vestigingsplaats	Etten-Leur
Visie/doelstelling	Het Werkplein streeft ernaar zoveel mogelijk potentiële werknemers van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt of, indien dit niet haalbaar is, in de maatschappij. Efficiënte en effectieve uitvoering van de Participatie-wet en aanverwante inkomensondersteunende regelingen Ioaw, Ioaz en BBZ, alsmede het minimabeleid.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Terugdringen kwetsbaarheid; - Het realiseren van efficiencywinst.
Behaalde resultaten in 2020	Niet aangeleverd
Eigenaar / klantenrol	Eigenaar: wethouder A.M.J. Dingemans Klant: wethouder A.M.J. Dingemans
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Voorzitter DB/AB: wethouder A.M.J. Dingemans, plv. wethouder D.J. Brummans
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdragen 2020: - Programma Werk en participatie € 349.565 - Programma Inkomen € 9.884.722 - Programma Inkomensondersteuning: € 852.337 - Uitvoerings- en organisatiekosten € 1.358.533
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € 266.067 € 18.142.468

NAAM (13)	**ISD WERKPLEIN HART VAN WEST-BRABANT**
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 74.693 € 19.468.203
Eigen vermogen d.d. 31-12-2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12-2020	 € 4.523.681 € 36.184.566
Resultaat verbonden partij 2019	€ 22.246 negatief
Resultaat verbonden partij 2020	€ 4.523.681
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De komende jaren zullen de bijstandsbestanden waarschijnlijk gaan toenemen. Deze klantenaantallen zorgen voor uitgaven bij het Werkplein HvWB voor het verstrekken van uitkeringen, inzet participatiemiddelen, uitvoeren minimabeleid en uitvoeringskosten. Het verstrekken van uitkeringen en uitvoeren van het minimabeleid betreffen open-eind regelingen met behoorlijke financiële risico's voor de gemeente Moerdijk. De lokale uitgaven voor deze regelingen kunnen behoorlijk afwijken van de prognoses als gevolg van economische en landelijke politieke ontwikkelingen c.q. besluiten. Gemeenten die forse tekorten (meer dan 7,5%) hebben op het rijksbudget op grond van de Participatiewet m.b.t. BUIG kunnen een beroep doen op de vangnetregeling. De lokale uitgaven voor deze regelingen kunnen behoorlijk afwijken van de prognoses als gevolg van economische en landelijke politieke ontwikkelingen c.q. besluiten. Naast de hierboven beschreven risico's heeft het Werkplein HvWB op pagina 33 van de programmabegroting 2021 een inventarisatie van de risico's opgenomen. Het Werkplein beschikt niet over een algemene reserve, wel over een post onvoorziene uitgaven van € 50.000. Het Werkplein is een gemeenschappelijke regeling waarvoor de gemeenten garant staan. Het aanhouden van een eigen vermogen om risico's te kunnen opvangen is derhalve niet strikt noodzakelijk.
Verantwoordelijk team	Maatschappelijke Ondersteuning

14. ICT-samenwerking West-Brabant West

NAAM (14)	**ICT-SAMENWERKING WEST-BRABANT WEST (ICT WBW)**
Vestigingsplaats	Zevenbergen
Visie/doelstelling	Het verzorgen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de ICT-taken voor de deelnemers.
Reden participatie c.q. openbaar belang	• het verlagen van de kwetsbaarheid; • het realiseren van kostenreductie door schaalvergroting; • het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening; • het verhogen van de professionaliteit van de medewerkers; • het verhogen van de arbeidsproductiviteit; • het delen van kennis en het creëren van specialisatie.

NAAM (14)	**ICT-SAMENWERKING WEST-BRABANT WEST (ICT WBW)**
Behaalde resultaten in 2020	Uitvoer geven aan de koers naar adviesrapport Twynstra & Gudde met nieuwe inrichting governance Oplevering nieuwe werkplekken Uitvoer migratie nieuwe ICT infrastructuur
Eigenaar / klantenrol	Wethouder J. van Dorst.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Bestuurslid: wethouder J. van Dorst. Plv. wethouder E. Schoneveld
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Gemeente is deelnemer in de GR (=bedrijfvoeringsorganisatie) Bijdrage voor 2020 € 808.738
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € 0 € 1.178.010
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d.. 01-01-2020	 € 0 € 3.002.122
Eigen vermogen d.d. 31-12-2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12-2020	 € 0 € 11.468.544
Resultaat verbonden partij 2019	€ 397.134
Resultaat verbonden partij 2020	€ 255.620
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv.beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	ICT WBW beschikt niet over een eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort. Voor het opvangen van financiële tegenvallers is in de begroting 2021 een raming voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 79.000
Verantwoordelijk team	Informatiemanagement en Facilitair

VENNOOTSCHAPPEN

15. BNG Bank NV

NAAM (15)	**BNG Bank NV**
Vestigingsplaats	Den Haag
Visie/doelstelling	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.

NAAM (15)	**BNG Bank NV**
Reden participatie c.q. openbaar belang	Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Behaalde resultaten in 2020	In 2018 voldeed de BNG aan de belangrijkste ratio's die aan banken gesteld worden. Het is van belang deze ratio's blijvend te realiseren. Verder wil de bank haar sterke kapitaalpositie handhaven middels een gunstige uitkomst van de stresstest voor Europese systeemrelevante banken. Ook voor 2021 verwacht de BNG te kunnen voldoen aan de ratio's. Op grond van de resultaten en de toekomstverwachtingen is de dividenduitkering vanaf 2018 verhoogd naar 50% van de gerealiseerde winst.
Eigenaar/klantenrol	Aandeelhouder: wethouder J. van Dorst
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Gemeente is aandeelhouder.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Gemeente is aandeelhouder. De gemeente bezit 27.027 aandelen à € 2,50 = € 67.567,50 (belang van 0,05%).
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € 4.991 mln € 132.518 mln
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 4.887 mln € 144.802 mln
Eigen vermogen d.d. 31-12-2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12-2020	 € 5.097 mln. € 155.262 mln.
Resultaat verbonden partij 2019	€ 163 mln
Resultaat verbonden partij 2020	€ 221 mln De omvang van het dividend is nog niet bekend. Uitbetaling zal niet voor 30 september 2021 plaatsvinden op basis van richtlijnen van de Europese Centrale Bank (ECB).
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De BNG wordt als een zeer solide bank aangemerkt. BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de BNG uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating Aaa van Moody's, AAA van Standard & Poor's en AAA van Fitch.
Verantwoordelijk team	Financiën, Juridische Zaken en Inkoop

16. Brabant Water NV

NAAM (16)	**BRABANT WATER N.V.**
Vestigingsplaats	Den Bosch (hoofdvestiging); Breda (nevenvestiging).
Visie/doelstelling	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Het behartigen van de streekbelangen (volksgezondheid, milieu en economische ontwikkeling).
Verzorgingsgebied	Gehele gemeente Moerdijk.
	Nog niet bekend.
Eigenaar/klantenrol	Aandeelhouder: wethouder J. van Dorst
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Gemeente is aandeelhouder. Wethouder J. van Dorst is afgevaardigde.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Gemeente is aandeelhouder; 53.002 aandelen (1,9% van het totaal). Er wordt geen dividend uitgekeerd.
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	 € 636 mln. € 457 mln.
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	 € 665,4 mln. € 479,5 mln.
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	 Nog niet bekend Nog niet bekend
Resultaat verbonden partij 2019	€ 29,5 mln.
Resultaat verbonden partij 2020	Nog niet bekend
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De aanwezige reserves worden voldoende geacht om de risico's af te dekken.
Verantwoordelijk team	Financiën, Juridische Zaken en Inkoop

17. NV Rewin West-Brabant

NAAM (17)	**N.V. REWIN WEST-BRABANT**
Vestigingsplaats	Breda
Visie/doelstelling	De regionale ontwikkelingsmaatschappij NV REWIN West-Brabant is een uitvoeringsorganisatie van 18 gemeenten en heeft als doel het versterken van de regionale economische ontwikkeling van West-Brabant . Dit doet zij door uitvoering te geven aan de Economische Agenda van de Economic Board (Overheden, onderwijs en ondernemers). Hiertoe is in 2019 een meerjarig uitvoeringsprogramma vastgesteld. Inzet is gericht op realisatie van de sectorprogramma's voor maintenance, logistiek en agrofood/biobased economy en op het bevorderen van start-ups en innovatief MKB.

NAAM (17)	**N.V. REWIN WEST-BRABANT**
Reden participatie c.q. openbaar belang	De economische agenda van de board en het uitvoeringsprogramma Rewin versterken het lokale vestigingsklimaat en dragen bij aan realisatie van onze lokale economische opgave. Daarnaast sluit de inzet van Rewin goed aan bij de inzet die in het kader van de Havenstrategie noodzakelijk is.
Verzorgingsgebied	Gehele gemeente Moerdijk.
Behaalde resultaten in 2020	Rewin heeft actief geparticipeerd in de projectorganisatie van de Uitvoeringsagenda Havenstrategie. Daarnaast heeft Rewin veel proactieve contacten gelegd met regionale MKB bedrijven om hen te ondersteunen bij vraagstukken i.r.t. corona. Ook is een informatievoorziening ontwikkeld om kennis en leerpunten rond dit thema onderling binnen de regio te delen. Daarnaast is binnen de mogelijkheden van corona uitvoering gegeven aan het reguliere uitvoeringsprogramma van Rewin.
Eigenaar / klantenrol	Aandeelhouder: wethouder A.M.J. Dingemans
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Gemeente is aandeelhouder. Wethouder A.M.J. Dingemans is afgevaardigde voor de Aandeelhoudersvergadering (AVA).
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Uit de statuten: ***Een saldo der liquidatierekening wordt aan de aandeelhouders uitgekeerd in verhouding tot ieders aandelenbezit (art. 23.4).*** Gemeente is houder van 17 aandelen met een totale waarde van € 7.714. Er wordt alleen dividend uitgekeerd als de algemene vergadering daartoe besluit. De jaarlijkse exploitatiebijdrage aan REWIN, loopt via de GR Regio West-Brabant. Bijdrage 2020: € 105.835 De inhoudelijke aansturing van Rewin verloopt via de Economic Board (samenwerking overheid, onderwijs en ondernemers). Vooraf vindt consultatie plaats bij de CvA EZ van de RWB (wethouders economie).
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 1.139.688 € 1.071.085
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 901.749 € 1.125.334
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ 1.430.771 € 1.157.976
Resultaat verbonden partij 2019	€ -245.213
Resultaat verbonden partij 2020	€ 529.022
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	Financiële tekorten komen niet voor rekening van de aandeelhouders. Bij een eventueel faillissement van de NV vervallen de aandelen.
Verantwoordelijk team	Ruimtelijke en Economische ontwikkeling

18. NV Havenbedrijf Moerdijk

NAAM (18)	**N.V. HAVENBEDRIJF MOERDIJK**
Vestigingsplaats	Moerdijk
Doelstelling	Het Havenbedrijf Moerdijk beheert, exploiteert en ontwikkelt het Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk.
Activiteiten gerelateerd aan doelstelling	In de Havenstrategie Moerdijk 2030 en de daaraan gekoppelde dynamische Uitvoeringsagenda zijn de doelen op basis van de 3P's People, Planet en Profit geformuleerd. Naast de activiteiten die direct gerelateerd zijn aan het beheer, de exploitatie en de ontwikkeling van het Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk levert het Havenbedrijf een belangrijke bijdrage aan de People en Planet doelen.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Het Zeehaven- en Industrieterrein is de economische motor voor een vitale gemeente Moerdijk en regio West-Brabant. Deze economische ontwikkeling moet plaatsvinden in balans met de omgeving.
Verzorgingsgebied	Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk.
Behaalde resultaten 2020	De impact van corona bleef gelukkig beperkt voor de haven van Moerdijk. Er is zelfs een groei in de containeroverslagbedrijf van 17%. Het totale overslagvolume bleef gelijk aan 2019. Wel daalde de overslag met 7%. Dit werd deels gecompenseerd door een groei van 5% van de binnenvaart. Er was ook een bescheiden groei van het aantal treinen dat de haven aandeed. De werkgelegenheid heeft nauwelijks geleden onder de ontwikkelingen rond corona en de brexit. In september 2020 Is het bestemmingsplan van LPM onherroepelijk vastgesteld. Een hele mooie stap voorwaarts na een lang traject. Samen met de aandeelhouders provincie en gemeente heeft het Havenbedrijf in 2020 ook een Corporate Strategy opgesteld. Hierin formuleert het Havenbedrijf haar doelen en de wijze waarop zij deze wil gaan bereiken. De Corporate Strategy sluit aan op de opgave van de Havenstrategie en de Havennota van het Rijk.
Eigenaar / klantenrol	Aandeelhouder: wethouder A.M.J. Dingemans
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder via de GR Havenschap Moerdijk (VP 2). De gemeente wordt daarin vertegenwoordigd door wethouder A.M.J. Dingemans en wethouder J. van Dorst. Wethouder A.M.J. Dingemans is afgevaardigde voor de Aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang gemeente (risico)	Gemeente is via de GR Havenschap Moerdijk materieel houder van 50% van de aandelen. Er wordt alleen dividend uitgekeerd als de algemene vergadering daartoe besluit en indien dit past binnen de regels van het dividendbeleid.
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 105,9 miljoen € 204,2 miljoen
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 109,1 miljoen € 197,8 miljoen
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ nog niet bekend € nog niet bekend
Resultaat verbonden partij 2019	€ 3.222.827
Resultaat verbonden partij 2020	€ nog niet bekend

NAAM (18)	**N.V. HAVENBEDRIJF MOERDIJK**
Eventuele risico's m.b.t. deze verbonden partij (bijv. beschikt men over (voldoende) weerstandsvermogen?)	De GR zorgt nog voor de financiering van het Havenbedrijf. Het weerstandsvermogen is ruim toereikend om eventuele risico's hiervan af te dekken. Hiernaast beschikt de GR over onderpanden op gronden en erfpachtinkomsten, zodat risico's uiterst gering zijn.
Verantwoordelijk team	Ruimtelijke en Economische ontwikkeling

STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

19. Stichting Inkoopbureau West-Brabant

NAAM (19)	**STICHTING INKOOPBUREAU WEST-BRABANT**
Vestigingsplaats	Etten-Leur
Visie/doelstelling	Het uitvoeren van en adviseren in een gezamenlijk inkoop- en aanbestedingsbeleid ter professionalisering evenals voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten.
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Het behalen van voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied; - Voldoen aan rechtmatigheid van de aanbestedingsregels en -processen.
Behaalde resultaten 2020	In 2020 zijn diverse aanbestedingstrajecten ondersteund vanuit het Inkoopbureau. Vanwege omstandigheden zijn niet alle dagdelen benut (26 dagdelen). In 2021 wordt, vanwege een positief resultaat over de jaarcijfers 2020, het bedrag van de niet benutte dagdelen terugbetaald (26 x € 325,00 (dagdeeltarief) = € 8.450,00). Ook zal vanwege een aangekondigde eenmalige tariefsverlaging op het reguliere dagdeeltarief van 2020 onze gemeente hoogstwaarschijnlijk nog een bepaal bedrag terugontvangen. Nadat het dagelijks bestuur van het Inkoopbureau hierover heeft besloten zal dit bedrag worden terugbetaald.
Eigenaar/klantenrol	Eigenaar: burgemeester J. Klijs. Klant: burgemeester J. Klijs.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Algemeen bestuur: burgemeester J. Klijs. Plv.: wethouder J. van Dorst
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Iedere deelnemende gemeente is een éénmalig entreegeld verschuldigd afhankelijk van het aantal inwoners per gemeente. Dit bedrag wordt terugontvangen na liquidatie (art. 7.3 en 7.4). Verder is de gemeente een bedrag verschuldigd per dagdeel dat afgenomen wordt. In 2020 is voor 16 dagdelen per week een bedrag betaald van € 228.800
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 140.000 € 474.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 493.000 € 332.000

NAAM (19)	**STICHTING INKOOPBUREAU WEST-BRABANT**
Eigen vermogen d.d. 31-12-2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12-2020	 € nog niet bekend € nog niet bekend
Resultaat verbonden partij 2019	€ 214.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ nog niet bekend
	De stichting beschikt over een eigen vermogen.
Verantwoordelijk team	Financiën, Juridische Zaken en Inkoop

20. Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

NAAM (20)	**VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN (VNG)**
Vestigingsplaats	Den Haag
Visie/doelstelling	- De leden collectief en individueel bijstaan bij de vervulling van hun bestuurstaken; - Voor de leden of groepen van leden afspraken maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten inzake de arbeidsvoorwaar-den van personeel in de sector gemeenten aan te gaan met werknemersorganisaties.
Reden participatie c.q. openbaar belang	Belangenbehartiging voor leden.
Behaalde resultaten in 2020	Niet bekend
Eigenaar/klantenrol	Lidmaatschap, gemeente kan gebruik maken van diensten.
Bestuurlijk belang gemeente (DB/AB)	Gemeente is lid van de VNG. Afgevaardigde voor de ledenvergadering is het college van B&W.
Financieel belang gemeente en bijdrage 2020	Bijdrage 2020: € 146.977 waarvan t.b.v. GGU € 92.488
Eigen vermogen d.d. 01-01-2019 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2019	€ 61.975.000 € 78.875.000
Eigen vermogen d.d. 01-01-2020 Vreemd vermogen d.d. 01-01-2020	€ 64.627.000 € 88.985.000
Eigen vermogen d.d. 31-12- 2020 Vreemd vermogen d.d. 31-12- 2020	€ nog niet bekend € nog niet bekend
Resultaat verbonden partij 2019	€ -316.000
Resultaat verbonden partij 2020	€ nog niet bekend
Eventuele risico's mbt deze verbonden partij	Weinig tot geen risico, gelet op de rechtsvorm, de omvang van het EV en het totaal aantal deelnemers.
Verantwoordelijk team	Informatiemanagement en Facilitair

Paragraaf Subsidies

1. Subsidie voor vrijwilligersorganisaties

Vrijwilligersorganisaties

Basissubsidie

Dit is een structurele subsidie waarmee activiteiten worden gewaardeerd, die bijdragen aan de sociale structuren binnen de kernen van onze gemeente, zonder deze naar aard en inhoud te beïnvloeden. Jaarlijks dienen vrijwilligersorganisaties een aanvraag in voorzien van een activiteitenplan en begroting. Alle voorwaarden zijn vastgelegd in de Nadere regels Basissubsidie Vrijwilligersorganisaties.

In 2020 is er aan 203 verenigingen en stichtingen een basissubsidie verleend. De coronamaatregelen hebben geen invloed gehad op de hoogte van de subsidie.

Initiatiefsubsidie

Dit is een bijdrage in de kosten van losse activiteiten die voor en door inwoners en/of organisaties in een kern worden opgepakt. De initiatiefsubsidie is onderverdeeld in verschillende regelingen. Allemaal met een specifiek beleidsdoel. Voor nu zijn de volgende regelingen van toepassing:

1. *Initiatiefsubsidies Vrijwilligersorganisaties*
   In 2020 zijn er 10 aanvragen geweest die allemaal zijn afgewezen dan wel zijn doorgezet naar 2021 in verband met de coronamaatregelen.

2. *Vitale en Cultuurrijke samenleving*
   In 2020 zijn er 3 aanvragen verleend.

Evenementensubsidie

Oktober 2017 is de evenementensubsidie nieuw leven in geblazen met het vaststellen van de Nadere regels Evenementensubsidie. Inzet van deze regeling is evenementen te ondersteunen die de beleving van een kern of de gemeente Moerdijk in zijn geheel versterken. In de regeling zijn specifieke evenementgerelateerde kosten opgenomen die worden gesubsidieerd. De helft van deze kosten wordt op basis van offertes gesubsidieerd tot een maximum van € 3.000.

In 2020 zijn er 23 aanvragen geweest. Deze zijn allemaal afgewezen of doorgeschoven naar 2021 in verband met de coronamaatregelen.

Moerdijk Marketing

Het college heeft in 2020 besloten om te stoppen met de subsidieregeling Moerdijk Marketing.

Startsubsidie

Dit is een eenmalige subsidie die wordt verleend aan vrijwilligersorganisaties om een formele rechtspersoon te vestigen. Een vereniging of stichting. Het gaat hierbij om een vast bedrag van € 300 ter vergoeding van kosten voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel en notariskosten.
Op grond van overlegging van nota's van Kamer van Koophandel en notaris wordt het vaste bedrag aan de betreffende organisatie beschikbaar gesteld. Een startsubsidie wordt alleen aan vrijwilligersorganisaties verleend die ook in aanmerking komen voor een basissubsidie.

Er zijn in 2020 geen nieuwe verenigingen opgericht die bij ons een basissubsidie hebben aangevraagd en gebruik hebben gemaakt van de startsubsidie.

2. Subsidie voor uitvoeringsorganisaties

Deze subsidie wordt ook wel budgetsubsidie genoemd. Dit is een subsidie, waarbij de instelling of organisatie een gemaximeerd taakstellend bedrag krijgt om een tevoren overeengekomen activiteitenaanbod uit te voeren. Deze budgetsubsidies worden gehanteerd bij professionele instellingen, zoals bijvoorbeeld Surplus Welzijn en vrijwilligersorganisaties zoals bijvoorbeeld Stichting Cultuur Moerdijk of De Kinderboerderij die voor de gemeente een accommodatie exploiteert.

De coronamaatregelen hebben alle uitvoeringsorganisaties voor de nodige uitdagingen gesteld. Met alle afzonderlijke uitvoeringsorganisaties zijn maatwerkafspraken gemaakt hoe de verschillende beleidsdoelen in deze complexe situatie alsnog gerealiseerd kunnen worden binnen de afgesproken subsidiekaders. Wat hiervan de effecten zijn zien wij terug in de aanvraag subsidievaststelling die iedere uitvoeringsorganisatie vóór 1 juli 2021 moet indienen.

gemeente Moerdijk

Jaarverslag
2020

BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren

Voor de gemeenten is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het 'sociaal domein' is aangesloten bij de reeds bestaande 'Gemeentelijke monitor sociaal domein'.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in de planning & control cyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken moeten deze indicatoren vanaf de begroting 2017 worden opgenomen.

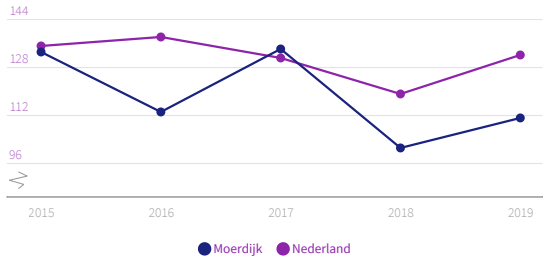
Op de website www.waarstaatjegemeente.nl vindt u op het dashboard het onderdeel Besluit Begroting en Verantwoording. De hieronder vermelde indicatoren vindt u daar terug. De onderstaande gegevens zijn van 22 april 2021. De website plaatst doorlopend aangepaste indicatoren o.b.v. nieuwe gegevens uit de onderliggende bronnen. Voor de meest actuele indicatoren kan de bovenstaande link worden geraadpleegd.

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

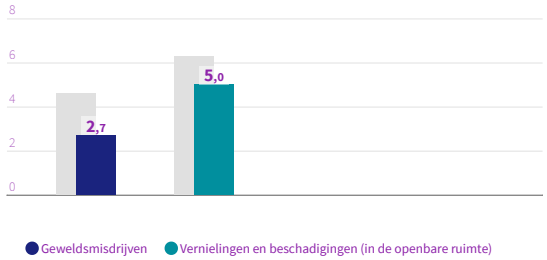
Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 10.000 jongeren

Halt | **2015 - 2019**

Misdrijven
Moerdijk, per 1.000 inwoners

meerdere bronnen | **2020**

Economie

Functiemenging

57,3% Moerdijk **53,2%** Nederland

Meerdere bronnen | **2019**

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

159,4 Moerdijk **152,0** Nederland

LISA | **2019**

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

2,1 Moerdijk

2,4 Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

14 Moerdijk

26 Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,5% Moerdijk **2,0%** Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

51,1% Moerdijk **48,7%** Nederland

Meerdere bronnen | **2016**

Volksgezondheid en Milieu

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Moerdijk	Nederland
939,5	794,1

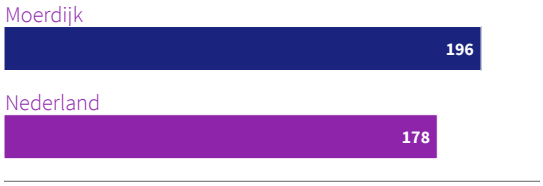
Meerdere bronnen | **2019**

Jongeren met een delict voor de rechter

1% Moerdijk **1%** Nederland

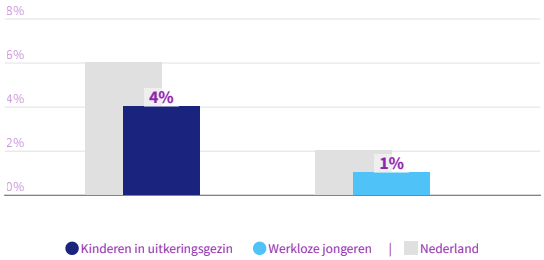
CBS Jeugd | **2019**

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | **2017**

Achterstand onder jeugd
Moerdijk

CBS Jeugd | **2019**

Hernieuwbare elektriciteit

62,3% Moerdijk

17,6% Nederland

Klimaatmonitor-RWS | **2018**

Netto arbeidsparticipatie

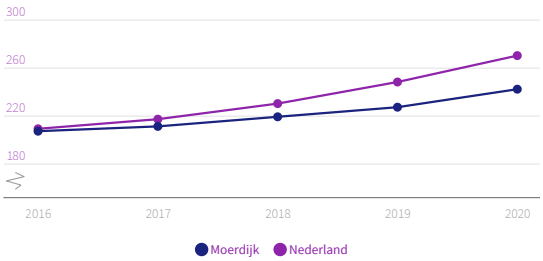
70,4% Moerdijk

68,8% Nederland

CBS | **2019**

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde
x €1.000

CBS - WOZ | **2016 - 2020**

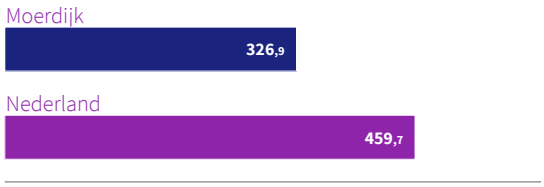
Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

7,3 Moerdijk

8,9 Nederland

BAG/ABF | **2020**

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | **2020**

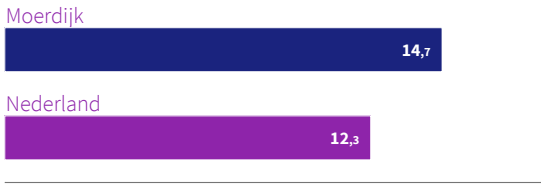
Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

114,8 Moerdijk

202,0 Nederland

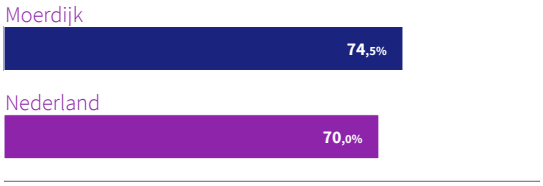
CBS | **2020**

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | **2019**

Demografische druk

CBS | **2020**

Jongeren met jeugdbescherming

1,0% Moerdijk

1,2% Nederland

CBS Jeugd | **2019**

Jongeren met jeugdreclassering

0,2% Moerdijk

0,4% Nederland

CBS Jeugd | **2019**

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 644 Moerdijk

Geen data Nederland

COELO, Groningen | **2021**

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 785 Moerdijk

Geen data Nederland

COELO, Groningen | **2021**

Cliënten met een maatwe... per 10.000 inwoners	Moerdijk	Nederland
	650	**640**

CBS MSD WMO | **2020**

Gerelateerde thema's

› Thema Gemeentelijke financiën

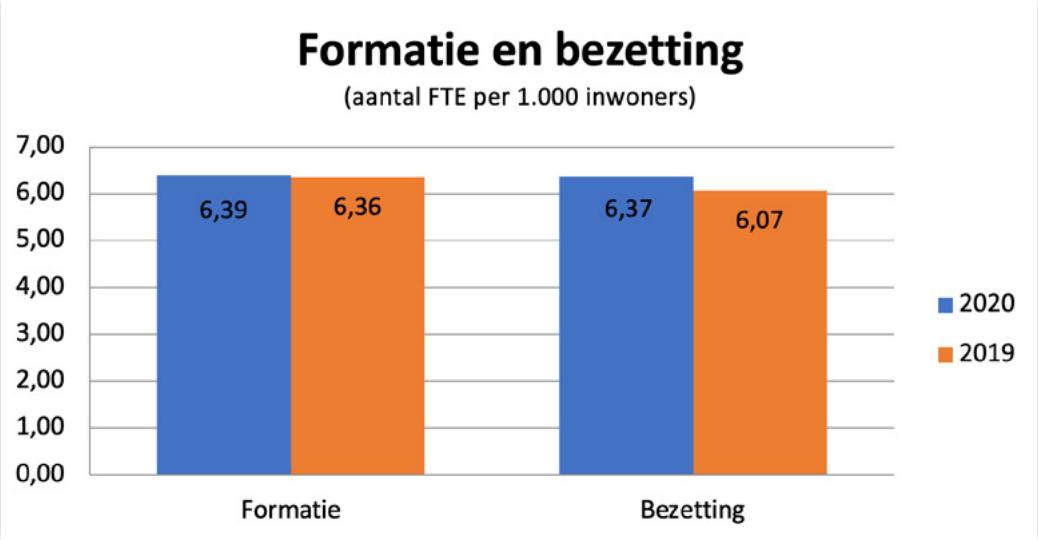
Meer over dit onderwerp

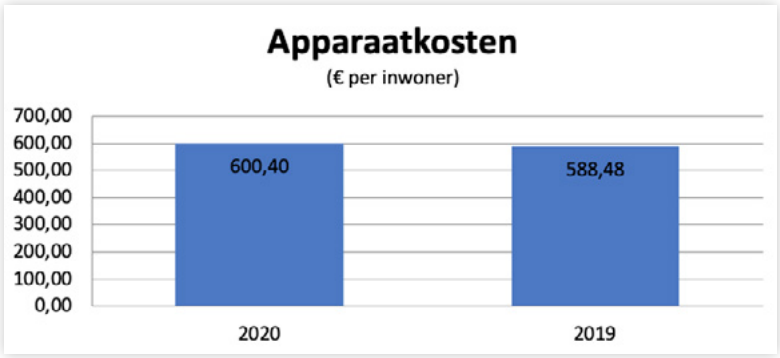
› Regeling beleidsindicatoren gemeenten
› Definities beleidsindicatoren bestuur en organisatie
› Aanpassingen beleidsindicatoren gemeenten

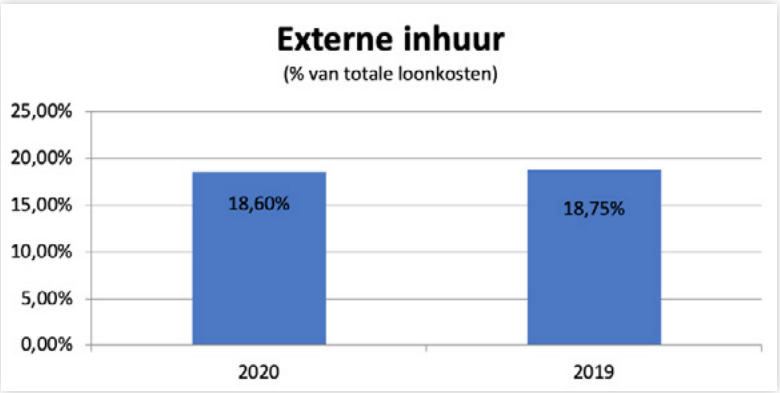
Meer cijfers

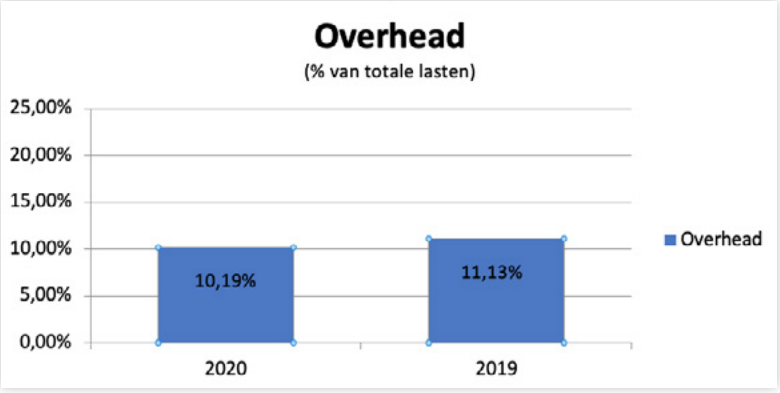
› Overzicht beleidsindicatoren bestuur en organisatie in de database
› Gegevensset beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Overige verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
Formatie fte	per 1.000 inwoners	2020	Moerdijk	6,39	Eigen gegevens	Aantal fte per 1.000 inwoners
Formatie fte	per 1.000 inwoners	2019	Moerdijk	6,36	Eigen gegevens	Aantal fte per 1.000 inwoners
Bezetting fte	per 1.000 inwoners	2020	Moerdijk	6,37	Eigen gegevens	Bezetting aantal fte per 31-12 van het jaar, fte per 1.000 inwoners
Bezetting fte	per 1.000 inwoners	2019	Moerdijk	6,07	Eigen gegevens	Bezetting aantal fte per 31-12 van het jaar, fte per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	euro per inwoner	2020	Moerdijk	600,40	Eigen gegevens	Bedrag per inwoner
Apparaatskosten	euro per inwoner	2019	Moerdijk	588,48	Eigen gegevens	Bedrag per inwoner
Externe inhuur	%	2020	Moerdijk	18,60	Eigen gegevens	Kosten inhuur externen als % van totale loomsom + kosten inhuur externen
Externe inhuur	%	2019	Moerdijk	18,75	Eigen gegevens	Kosten inhuur externen als % van totale loomsom + kosten inhuur externen
Overhead	%	2020	Moerdijk	10,19	Eigen gegevens	Kosten overhead als % van de totale lasten
Overhead	%	2019	Moerdijk	11,13	Eigen gegevens	Kosten overhead als % van de totale lasten